

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1480-81

De probationibus

[urn:nbn:de:bsz:31-315909](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-315909)

De probationibus

clia ex suscepto. No ibi in mediū rē. q̄ iudiciū dicitur mediū h̄ ideo q̄ ē mediū inter actores z reum ad idem. L. de iudi. nullū. z ita exponit Jo. an. hic z bene ex quo dicitur colligitur quod. s. dixi de princ̄ pe p̄ueniēdo coram papa iudicialiter. Aliquādo me dium capitur pro hac vita q̄ tenet medium inter pa radisum z infernum tenendo opi. eoz qui dicunt q̄ in semus est sub terra. xxiij. q. iij. hec autē vita. Alia nō colligo q̄ veniunt. j. examinandā. Glo. p̄ma que rit qd sit cartofiliatū. z videt vt in ea patet z dic q̄ dicitur a carte z filaze. quod ē idē q̄ seruare. quasi ioc̄ vbi seruantur carte. alibi habetur gazefiliatū. z dicit a gaza quod idē ē quod diuicie z filaze quasi locus vbi reponunt diuicie vt ē tex. iuncta glo. in. c. ij. x. di.

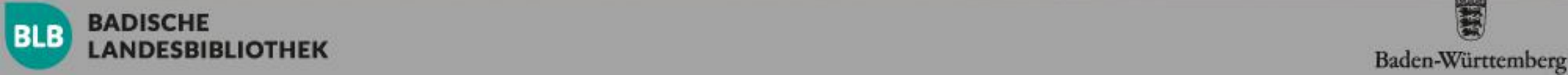
Opo. z videtur q̄ quis teneat edere instrū con tra se et nunc intro materiam. c. vt patet in. l. fi. L. de eden. z. l. i. §. edenda. ff. eo. z. j. de si. instrū. c. h. ppe tuis. Glo. ij. metu. p̄trarij exponit q̄ nulli ē dicit dū. l. reo quasi sentiat gl. q̄ lz reus nō teneatur edere sua instrū actori. actor tñ tenetur edere reo. vnde itelli git q̄ impator hic erat quasi reus. secus si fuisset actor nihil ad hoc glo. alle. ff. tex. ē nota. fm̄ p̄munem. l. am quā p̄muniter sequitur bar. in. l. fi. L. de eden. p̄alle. z ita tenet Sila. z Jo. an. hic z. j. dicit rōnem diuersi tatis. Excipit etiam ista alios casus vt patet in ea z in glo. h. sed per hec dicta gl. non habet plene materia huius. c. latius attingit hic docto. canoniste z legitime maxime Bar. in. l. fi. z. l. i. L. de eden. z. l. i. §. editio nes. ff. eo. z. j. clare colligendo omnia faciunt tria membra. Quoz om̄ instrū sunt cōmunia. q̄nqz p̄pria ip̄ius petentis. quandoqz p̄pria ip̄ius a quo petuntur p̄rimo casu aduertendum q̄ possunt dici cōmunia multifarē. Aut sunt cōmunia quo ad p̄prietatē ip̄oz instrū vt q̄ sunt coheredes. z sunt instrū hereditaria l. cetero. z. l. si q̄ sunt. ff. fami. her. seu cō pariter dona ta vel legata vt p̄muni pecunia empta vel alio modo ita q̄ sunt p̄munia vtriusqz quo ad p̄prietatem. z tunc i dubio possunt ex causa peti vt edantur. vt dicitur. l. et c. h. p̄petuus. de si. instrū. z. l. i. ff. eo. cum si. Quoz dicitur p̄munia ex natura negotij vt q̄ sunt gesta ab exerceute aliquod officium vel aliquā artē z ex con suetudine tenebat librū vbi scribebat omnia negocia officij. z illa tenet edere. l. quedā. ff. de eden. z. l. i. L. eo. fm̄ vñū intellectū que ponit Ja. bu. z sequit bar. in. l. quedā. ff. eo. vbi etiā per eoz quasi videatur hoc eis mandatum vt scripturam conficiant. Idem dicit ibi bar. in v̄surario per quod videtur reprobare glo. i. de. vna. d. v̄su. que dicit q̄ ibi ponitur casus specialis sed certe non bene reprobat vt satis colligitur ex illo tex. Unde dixeram q̄ quedam sunt p̄sone que ex ne cessitate officij conficiūt libros vt tutor curator pecu rator z silēs. z isti tenentur edere q̄ rōne officij vidē

eis mandatum. d. l. quedā. Quedaz sunt p̄sone que ex ercent aliquā artē non tamen astringuntur ad libros faciendos. z tunc aut ex p̄suetudine faciunt seu edūt li brios in publico. z idem q̄ rōne p̄suetudinis vidē eis mandatum z hoc casu p̄cedit dictum Ja. z baro. Aut non h̄nt libros in publico s̄ in secreto in domibus ad ip̄oz instructōem dumtaxat sicut faciūt isti v̄surarij ex ercentes v̄surā non palam cū altari seu banda para ta z tunc regulariter isti non p̄pelluntur q̄ sunt instru menta. p̄pria vt. j. dicam i vltimo membro. cessat em̄ illa ratio q̄ videatur eis mandatum ex cōsuetudine z h̄ casu procedat specialitas i v̄surario de quo in. d. de. vnica. iuncta gl. Quoz dicuntur instrū p̄munia. p̄pter materiam i eis p̄tentam. carta tñ non est p̄munis nec ex se nec ex natura negotij. z ista aut sunt penes nota rium qui p̄ficiūt. aut penes p̄tem. p̄rimo casu tenetur notarius edere satisfacto libi de sua mercede q̄ ad h̄ tenetur ratione officij vt. s. dixi. ad hoc. c. qm̄ cōtra. de. p̄ba. z. l. si quis ex argentijs. §. p̄tinere. ff. de eden. Aut sunt penes p̄tem aduersam z tunc aut sunt origi nalia z tenentur edere q̄ illa sunt p̄munia. d. c. qm̄. et c. h. p̄petuus Aut exemplificata ex pecunia partis z tunc ista possunt dici. p̄pria respectu p̄prietatis parte z de his dicit. j. i vltimo mēbro vbi tractabo d̄ instrū p̄prij ip̄ius a quo petunt Secō mēbro p̄ncipali q̄n sunt p̄pria ip̄ius petentis z tūc in dubio debet edi piūt em̄ tunc tanqz p̄pria v̄dicari seu agi ad exhiben dum. l. fi. L. ad exhib. nō. in. l. vna. L. de p̄di. ex lege. Tercio z vltimo membro p̄ncipali q̄n sunt p̄pria ip̄ius a quo petunt. aduerte Aut petunt ex pte rei ab ip̄o actore ad exceptōem fundandaz. z p̄muniter tenet q̄ d̄ fieri editio. p. l. fi. L. e. z ar. in. l. dissoluti. L. de p̄dic. ex lege. z. l. qui tabulas. ff. de fur. fa. c. accedens ij. s. vt li. nō p̄test. Ratio quia rei sunt fauorabiliores. Itē re stimulatuz z non p̄t venire patius sic actor qui appensare venit Itē actor impugnat. reus se defen dit. Itē q̄ instrū sunt p̄muniter penes actorem qui h̄z p̄ingū ins. ideo reo facilis subuenit qd nō. Aut pe tunt ex pte actoris z tunc aut reo ē illis v̄surus z tenet edere. vt. l. i. ff. de eden. saltē illā p̄tem q̄ v̄it in. c. con tingit. de si. instrū. z. c. cū p̄sone. d̄ p̄uill. li. vi. Aut non ē v̄surus z tunc aut petit actor ad intentōem suā coad iuuandam z tunc tenetur edere. exemplum. Ego peto a te fundum sempronianum quem mihi vendidisti fundavi intentōnem meam q̄ mihi vendidisti. nunc ē contentio in quantum ille fundus extenditur. certe ad coadiuuandam intentōnem meam probatam cogitur reus edere sua instrū. cum non petaz p̄ncipaliter ad impugnandum. ar. in. l. qui concubinam. §. cum ita. ff. de leg. iij. hoc tenet bar. in. d. l. fi. z. d. l. i. L. d̄ edē. alias in. l. quedam. z ita tenent nostri moderni hic. Aut petit actor a reo ad replicatōem suā fundandam

Quidam p̄sone que ex ercent aliquā artē non tamen astringuntur ad libros faciendos

Secō mēbro p̄ncipali q̄n sunt p̄pria ip̄ius petentis z tūc in dubio debet edi piūt em̄ tunc tanqz p̄pria v̄dicari seu agi ad exhiben dum.

Quidam p̄sone que ex necessitate officij conficiunt libros vt tutor curator pecu rator z silēs.

Supplementum ad...

Supplementum ad...

vt. s. dixi. et idem sicut enim actor tenetur edere reo ad
exceptam pbandaz vt. s. dixi. sic et reus actori ad re
plicatam suam fundandam. cum replicatio sit quedam ex
ceptio exceptio. l. ij. ff. de excep. 120 in. c. a nobis
de excep. et ar. optimu ad dictu principale. in. d. l. si.
L. de ede. vbi hoc comuniter tenet per doct. et tenent
nostri moderni b. Aut petit actor ad intentioem suam
probendam et regulariter non tenetur reus edere vt b
et l. qui accusare. L. d. eden. debet enim venire paratus
et no querere instra de domo aduersarij lz secus sit in
pessione cuz possit eaz petere a reo faciedo positiones
Ratio autem diuersitatis no. per Jo. an. in. c. i. d. pless.
li. vi. nam respectu pessionis pris non potuit venire
paratus cuz non sit in pte sua. sed respectu instrumē
ti sic cuz poterit a principio sibi precauere. et ideo sibi
imputandū ē si non fuit diligens. cuz vigilantibus et
non dormientibus iura subueniāt. de pscip. vigilantū
Fallit in fisco cui lz actori tenetur reus edere propria
instra ad intentioem suaz fundandam vt in. l. ne quis
q. ff. de eden. et hoc in ciuili In criminali vero no co
gitur puata psona edere ptra se etiaz fisco. quia valde
durū esset in causa criminali epigere probatoes d do
mo rei. Iste est no. rex. fm vna lectu. qua approbat et
sequitur bar. in. l. ij. §. diuus. ff. de iu. iis. Et de editio
ne a fisco vel contra eum fienda distingue vt le. et no.
in. l. in fraudem. §. neq. et. §. pcedenti. et in. l. ij. palle.
§. diuus. ff. eo. Et per hoc arguit Jo. an. idem esse in
causa matrimoniali. sup quo remittit ad nota. per cuz
in addi. spe. in ti. de instra. edi. §. videndam. v. ex pmiss
tis. in fi. vbi refert hoc fuisse disputando terminatum
videlicet q si ego contraxi cuz illa que dicitur habere
aliu viz et puoco eam ad diuortiu possim petere vt ex
hibeat instra primi contractus vel instra dotalia q sci
tur habere vel similiter psumitur. q si hoc est speciale
in fisco fortius ide erit in causa matrimoniali vbi sunt
multa specialia et maxime cuz vertatur in ea periculu
anime qd bñ no et credo q etiaz possit excipi ca ecclē
sie q non minus est priuilegiata qz fiscus. vt in simili
no. doct. in. c. si. de iudi. et c. venerabilis. eo. ti. et. c. i. d.
refli. in iure. Idem possit dici fm do. anto. in dotib?
in alimentis. in legatis ad pias causas in ecclēsijs ho
spitalibus et alijs fauorabilibus saltem vbi no adest
copia pbandi. Idē fm eum vbi manifeste arguit pa
ctum in retentione instrumēti et aliqua fides potest
feri de retentione instrū et tunc saltem possit agi p vias
denunciationis euangelice. Ego puto hec omnia pro
cedere quando non potest haberi copia probandi. si
autem est ptes notarius habens originale non vi
deo bonam causam violandi regulas iuris et extēden
di ita priuilegium. contra. c. sane. de puile. Cessat enim
tunc ratio pacti cum possit d facili ab eo copia haberi
hec omnia procedant ad petioem partis Sz nūqd

index ex officio suo possit reū ad hoc pcellere. In
videtur hic dicere q sic si magna equitas cum mouet
vputa q originalia sunt de pta dicit tamen postmo
dum q reum non cogeret edere propria instra nisi ex
magna ca. et videtur limitare dictum pcedens puta
q de mente Inno. fuerit q si originalia pmutia sunt
de pta et exempla sunt penes reum licet illa sint sua
quia ppijs pecunijs redemit nihilominus quia con
tenta in ea sunt pmutia iudex ex officio suo copellat
ad datioem qd satis placet ar. l. i. L. de eden. in fuis
si sunt propria ipius rei etiam quo ad contenta licet i
aliquo possit actor fundare intentioem suam. tūc en
nisi ex magna eausa iudex no faciet exhiberi. pro quo
facit quod nota. do. de ro. dec. c. vij. vbi hoc videtur
tenere licet sint varij inter se videntur tamen concludere
re quod. s. dixi. quia licet pars non artetur edere par
ti iudex tamen ex officio suo faciet illa exhiberi vt ex
eis colligat instram. quod etiam videtur placere hic
do. an. qui dicit magnam causam fore si alteri pti pe
riisset copia probandi maxie si nulla culpa potuisset
sibi imputari. et alle. spe. in. d. §. videndum. v. ex p
missis vbi inuenies satis de hac materia. ibi spe. vide
tur in hoc recitare dictum Inno. hic Ego multum du
bito an hoc dictum sit verum. primo per istu tex. vbi
iste reus nullam habebat probatoes et maxime excu
sabatur ex antiquitate facti cu fuissent illa pacta iniura
inter pdecessores suos et tamen papa negauit offm
imptiri. Item iura ciuilia videntur b simpliciter dote
gare. l. qui accusare. L. de ede. cum si. nec procedit id
quod dicitur de iudicis officio q non debet imptiri
officiū suum ad pmodum priuatum vt no. Inno. in
c. ad nostram. §. de iurei. facit. l. iij. §. hoc autē iudi
cium de oam. infect. Item ista iura redderentur quasi
inutilia cum nunq petantur a reo nisi quando no pol
sunt haberi aliunde. fateor tamen q vbi subest causa
in qua exuberaret iudicis officium posset procedere il
lud dictum vt in simili nota. in. c. cum nobis. in fi. de
elect. in. c. oblate. et c. constitutus. de appell. et in. d. §.
hoc aut iudiciū. In causa autē priuata non video
q hoc posset etiaz praticari etiam p viam denuncia
tionis euangelice cu ex quo ignoratur tenor instrū no
possit detinens pinci de notorio peccato et q teneat
ptra pscientiam quod requiritur in hac via proceden
di iuxta nota. per Inno. in. c. nouit. de iudi. d. quo ta
men dicendū vt ibi nota. vide bar. de hoc casu no vi
detur aliquid cogitasse in locis palle. et hoc bñ no.
hec tamen procedunt quando agitur inter ipas pres
si autem litigio vertente inter duos petitur ex causa in
strumētu pstante penes terciu no ptra eū f vt si dē ē
aliquo faciat iter litigates tūc furi dz editio q cessat
no h? c. sic en q dicit testimoniū. l. si. q. L. et. f. d.
testi. per totum. ita et instrū edere. fallit in fisco contra

An de qui p dolo...

De probationibus

quam non edunt infra a tercio nisi sint ppria ipi per
tentis. l. in fraude. §. ff. neq. ff. de iur. fil. et b. tenet do.
anto. hic pro b. facit q. ut dixi cessat b. casu ro. p. d. o. s.
ca non dicat sibi ut edat p. se et hoc no. d. quo tamen
latis potest dubitari ex quo ipse non mandavit tacite v. l.
expressit illa p. ca. ut. l. si quis ex argentijs. §. p. t. n. e. r.
ff. de eden. et sentit bar. in. l. quedam. ff. eo. ut subijta
in sequenti distinctione seu. q. d. ob. qd. d. de testu
monio q. ad testificandum quis p. pelli potest per ra
tionem quam. s. tetigi in p. fessione. sed in educe m. i. r. i.
cessat illa ro. cum sit quid sibi impute quare sibi a p. n.
cipio non p. uidit. Item adverte q. reperio hoc d. i. u. m.
do. an. originaliter possit gl. in. l. in fraude. §. neq. p. alle.
patle. ff. de iur. fil. et sentit bar. in. l. i. §. ediciones. ff.
de eden. vbi no. dicit se putare indistincte q. omnis il
le cuius inter est potest petere ut fiat sibi copia actoz
publicoz per tex. in. d. l. is apud que. l. d. eden. q. ge
neraliter loquitur et per. l. in fraude. §. neq. p. alle.
vbi ponitur speciale q. contra filio non eduntur a ter
cio. v. contra quilibet alium sic. et per hoc infert ibi bar.
q. si aliquis est excommunicatus in curia epi ad m. i. p. e.
nacionem q. copia illius excoicationis d. dari ei cu.
inter est q. respectu alterius p. bat. ar. l. ex ca. ff. de po
lit. et quod ibi no. et ita simpliciter trahit ibi bar. ff. certe
nimo generaliter fuit ibi locutus et aliter vid. b. l. i. m. i. t.
tare in. l. i. §. d. i. u. s. ff. de iur. fil. et in. §. neq. p. alle.
Unde dico q. contra hoc d. i. u. m. bar. et do. an. v. d. e. f.
tex. in. l. quedam. in. fi. et in. l. is qui. §. p. t. n. e. r. ff. de
eden. vbi clare patet q. ille qui non mandavit per se v. l.
per alium. nec succedit in ius. mandatur infra confid
no potest petere edicionem et glo. in. d. §. neq. cu. quo
transit ibi bar. intelligens finaliter p. illum tex. q. tercio
us potest si vult edere contra aliu. sed non p. pellitur si
non vult. v. in filio est speciale q. etiam tercio si vult
non p. edere contra filium ut ibi d. i. Item filio no
reueretur edere tercio et si vult edere d. recipere cantoz
de qua ibi ut no. v. t. a. t. illis contra filio et in bis no. spe
caliter in filio ut voluit ibi glo. et bar. post eam. veru
tamen bar. in. d. l. i. §. d. i. u. s. videtur limitare d. i. u. m.
suum generale in. d. §. ediciones. dicit eni ibi q. a quo
cunq. officiali possunt peti a quolibet de p. p. o. acta q.
sunt continencia damnationem banna infamia excomu
nicationem et filia. que afficiunt personaz q. ista faciunt
fidem quo ad omnes ar. in. d. l. i. §. ex ca. et sic videt
sentire. secus in alijs actibus. Item adhuc in illis af
ficiendis personam dubito an illud dictum sit v. i. u.
cum nullibi p. betur. et in p. r. a. r. i. u. m. facient iura sup. i. u. s.
p. alle. forte tamen iudex ex officio suo poterat facere
ut no. in. d. l. i. §. in v. i. u. m. intellectu. nec ob. q. faciunt
fidem quo ad omnes quia in multis alijs actibus a
nullibus faciunt fide quo ad non mandantes et tamen il
li non possunt petere nec tercio p. pellitur nisi velit ut

no. glo. in. d. §. neq. equitate t. h. v. ex iudicio of
ficio postuletur si acta sunt publicata ff. inter alios cose
cta. ff. de instris pfectis non i iudicio ff. iure puatorum
forte iudex no. posset offm suu imptri ar. in. d. l. q. d. a. z
in. fi. et. d. §. p. t. n. e. r. et hoc sing. no. et in p. mo casu dum
taxat. pcedit generalitas illi. l. is apud que. Que
ro nuc supra v. i. u. s. e. an et qn possit peti edicio instror
nunc quero quo iure peti debeat. R. i. d. e. o. J. n. n. et Jo.
an. post eum tangunt b. aliqua ff. non pfecte. sed tu di
stingue notabilius post bar. in. l. quedam. ff. de eden. aut
en pretendit quis interesse ratione p. p. r. i. e. t. a. t. i. s. et petit
actione ad exhibendu. l. i. i. §. sciendum. ff. ad exhib. di
co etiaz q. poterit agere rei vendi. que datur ratioe do
minij ut no. glo. in. l. dissolute. l. de p. d. i. ex lege. Si
aut dicit instrum esse suum pro pte tunc agit fa. ber. ff.
fa. ber. l. si que sunt. hoc dictum intelligo qn dicit esse
suum pro parte ratione p. m. u. n. i. s. hereditatis quia tuc
datur illa actio fa. ber. et ita loquitur illa. l. si que sunt
ff. si esse p. m. u. n. e. instrum alio mo tuc daret illa actio fm
naturam comunitatis. quandoq. petitur rone alteri
iteresse q. p. p. r. i. e. t. a. t. i. s. et tunc siquidem sunt instra peti
nentia ad p. r. a. c. t. u. s. et ad actus inter viuos distinguen
dum e. q. aut sunt pfecta ex necessitate alicui p. r. a. c. t. u. s.
vel quasi p. r. a. c. t. u. s. p. c. e. d. e. n. t. i. s. et agitur actioe descenden
te ex eo p. r. a. c. t. u. s. vel quasi. exempli ego ago p. r. a. t. u. t. o.
rem ut edat libros tutele certe agam actioe tutele. con
tra p. a. r. a. t. o. r. e. m. agam actioe mandati et sic de silibus
de quo dicitur ut le. et no. in. l. quedam. p. alle. et in. l. i. §. offi
ciu. ff. de tu. et ra. dista. Si vero talis p. r. a. c. t. u. s. non p.
cessit et tunc aut ille qui illa instra vel rones h. z. p. h. i. c. i. t.
me mandante tacite vel expresse ex natura alicui offi
cij et cogitur mihi edere ex edicto de eden. ut. l. p. r. o. z. in
p. r. i. n. et. l. i. §. quis ex argentijs. §. p. t. n. e. r. ff. e. facit. §. d.
v. i. u. s. fm vnum intellectum intelligendo q. non ponat
casum speciale ut. s. dixi. aut b. non pfecta me mandate
ff. alio mo apud eu sunt et tunc si qdem p. aliu me man
dante fuerit pfecta ita q. ad me p. t. n. e. r. et possum pete
re q. mihi edantur vtili actioe in factu. d. l. quedam. §.
bis aut. v. q. si dolo. Si vero me mandante pfecta no
fuerit ff. in eis aliqua mea utilitas p. t. n. e. r. et tunc aut b.
q. petat ab exneo ita q. non a pte cum qua litigat sibi
edi et non potest petere. d. l. si quis ex argentijs. §. p.
t. n. e. r. fallit in filio. sed fm bar. in. d. l. i. §. e. et no.
ra quia per hoc aperte sentit contra illud dictus domi
nus an. de quo in precedenti distinctione in fi. ut a ter
cio non possit peti licet in testimonium tercio vocari
possit. Et hoc petunt inuicem actor et reus et tunc et i
stingue ut. s. dixi. Et ad intentionem fundandam et
coadiuvandam exceptionem et replicationem proban
dam et dicitur ut. s. Si vero sunt instrumenta petenti
ad victimas voluntates tunc petuntur per iudicium
de tabulis exhibendis vel per edictum quemad. testa.

An et post p. r. e. d. e. n. o.
In p. r. i. m. o. q. d. q. u. i. s. i. u. r. e.
p. r. o. d. e. b. e. n. t.

Anon ad p. h. b. o. n. d.
Anon d. o. n. i. n. g.

Anon p. r. a. c. t. u. s.
Anon m. a. n. d. a. t. u. s.

Anon m. i. s. s. i. o. n. e. p. r. o. p. t. e.

In p. r. i. m. o. q. d. q. u. i. s. i. u. r. e.
p. r. o. d. e. b. e. n. t.

Donatus in fine...
In fine...
ut...

ape. ut nō. glo. in. d. l. que. Sz oppo. ptra p̄dicta
vidi em̄ q̄ nunc̄ petatur editio p̄ ti. de eden. qz ego
non possum petere editōnem nisi mandaverim instr̄m
p̄fici per me vel alium sui successerim in loco illius vt
d. l. quedam. r. d. s. p̄tinere ergo semp̄ ageat actōe mā
dati quia vbi adest illa actio cessat actio p̄ edictum d̄
eden. vt. d. l. quedā. fo. vt nō. in. d. l. quedā. p̄ Nico.
Abat. But. r. Bar. mandātū semp̄ ē gratuitum. l. l. ff
man. r. ideo si rōnes p̄stuntur ab eo qui sponte susce
pit mandātū h̄z locum actio mandati. vt in p̄curato
re. sed si p̄ficiantur ab argentario r. hodie a notario qz
isti faciunt ex necessitate officij non dat actio manda
ti. vt. s. d̄ictum est sed per edictum de edē. Supra
visum est an r. q̄n r. qualiter seu qua actōne instr̄a de
beant edī. Nunc quero quo tpe instr̄a sunt in iudī
cīo p̄ducenda. In. hīc dīc q̄ aut actor facit de instr̄u
mento mentōnem in libello aut non. p̄mo casu debet
edī ante li. p̄test. exemplū ego peto. c. que mibi de
bes ex tali instr̄o r. Si em̄ hoc cān nō fieret editio an
li. p̄test. non posset reus deliberare an velit cedere vel
p̄tendere. ar. L. de eden. auē. si quis in aliquo. r. in. c.
ij. de si. instr̄u. dīcīt tñ q̄ si nō h̄z illud instr̄m in p̄ntī
p̄cedetur ad p̄teriora l̄z nō exhibeatur Sc̄do cān q̄n
non facit mentōnem in libello non cogitur edere nisi
vtatur eo de quo in spe. de instr̄u. edī. s. nunc dīcam?
v. qd si quis Bar. līmitat p̄mum dīctum in. l. si lega
tum. ff. de eden. per illū tex. r. latius in. l. edīta. L. de
eden. vbi dīcīt q̄ quandoqz in libello fit mētio d̄ aliq̄
instr̄o non per modū līmitationis s̄ p̄ modū cuiusdāz
assertionis p̄bationis. exemplū dīcīt actor q̄ tīcū ven
didit mibi talem rem pro tanto p̄cio r. q̄ de hoc roga
tus est talis notarius. vel q̄ de hoc apparet publicūz
instr̄m manu talis notarij r. tunc cum reus possit deli
berare ex illo libello absqz eo q̄ videat instrumentum
cūz non fiat mētio de instr̄o ad līmitandum p̄tenta ē
libello s̄ solum vt ostēdat q̄ p̄tenta in illo libello p̄ba
re potest non est necesse q̄ in p̄ncipio fiat editio et h̄
casu non p̄cedit dīctum Inno. quandoqz fit mētio ī
libello de instrumento līmitatiue vt qz declarat r. līmi
tat libellū. exemplū dico in libello q̄ tīcū vendidit
mibi fundū pro tanto p̄cio prout apparet in instr̄mē
to confecto manu talis notarij r. tunc aut reus verisi
militer non ē informatus de illo instrumento quia ad
eum non p̄tinet r. debet ei fieri copia ante li. p̄testa.
qz alias deliberare non possz r. in tali cān p̄cedit dī
ctum Inno. Si vero est tale instrumentū de quo verī
similiter reus ē instructus. exemplū petit legatari?
legatum ab herede. put continetur in tali testō r. tunc
non debet fieri copia quia apud heredem p̄sumitur
esse testamentum r. p̄sumitur esse instructus de peti
to vt probatur in. l. ij. ff. e. p̄ ob. l. postqz. s. si dīca
ff. vt le. no. ca. vbi etiam heredi instrumentū edīl quia

In fine...
ut...

fatendum ē q̄ respectu probatōnis fiende producitur
instrumentū etiam cum agitur contra heredem sed nō
editur respectu deliberationis ad hoc em̄ vt obtineat
p̄denationem oportet q̄ fundet intentionem suam.
Ego putarem q̄ etiam in p̄mo cān cum simpliciter fit
mētio de instr̄o in libello debz fieri editio an li. p̄test.
si est tale instrumentū de quo reus verisimiliter nō est
informatus vt qz dixit qz fuit p̄tractum cum defuncto
cuius reus fuit heres. ar. op. in. d. l. si legatum r. sic cre
do Inno. intellexisse. s̄ aduerte quia bec dicta p̄cedūt
in instr̄is quibus actor ē vsurus sed questio nostra ve
bene sit p̄porcionabilis materie. c. p̄cedit vbi petit
generaliter instrumentū edī quare dico q̄ si petuntur
p̄pria instrumenta vel p̄munia p̄nt peti q̄ncūqz em̄
an iudiciū seu citatōem fiendā vt sic actor possit deli
berare an debeat litē mouere ar. in. d. l. si que sunt. ff.
fa. hered. Si vero petuntur aliena tunc reus vel actor
poterit petere tpe p̄cedenti. nam actor eo casu quo pe
tere potest audietur vt puto etiam ante iudiciū. exem
plum in fisco nam poterit narrare q̄ intendit mouere
litē p̄tra talem ratione iuris super quo ip̄e h̄z instr̄u
mentum vnde vt possit bene venire instructus petit il
lum p̄pelli ad edendum ar. in. l. si. L. de eden. r. hoc ī
telligendo q̄ h̄ iste fuisse admissus si fuisse p̄uilegia
tus vt fisco In reo vō ad fundandā suaz intentio
nem credo q̄ poterit petere post receptū libellum In
actore vero non p̄uilegiato q̄ petit quo ad coadunā
dā intentionē suā poterit petere postqz fundauit inten
tionē suā si ad replicandū tunc postqz reus exēpit qz
alias recte nō posset r̄dere exceptioni ipsi? rā om̄ia
em̄ debent suis temporibz p̄uenire. ar. in. l. ninis. p̄pe
L. de excep. rei iu. r. xxiij. q. ij. c. si ecclesia. Ulti
mo vt plene habetur huius. c. materia quare de via
questione quā glo. nostre in multis locis attingunt r
minus p̄fecte examināt. qz supra visum ē de tribz p̄in
cipaliter. p̄mo an r. q̄n d̄z fieri editio instr̄o. Sc̄do q̄
iure petant. Tercio quo tpe debeant exhiberi Nūc
p̄gruenter restat videre de q̄rto videlicet quō debeant
edī an integraliter vel soluz illa ps̄ de qua ē questio r
an totū cū die r. ps̄ule de hac questione ē glo. satis ple
na r. bona in. l. i. s. editōes. ff. de eden. r. per bar. post
eā r. dare. p̄sequendo distingue sic q̄ aut peto editōes
a p̄sona publica rōne mēi interesse. qz me mandāte cō
fecit vel successi ei qui mandauit r. tunc integraliter de
bet edī. ad hoc. l. quedā in. fi. r. l. si quis ex argētarijs
ff. de edē. Ex hoc dico q̄ acta iudicialia debent vtriqz
partī integraliter exhiberi cum p̄ncipaliter cuiuslibz
interfit. tum quia sunt cōmunia. tum quia integraliter
sunt exhibenda coram iudice appellationis. l. is apud
quem. L. de eden. quod tenet glo. r. bar. in. d. s. editi
ones. r. optime fa. c. quoniam contra. de proba. Stat
peto ab alio r. tunc si peto instrumenta p̄munia debet

In fine...
ut...

Edm

De probationibus

Integraliter exhiberi. ar. in. l. si que. c. l. precedenti. ff. fa. ber. et tenet glo. in. d. s. editiones. Bar. ibi limitat quos sunt pmonia respectu proprietatis vputa qz sunt de hereditate pmani. Si autē essent pmonia respectu utilitatis tantum seu contenti vputa instrumentū emptionis et venditionis facte inter te et me cum pecunia mea redemi illud a notario tunc enī non dī pmonie vt te neat edere cum die et psule. allegat Inno. hic tamen Inno. non tangit hoc specificē sed tū dicit qz iste qui sua pecunia redemit non tenet edere tanqz pmonie. sed dictum satis placet dic ergo de tali instrō sicut d alieno vt statim subijctam. Quos peto instrā mea ppra et tunc in dubio debent integraliter edī qz possum illa vendicare seu agere ad exhibendū et nō tū vt del co pla vt nō. in. l. dissoluto. l. de pdic. ex lege. r. l. si. l. ad exbi. vt. s. dixi. Quos peto instrā alicuium et tunc pcedenda est causa petendi. aut enī peto vt qz illud volo redarguere de falso. Aut vt deliberē an faciat p producente. aut ad intentōem meā fundandā. aut coadiuvandā aut exceptiones vel replicandem pbandaz pmo casu cum volo illud redarguere d falso debz edī integraliter cum die et psule. l. optimam. l. de ptra. et pmit. s. qd. pcedit fm glo. palle. qm volo redarguere de falso circa diem et psule. scias si circa cōtenta i instrumentū tunc enī supflue ederetur dies et psul. nam ex editioe diei et psulis possz administrari materia fabricandi falsum aliud instrumentū sitando illud fuisse prius editum vt dicit tex. in. d. s. editiones. et ideo dicit ibi glo. qz petens editōem d3 interrogari solēnter circa quā partē vult instrumentū redarguere d falso et dicit spe. in. s. videndū. v. faciendā ē. in. ti. d. instrū. edi. qz iudex poterit exigere iuramentū a parte qz credit instrumentū posse redarguere de falso circa diem et psule et etiam innuit qz d3 subscribere se ad penam talionis anteqz fiat sibi editio. fa. l. si. l. de si. instrū. approb. bar. in. d. s. editiones. Secdo casu pncipali qm petitur editio vt deliberet an faciat p pducite debet fieri sine die et psule vt. d. s. editiones. et sicut tū i l. lo. c. super quo est questio lz debeat coram iudice integraliter legi ne forte i sine corrigat vel limitet pcedētia vt probatur in. c. cum persone. de pñal. li. vi. et in. c. ptingit. de si. instrū. putat tū bar. in. d. s. editiones. qz si non poterit deliberare nisi edatur dies et consul papa vnus creditor agit contra alium ypotbecaria vñ vult informari de anterioritate oblationis et sic oportet qz sciat diem instrū qz debet tunc edī cum die et psule. S3 ne detur sibi materia fabricandi aliud prelato die tunc dicat prius diem oblationis sue et postea petat copiā ab aduersario quod satis placet ar. i. d. l. i. s. rōnes. ff. de eden. Idem dicit in omnibus sequentibus casibus vt ibi est fienda editio alieni instrumenti quod quādo sit. s. dixi fiat sine die et consule. d. s. editiones. nisi ta

lis esset materia instrumenti vt nihil prodesset habere copiam sine die per supra dicta In effectu omnia predicta sic breuiter condudo qz editio alieni instrumenti vbi fienda ē solum necessario sit respectu ptis d qua est controuersia vt. d. c. ai pstone. r. c. ptingit. et sit sine die et consule nisi circa diem et consulem velit aduersarius illud redarguere d falso vt nisi instrū copia nihil sibi prodesset sine die cōfecti instrū et psule. Sed duo tamen aduerte pmo qz vbi petitur editio alieni instrumenti nō ē necesse originale tradere nisi ad plegendū corā iudice sed sufficit dare copiā ptis necesse vt. d. c. ai persone. r. c. ptingit. Idem videtur si quis ito vitur vt sufficiat ostendere iudici ad videndū et plegendū ne sit falsum vel in sine se corrigat. sed postea sufficit relinquere copiam in iudicio et est b cautum ne p dantur originalia ad hoc illud. c. cum pstone. qd nō. l. y. in. l. sanctimus. l. de diuer. resp. et Inno. in. c. cum in iure. de offi. delega. in. fi. Secdo etiam scias qz hodie non apponitur in instrō nomen consulis sed apponebatur olim cū roma regeretur per psules. sed sufficit hodie apponere nomen pape et impatoris. vt dicit gl. not. in. c. quotiens. i. q. vij. et nota illam gl. in quā tum dicit de nomine pape nam in aut. vt ppona. nō. impa. solum dī de impatore. sed de hoc dicit vt nota. i. probemio huius pulationis. sed sicut olim fiebat editio nominis consulis ita et hodie fiat editio illoz pncipum qui succedūt loco illoz psulū. et hec nō bene tu canonista maxime qz habes hanc materiam plene et clare discussam. qualiter autem debeat fieri editio statuti an debet produci totum volumen an solū vnū. c. vel pars. c. super quo est questio. dicit vt nō. bar. super pica de no. op. nun. et omnino p cum in. l. omnes ppli in vltima colū. ff. de instrū. et iur. vbi in effectu vult qz si allegatur statutum alterius ciuitatis seu loci debet p duci saltem illud statutum non autē totum volumen. aut allegatur statutū illius loci et tūc si est publice notū qz incorporatū in volumine statutoz et non ē necesse producere qz ius loci ē notū. aut non est in volumine puta ē reformatio facta ad ius qz pbabiliter pōt ignorari et d3 produci quod satis placet et facit ad hanc distinctionem quod ipse nō. in. l. cū platis. ff. de re. in. r. c. sepe. de appel. in prin. iuncto. c. pastoralis. c. ubi nō. de si. instrū.

*Et per dno aliam instrū
nisi non e necesse originale
et tradere nisi ad plegendū
corā iudice sed sufficit
dare copiā ptis necesse
vt. d. c. ai persone r. c. ptingit*

*Tunc debet fieri editio
pncipum*

*Et not q
plene p
ad iuramentū*

Sicut consuetudo.

plene p
banit non debet compelli iurare. vel ad ides sic. Non valet consuetudo vltra probationem plenaz exigens iuramentum. Ego ad intellectum summo sic Non valet consuetudo exigens sine causa rationabili vltra plenam probationem iuramentum seu aliquid aliud. primo narrat consuetudinem quaz scdo improbat ibi nos cum tunc demum. Nota primo qz qz

Curia in recondendo iuramentum iudiciale qd per plene probat
Id est si actor non potest iuramentum de se habere
Et hoc dicitur in recondendo

An iuramentum de se habere per se probat
Ad hoc per iuramentum de se habere

Quoniam per se probat
Id est si actor non potest iuramentum de se habere

Actore plene probante dicitur
Id est si actor non potest iuramentum de se habere

Actore iuramentum de se habere
Id est si actor non potest iuramentum de se habere

Actore iuramentum de se habere
Id est si actor non potest iuramentum de se habere

Actore iuramentum de se habere
Id est si actor non potest iuramentum de se habere

Suppletur iuramentum de se habere
Id est si actor non potest iuramentum de se habere

dicitur fundare intentionem suam cum probat id quod intendit. Nota secundo quod iuramentum quandoque appellatur sacramentum non tamen intelligas quod sit de septem sacramentis ecclesie, de quibus per glo. in c. venies, de tractatu, sed de sacramentis large quasi sacre rei signum. Nota non valere consuetudinem irrationabilem plerumque contra ius divinum etiam in quantum pertinet iudicium hominis. Ultimo nota vnam licitam causam recondendi iuramentum iudiciale, scilicet quia pars plene probavit, idem est si actor nihil probavit et iuramentum de se habere reo potest esse licite illud recusare ut non. in c. si de iuratu, quod sicut actor plene probante debet reus condemnari ita eo proorsus deficiente debet reus absolvi, d. c. si. r. l. qui accusare, l. de edicti, sed actor semiplene probante seu presumptionem habente locus est delationi iuramenti, ut in c. si. prealle, et sic intellige et distingue hunc textum, potest etiam colligi quod ad papam pertinet tollere consuetudinem irrationabilem laicorum maxime quam deniat a iure divino et est peccati nutritiva ad hoc, c. ex parte, de pise. Nunc intrando intellectum, c. oppo, nam consuetudo derogat legi et canonum, l. de qbus, ff. de legi, r. c. si, de consue, ergo ista consuetudo debebat valere hic, So. gl. si, quod contrarium procedit ubi consuetudo est rationabilis, sed hic obviabat rationi, et ex glo. possunt colligi tres irrationabiles consuetudinis huius, c. primo quod erat contra ordinem iudiciorum et non declarat in quo, forte in hoc quia actor probante reus absque alio debet condemnari, quod in ore duorum testium et instrumenta pariter vim obtinent, c. cum iohannes, de si. instru. s. consuetudo hic habebat oppositum, Secundo videbatur hec consuetudo introducta per errorem forte enim putabant iuramentum indistincte deferendum et hoc errore ducti introduxerunt consuetudinem ideo extirpandam, l. qd. v. ff. de legi, nota, plene in c. si, de consue. Tercio quod ex quo semel erat iuratum de calumnia non erat amplius iurandum, l. de iura, calu. ane, hoc sacramentum, hec ultima ratio non valet quia ista sunt diversa iuramenta nam primum est de calumnia, et secundum erat de veritate dicenda et hec iuramenta bene possunt in eadem causa concurrere ut est textus in c. l. de iura, calum. l. vi. Item hec concurrunt quotidie ubi non est plene probatus Jo. an. reddit tres bonas rationes reprobandi, prima quia erat contra naturalem rationem que non admittit superflua, deus enim et natura nihil faciunt frustra et superfluis remediis non est utendum, l. hec stipulatio, s. diuus, ff. de le. no. ca. et in hoc non istum textum, quod consuetudo introducens superflua remedia causa non subsistente legitima non valet tanquam irrationabilis quod enim ratione caret extirpandus est ut dicit textus in c. cor. epi. l. xvij. di. et fortior est ratio quam consuetudo, vij. di. veritate, Secunda ratio quia erat contra ius scriptum ut patet ex precedentibus, Tercia ratio quia erat contra

ius divinum secundum quod non iuratur nisi ex causa sic consuetudo contraria reprobatur, s. ut facta plena probatione reus debeat absolvi si iuravit, Jo. an. ad nostram et per istam de re, videtur probare finem Jo. an. non valere consuetudinem, necessario ad probationem requirunt tres testes si enim non valet consuetudo que ad plenam probationem duorum testium addit necessario iuramentum partis, ergo non valet que addit necessario tertium testem, Adverte quia finem hoc extendimus textum, huiusmodi ad aliquam speciem probationis ut non valeat consuetudo exigens superflua probationem, hic examinabo tria, primo nunquid valeat consuetudo exigens superflua probationem, Secundo nunquid valeret detractio legitime probationi, Tercio quid si restringit facultatem probandi postulans certam speciem puta instrum. domtaxat vel testium, Ad primum Jo. an. sentit ut, s. dixi consuetudinem non valere pro hoc iste textus, inducendo ut, s. sed ipse Jo. an. apertissime sentit oppositum in addi. spe. in ti. de instrum. ed. s. ppendiose, v. f. nunquid mouet, quod sicut consuetudo invalida probationem facit validam, ut probatur in c. cum dilectus, de si. instru. sic contra validam invalidam facere potest, ad hoc, c. cum olim, de de. p. cum ibi nota, oppositorum enim eadem est ratio de iure in intellectu, Jo. an. dicit se putare quod si consuetudo cum non subsistente addit probationem iuramentalem plene probationi vel aliam probationem probationi non valet ut hic est cum subsistente valet, si est dubium de experientia legitime cause subdistinguit quod aut ex eo quod non admittitur legitima probatio per testes vel instrumenta contingit alium vitari cum iactura alteri, et si valet consuetudo saltem de canonica alterius, Si autem ex hoc non contingit alium vitari cum iactura alterius valet consuetudo et nihil ad hoc mentibus allegat et certe puto ultimum esse falsum quod ex quo consuetudo ista est contra ius plenum prima fronte irrationabilis, unde oportet quod stans per se probet rationabilitatem alias succumbit ut in c. iij. de eo qui mit. in poss. cau. rei ser. et non. in c. si, de pise, ad hoc enim ut consuetudo preiudicet iuri debet esse rationabilis in c. si, de consue. et sic oportet quod probetur illa qualitas rationabilitatis et dubia probatio non relevat probante in c. i. pntia, de pba. Bal. de cal. et do. Lar. p. cum dicit quod consuetudo non potest indifferenter exigere iuramentum vel aliquid aliud ultra plenam probationem quod r. l. b. facere non possit cum est ex toto tollere ius divinum non autem interpretari contra non. i. c. si, de pise, s. in aliquo causa hoc possit introducere consuetudo sicut et lex ut videmus in testamentis de test. cum esset, l. de testa. l. si unus, s. q. l. iij. c. p. d. l. nota, glo. in c. licet, de testi. unde dicant quod hic non valet quod indifferenter in omni causa exigebat iuramentum ultra plenam probationem et hanc opinionem, sui sepe secutus, f. nunc cogitanti dicitur et visa sunt mihi hec theoria falsa, primo quod hec consuetudo non erat universalis per totum orbem sed localis, unde non esset tollere ius divinum

Substantia iuramentum de se habere
Id est si actor non potest iuramentum de se habere

De probationibus

inducendo p̄suetudinē vel statutum in certo loco vt
pbatio duoz testū nō sit sufficiens sed q̄ prestaretur
iuramentū vel aliqd aliud vtra, puta tertius testem re
manet enī ius diuinū in se validū z obseruandum vbi
causa violandi vel interpretandi nō subest Quid enī
si in certo loco boies sūt ita d̄pranati vt facillime cor
rumpantur duo testes dicent ne q̄ non valeret p̄sue
tudo vel statutū exigens firmiore pbationem, certe ne
mo sane mentis diceret cum z ipse deus hoc faceret
casu adueniente sicut enī in testamentis illud fuit imu
tatum qz sepe falsitas fuit detecta in numero duorum
testū, eodē modo dicendū in omnibus causis alicui
loca si falsitas in tali pbatione indr̄iter p̄petraret quia
eadem rō que est de parte quo ad p̄tem debet esse de
toto quo ad totū, ff. de rei ven. l. que de tota, z c. pa
storalis, §. sed cū totū, d. offi. de de, z qd̄ fortius est idē
putare de vniuerso orbe si ad hāc fraudē cōmittendaz
homines sic essent deprauati cum illa regula iuris di
uini, In ore duoz vel trium rē, nō sic preceptū mo
rale ita vt ex trālgressiōe incurrat mortale peccatū sed
iudiciale fundatū sup certa ratiōe qua deficiente quia
veritas non reperitur nunc in duobus satis mutari pōt
iuris dispositio ad hoc tex. optimus in ar. in. l. si ho
mine, ff. in an. z qd̄ nō, Inno. in c. qd̄ sup his, de vo
to, z l. ex facto, ff. de vul. z pupil. §. vbi causa rationa
bilis hoc statueri vel consuetudinem inducendū non
subsisteret satis puto non valere consuetudines seu sta
tutū nec in toto nec in parte, z hoc casu intelligo illaz
tex. hic enī non apparet de rōnabilitate consuetudinis
nec aliqua allegabatur merito ex ratiōibus predictis
post glo. veniebat reprobanda, facit quod nō, Inno.
in c. quia pleriqz, in fi. d. immu. ec. z c. que i ecclesiāz
de consi. per legistas in. l. si, l. si contra ius vel vtili
pub. z iij. di. erit aut lex, Et ex predictis isortur ad id
quod dixi in tertio sumario q̄ non valet p̄suetudo vel
statutū exigens sine causa iuramentū seu aliqd aliud
vtra plēnā pbationē, secus aut causa legitima vel ra
tionabili subsistente, Venio nunc ad secundaz an
valeat statutum vel consuetudo detrahens legitime p
bationi vtputa vt stetur dicto vii. testis vel instrumē
to alterius prinati vel quid simile Jo. an. in spe. in lo
co preallegato sentit q̄ sic vt satis colligitur ex dictis
suis, s. recitatis, Et videtur probari in. c. cum dilect.
de fi. instru. disputat etiā in loco prealleg. Jo. an. An
consuetudo possit facere vt valeat testamentum cū du
obus testibus z in hac qōne concludit q̄ nō quia lex
expresse in hoc derogat consuetudini fm cum, per. l.
si, l. de testa. nisi consuetudo sit inducta de consensu
principis z sic etiam videtur hic transire do. An. im
memor vt arbitrio eozuz que tangit Bar. in. l. cūctos
populos, l. de sum. tri. in. v. tertio queto, vbi Bart.
recitata hac sententia Ja. de are. determinat cōtrariū

concludens q̄ statutum et consuetudo valeant etiam
p̄ncipe ignorante mouet p̄mo p̄ hoc simile ad hoc
vt testū factum, p̄sit requiritur publicatio, l. de testa.
l. publicati, z ff. quemad. testa. ap. l. i. §. si quis ex si
gnatoribus, z ibi nō, Sed illa solēntas publicandi
pōt per statutum z p̄suetudinē minui z immutari vt. l.
ij. que ad. testa. ap. ergo rē, mouetur scdo hac ratione
pater potest inter liberos cum duobus testibus dispo
nere vt. l. hac consultissima, §. ex impfecto, l. de testa
z. l. si, l. si, her. ita debz patria posse disponere in sub
ditos cum eius potestas equipetur p̄tati patrio, l. ve
luti, ff. de iusti. z iure, Tertio mouetur qz non replur
pbibitum tale statutum facere, ergo videtur permissūz
l. omnes populi, ff. de iusti. z in. ad. l. si, l. de testamē.
Rūdet q̄ ibi consuetudo p̄terita limitatur non aut su
tura pbibetur, z ita ibi videtur Ly. sentire fm cū z in. l.
vndum, de cōtrab. emp. vult dicere q̄ impator ibi nō
prohibet hanc consuetudinem induci sed limitat con
suetudinē ibi inducendam per p̄tā vt procedat in terris
vbi peritorum copia non adest, Non ob. aliud moti
uum super quo se fundabat Ja. de are. q̄ talis consue
tudo est temeraria qz imo fm Bar. est vtilis z bona z
favorabilis inducta tam favore testantis sicut iura sta
tuunt in militantibus q̄ etiam ratione eozum quibus
r̄linquitur sicut iura faciunt inter liberos etiam ratiōe
testium ne a suis negotijs auocarentur, d. l. i. §. si qz
ex signatoribus, quemad. testa. ap. Quid dicendūz
certe, l. si, multum p̄mo fronte facit pro op̄ni, Ja. de
are. z Jo. an. q̄ ibi reprobatur consuetudo ista z si nō
aperte saltem optime facit in ar. cum consuetudinem
ibi inductam approbat non tamen per omnia, nam re
spectu testium limitat vt saltim interueniant quinque
testes si non reperiantur in locis communiter viri lite
rati, vt in villis pro hoc tex. ibi in. v. ita tamen iuncta
glo. ergo damnat ibi consuetudinem que est contenta
minori numero, Concludo totam materiam sic q̄
aut consuetudo aut statutum detrahit legi respectu p
bationis legitime non habenti clausulas derogatoriā
ad consuetudinem, Aut illa lex cui derogatur habet
clausulam talem derogatoriā, P̄mo casu aut nō
subest causa rationabilis z non valet de consuetudine
c. si. l. i. l. que sit lon. consue. iij. di. erit autem lex, nisi
forte in leuibus ar. in. l. i. ff. de ven. inspi. in fi. et sentit
Ja. de are. z Jo. an. in loco preallega. quod nō, Aut
subest euidentis necessitas vel vtilitas z tunc valet, naz
presumendum est q̄ etiaz p̄ncipes hoc statuisset pro
pter necessitatem vel vtilitatem subiettorum ar. in. l.
ex facto, ff. de vul. z pupil. facit optime prealle. c. cum
dilectus, Nec hoc est contra ius diuinū, in ore duozū
vl̄ triū rē, quia illa regula procedit nisi ex causa aliud
inducatur, sicut etiam ex causa requiri possunt plures

Handwritten marginal note in the upper right corner.

Handwritten marginal note in the lower right corner.

Handwritten marginal note at the bottom left of the page.

In hoc h[ic] d[omi]no d[omi]no ad p[ro]ced[en]das +

In hoc h[ic] d[omi]no p[ro] d[omi]no

In hoc h[ic] d[omi]no p[ro] d[omi]no

In hoc h[ic] d[omi]no p[ro] d[omi]no

In hoc h[ic] d[omi]no p[ro] d[omi]no

In hoc h[ic] d[omi]no p[ro] d[omi]no

et ita etiam numerus illoz minui ad b qd no. glo. in. c. nup. de testi. vbi notant aliqui casus in qbus stat oi-
cio vni? et p Inn. sup. r[ati]ca de p[ro]f. ec. vel al. et p glo. i. c. licet vniuersis. de testi. et xxx. casus ponit spe. c. ii. s. restat. v. b. tri fallit. vide gl. et Jo. an. in. c. omnes vtri usqz. de pe. et re. et allego alium tex. singu. in materia fin intellectū Inno. que ponit in. d. c. nup. videlicet. xi. q. i. q. canoz. vbi impator statuit vt in causis verten-
tib? in cūmli p[ro]torio crederetur testimonio solius ep[iscop]i adeo vt nulla alia ps audiat. In p[ro]trariū ergo habes illū tex. singu. in numero testimonium et respectu instr[um]entoz. ha-
bes aliū tex. ec. singu. in. d. c. cū dilect? Ad p[ro]dicta vi de tex. expressum fin lect. hosti. in. c. l. de appel. vbi d[omi]n[us] p[ro]f[ess]ione credat testibus deponentib? de credulita-
te et fama loci. ideo ibi copulatiue tex. mandat inquiri veritatem p[er] testes idoneos et famaz loci et vide qd ibi dicitur Tercio m[em]bro p[ro]ncipali qm lex h[ic] d[omi]n[us] de
rogatoriā ad p[ro]f[ess]ionē. Ja. sentit apte et Jo. an. p[ro] e[st] in addi. p[re]alle. q[ui] consuetudo non p[ro]t induci p[ro]ta-
talem legem. idē sentit bar. in. l. de quibus. ff. d[omi]n[us] legi. et in. l. omnes p[ro]li. p[re]alle. et p[ro] hac opi. adduco h[ic] r[ati]ones lex semp loquitur. L. de here. l. arriani. q[ui] semp lex reprobat p[ro]f[ess]ionem et per p[ro]sequens de nouo in-
duci non p[ro]t. hoc ideo sentit p[ro]dau. et Jo. de lig. i. de si vna. de re. ec. non alie. f[aci]t ego allego tibi tex. in tra glo. singu. in v. consuetudine. de elect. de. statutuz vbi apte p[ro]batur q[ui] consuetudo semel d[omi]nata p[ro] legem po-
test itez induci s[ed] reducēdo ad p[ro]cordiā p[ro]dictas opi. dicitur q[ui] ex cā noua verisim[il] non cogitata p[ro] legē dam-
nantem consuetudinē vel ex antiq[ui] tunc non detecta q[ui] tunc si fuisset verisim[il] p[ro]nceps non damnasset p[ro]f[ess]ionē
d[omi]nē potest consuetudinē semel damnatam induci de nouo. ar. op. in. l. si hominen. ff. man. et quod ibi nō. bar. vbi ex tali causa noua p[ro]curator generalis inibet
sp[irit]u ne procedat ad inuictū mandatū. ad idē quod nō. Bal. in. l. oēs p[ro]li. ff. de iust. et in. facit optime. c. non d[omi]n[us]. de p[ro]f[ess]ang. et affi. non em d[omi]n[us] reprehensibile repu-
tari. si fin veritate t[em]p[or]e statuta mutantur h[um]ana. Itēz mens seu ratio legis est ipa lex non autē verba. L. de le. l. non dubiū. et in regula si. de reg. in. li. vi. et ibi per
Dy. sed inspecta ratiōne legis non est verum dicere q[ui] ista consuetudo damnatur per legem antiquā q[ui] non est illa sed alia ex quo non inducitur noua ratiōne tunc
non considerata. si vero induceretur ex antiqua ratiōne seu noua tūc verisimiliter cogitata non potest d[omi]n[us] nouo
induci et hoc casu procedat contraria opi. et hoc quo ad scdm. Nunc infero quo ad aliam specialē que-
stionem an valeat consuetudo vel statutuz disponens vt valeat testm coram duobus testibus. si enim tene-
mus. l. si. L. de testa. non habere tacite vel exp[re]sse dau-
salam derogatoriā ad contrariā cōsuetudinē vt voluit Bar. tunc in dubio valebit per p[ro]dicta. Aut tenem?

An valeat p[ro]f[ess]io p[ro] d[omi]no

loci d[omi]n[us] p[ro]f[ess]io p[ro] d[omi]no

contrariū. vt sentit Jo. an. post Ja. de are. quod videt prima fronte verius per ea que. s. dixi. et tunc dicēda q[ui] ex noua causa tunc non existente poterit induci po-
ne in illustri ciuitate Veneciarum vbi subest hoc sta-
tutum forte inductum quod non est memoria q[ui] falsitas aliquando fuerit cōmissa circa testamenta i nume-
ro testimonium et q[ui] graue erat habere semper septē testes cum homines intendant suis mercimonijs et forte ex
defectu testimonium multa testamenta deficiēbant. naz cer-
te ipse p[ro]nceps ex his causis reuocasset statutū suū quz non subsit causa recedendi ab illa regula iuris diuini
in ore duorum vel trium et. et quia ex obseruantia. l. annullatur sine causa voluntas legitima defuncti cō-
tra. l. i. l. de sa. sanc. ec. facit ad p[ro]dicta dicitur. c. nō debet. de consang. et affi. et hec bene nota. quia non le-
gi alibi ita d[omi]n[us]se. Venio nunc ad t[er]ciū nūquid valeat consuetudo restringens facultatem probandi
ad certam speciem probationis de hac questione vide spe. in. ti. de proba. s. si. v. sed pone q[ui] in instr[um]ent[is] vbi tra-
ctat quid in pacto nunqd valeat et tacite in statuto po-
nit varias opi. et tandē videtur residere cum v[er]bo d[omi]n[us] bo. vt pactū lex et consuetudo v[er]leat ex causa ita tamē
q[ui] vbi requireretur probatio instr[um]ent[is] nō ex toto excidat probatio testimonium. sed sit arbitraria ex qualitate testmz
productoz verum admittantur quod placet h[ic] et o. an. maxime de equitate canonica ne cōtingat contra iusti-
ciam altez cum aliena iactura ditari mibi satis h[ic] placet cā subsistente vt p[ro]dixi quz videat q[ui] in multis casib?
iura requirant scripturā de quib? per glo. in. c. i. d[omi]n[us] c[ir]ca. si. li. vi. in illis t[ri] casibus non requiritur scriptura ad
substantiā. p[ro]bationis. f[aci]t ad essentiam et validitatē act[us] vide scias q[ui] vbi ad validitatē act[us] requiritur scriptu-
ra si illa interuenit in actu et postea fuit perditā potest probari tenor per testes. vt est tex. nota. in. l. testm. L. de testi. et ibi per Ly. et in. c. sicut. f[aci]t de re iudi. in. c. c. si. de re iudi. li. vi. s[ed] magis ad p[ro]positum nost[er] facit
p[re]alle. l. testm. vbi in certo cāu exigat p[ro]batōez per instr[um]ent[is] sed loco instr[um]ent[is] deficiētis requiritur probatio p[er]
quinqz testes idoneos et est tex. valde singula. iudicio meo per quem dico in questione nostra. q[ui] tale statu-
tum vel consuetudo seu pactum valet si in defectuz instr[um]enti debent produci quinqz testes vt in dicta. l. sicut. et sic limito illud dictum spe. nam duo in distin-
ete non videntur sufficere p[ro]pter rationem statuti et hec bene notabis. et secundum p[ro]dicta limito glo. in
autentica. vt sine p[ro]bi. ma. et in v[er]bi. senatusconsul. que videtur velle simpliciter tale pactum non valere
additio.

X literis Casus in communi iudi-
cio probant actor et reus
et si pariter probant reus absolvitur nisi fa-
morabilem causam foueat actor. hoc dico cōis d[omi]n[us]io

possessionem nec interdico vñ vi. q. nō fuerat spoliat⁹
sed forte a principio sine violentia partem p[re]bende
illius occupauerat nec rei vendica. cū p[ro]prietas nō eēt
sua s[ed] eccl[esi]e nec nomine eccl[esi]e agere poterat. cū ip[s]a
possideret equaliter omnes p[re]bendas. hec etiā videt ra
tio sufficiens s[ed] cū quare nec superiorib[us] interdico iste
egit p[re]supposito q[uo]d p[ro]prietatē vt nō. s. de p[re]b. r[ati]o
q[ui] in p[ri]m. vbi pater q[uo]d ipsa eccl[esi]a d[icit] habere bona p[re]
bendar[um] vt. s. dixi. s[ed] in. sol. b. modo t[ame]n adu[er]te ad mo
dū soluendi q[uo]d videt recedere a p[ri]mo dicto. s. p. cū po
sito dicit etiā sub dubio forte posse dici canonicis pos
se agere nomine p[re]bende sue sicut solus abbas agit no
mine sue dignitatis cū habeat bona discreta a p[ro]prietate
suo de quo in. c. edoceri. de r[ati]o. t[ame]n expedit agere no[m]i
ne p[re]bende sue s[ed] cū q[ui] agit p[ro] canonicos vel h[er]edes
qui nomine eccl[esi]e se possidere dicunt vel ius habere
p[ro] alios aut extraneos qui nō nitunt[ur] ius eccl[esi]e me
lius videt agendū nomine eccl[esi]e. dicit t[ame]n q[uo]d si nomine
eccl[esi]e vult agere oportet q[uo]d habeat p[ro]curatorū canoni
cor[um] vel p[ro]p[ri]a quorū nomine agit. t[ame]n si dices quō
agit nomine p[re]bende cū p[re]benda nihil habeat vel posside
at. R[ati]o dicit s[ed] in. q[uo]d uno p[re]benda p[otes]t habere iura sua t[ame]n
possessiones sicut ep[iscop]atus abbacia hospitale vel que
cunq[ue] alia dom[us] vel dignitas vel administratio adeo
s[ed] in eum q[uo]d si occurreret p[ro]curator eccl[esi]e t[ame]n ipse p[re]b
darius videt q[uo]d ipse p[re]bendarius p[re]s[er]endus ē in agēdo
iuxta nō. d. resti. spo. olim causa. hec sunt verba s[ed] in.
p[er] que videt innuere plura. p[ri]mo q[uo]d p[re]bendarius p[otes]t agere
absq[ue] alia p[ro]prietate vel p[ro]prietate p[ro] iurib[us] p[re]
bende sue nomine ip[s]i. p[re]bende sicut quilibet admini
strator etiā p[ro] extraneum s[ed] tunc sit melius vt agat
nomine eccl[esi]e. non t[ame]n dicit h[ec] esse necessarium q[uo]d est
p[ro] id quod dixi. s. s[ed] in eum t[ame]n p[ro] illaz opi. s[ed] in. an.
sup ista glo. Secūdo sentit q[uo]d p[ro]curator generalis ec
cl[esi]e potest agere p[ro] iuribus p[re]bendar[um]. Tercio q[uo]d
p[re]bendarius habeat legitimam administratōem sup iur
ibus p[re]bende sicut alius in dignitate p[ro]stitutus quod
nō. naz videt p[ro] p[ro]munit[ur] nō. in. c. si. ne pla. vi. suas
docto. nostri sequeres transunt multū sicco pede recit
tando. vñ hec dicta doct. aliter nō ponderādo nec ad
p[ro]cordiā reducendo quinimo sparsim hec dicta recitā
do. Ego meliori iudicio semp[er] saluo puto hoc nouum
attētan posse vt dicam q[uo]d aut fundus aliquis seu aliq[ui]
temporalitas assignatur canonico loco p[re]bende vt inde
viuat ita q[uo]d non constituitur vt sit b[en]eficium perpetuū
nec aliter viuat canonice vt sic efficiatur vñ ius spiri
tuale cū illa iuxta ea que habentur in. c. dilecto. d. p[re]
ben. sed assignatur tantū vt inde viuat sicut fit quādo
q[uo]d in eccl[esi]is collegiatis in q[ui]bus s[ed] omnia bona sunt
p[ro]munia tamen causa murmuratōis cuiusdē assigna
tur cuiuslibet certum quid vide viuat iuxta nō. p. s[ed] in.
in. c. insinuante. ne de. vt. mo. t[ame]n p[er] s[ed] in. an. in regula nō

ē obligatoriu[m]. de re. in. li. vi. in mercat. t[ame]n p[ro]cedat
p[ri]mum dictum s[ed] in. t[ame]n illud s[ed] in. an. q[ui] simul iugen
do dico hoc casu sic. q[uo]d si ex consuetudine vel statuto
vel aliter habuerit iste canonicus super tali fundo legi
timam administratōem poterit agere t[ame]n p[ro]prietatē sicut qui
libet habens administratōem a iure vt voluit s[ed] in.
quod bene nota. in. c. si. ne prela. vi. suas. s[ed] in. no fuit
consecutus legitimam potestatem administratōem t[ame]n
p[ro]cedit dictum s[ed] in. an. vt adu[er]s[us] extraneum possint agere q[uo]d
nil deperit eccl[esi]e sed adu[er]s[us] extraneum non vide
tur eum habuisse hoc casu illum fundum p[ro]prio t[ame]n re
mansisse in possessione eccl[esi]e sicut cetera bona p[ro]p[ri]a
bonus tex. in. c. derici. xvi. q. ij. t[ame]n. c. possessiones. ca
dem causa. q. i. t[ame]n hoc cān recte dicitur canonicam nō
habere administratōem p[re]bende sue t[ame]n quod aliud ē
in locatione quā talis canonicus facit respectu succ[es]
sor[um]. q[ui] in alio administratore eccl[esi]astico. puta abba
te rectore eccl[esi]e t[ame]n similibus vt nō. in. d. c. si. ne prela.
vi. suas. s[ed] in. ex bonis eccl[esi]e sunt p[ro]prietate p[re]bende
perpetuo ita q[uo]d sunt solide p[re]bende dante in b[en]eficiū
firmum maxime si vniuntur canonicatibus sicut i ple
niscq[ue] eccl[esi]is fit t[ame]n tunc procedit aliud dictū s[ed] in. an. vt
dicamus quālibet p[re]bendā h[ab]ere iura sua. etiam sicut alia
t[ame]n iuritas seu administratio t[ame]n q[uo]d p[re]bendarius habeat
legitimam administratōem t[ame]n facultatem agendi t[ame]n t[ame]n
dendi sicut alius rector eccl[esi]asticus. non cū apparet
ratio quare iste non debeat habere administratōem
p[re]bende sue ex quo b[en]eficium est perpetuum t[ame]n legitime
t[ame]n p[ro]prietate p[ro]stituti. sicut quilibet alius habens b[en]eficium
vt sing. hic sentit s[ed] in. an. q[ui] glo. sua t[ame]n optime ad hoc
facit iste tex. t[ame]n hec sing. notāda sunt maxime ad mate
riā hui[us]. c. si. ne pla. vi. suas. doct. ibi simplr poneōs
dicit canonicū nō habere administratōem bonoz p[re]b
de. s[ed] ego limito p[er] s. dicta. nec alias hoc cogitauit. sed
nouissime in mente accidit t[ame]n per hoc reduco ad p[ro]c.
dicta s[ed] in. an. t[ame]n saluo dictum s[ed] in. an. t[ame]n limito dicta do
cto. in dicto. c. si. t[ame]n pro hoc vltimo facit ille. s. si. q.
i. iuncto. c. vltimo. cum glo. in v. p[ro]curatori. Al sal
uando dictum s[ed] in. an. t[ame]n Job. an. hic t[ame]n in dicto. c. si.
ne prela. vi. suas. potest sic dici q[uo]d canonicus habens
distinctam p[re]bendar[um] potest agere t[ame]n conueniri p[ro] iur
ibus p[re]bende t[ame]n quantū ad hoc dicitur habere legi
timam administratōem vt hic in tex. t[ame]n p[er] s[ed] in. an.
sed non dicitur habere administratōem simpliciter
vt possit obligare locando vel contrahendo ip[s]am p[re]
bendam seu bona ipsius vltra tempus vite sue sicut
potest alius p[re]datus seu rector qui habet legitimam
administratōem vt voluit s[ed] in. an. in dicto. c. si. t[ame]n s[ed] in.
an. post eum t[ame]n cōmuniter aliq[ui] doct. ibi t[ame]n potest esse ra
tio diuersitatis quia p[re]benda datur canonico tanq[ua]m
v[er]i usufructuario seu v[er]i usufructuario. datur enim p[ri]ncipaliter vt
inde viuat non vt p[ro]curatori seu administratori. vt

Curly p[re]benda s[ed] in. an. sua p[ro]p[ri]a +

Exemplum primi dicit in l. qui si p[ro]sul. ff. de adop. vbi dicit q[ui] si filius. est p[ro]sul. potest senectim apud sc[ri]ptum emancipare vel in adoptione dare. exemplum etiam in l. vna. ff. de offi. p[ro]sul. vbi consul potest apud senectim manumittere seruum suum et sic representat personas domini et personam consulis ad idem. c. postulasti. et q[uo]d ibi no[n] de p[ro]sul. p[ro]ben. p[ro]done aliud exemplum bonum in notario q[ui] si alias est iudex potest scribere vt notari us et auctoritate prestare tanq[ua]m iudex i istis voluntarijs sic intellige glo. nota. in l. subemus. l. de sa. san. ecc. et ibi per bar. exemplum secundi quando non sunt co[m]patibilia vel esset de duobus collegijs quoz exercicia mutuo se impediunt vt q[ui] est d[omi]n[u]s collegio vnius artis vt no[n]. Inno. in c. dilecta. de excess. pla. plenius p[er] bar. in l. si. l. de colle. illi. secus si non se mutuo impediunt vt q[ui] est de collegio disciplinatoz et de collegio vnius artis. hinc e[st] q[uo]d non potest quis habere duo beneficia curata in c. de multa. de preben. et olim etiam no[n] poterat esse pluralis in beneficijs simplicib[us] q[ui] quodlibet exigebat residentiam de de. non resi. c. p[ro]querente et impossibile erat residere i diuersis beneficijs vt no[n]. in c. non potest. de preben. li. vi. et ex se patet et multa alia exempla potes colligere ex iuribus b[ea]te allegatis in glo. et per glo. in d. l. nemo. et vide glo. in d. l. si consul. que ponit vltimam theoreticam huius gl[os]e. vel doct[ri]na[m] q[uo]d tam in iudicio q[uam] extra potest q[ui] sustinere vices duoz nisi impediatur. Et p[ro]pter impotentiam facti q[ui] no[n] sufficit de facto exercicio vtriusq[ue]. d. l. nemo. et de preben. q[ui] intantum. et c. de multa. et l. l. ff. de colle. illi. Et p[ro]pter impotentiam iuris. exemplum in indice non volente iudicare in facto suo ita q[uo]d non potest esse iudex actor cum non possit sibi ipsi imperare. ar. l. penul. ff. de arbi. l. ne q[ui] in sua causa. l. vnica. nec esse testis et iudex cum non possit seipm examinare et sic in similibus. quandoq[ue] impeditur p[ro]pter presumptionem seu suspicionem affectionis amicitie vel inimicitie vnde non potest esse iudex vel aduocat[us] et procurator et testis. q. vi. statuendaz. de testi. c. si. li. vi. c. 3. si. Ex predictis potest colligi que sunt officia p[ro]patibilia vel inco[m]patibilia et per p[ro]sequens an et quando quis potest sustinere vices plurium alie glo. sunt faciles. Extra glo. quero de pena turbantium fines Jo. an. post hosti. dicit q[uo]d in hoc non e[st] pena arbitraria sed splendidiores persone si euulerint terminos relegantur. humiliores vero castigantur et ad op[er]a b[e]n[e]ficio datur. sed et si criminaliter agatur ex. l. agraria pena. l. aureoru[m] est statuta et si seruus sit. pena est capitalis. ff. de ter. mo. l. i. q. et iij. et cum hac b[e]n[e]ficio distinctione transit hic do. anto. sed certe hec distinctio non est perfecta cum iura varie loquantur in hac materia quare tu latius distingue post Ly. in l. l. l. d. accusa. Et tunc quis ammonuit terminos ignoranter aut sci

enter. si ignoranter vt quia credebant alios lapides furari et tunc ammonens terminos potest peti vt verbis cedatur. l. ij. in fi. ff. de ter. mo. et nihilominus si eum tenetur furti quia diuersi sunt effectus delinquendi pro hoc do. tex. in l. si stuprum. ff. de iur. iur. Si scilicet aut ammonuit gratia occupandi confines et punitur temporaliter. relegatur enim habita p[ro]visione eratis. vt. d. l. ij. Et ammonuit non gratia occupandi confines et tunc refert aut fecit gratia obscurarum confinium finalium questionum et sic ut p[ro]fiteret materia litiu[m] et punitur corporaliter vt d. l. vltima in fi. Si vero ammonuit nec gratia obscurandi nec gratia occupandi. et tunc punitur pecunialiter. vt. d. l. vlt. in prin. fm Ly. de quo etiam videas per glo. in d. l. agraria. sed aduerte quia Ly. non videtur face[re] distiam inter splendas personas et humiles quam tamen sciunt Jo. an. hosti. et bar. in d. l. ij. et satis h[ab]e[re] distiam videtur ibi innuere ille tex. Item fm illam opinionem Ly. l. ij. solum p[ro]uidet in splendis p[er]sonis et nihil de humilibus. et sic fuisse iuriconsultus diminutus. Item fecisset p[ro]tra alias regulas iuris cum comaniter a nobilibus verbera aliena sunt. xxij. q. i. c. qui p[ro]tra pacem. cum ibi nota. fm Ly. intellectum etiam nobiles punirentur verberib[us] si animo obscurandi terminos corrupissent An ego dare expediedo p[ro]sequor tria membra aut quis corrupit terminos occupado aut ca[usa] obscurandaz finalium questionu[m] aut nec causa occupandi nec causa obscurandi. p[ro]ximo casu si e[st] persona splendida relegatur ad t[er]ra[m] habito respectu an sit iuuenis an senex sc[ilicet] q[uo]d distinguitur in l. ij. in prin. ff. de ter. mo. si vero est persona humilis castigatur et ad op[er]a b[e]n[e]ficio daf vt in. e. l. si. Sedo casu q[ui] ca[usa] obscurandi est plectendus pena fm qualitates p[er]sone et facti. et violentie. vt. l. si. in fi. ff. eo. Tercio casu q[ui] nec ca[usa] occupandi nec ca[usa] obscurandi tunc subdistingue. aut dolo malo hoc fecit et punitur pena quinquaginta aureoz vt. d. l. agraria. aut per ignorantia[m] seu fortuito. vt. d. l. ij. sed intelligo hoc vltimum in humilibus q[ui] de eis tantum loquitur illa lex in secunda parte non autem potest finis referri etiam ad splendas personas q[ui] aut ille no[n] puniant pena verber[um] cu[m] fecerint animo occupandi aliena p[er]sona. forti[us] no[n] debet tali pena puniri cu[m] fecerint ignoranter. i. eas ergo est pena arbitraria ar. in d. l. ij. in prin. et mitior imponitur pena q[ui] quando scilicet fecerunt vt patet ex illa. l. ij. in scda parte ipsius. et p[er] b[ea]te habes intellectum omnium legum illius ti. de ter. mo. Cui autem applicabitur illa pena pecuniaris d[icitur] q[ui] in d. l. agraria dicit q[uo]d accusatori vt vult ibi tex. et e[st] fm barto. ibi speciale alias autem vbi ius producit actio[n]es pena applicat fisco. si vbi p[ro]ducit accusato[n]em applicatur p[er]ti. si autem implonaliter loquitur in dubio videtur

De p[ro]p[ri]etate actoris iudex

De p[ro]p[ri]etate iudex

De p[ro]p[ri]etate aduocatus et procurator et testis. q. vi. statuendaz. de testi. c. si. li. vi. c. 3. si.

De p[ro]p[ri]etate fines

In casu supra d[icitur] q[uo]d si ammonuit terminos

Qui applicat p[er] p[ro]curatorem et d[icitur] q[uo]d si ammonuit terminos

De p[ro]p[ri]etate

juramentum in iudicio per oculos gestum
Quo gestu iuramentum

Quo gestu iuramentum per oculos gestum

De probationibus

pro dicitur actione et sic applicatur fisco nisi in aliquo
alioz membrorum aliud specifico iure dispensat. hec sunt
verba no. Bar. in. d. l. agraria. que latius retuli super
gic. de indi. et hec valent ad multa.

Poposuisi. *casus In yginitate*

probanda attestatio
matronaz assertioni viri prefertur. vel summa
sic. 123 creditur marito assertenti etiam cum iuramento
vixorem cognovisse si vixor per matronas attestantes
p ipsius corporis aspectu probat p trarium. Communis
divisio. scda ibi videt. 120 pmo ex tex. iuncta glo.
12. cu iuribus alle. in ea et maxie. c. p rinebat. d. desp.
impu. q. vbi ex aliqua dispositioe statatur iuramento ali
cuius illi no creditur si ex adverso. pbat p trarium quod
no fing. p statutis que qnqz disponunt credendu iura
mento officialis in aliqua re. pcedit em nisi ex adver
so pbeatur l iure p trarium hoc aptissime. pbat hie iun
cto. c. p rinebatur. et ro est qz iuramentu vni? no est in
tegra. pbatio. j. de testi. licet vniuersis. l. iur iurandi.
L. e. ti. merito si offertur ex adverso. pbatio integra ad
admitti et pualre probationi minus integre. ar. in. l.
admonendi. ff. de iur iur. et qd no. in. c. si. e. ti. qd ser
tit. Bar. d. cal. in. c. p rinebat. p. call. 120 bo. tex. ad
instruendū qualiter sit. pbanda yginitas et qualiter te
stis habeat sup yginitate deponere. pbat em p ma
tronas seu mulieres in hoc instructas que deponunt
ea yginē qz ea viderūt et insperant in locis vbi dep
bentur yginitas. pcor. c. cam mimonij. j. e. nec est
necesse qz magis specifico reddant causam scientie. et
vide ad materia duas glo. no. in. c. hec imago. xxxij.
q. v. in. v. vi. et se. quarū pma instruit ptem puelle ad
docendū se fuisse pma nocte yginē si maritus dicit
ea non reperisse yginem videlicet p aspectu linteamī
nam sanguinolentorum. Alia vō glo. docet partem
mariti ad probandū ea non fuisse yginē faciendo p
bationē p trariam. qz si linteamina pme noctis no sint
sanguinolenta. et hec remedia fuerūt inueta in veteri te
stamento et hoc. ppter defectū. pbatōnū in tali re se
creta. alias aut fati dicerent vilia et fallacia tñ vt dicit
arbi. in. d. c. hec imago. mulier cognita millies de fa
cili scit inenire remedia p traria. Ultio iste tex. inducit
ad duo. pmo qz vbi probanda est res in qua iudex
non est instructus nec instrui pōt. sine quia hui? rei in
expertus est sine quia honestas non patitur recurre
dum est ad iudicium peritorum in illa arte et fm illoz
testimonium iudex profert sententias. si em dubitatur
de yginitate recurritur ad matronas in hoc instructas
vt hie. c. causam infra. e. r. l. i. ff. de ven. inspi. vbi ha
betur quando dubitatur an mulier sit p rignans. si du
bitatur an vulnus sit letale aut mortale recurrit ad iu
dicium medicorum. vt in. c. significasti. ij. d. homi. Si

de pntia scolaris recurritur ad suū doctores. l. nemi.
L. de aduoc. diner. in pi. vide tex. cu glo. in. c. i. p. q. l.
Si de finibus ad agrimessorem. j. de p ricip. qz iudi
cante. l. ij. L. si. regim. et sic de similibus. Inducit
scdo iste tex. qz istis pntis in arte sine iuramento credit
ad hoc pōderat Jo. an. v. testimonij. positus in lra.
sunt em testionia sine iuramento. plata. j. de cobra. de.
et mu. tua. de quo tñ remittit ad no. j. de frigi. frater
ni. Hunc discuciamus vtrūqz dicit qz materia est
pulara et quotidiana. et primo circa primū dicit que
ro nunquid sufficiat attestatio vni? periti in arte illa an
sufficiant plures et vbi qz plures vt hie et in. c. signifi
casti. de homi. p ralle. vbi in plurali dicitur pitorum
iudicio medicorum. et sic requiruntur plures. iij. q. ij.
vbi numerus. ad idē. c. causa mimonij. j. de frigi. fra
ternitatis. cum si. facit illud generale. dicit vnius di
ctum nullius. in. c. licet vniuersis. de testi. r. l. iur iurā
di. L. e. In contrariū facit. c. quia iudicante. de p
scrip. vbi agrimessoris diffinitioe c. r. l. ij. L. si. regim.
Bar. hoc tractat in. l. i. §. i. ff. de. v. inspi. et in. l. ff. p
stitutioe. et in vtroqz loco concludit qz si in eodē loco
reperiuntur plures debent plures adhiberi. alias suf
ficiat vnus. alle. tex. in an. de non alie. §. qd aut. col. ij.
v. vt neqz. et est ille tex. multū no. hoc dicitur optime
probans. Idem sequitur do. an. hic. Ego potius in
uestigande veritatis causa qz reprehendendi sai emē
dandi dicem sic. qz aut in re multum ardua exquiri
iudiciū peritorum puta vbi agitur d vita hominis an
vulnus fuerit mortale vel non et tunc licet in loco no
reperiatur nisi vnus nihilominus mitteretur pro alijs
vicarijs seu existentibus in loco vicinio cum in istis ar
duissimis debeant esse probationes luce clariores. et
maxime in hoc casu vbi periti deponunt de credulita
te et non de certa scientia vt. j. dicam. pro hoc dicit. c.
significasti. Eidem? an in simili qz si i depositione de
ria non sunt in p uincia episcopi sufficienti numero
vocantur de locis vicinis. vt no. ij. q. vij. suggero. fa
cit. c. si. in. h. lxx. di. Item videmus in simili qz pro te
stibus in sufficienti numero recipiendis remittitur ad
loca remota d fiduciosioribus constitutis. r. l. si quādo
L. de testi. et idem forte eisdem rationibus et iuri
bus posset dici quando agitur de graui p ruidicio
in damnum alterius et isti periti habeant depo
nere tanquam testes quia intantum debent esse in
numero plures inquantum non deponunt de cer
ta scientia sed de credulitate et estimatione ad hoc
ca. p rerea. de testi. et. c. p rcul. fm vnum intel
lectum. ij. q. iij. Nec obstat mihi dictus. §. qz autem.
super quo fundat se Bar. quia in casu illo periti non
veniunt ad testificandum vt testes in contentioso iudi
cio in p ruidicij alterius. sed potius vt boni instru
ctores ad p ruidij indēnitatē ecclesie vide et sine eis

*An p rici in arte p riamato
p rici videro p rici adhibenda*

*An p rici p rici in arte p rici
p rici p rici p rici p rici*

*In admissioe dicitur p rici
p rici p rici p rici p rici*

Quo gestu iuramentum per oculos gestum

De appellatione iudicis examinandi respectu ad magis p[ro]p[ri]os doctores

De appellatione iudicis examinandi respectu ad magis p[ro]p[ri]os doctores

An p[ro]p[ri]os doctores

In collegio p[ro]p[ri]os doctores

illud fieri potest sicut hodie fit q[ui] n[on] obseruat illa solē
nitas cū ecclesia alienat directū v[el] vtile d[omi]nium vt nō.
in. c. i. de re. ec. non alie. li. vi. Et non agitur d[omi]nium graui
p[re]iudicio t[un]c si i[n]iunget explicanda res facilis in q[ui]a
non exigitur magna industria nec venit tanq[ua]m testis
ad deponendum in p[re]iudicium alterius t[un]c p[ro]p[ri]o vni
sufficere etiam si in loco rep[re]sentantur plures t[un]c intelli
go. c. q[ui] indicante. f. de p[re]scrip. cum similibus Et est
res magis gravis que non ita de facili percipitur per
vni[us] t[un]c veniunt periti tanq[ua]m instructores t[un]c adbere
rem illi t[un]c d[omi]no bar. vt adhibeantur plures si pos
sint haberi alias sufficiat vnus. t[un]c b[ea]t[us] adduco ad q[ui]ntes
quotidianā in approbatione scolariū examinandi re
quirunt. vj. doctores ad vnus vt nō. in. l. mg[is]ros.
L. de p[re]f. t[un]c medi. li. p. nō. Jo. an. in. c. i. de cele. mis.
qui habent deponere tanq[ua]m periti in arte illa de suffi
cientia scolariū apud cancellariū studij vt sentit bar.
in dicto loco sc[ilicet] in p[ro]benio. ff. q[ui]d si loco studij
non rep[re]sentantur septem in illa facultate vt sepe vidi acci
dere in facultate artistar[um] t[un]c medicor[um] nunq[ua]m sufficiunt
p[re]sentes t[un]c sic salte[m] vnus sufficiat vidi in p[ra]ctica ad ma
iorem cautēdam mitti p[ro] vicinis. nam ista questio po
test habere duo capita p[ri]mo nunq[ua]m illi septem re
quirantur tanq[ua]m maior pars illius collegij de curia
seu doctoz qui solebant esse duodecim n[un]c requirantur
p[re]sentes. vj. tanq[ua]m singulares. nam p[ri]mo casu suffice
ret vnus cum iura collegij possint residere in vno so
lo si alij deficerent. l. sicur. ff. quod cuius. vni. no. nō. i.
c. gratum. de postu. p[re]la. si vt testes singulares habe
ret locum questio nostra t[un]c fm illam theoreticam Bar.
deberet sufficere etiam vnus si non rep[re]sentantur plures
in loco cuius contrarium sentit ipe in. l. magistros. L.
de p[re]f. t[un]c medi. li. p. Credo q[ui] isti. vj. doct. requi
rantur vt singulares t[un]c non vt maior pars collegij q[ui]d
optime videtur probare t[un]c in. l. si quis. L. e. vbi dicit
tur q[ui] debent p[re]sente ad approbatōnem septē de his
que rep[re]sentantur in collegio. quod etiam sentit baro. i.
d. l. magistros. vbi dicit q[ui] ciuitas pusina seu illud stu
dium habet ex p[ri]uilegio romani pontificis vt sufficiat
quatuor doctores non enī esset necessariū p[ri]uilegium
si sufficiat maior pars collegij t[un]c etia[m] credo q[ui] p[ro]pter
arduitatem negotij non sufficiant minus septem licet
in loco non sint tot vt videntur innuere illa iura t[un]c sen
tit bar. in. d. l. magistros. t[un]c facit quod dixi. s. in que
stione p[ri]ncipali mittant ergo p[ro] vicinis si tot nō re
periantur in loco vt in similibus fit de quibus. s. t[un]c se
pe etiam dubitant nunquid doctores p[re]sentantes pos
sint cōputari in numero septem. t[un]c videtur q[ui] sic per. l.
nemini. L. de aduo. diuer. indi. vbi doctor attestatur
de peritia scolariū sui ad idē t[un]c cum glo. xij. q. i. c.
i. Contrarium sentit baro. in. d. l. magistros. vbi dicit
q[ui] p[ro]mouendus ad gradum doctoratus debet p[ri]us

p[re]sentiari t[un]c doctores p[re]sentantes debent iurare de suffi
cientia per. d. l. nemini. Sec[un]do debet a doctozibus ex
aminari t[un]c approbati. Tercio debet interuenire aucto
ritas superioris vt. d. l. magistros. t[un]c in de. h. de ma
g[is]tr. Ego crederem posse sustineri maxime necessitate
instante. eos posse in numero septē computari equo
sunt de illo collegio doctorum per. l. si quis p[re]alle.
L. de p[re]f. t[un]c medi. li. p. vbi t[un]c. solum requirit vt ap
probetur a septem illorum qui rep[re]sentantur i[n] collegio
t[un]c vt dixi nemo potest magis reddere sufficiēs testimo
nium de doctrina scolariū q[ui] doctor. p[ro]p[ri]o qui s[un]t ap
probati cum p[re]sentando t[un]c postea in actu ipso. Non
obstat. d. l. nemini. loquitur enim in alio casu quādo
sc[ilicet] quis subrogatur in locum aduocati deficiēti t[un]c
examinabatur non a collegio sed ab alio magistratu
t[un]c doctor suus deponeret p[ri]us de sufficiētia i[n] p[ra]cti
ca tamen seruatur q[ui] p[re]sentes non vent voces sed sa
tis credo q[ui] d[omi]no iure posset sustineri quod p[ro]xime dixi
maxime ad complendum numerum septem requisito
rum vide ad omnia p[re]dicta d[omi]no omnibus istis p[re]senti
t[un]c etiam de doctore circa discipulum per spe. eo. ti. s.
fi. v. hoc quoq[ue] notandū. vbi inter cetera dicit q[ui] sen
per credendum est magis peritis. ad hoc. c. in nostra
de testi. per que t[un]c. dico q[ui] non debet attendi ad nu
merum peritorum data inter eos discordia. sed p[ro]p[ri]o
ad peritiam cui[us] super ea fundetur ipozum testimonij
t[un]c debent esse isti periti bone opinionis t[un]c h[ab]ere digni et
experti i[n] illa arte ad hoc bo. t[un]c in. c. si. de frigi. t[un]c ma
lesi. t[un]c q[ui] non attendatur ad numerum. sed potius ad
peritiam. optime facit t[un]c in. l. i. v. sed neg. L. d. re.
in. enu. t[un]c quod nota. Jo. an. in. c. i. de consi. Se
cundo circa hoc queritur per que eligentur isti periti.
Jo. an. in. addi. spe. in. ti. de homi. s. i. v. sed pone re
fert Guil. de suza. in. p[ro]be. ff. q[ui]d t[un]c si partes
concordant in aliquem illū iudex deputabit alias ipe
iudex assumet allegat in simili quod cauetur in pluri
bus tutoribus volentibus administrare per vnū s[ed]
non concordant in personam t[un]c enim iudex ite
p[ro]p[ri]o debet partes suas. insi. d. satisda. tuto. s. sinare
Ego hoc p[ro]p[ri]o verum in facto dependente a plena fa
cultate p[ri]u[ile]giū alias iudex ex officio suo illos deputabit
ad h. c. si. d. si. t[un]c malefi. t[un]c c. cām m[on]itionij. f. c. Ter
cio circa h[oc] cadit dubiū nōbile valde t[un]c q[ui]dianū nūq[ua]m
sua lata ad dicta peritoz veniat retractada si p[ro]p[ri]o
postmodū peritoz affirmates p[ro]p[ri]u[ile]giū t[un]c pone in ter
minis. Iudex ad dictū medicū deponentis vuln[us] t[un]c
fuisse mortale cū plures vulnerassent occisum p[ro]p[ri]o
t[un]c de occisio q[ui] t[un]c dicens medicū falsum dixisse
petit an sepulturā occisi peritoz medicos adhiberi
nunq[ua]m debeat assumi t[un]c si dixerunt p[ro]p[ri]u[ile]giū an retracta
bitur sua p[ri]us lata Jo. an. i. addi. spe. p[re]alle. refert
dictum Guil. de suza. in loco iam dicto tenuisse q[ui] sic

*De p[ro]p[ri]o iudicij p[ro]p[ri]o q[ui] v[er]o
An d[omi]na l[ite]ra ad d[omi]na p[ro]p[ri]o v[er]o
etiam t[un]c p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o*

Sua lara in attestacionibus & credulitate
si ex fal. instr. l. falsa. r. l. qui. ff. de re. iudi. l. dyu.
r. de excep. cu venerabilis. r. sic transit Jo. an. hoc de
cum episse approbat hic do. An. adducit. l. admonē
di. ff. de iur. r. qd le. r. nō. in. c. ij. de pupil. r. vuli
quibus tractat snia lata p. pbationib' nō plenas seu in
tegras supueniētib' pbationib' integris. r. ex b' dī
cto infert ipse q' omnia snia lata cū attestatiōibus de
credulitate vel ad consiliū sapientis reptis testib' me
lius informatis vel sapientiorib' p'sulentib' oppositis
poterit retractari. Et hec dicta licet dubitādo attenus
sui secutus. f. nūc in lectura habito tpe maturius inue
stigandi vīsa mibi sunt hec dicta non vera vī credo q'
nec de rigore nec de eqtate talis snia veniat retractan
da ex quo appellatū non extitit de rigore patet q' pub
licatis attestatiōib' maxie lata snia que trāsūt in rē
indicatā non possunt alij testes adduci sup artialis
directo p'tarijs. put in. c. fraternitatis. de testi. et in de.
ij. e. ti. Timetur enī subornatio testū etiā p'toz' cuz in
hoc iura non distinguant. imo p'ter omnes repellunt
vt in iuribus p'alle. etiā vbi apte pars vult. pbare falsi
tate qd plus est. nam p'textu vere falsitatis non retra
ctatur snia iā lata nisi pbaret indirecte vel adiceretur
artical' corrupt' vt sic nō sit articalus directe p'tran'
vt patet ex nō. p. glo. in. d. de. ij. r. p. Jo. an. r. alios in
c. licet. r. e. r. sic tollit illud simile Huil. de suza. r. p'li
mum motium. Itēz ex alio tollitur aptius. iura enī
alle. p. cū loquunt' cū v'e r. apte pbatur falsitas. f. in ca
su nostro h' cessat cū etiā secunda pbatio p' p'tioz' eē
fundetur super p'sumptione r. credulitate r. possibile ē
q' licet isti sūt p'tioz' nihilominus p'imi potuerunt
dicere medi' veritate. vt est tex. valde nō. in. d. l. i. s. f.
neq' ex multitudine. L. d. ve. in. enu. vbi dī q' sepe sen
tentia vnius forsan r. deterioris plures r. meliores in
aliq' pte supare pōt quare ergo dī retractari p'ma snia
que pōt esse iustissima r. maxie cū fuerit silentio p'tuz
confirmata de re iudi. qd ad consultationes. r. p' hanc
rationē patet q' equitas nō patit illā retractari maxie
ne p'cessus sit in infinitū cū postea possunt ad huc alij
p'tioz' adduci r. sic itēz retractaret scda snia qd est rī
diculum dicere. ar. c. ij. de rept. li. vi. r. p' hoc etiā tollo
aliud motiū do. Anto. de. l. admonēdi. r. c. ij. d. pur
vul. Illa enim iura ponunt casum singularissimum r.
loquuntur quando p'ima sententia fuit lata per pro
bationes non integras r. a iure reprobatis vt. d. c. ij.
vel ad iuramentum partis delatum per iudicem quo
casu si postea apparet pbatio integra r. plena retracta
tur. quod certe cessat in casu nostro cum secunda pro
batio non sit plena et integra et cum p'tioz' etiam
deponant de credulitate sicut p'imi vt. s. dixi. vnde il
le casus non debet extendi ad casum non habentem
consimilem rationem vt nō. in simili per Jo. an. in. c.

De probationibus

ij. vt li. penden. li. vi. vbi voluit q' etiam ex idemptita
te rationis non debet extendi casus qui valde innitit'
tur equitati contra alias regulas iuris. Item dicta. l.
admonēdi. loquitur in instrumentis nouiter repertis
contra iuramentum p'dictum per partem r. sic vbi ap
ret clare de contrario non est timor subornationis te
stium que omnia cessant in casu nostro. omnia hec mi
litant etiam in sententia lata ad consiliū sapientis et
ideo idem dicendum in ea. et hec bene nō. quia poto
verissima. Tenio nūc ad secundum p'ncipale qd
fuit an istis peritis in arte credatur sine iuramento. ra
tio dubitandi est quia non deponūt de eo quod per
p'itur sensu corporeo. sed iudicio intellectus fm per
tiam artis eorum vnde cuz possint errare de facili sub
sunt peritium si iurarent. ar. l. marcellus. ff. re. amo.
et propter hoc sunt opi. inter glosatores iuriscūlis r.
sequaces de quo per glo. in. l. i. ff. de ventre inspi. r. in
l. iurisiurandi. L. de testi. vbi notatur q' non debent
iurare sed contrarium nō. in. l. compassiones. L. de si
instru. et videtur expressum in. l. hac edictali. L. de se
cū. nup. et in auc. de non alie. s. q' autem. videtur tex.
cum glo. ij. in. c. fraternitatis. de fr. et malef. Jo. an.
post l'hosti. in. dicto. c. fraternitatis. videtur distin
guere inter iuramentum de veritate et hoc nō p'fāt
per rationem p'alleгатam et iuramentum de credul
tate et hoc p'fāt et sic intelligantur iura contraria.
Idem Bar. in. probemio. ff. de optime facit tex.
in. l. nemini. L. de aduo. dicit. iudi. vbi doctor atte
statur iurē. de peritiā discipulū mibi hoc placet et in
dubio credo q' debeant iurare r. arbitroz' q' iurabunt
sicut deponentes super consanguinitate que non per
cipitur sensu corporeo de quo est bo. tex. in. c. quoties
r. de testi. et forma erit q' nō in p'iuato odio neq' am
cicia. r. et q' id quod deponunt perceperunt fm per
tiam artis eorum r. credunt ita esse vt colligitur ex dī
cto. c. quotiens. et facit quod ibi dicam. Ex p'ceditis
potest colligi an et qualiter debeant iurare doctores
apud cācellarium studij qñ examinauerunt scolarem
promouendum. sentit enim Bar. in dicto loco q' de
bent iurare de credulitate. Nota ergo q' doctores
examinantes debent iurare et idem dic de p'fentātib'
bus pro hoc bo. tex. in dicta. l. nemini. et credo q' iu
rabunt fm formam quam p'emi. et aduerte q' ante
doctoratum ter debet approbari. p'imo a p'fentātib'
secundo in examine p'iuato a doctoribus collegij. ter
tio in publico quando doctoratur quia vt pro aliquo
recte p'fumat' ter debet in exercitio alicuius actus
approbari sicut in simili legitur de athletis. l. vna. L.
de athletis. li. x. et ibi de hoc per Bartho. quod nō.
contra illos qui per vnicam examen consequuntur
p'iuatam licentiā publicam r. idē arbi. in. c. de qui
busdam. xxxvj. c. i. vbi etiam per illā legē vnam dicit

An op' p'ius fm arte creda
sine iuramento

Iuramentum
Credulitas

Jo. an. p'ius p'ius

Examinare doctores

De requirunt ad promouendū ad magistratū dignitatis +

Ad S. Sigillo Adhucino & S. Sigillo
fuzino
Ad S. Sigillo modū p̄bendū falsū
inscriptū q̄f̄m̄ non alij nullūq̄ +

In app̄to Doctoratū corruptū
Ne q̄m̄d̄ p̄m̄t̄ q̄m̄
Doctoratū

q̄ qui approbat doctoratū corruptis nō gaudet p̄uile
gio doctoratū. Itē nō q̄ non solū p̄pter defectum
sciētie sed etiā mox potest scolariū reprobari ut p̄bat
in l. magistros. l. de profess. et medi. li. x. et ibi p̄ bar.
et seq̄ requirunt ad promouendū ad magistratū dignita
tem. p̄mo peritiā docendi. Secundo faciendū dicēdi
Tercio subtilitās interpretandi. Quarto copia dicer
di seu dictorū et hec colliguntur ex l. vna. l. de p̄f̄. q̄
in vr. p̄stan. li. xij. Quinto mox excellētia. ut d. l. ma
gistros. Sexto virtus fortitudinis ut sciat resistere ad
uersus vim fortune. vr. l. reddat. l. de p̄f̄. et medi. et
ibi bar. et ideo pauci digne attingūt dignitates docto
ratus ut dicit bar. post l. y. in l. om̄es p̄p̄. ff. d. iustit.
et in. et dixi dignitatē quia doctoratū dignitas ē ut est
pulcher tex. fm̄ v̄nū intellectū. in. c. q̄to. d. magis. sen
tit bar. in. l. f. l. d. iudicis. et in. l. om̄es. l. d. decur.
li. x. vide p̄ eandem in p̄hemio. ff. q̄ aliud sentiat in
l. ex eo. ff. de mili. testa. nisi egerit p. xx. an. d. l. vnica.
de p̄f̄. q̄ in vr. p̄stan. li. xij. v̄ dic̄ p̄cordādo q̄ coisps̄
q̄ incipit legere assumit quandā dignitatē cū habeat
iurisdicōem ut in an. habita. l. ne si. pro pa. ff. post
p̄minatōem lecture p. xx. an. adipiscit maiorē dignita
tem vr. d. l. vna. ff. hec vltima ratio p̄cludit i doctore le
gēte. ff. i nō legēte possz dubitari. Bar. tñ in d. l. om̄es
sentit q̄ idē dū ibi dixit et in. d. l. h. l. d. iude. q̄ iudē
non p̄nt doctorari q̄ doctoratus ē dignitas et possz
dici q̄ lz nō legat p̄sequitur tñ p̄tēz legendi per do
ctoratū et efficit magister saltē habitu. et hec inserē vo
lui p̄pter canonistas q̄ non habēt alibi hanc materiā
pulchram et quotidianā Ultimo h̄ quero p̄ decla
ratione tex. quare h̄ ponderat seu capitulat ex pte mu
lieris q̄ nō fuerat cognita nec a viro potuisse p̄gnosci
sola. vr̄ sentit glo. i. forte agebat ad dissolutōem mati
monij p̄pter impotentiaz mariti quo casu non sufficit
q̄ vxor non fuisset cognita ff. etiā q̄ nō poterit p̄gno
sci non tñ h̄ solū sufficit ad dissolutōem matrimonij. ff.
dic̄ vr̄ le. et notatur in. c. laudabilem. et in. c. fi. et in. c. i.
de fri. et malef. Secūdo potest intelligi q̄ hec ponderat
tur ad effectum. c. is qui. et c. fi. de spon. an sponalia
transiissent in matrimonium per camis copulam. vel
tercio q̄ forte mulier volebat itrare religionem quod
ei licebat inuito marito si matrimonij non erat consu
matum vr̄ in. c. ex publico. de p̄uer. p̄inga. sed tunc su
perfluo ponderatur q̄ non poterat cognosci dicto. c.
ex publico.

S. Sigillū Doctoratū

Probatio testium p̄e
Ercio loco fertur instrō sic cōmuni
ter summatur. ff. hec summatio parum vtili
tatis affert. per. c. cum iohannes ff. de fi. instrū. vbi h̄
latius discutitur. vnde ego summo aliter et sic. Singu
lares de vniuersitate possunt ad p̄modum vniuersita
tis reprobare instrū falso confectum nomine vniuersi

tatis. p̄mo ponitur questio. sc̄do n̄sio ibi. sed q̄m̄.
Nō p̄mo q̄ alienatio rei ecclesie etiaz immobilia
potest probari etiaz p̄ scripturam p̄inatam sigillo ec
clesie sigillatam. nam hic non interuenit scriptura pu
blica alias ipsa sola fecisset etiam fiden sine sigillo ut
nota. Inno. in. c. inter dilectos. d. si. instrū. nec ex tex.
h̄ comprehendī potest et pro hoc dicto facit. c. h̄. d. si.
instrū. et de. i. de p̄ca. et d. c. inter dilectos. Nota
sc̄do q̄ vbi factū affirmatiuum est coartatum ad cer
tas p̄sonas etiam collegialiter potest negatiua p̄bri
per illas personas singulariter deponentes dūmodo
non sint singulares in dictis suis alias obfata. c. cū
dilecti. de electi. de hoc aliqd̄ ff. Nota q̄ dicit ec
clesie possunt testificari i facto ecclesie et in ip̄is fau
rem etiam deponendo super facto vel nō facto ab eis
collegialiter quod est bene nō. Nota q̄ sigillū ap
positum q̄nq̄ est adulterinū. q̄nq̄ furtiuum et d̄ adul
terinum fm̄ Jo. an. quando est aliud sigillū simile.
Furtiuū vero d̄ quando est v̄z sigillū furtine appo
situm ut quia sine consensu p̄uentus. et nō q̄ valet hoc
casu exceptio alternative facta. tum quia in quibet pte
alternative p̄cluditur mens excipientis de spon. ex pte
sex et quod ibi nō. tum q̄ reus potest dineris excepti
onibus vti de quo in regula. nullus planū. de re. i.
li. vi. tum q̄ redditur excipiens incertus ex facto ad
uersarij. iuxta nota. p̄ Inno. in. c. p̄stitutus. de testi. in
ite. et facit. l. que de tota. ff. incerta. ff. de rei. v̄.
Nō vltimo exquisitū et singularem modū p̄bandi falsitatē
instrumētū p̄fecti nomine alicuius collegij. vr̄ illi d̄ col
legio deponant q̄ collegij nūq̄ voluit p̄sentire q̄
illius rei mentio habebatur. et sic debent se fundare su
per facto collegij non autē sup facto eorū dicendo ego
non consensu nec ego t̄. q̄ sic essent singulares i testi
monij suis et non facerent plenam fidem. de elec. cū
dilecti. de testi. cum l̄ris ff. e. licet cum si. Contra h̄
et contra tex. oppo. illi autem de ecclesia satagebant p̄
bare negatiuam que est improbabilis. scilicet q̄ non
conserant. de electi. bone. ergo debebant succum
bere ut ibi et in. c. cum ecclesia. de cau. possel. et p̄p̄e.
Solu. dicit glo. i. q̄ directe probari non potest ut in
contrario sed indirecte sic de testi. ex tenore. l. optimū
ff. de contraben. et committen. stipu. et ita indirecte p̄
babant hic Innocen. p̄mo tenet q̄ indirecte probe
tur hic. postea dicit q̄ hic non probatur negatiua sed
p̄sumptōnes pro negatiua quibus statim nisi probe
tur contrarium. et probabiliter potest dici fm̄ cum qd̄
vbicunq̄ agitur de falsitate instrū per eos q̄ inscripti
sunt vel non inscripti in instrū p̄bat vel improbat. si
des instrū ff. de fide instrū. cum iobes. l. de fal. l. vbi
Jo. an. dicit q̄ si isti fratres p̄cordarent de die et loco
tractus p̄nt directe probare negatiuam sicut affirm
tinam per ea que nota. in dicto. c. bone. Aduerte an

De probationibus

negativa possit directe vel indirecte probari non emana nostra sed plene nota. in. d. c. bone. Itē genera liter q̄liter reprobat instrumentum p̄ testes inscriptos vel non inscriptos. plene dicit in. c. cū Jobānes d̄ si. instru. et aliq̄ d̄. dicit hic aut̄ solū tractamus d̄ reprobatōe instrumenti p̄fecti noīe collegij singulis de collegio deponētib⁹ collegiū nō consensisse in forma de q̄ in tex. Quo casu dicit hic Inn. ut. s. dixi negativā hic nō p̄bari sed tñ p̄sumptōnes pro negativā Glo. vero dicit q̄ probat negativā indirecte. et cū his duabus solutiōnib⁹ trāseunt hic cōmuniter doc. Contra solutiōez seu intellectū Inn. facit q̄ p̄sumptōes non d̄z recedā a p̄batione p̄fecta. cū tam d̄is standus sit instrumento donec probet cōtrariū. l. cū p̄abus. ff. de p̄ba. r. c. cū Jobānes pal. Luz en̄ verset̄ in dubiū nungd̄ instrumentū p̄ claras p̄bationes reprobari possit ut hic in glo. magna. r. nō. in. d. c. cum Jobānes. forti⁹ ergo p̄sumptōnes non d̄z evacuan fides instrumenti. Cōtra aut̄ solutiōem seu lec. glo. facit quia isti solū deponēbāt q̄ quotiēs de h̄ inter fratres aliq̄ erat mētio. cōsiliū toni⁹ conuēns fuit incōtrariū rē. Hec enī p̄batio nō cōcludit directe nec indirecte q̄ instrumentū istud non emanavit a capitulo cū potuerit capitulū congregari insc̄is illis testibus r̄ consentire Oportet enī ad h̄ ut p̄batio negativae valeat ut necessario concludat rem aliter se habere non posse ut dicit. c. bone. in gl. i. v. singulares r̄ sup̄ ea. Item isti testes non deponēbāt p̄bationē capituli intervenisse die r̄ loco contractus in instrumento. ergo nō d̄z reprobari instrumentū. ut in. c. cum Jobānes. Et forte p̄pter has rōnes fuit motus Inn. hic ad dicendū q̄ negativā non probat etiā indirecte hic. sed p̄sumptōes negativae tñ. r̄ ex his remanet intellect⁹ huius. c. dubi⁹

Ego pono intellectū clarissimū q̄ hic omnes fratres ecclesie fuerūt producti in testes q̄ dicebant alias cōsensus illi alienatōni ut p̄z ex illa indefinita cumq̄z fratres rē. Vel saltē maior p̄s sine q̄bus non poterat capitulū valide cōgregari. r. q. h̄. hoc ius potrectū. qui dicebant q̄ cū inter fratres de h̄ erat mētio omnes cōtradicebāt r̄ sic deponēbāt de facto collegij nec poterat eis insc̄is congregari capitulū. ergo satis indirecte probatur negativā. cū cōt coartata ad certas personas que deponēbāt incōtrariū. r̄ scdm̄ hūc intellectū p̄t saluari opt. glo. Si aut̄ minor p̄s capituli de posuisset certe non probassent. cum sine minorū parte potuisset eis insc̄is cōgregari capitulum alio tempore r̄ consentire. r̄ ita esset interpretandum ar. c. cū tu d̄ testi. r. d. c. cum Jobānes. nisi restrinxissent se ad diem r̄ locum contractus ut q̄ tota illa die fuerunt in loco ubi contractus dicebatur celebratus. r̄ q̄ nō potuissent congregari capitulum r̄ consentire quin ipsi vidissent. tūc satis saltem indirecte p̄bassent negativā

intra nota. in. d. c. bone. Ex his potes sumere bonas r̄ tutam practicam reprobandi instrumentum confectum nomine collegij Glo. h̄. in p̄m. est factis. de inde sentit oppositiōem q̄ isti fratres ecclesie cū cōt affecti ad augmentum ecclesie non debebant admitti ad testimonium. ar. in. c. tam litteris. de testi. Sol. q̄ hic admittunt p̄pter defectum testium. q̄ natura negotij erat talis q̄ per extrinsecos p̄bari non poterat cum ad capitulum extranei non consueverūt admitti de testi. veniens. in si. ubi bonus tex. Absoluta possunt ex hac glo. colligi. p̄mo q̄ actus capitulares possunt probari p̄ illos de collegio etiā si aliquaten⁹ red dantur suspecti. q̄ propter defectum testium surgente ex natura rei admittuntur testes non omnino integri ad h. d. c. veniens. vide bo. gl. in. c. cum dilecti. d̄ de. r̄ quod nō. per Juno. r̄ alios in. c. h̄. de arbi. Secundo colligitur q̄ singulares de collegio non admittuntur in testes in fauorem collegij nisi in defectum aliorū testium. r̄ pro hoc facit. c. r̄ si p̄s. i. h̄. de iur. r̄ sentit spe. in ti. de testi. §. i. v. sed nungd̄. contrarium sentiunt doc. in. c. r̄ si p̄s. quod videtur verius per. c. in sup. r. c. cū nuntius. r̄ de testi. r̄ dic plenissime ut ibi dicam. Oportet r̄ videtur q̄ testes hic non debeant p̄valere instrumento cum parē vim habeant testes r̄ instrumenta in litibus exercendis. l. in exercendis. l. de si. instr. r. c. cum Jobānes. co. ti. r̄ par i parē non habet imperium. de elec. innotuit. r. l. ille a quo. §. tempestivū. ff. ad trebel. Glo. vltima circa hoc multum instat allegando pro r̄ cōtra. r̄ concludit tria primo quando testes p̄valent instrumento vel cōtra secūdo quales debeant esse testes ad hoc ut p̄valent instrumento. tercio quot testes requirant ponēs in fine aliquos casus in quib⁹ nō admittit̄ p̄batio contra instrumentum. r̄ ex his glo. satis ē clara. Hoff. in. c. cū a nobis. r̄ de testi. ut hic refert Jo. an. dicit̄ indices debere considerare qualitatē tabellionis. r̄ de p̄scrip. ad audiētiam. r̄ p̄ditionem testium. l. iij. q. iij. si testes r̄ scdm̄ hoc alterum alteri p̄ferri sc̄z instrumentum vel testes. Si vero omnia sint equalia r̄ sint p̄bationes obscure absoluet reum. s. e. c. ex litteris. cum si. r̄ vide de hac materia gl. plenorem. l. iij. q. iij. si testes Ego hanc materiam plenissime examinabo in. c. cū Jobānes. ubi melius cadit r̄ cōmuniter examinatur Altimum tamen dictum goff. q̄ data paritate inter condicēz notarij r̄ testium absoluetur reus non placet quia ex quo testes sunt ydonei sicut notarij debent duo testes viva voce deponētes p̄valere dicto notarij quia dicta p̄batio testium est vera r̄ naturalis r̄ in r̄ diuino consona. i. ore duoz rē. Ista vero p̄batio q̄ fit per instrumentum est extraordinaria r̄ artificialis r̄ quodāmodo miraculosa ut credatur pelli animalis mortui alijs nō loquētib⁹. ut nō. p̄ Inn. in. c. cū. p. r̄

An noty expulsi per p̄m r̄ r̄ d̄ collegio

parē vim habent testes r̄ instrumenta

An noty expulsi per p̄m r̄ r̄ d̄ collegio

c. cū Johannes. de fi. instru. vbi plenius tangam.
 Ultimo nō bñ vñū incidēt tactū in gl. q̄ iudicia
 habēt equalē vim cū testib⁹ et instrumētis. allegat bo
 num tex. in. l. iudicia. l. de rei ven. p[ro]tra b̄ facit q̄ tes
 tes et instrumēta faciūt plenā pbatōem etiā i crimina
 lib⁹. de q̄ p̄ Jo. an. i regula semel malus. de re. m. li.
 li. vi. i mercu. vbi tractat an crimē possit pbari per in
 strumētū. vide etiā p̄ Ly. in. l. sciant. l. de pba. et per
 Bar. i. l. sciat. ff. ad turpil. et per duos testes p̄ etiā
 papa cōvinci de crimine. vt ē glo. sing. q̄. iij. c. pre
 sul. s; iudiciū nō sufficit ad p̄vincendū lz q̄ncq̄ sufficit
 ad torturā. nā et vñū testis facit iudiciū ut nō. glo. in. l.
 iij. l. ad. l. iul. ma. et i. c. si. de iur. iur. plene d̄ iudicijs
 per Bar. in. l. si. ff. de questio. et ibi tex. q̄ iudicia non
 sufficiūt ad p̄vincendū s; ad torturā. quid dicem⁹ aduer
 te. Nam iudicia in lata significatōe possunt sumi pro
 plena pbatōe. et dicunt tunc ab indicando q̄ indicāt
 aliquod factum vel non factū esse. Iudex vbi factum
 non est notoriū pmanens non p̄t adduci ad verā scē
 tiam alicuius facti s; adducit ad credulitatē ex proba
 tionib⁹ vnde respectu iudicis cui nō p̄stat an sic fuerit
 facta omnia p̄nt dici iudicia. et sic vno mō p̄t intelligi
 illa. l. iudicia. Secōdo mō p̄t intelligi vt capiant ibi in
 dicia. p̄ p̄sumptōib⁹ iuris tñ. siue iuris et de iure vt p̄
 sumptionibus violētis que sufficiūt ad ferendā s̄niaz
 diffinitū. s; p̄sump. afferte et sic videtur ibi intelli
 gere. Ly. iste enī p̄sumptōes equualat testibus et instru
 mētis et possant dici iudicia largo modo q̄ p̄sumpti
 ue indicant factum de quo queritur. Quis et tercio in
 dicia sumūtur in stricta et p̄pria significatōe. et tunc su
 munt pro aliquo notabili signo maleficij vel alterius
 rei ad veritatē habendaz. et d̄ etiam ab indicando. l.
 solā. ff. se p̄scrip. v. nō q̄ plene indicent s; dāt signum
 et viā ad plenā veritatē habendam. et de illis iudicijs
 sic. p̄prie sumptis itelligi debēt iura que dicūt iudicia
 non sufficere ad p̄vincendū. et de his vide aliq̄ bona
 dicta que ponit Jo. an. in addi. spe. in ti. de pba. s.
 si. v. xli. q̄ post quēdā Tho. de p̄pata dicit q̄ indi
 ciū orit ex his que vrgere debēt iudicis animū ad cre
 dendū maleficiū vel rem aliquā de qua agit auenisse
 saltē ea credulitate que eū moueat ad torturā. et dicit
 q̄ effectus iudicij ē ut ex indubitatis iudicijs p̄ntaf
 re ex dubitatis torqueat. de p̄mis ponit exemplū cū
 de camera habente vñū aditum et egressum. egreditur
 aliqs pallidus cū gladio sanguinolēto et ibi inuenitur
 hō mortuus. et de his intelligit. l. sciant. l. de pba.
 vbi p̄ iudicia potest q̄s cōvinci de crimine. palliditas
 enī et trepidatio ē vñū iudiciū. ar. ff. d̄ q̄sti. l. d̄ minore
 s. penul. delatio gladij p̄t dici aliud iudiciū quod lex
 p̄sumit ad malū. l. vbi ar. vñū. l. vna. ff. xi. et i an.
 de ar. col. vi. sanguinolētia gladij ē aliud iudiciū ex q̄
 capis p̄ectura sicut et alias. ff. de do. inter vi. et vx. l. vi

num. sed q̄ talia iudicia sunt verissima ponebat dicit
 Tho. aliud exemplū magis leue. Decius ē tñ i vi
 nea vel fundo nec sunt testes q̄ seys occiderit. alle
 runt bñ de inimicitia et vibratione gladij contra illam
 et q̄ viderūt eum fugientem de loco illo vbi maleficiū
 fuit cōmissum. Itē de voce et fama q̄ occidit bec qua
 tuor. scdm̄ cum bene probabūt titium a seyo occidum
 et sic intelligit. d. l. sciat. et l. iij. s. vl. ff. d̄ testi. p̄ponit
 etiā aliud exemplū sub eodē themote. non sūt testes
 q̄ titium occidi fecit seys sed probat q̄ ipse seys erat
 inimic⁹ tñ. et q̄ tempore occisionis erat in loco. Itē
 q̄ receperat occidentē et q̄ occidens erat familiaris
 et domesticus ei⁹. p̄batur fama. Itē q̄ seys iactauit
 se q̄ faceret eum occidi et q̄ erat homo ad id potēs et
 q̄ inter eos offensa p̄cesserat. et de his etiā dicit posse
 intelligi. s. dictam. l. sciat. Sed ego addo vñū nota
 bile dictū Bar. in. l. fur est. ff. de fur. vbi non videt re
 quirere tāta iudicia sui p̄sumptōes. sicut dicit Tho.
 et Jo. an. imo dicit q̄ vbi quis dep̄henditur in ipso de
 licto sui in aliquo actu. p̄p̄quo ad ipm̄ delictus. nūc
 tale maleficiū efficiūt notoriū. p. d. l. fur ē. Et q̄
 infert q̄ si aliquis visus ē fugere cum gladio euagna
 to et ibi reperitur aliquis mortu⁹ ex hoc est homicidium
 manifestū quod ipse fecit. Idem dicit si quis dep̄ben
 ditur in domo alicuius vbi pulchra mulier ē. h̄ enim
 facit adulterium manifestum. et ita dicit debere intelli
 gi. l. capite quinto. ff. d̄ adul. Hoc vltimum mibi nō
 placet q̄ iste non est actus. p̄p̄quo adulterio. q̄ for
 te intrauerat insciēte muliere vt sepe reperit et sed p̄
 cederet hoc dictū quando reperiretur cum muliere in
 actib⁹ venēris. p̄nta osculādo ul p̄fabulādo i loco se
 creto. et ita videt velle gl. et idē Bar. in. d. l. capite quin
 to. et sic limito etiā dicta Tho. et Jo. an. De secun
 dis iudicijs seys dubitatis q̄ solū sufficiūt ad torturaz
 remittit ibi Jo. an. ad nō. p̄ ai p̄ dictū Tho. i. ti. de
 noto. et. s. vt aut. et se. et ibi inter cetera dicit q̄ argu
 mētū. p̄sumptio. et suspitio. sunt iudicia. al. nō. in. l. ij.
 l. de fal. et in. l. absentē. ff. de penis. et in. l. in. si. de
 questio. cū multis si. Ego de his vltimis iudicijs
 et an et q̄ sufficiūt ad torturā. et q̄ sufficiūt vñū iudiciū
 et an requirāt plura et q̄ iudicia sunt sufficiētia et an
 sufficiāt q̄ probet p̄ vñū testē remitto ad nō. p̄ Bar.
 in. d. l. si. ff. de questio. non enī ē vez qd̄ p̄supponit di
 ctus Tho. q̄ quodlibet iudiciū sufficeret ad torturaz
 vt nō. p̄ Bar. i. d. l. si. pōdera tñ q̄ dicit Tho. dicit p̄e
 sumptōnem esse iudiciū et q̄ per iudicia q̄s potest cō
 uinci de grauissimo crimine si sunt vrgētissima. et sic
 scdm̄ hunc intellectum possent intelligi. d. l. iudicia.
 et ista glo. in. p̄p̄rie iudicijs s; mibi pl̄ placet qd̄ pre
 dixi q̄ illa non sunt p̄p̄rie iudicia sed magis p̄e
 sumptōnes violēte et vrgētissime que habēt iudicis
 animū iducere ad credulitatē et sic improprie ponit

An sine p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o

Iudicia q̄ p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a

Iudicia p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a

Iudicia q̄ p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a

Effectus iudicis et notat q̄
indubitat iudicio p[ro]p[ri]o
et q̄ dubitat et notat

An iudicia sufficiant ad torturam
An sufficiat vñū iudiciū et requirūt p[ro]p[ri]a
Iudicia p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
An sufficiat q̄ iudiciū p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
et p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o

De probationibus

Handwritten notes at the top left of the page, including 'Vnde in dicitur' and 'De probationibus'.

in dicitur. in dicitur. l. iudicia et in dicitur. l. sciat. Non tamen dicitur Tho. et Jo. an. q. satis possit sustineri nec est curandum de vocabulis ex quo idem resultat effectus. na vt dicit Inno. in. c. quia verisimile. de pre sumpt. disputatio de vocabulis est pertinacibus relin quenda et vide Bar. in. l. admonendi qui vititur alijs vocabulis. dicit em q. per tres vel per quatuor gra dus iudex adducitur ad credulitatem et fidem. Primo enim cum causa introducitur per actorem et negato se quitur per reum iudex adducitur in dubitationem qz non presumit adhuc nec pro actore nec pro reo. Se cundo ex aliquo leni iudicio vel argumento inducitur ad suspicionem et hec appellatur suspicio. Tertio si ar gumenta insurgunt fortiora incipit opinari et appella tur opi. nec tamen sufficit ad fidem et credulitatem sed parum deficit. Quarto si aliqua magis adhuc exiguit i causa adducitur ad credulitatem et fidem ita q. iudex poterit ferre sententiam. Dic ergo q. in iure habemus multa vocabula vt iudicium. argumentum. suspicio. et presumptio. et alia appellatur leuis. alia rebenens. alia probabilis. alia violentia. et. d. quibus in. c. litte ras. et. c. quanto. j. de presump. Item habemus opi. credulitatem scientiam. et fidem. nec possumus de om nibus illis predictis certam dare doctrinam. sed iu dex habet ex arbitrio suo examinare an sint talia que inducere debeant animus suum ad tortura vel semiple nam vel plenam probationem. et ideo dicitur i. l. iij. ff. de testi. s. eius q. nullo modo diffiniri possunt que sufficiant ad probationem. s. iudex ex suo ingenio debz hoc ex multis arbitrari. et vide ibi tex. pulcherrimum ad idem. c. ex litteris. s. e. et. c. in nostra. et. c. preterea j. de testi. cum similibus. Et extendi me in predictis vtra quam forte materia subiecta parat sed non sunt hec aliena titulo nostro. et aperuit intellectum ad fini ta iura. et hec sufficiant hic et. S. de Aguris. Or.

Vrauit. Jo. an. sumat hanc decreta lem dupliciter secundum glo.

primo sic. Etiam in causa matrimoniali pu blicatis attestacionibus super eodem articulo testes produca non possunt. et respicit hec sumatio scdm cu v. partibus publicatam. Secundo sumat sic. Con tra dicta testium plurium vnicus testis admitti no de bet. et hec summatio colligitur ibi quidam alius et. et in antiqua decretali sed mibi he summationes non placent. Primum enim est contra. c. cum in tua. j. de te sti. et contra id qd ipsemet. Jo. an. tenet in. c. series co. ti. Secunda est de idubio ideo sequendo veru intelle ctu sumo sic. Vbi agitur de matrimonio contrahendo probato impedimento et publicatis attestacionibus aliq testes super defectu impedimeti admittendi non sunt. h. d. no. Communis diuisio secunda ibi quia vo. No qd iponet hec vba que comuniter solent poni i instru

mento. talis promisit se ducturum seu accepturum talem in uxorem. denotant em sponsalia duntaxat de futuro. h. em denotant vba h. sequentia ibi cu vellet traducere et. qui pmo contraxerat p vba de futuro nuc volebat p trahere p verba de pnti. Aduerte quia si illud. v. traducere. denotat factum. i. q. d. facto volebat ad do mum traducere tanqua uxorem tunc notabile istud si colligeretur ex tex. et tamen verum in se quia ex quo verba sonant in futurum vt promitto me ducturum vt accepturum vel desponsaturum vel q. accipia vel per v ba similia semper contrahuntur duntaxat sponsalia de futuro. scilicet si verba sunt de presenti vt accipio te in meam uxorem vel duco te vel per similia verba. hec p bantur clarissime i. c. sicut ex litteris. et. c. pe. j. de spo. et idem dic vbi sonant verba i futurum sed sunt execu tiva matrimonij quia tunc tacite presupponunt matri monium de presenti. Exemplum si dico promitto q. tenebo te pro legitima coniuge. vel promitto illum i virum habiturum vel similia verba executiva matri monij. tunc enim tacite contrahitur matrimonium de presenti. Textus est notabilis in. c. ex parte de spon. Et est ratio quia qui vult cosequens vult et antecedes vt no. in. c. cum. d. de consti. de quo pleni in. d. c. ex parte et hec no. pro instrumentalibus nuptialibus et vide quod no. Jo. an. in summula sua de spon. No se cum do q. in causa matrimoniali allegans impedimē tum ad matrimonij impedidū pot esse testis et sic ide pot ee denūciator et testis. Ideo puto dicendū in oi casu vbi non pparet p ite esse suo s. ad peccatu impedie dū qz tunc tollit omnis suspitio falsi. et sic est casus no. in q. no repellitur testis tanq. suspectus. licet vtro vere et sponte se obtulerit. ad h. c. in oi negotio. et qd ibi no. de testi. ex quo satis pbat et defendit hoc nota bile facit. c. p. j. de spon. No. ibi. fm more. et. q. etia i ca. matrimoniali attendit pueniudo. de hoc dic vt plene no. in. c. i. de spon. et loquit h. de more seu con suetudine que hodie est redacta ad ius comune. vt i. c. fi. de clade. despon. et dic vt ibi No. q. oli no pote rat matrimonij ptabi in qnto consanguinitatis q. h. hodie vo. phibitio n. excedit qntu consanguinitatis vel af nritatis gradu. vt i. c. no dz de p. san. et affi. et dic vt. ibi No. q. quilibet de populo admitti ad impedidū matrimonij pbando legitimum impedimētum. de quo in. c. h. qui ma. accu. pos. et in. c. no. videtur. e. ti. Alitio. no. tu iunenit qd dixi i vltio sumario ex q. limitat illud commune dictu q. i ca. matrimoniali non ob. publicato attestacionum quo minus aliq testes p duci possunt et que sit specialitatis ratio statim vide bis. cu gl. Op. et vt q. non obstate publicatōe atte statonū possūt aliq testes pduc. vt in. c. cu. Jobanes. de si. instru. Glo. in principio respōdi q. sup. eisdē ar ticalis vel directe contrarijs recipi non debent vt

Handwritten note: De rōa pōne in futurū...

Handwritten note: Et est ratio quia qui vult...

Handwritten note: In casu matrimoniali...

Handwritten note: In ca. matrimoniali p...

De p[ro]prietate p[ro]p[ri]a dicitur in c. de iudic[io] +

hic et in d. c. fraternitatis. de test. sed super nouo arti-
culo dependente ex priori recipiuntur. et hoc casu loq[ui]
contrarium. Sed contra hoc iteru[m] oppo. gl. videt[ur].
en[im] q[uo]d super eisdem articulis seu directe contrarijs pos-
sunt testes recipi vt in. c. series. j. de testi. vbi probata.
cōsanguinitate et publicatis attestatiōibus recipiunt
testes ad eam improbandam. Et. ponit quatuor
so. p[ri]ma q[uo]d illa decre. series. non tenet scōm. Cui.
sed vt dicit Jo. an. et bñ Cui. hoc dixit olim quando
adhuc illa decre. non erat in ista compilatione. sed ho-
die non posset hoc dicere per id q[uo]d habetur. s. in pro-
hemio resecatis superfluis. rē. quare ipsemet. Cui. c.
postea mutauit i secundo apparatu et dedit al' sol'. ad
illud. c. series. quas ibi referam que cōmunit[er] non te-
nentur. ideo nūc cito hic referre. Secunda so. glo. est
q[uo]d contrarium loquitur quādo impedimētū est pro-
batum ad superandum matrimoniu[m] iam contractum
tunc en[im] in fauorem matrimonij admittuntur testes
ad probandum contrarium. quia est maximam peri-
culū in seperando matrimoniu[m] legitime contractum
de testi. licet ex quadam in si. hic vero loquitur pro-
bato impedimēto cōtra spōsalia de futuro quo casu nul-
lum subest periculū si non cōtrahant. ideo debet ob-
seruari regula iuris q[uo]d publicatis attestatiōibus rē. ho-
si. hanc lec. impugnat q[uo]d hec diuersitatis. ratio inter
cōtractū et p[ro]trahendū reprobat scōm. cū. j. de spon. c.
p. el. i. r. ij. et. j. ti. p[ro]xi. c. cum in tua. vult forte alle-
gare illa iura quia peccatum imminet in non proficien-
do sponsalia s[ecundu]m promissionē maxime vbi iuramentū
interuenit vt hic in p[ri]n. Cal. sequit[ur] glo. dicens cā pro-
cedere probato impedimēto. secus probato non ipe-
dimēto q[uo]d tūc admittunt testes publicatis attestati-
onib[us] ad probādū impedimētū. Ratio diuersitatis q[uo]d
i p[ri]mo casu nō subest periculū si non contrahant cū
sponsalia possint dissolui pari casu. de spon. c. ij. et iō
obseruāda est cōmūnis regula iuris. q[uo]d publicatis at-
testatiōibus rē. quia cessat ratio exceptionis. sed i se-
cundo casu subest periculum si contraherent stante im-
pedimēto. ideo debent admitti testes sicut in matri-
monio contracto. et hoc casu procedit dictū h[oc] osti. ut
non sit essentia inter contractum et cōtrahendū. et satis
optime loquitur iudicis meo. Et ex hoc nō. q[uo]d vbi
vni ius venit exceptatiue seu limitatiue ad cōmunes
regulas iuris sit extensio illius iuris per identitatem
rationis iura en[im] que admittunt testes publicatis atte-
statiōibus loquuntur cum agitur de matrimonio iaz
p[ro]tracto. j. de testi. series. et. c. cum in tua. cum simili-
bus. et nihilominus extenduntur ad sponsalia quan-
do subest rō peccati. allego ad hoc tex. nō. qui bene h[ic]
pbat in. c. cū delicta de cōfir. vti. vel i vti. Idē q[uo]d cal.
sequitur hic do. an. licet cū non nominet. Dic[itur] q[uo]d facien-
do regulā q[uo]d vbiq[ue] i cā m[atrimoniali] s[ecundu]m trāsit i rem

*Iura q[ue] admittunt r[ati]o q[uo]d
h[ic] p[ro]prietate p[ro]p[ri]a dicitur in c. de iudic[io]
et in c. de p[ro]prietate p[ro]p[ri]a dicitur in c. de iudic[io]*

+ indicatā ibi ob. publicatō attestatiōnū et q[uo]d d[icitur] trāsire
vel non trāsire in rē indicatam colligit[ur] ex hac regula
vbiq[ue] vitiū sententię est p[er] partē cōtra quā f[aci]t remis-
sibile sententiā trāsit i rem indicatam vbi non est p[er]
partes remissibile non trāsit in rem indicatā. Ratio
est quia trāsitus in rem indicatam causatur ex acqui-
sitiōe p[ro]p[ri]a. de re. iudi. q[uo]d ad p[ro]sultatiōis. L. quō r[ati]o
in. l. ab eo. Ad p[ro]positum ergo tam in sponsalibus
q[uam] in matrimonio si vitiū sententię est remissibile p[er]
partes sententiā trāsit in rem indicatam et obstat
publicatiō. Exemplum in sponsalibus. q[uo]d p[ro]batū
est impedimētum. possunt en[im] partes omni sententiā
cessante dissoluere sine aliquo peccato sponsalia etiā
iurata. d. c. ij. ita et tacite poterunt sibi p[re]iudicare
patendo publicationem attestatiōnū super ipe-
dimēto. vel nō appellādo a s[ecundu]m lata cōtra sponsalia. Exem-
plū in m[atrimonio]. si publicatiō attestatiōnū est facta v[el]
sententiā lata. p[ro] matrimonio. vt q[uo]d ab actore dicebat p[ro]
tractū a reo vero negabat nullo alio impedimēto alle-
gato. nullum en[im] subest peccatum si non admittuntur
testes de nouo ad p[ro]bādū q[uo]d nō f[aci]t p[ro]tractū vt possit
reus de nouo cōtrahere. et sic potuit sibi tacite p[re]iudi-
care. Si v[er]o vitiū s[ententi]e nō ē remissibile p[er] p[ar]tes tunc nec
s[ecundu]m trāsit in rem indicatā nec ob. publicatiō attesta-
tiōnū. Exemplū i sponsalib[us] si probatū nō ē ipe-
dimētū. vt. s. dixi post Cal. Exemplū in matrimonio idē
q[uo]d in sponsalib[us] vel si. p[ro]batū fuit impedimētū p[er] q[uo]d m[atrimoniu]m
venit dissoluendū. p[otes]t en[im] p[ro]bati cōtrariū non
ob. publicatiōe q[uo]d nec s[ecundu]m obstat hoc casu q[uo]d plus
est de re. iudi. tenor. c. lator. et. c. consanguinē. Con-
cludo ergo breuiter h[ic] materiā et multas alias consi-
miles. q[uo]d vbiq[ue] iminet p[ro]p[ri]a vitiā nō manifestata
nec s[ecundu]m trāsit i rē indicatā nec ob. publicatiō attesta-
tiōnū quo minus alij testes possunt p[ro]duc[er]e sup[er] aliq[ui] ca-
pitulis vel directe cōtrarijs. De s[ecundu]m pbat in. d. cal-
tor et ibi h[ic] expresse tenuit h[oc] osti. vbi dicitur lat[er]e. et aliq[ui]d
i. c. cōsanguinē. e. ti. q[uo]d nō. ob. publicatiō etiā i eadem i-
stātia. expresse voluit gl. i. d. c. series. vbi firmat istū in-
tellectū. ad h. c. i. gl. h. i. h. Et aduerte q[uo]d Jo. an. i
d. c. series voluit limitare oīa p[ro]dicta dicit q[uo]d i b[ic] ē fa-
nor m[atrimonij]. q[uo]d cū i alijs cāis nō licet. p[ro]bare falsitatē
directe p[ro]p[ri]a testiu[m] q[uo]d hoc ē. p[ro]duc[er]e testes sup[er] articulo
directe p[ro]trario q[uo]d nō h[ic]. vt i de. ij. de testi. In m[atrimonio]
niali t[ame]n hoc nō licebat. vt. i. d. c. cū series. et expresse
i. c. cū in tua. e. ti. q[uo]d nō. cā m[atrimoniali] sup[er] ca. sup[er] quo
deposuerūt testes si nō. p[ro]bauerūt poterunt alij. p[ro]duc[er]e
publicatiōe nō. ob. q[uo]d i alijs cāis nō h[ic]. Et nō. sing.
h[ic] vitiū q[uo]d alibi nō. pbat h[ic] dicitur i eadē istātia nisi p[er]
argumēta a fili vt p[er] ex p[ro]dictis. f[aci]t oīa p[ro]dicta limitat i
eo q[uo]d stat. p[er] m[atrimonio]. Et nō. sing. h[ic] limitatiō q[uo]d nō
m[er]itū alibi legisse. sentit p[er] b[ic] q[uo]d publicatiō nō ob. in cā

De probationibus

Handwritten notes at the top left of the page, including 'fuit ipse dissolutus' and 'De hinc'.

matrimoniali et p consequens nec sua transit in rem iudicatam in p iudicium illius. s. qui stat p matrimonio sec' contra cu qui stat contra matrimonium qd e valde sing. sed nihil allegat Jo. cal. in. c. series. que sequit do. an. qui tenet ide esse eo qui statet contra matrimo niu vt si allegaret aliqd impedimentu ppetuu cu tuc sublit eade ro. s. vt euitet piculu anime. adducit no. in c. latoz. de re iudi. et qz eque fauor est dissoluere matri moniu ptra lege dei contractu sicut legitimu p solida re. et b dictu plus mihi placz qz opi. Jo. an. quia bec spalis pualio non e fundata sup fauore matrimonij s potius ppter periculu anime. ad hoc no p Jo. an. et hosti. in. d. c. latoz. vbi dicit istud. c. pcedere vbi verti tur piculu anime et apte sentit glo. in. d. c. series. Dico ergo qz siue stet p matrimonio siue contra habent pdi ca locu. p dno primo vide tex. in. c. cam matrimonij f. eo. p dno secdo vide tex. iuncta glo. in. c. i. de plan. et affi. Ad do tñ vna limitatōem qua credo verissimā vt publicatis attestatōibus admittat stans p matrimo nio vel contra ad pbandu qd non probauerat alias directe contractu. pmissa tñ aliquali cae cognitōe. nō eni indistincte e audiendus ne hoc faciat vt corrupat te stes. vel cā vtrūqz aduersariu. vel cā differēdi negotiū sei illudendi iudiciū qz vbi piculum maus vertit ibi cautius e agendū de elec. vbi piculu. li. vi. facit. c. i. de iura. calū. li. vi. Debet examinari qre istos testes pri us non pdaxerat et qles sunt et si videt legitima cam admittet. alias sec' nā in. c. cū in tua diocesi. et in. c. se ries. de testi. habuit legitima cam. pducēdi ut ibi nō. p hoc facit notabile dictū Inn. in. c. tenor. d. re. iudi. vbi ide dicit in eo q vult admitti post sniam appellati one non suspēsa. et sic limitat illa capitula. latoz. tenor. et consanguinea. et p b babes declarata multa iura et verficatam hanc scdam lex. glo. Tercio glo. ponit tertiā solu. qz in. c. series. non potuit reus ex articulis productis p ptem informari sup pbatione contraria qz posuit articulu nimis generale et psum q illi erat p sanguinei sed testes deueniūt ad spalitatē ponē do a. et b. in primo gradu. vñ vñis attestatōibus fuit instructus sup probatōne cōtraria. ideo admittus fuit post publicatōem qz non e sibi imputandū qre pu' non probauit. s. glo. non psistit in hac solutōe dicens qz ex quo ps dicit illos e consanguineos satis potuit ps pbare p trariū. Sed certe glo. male reprobat hāc solutōez. qz diffillimū et ppe impossibile e probare qz aliqui non sint p sanguinei nisi. pbatio p sanguinita tis restringat ad certas psonas qz tunc indirecte pōt pbari p trariū et lz bec b. nō sit necessaria. ad. c. series qz spale e in matrimonio tñ in se e vera et valde nō. et eam lz Inn. in. c. ex tenore. f. de testi. vbi latus attin gam Quarto so. glo. qz hic. pducebat vñ? testis cō tra pbatōem pluriū sed bec sol. est indubitabilis et d

modico seruiret. Extra glo. ponunt due allelec. q nihil valēt. ideo nō turo recitare tene scdam lec. decla ratam et suppletā vt sup ea dixi

Ost cessionem

casus p lite pbat qz excōicat nisi p trariū doceatur. ita summat Jo. an. verūtamē bec summatio nimis gene ralis e vt patebit ex f. dicitōis. ideo summo sic. Si p literas ordinarij pbat qz excōicat a paratōe repel litur. b. d. Et bec summatio puenit textui et ti. et nullā patit calūniā. Nam do. an. summat aliter et a sum matio nec cōgruit titulo nec attingit principalē mate riā. c. dicit eni sic p dno procurator excōicatus tempore af sumptōis mādati ab agendo iudicialiter repellit. bec summatio pot' cōgrueret ti. de sen. ex. vel ti. de iudi. cum nullā mentōem faciat de probatōe maxime que fit p literas sup quaz effectu pendet principaliter p liza et subtilis materia hui'. c. ideo tene pcedēs. Dui dicit cōpendiose i duas ptes. in pma ponit repulsio nis cam. in scda repulsionē. ibi ipm p dno ibi iudicaf ordinarij. qz non solū litere epoz faciūt fidē maxime in snia excōmunicatiōis. vt in. c. care. xi. q. iij. et i. c. i de treti. et pa. sed etiam litere cuiuslibet ordinarij ut b b eni v. ordinarij. non solum pprehendit epoz qui sunt generales ordinarij. de offi. or. cū ep. li. vi. c. i. c. ti. sed etiam inferiores et spales ordinarios vt est tex. iuncta gl. nota. in. c. ordinarij. de offi. or. li. vi. fa cit. c. cū ab ecclesiay. e. ti. quod sentiūt hic cōmuniter doc. quod e nō. p dispositōibus faciētib' mentōem d ordinarijs. Et nō. ex hoc et ex tex. qz quilibet habens ordinariam potestatem pōt dici iudex. Ex quo infero qz poterit suam iurisdictionē iudicialiter seu in figura iudicij exercere. ad hoc quod nota. in. d. c. cum ab ec clesiay. dixi plene in. c. cum contingit. de so. com pe. p dno de v. standum. qz lz cōmuniter ponat vt dis ferat ab eo qui sedet. hic tamē et in multis alijs locis ponit. p fide adhibenda quasi non sit vltra querēduz sei pcedendum sed illis standū et quiescēdum. aliqua do aliter ponitur. vt in. c. intelleximus. de iudi. cū si.

p dno qz plena probatio p̄t reprobari. pcor. c. tertiō loco. s. de pba. et c. cum Johannes. de si. instr. et. l. cū p̄cibus. L. de proba. vide qd nō. glo. in. c. serz. l. di. et quod nō. in. c. is qui. f. de spon. Nota qz ex cōmunicatio repellit excōmunicatum nedum a be neficior ecclesiasticoruz adeptione. f. de de. ex. mi. po stulasti. nō. et le. in. c. cū bono. de eta. et quali. Item ab honorabili officio et publico. in. c. decernim'. de sen. ex. li. vi. sed etiā ab officio vilī et oneroso vt e officium paratoris. ad qd etiā infames saltē de iure ciuili pro mouent instr. de excep. i. si. dixi plene i. c. imperatorū. de iura. calū. et b i odiū sui qz possz esse sibi vtile p̄t vt facili' respiscat et vt euitet alioz piculu i p̄mione

Handwritten note: hoc non ordinarij... p̄p̄ndit epoz qui p̄t...

Handwritten note: Tunc libz hinc ordinarij...

Handwritten note: p̄ta p̄bandi p̄ reprobari

Handwritten note: Nota qz ex cōmunicatio repellit excōmunicatum...

Handwritten note: repellit a p̄mione

Ep[iscopu]m suu[m] p[ro]curator[em] p[ro]p[ri]u[m] p[ro]p[ri]u[m]

vt in .c. pia. de excep. li. vi. et bene no. ex isto tex. qd ex
comunicatio existeret tpe assumptionis mandati nedu re
pellit ab exercicio paratōis. Et etiaz reddit eū incapa
cem vt nulla p[ar]t[is] etiā in habitu trāseat i eundē sicut i
simili impedit acquisitionem bñficij ecclesiastici et alioz
officioz publicoz dicitur iurib[us] statim alle. Et nō
ex hoc et ex tex. qd parator d[icitur] habere officiu[m] et largo
mō quodlibet ministeriu[m] qd necessario ē explicandū
p[ro]t dicit officiu[m] vt p[ro]bat in .c. cū in cūctis. §. inferiora. d.
elec. iūcto. c. i. de p[ro]f. li. vi. et dicit Tull[us] officiu[m] eē
qd nasa aut legib[us] necesse ē adimplere. et d[icitur] fm Jo.
cal. ab efficiēdo q[ui] efficiū. sed p[ro]pter f[er]monis decores
mutata ē litera in eo. vel dicit qd d[icitur] officiu[m] ab efficiēdo
p[ro] cōtrariū q[ui] officiu[m] nanini d[icitur] officere seu eē damno
sum. de elec. cū nō deceat. li. vi. facit. xiiij. q. v. deniq[ue]
sicut lucis d[icitur] a lucere p[er] cōtrariū. et hec nō p[ro]pter
statuta facientia mentōnem de habentibus officiu[m]
Ultimo nō ibi assumpsit .c. qd ad b[on]u[m] qd alicui offi
ciū valide acquirat requiritur capacitas p[er]sone nedum
tpe d[il]atōis s[ed] etiam tpe assumptionis q[ui] eo tpe ius
sibi acquiritur in re. d[icitur] p[ro]ben. si tibi absent[is]. li. vi. p[ro] b[on]o.
tex. in sumill in. §. in extraneis. insi. d[icitur] here. qua et
differētia. Si ergo tpe collatōis seu d[il]atōis bñficij
seu officij q[ui] ē habilis. sed tpe acceptatōis ē inhabi
lis nihil sibi acquirat vt hic. Idē ecōtra vt in .c. si eo
tpe. de rescrip. li. vi. et .i. super gl. si. aliqd d[icitur] cam. hec
sufficiant p[ro] notabilib[us]. Venio nūc ad apparatus
et scias qd h[ic] .c. cōmuniter h[ab]et materia[m] p[ro]lixā et difficilē
nitar abbreviare et declarare quantum poterō et p[ro]inci
paliter dividit in duas p[ar]tes. In p[ri]ma tractat de fi
de adhibenda literis iudiciū tam ordinariū q[ui] dele
gatoz et arbitroz q[ui] sunt quasi iudices. l. i. ff. de arb[itr]o.
et ista p[ar]s expeditur cum gl. i. Secūda p[ar]s tractat de
effectu excoicātōis circa paratōis officiu[m] et ista ex
pedietur cū glo. ij. Venio ad p[ri]maz p[ar]tem et q[ui]ro
q[ui] hic adhibet fides literis ordinariū in p[ro]banda ex
coicātione nunq[ui]d istud sit regulare in alijs actib[us] p[ro]
bandis. Glo. i. alle. p[ri]mo qd sic. secūdo nitit[ur] probare
p[ro]trarium. tercio ponit tres op[er]a. Ego v[er]o gl. ponā
sex. et sic erunt. ix. op[er]a. ad h[ic] iam p[ro] .x. qd mibi breuissi
me videbit. et q[ui] materia satis difficillima ē et male
p[ro] tex. declarata. recitabo. s. d[icitur] op[er]a. vt quisq[ue] stu
diosus cui ingenij talentū de cōtulit possit meli[us] veri
tatem discernere. et p[ri]mo expedit in iudicib[us] ordina
rijs. motiva ad v[er]a q[ui] p[ar]tem patet ex glo. et op[er]a .i. reci
tandis. et incipiendo ab op[er]e .i. gl. P[ri]ma fuit op[er]e.
Hugo. dicentis qd semp[er] statur scripture sigillo ep[iscop]i si
gillate quia vicem habet publici instrumenti per iura
in p[ri]m. glo. Hanc op[er]e. secutus est hosti[us]. et multi ali
dicentes qd literis ep[iscop]oz et aliorum ordinariū cre
ditur sigillatis eozum sigillis. p[ro] hoc istud. c. et .i. de
fi. instru. c. ij. et alia iura hic allegata in p[ri]m. glo. et in

Officiu[m] d[icitur] p[ro] p[ro]curator[em]

*Quoniam d[icitur] adhibenda
fide iudiciū tam ordinariū q[ui]
delegatoz et arbitroz
qui p[ro] q[ui] iudicēs*

Primo d[icitur] iudicib[us] ordinarijs

.c. penul. de pur. cano. et dicit hosti[us]. mirandum de te
nentibus cōtrarium. nam si officiu[m] tabellionis cōcedi
sum forte vili et abiecte p[er]sone facit scripturam autēti
cam multo fortius officiu[m] ep[iscop]alis dignitatis et ordi
nis cum in sua consecratōe solēniter p[ro]fiteatur et iure
se canones seruatur. sicut ergo creditur instrumento ta
bellionis cū testium subscriptione. sic et fort[is] credēdoz
est literis ep[iscop]i cum sigillo euz fides ep[iscop]i videatur p[ro]pon
derare fidei tabellionis. de fi. instru. c. pe. et vl. Facit
et quāsdam alias p[ro]f[er]asiones ad. c. qm. i. co. qd videt
sue conclusioni obstare. Rūdet qd loquitur q[ui] littere
non apparent sigillo ep[iscop]i sigillate. sed ipse v[er]ba voce dicit
qd ita procedit vel loquitur scdm eundē qm iudex. hoc
extendit i cartulario manu publica seu p[ro] duos viros
ydoneos non cōfecto. sed hic loquitur q[ui] apparent li
tere sigillate. non ob. scōz cū aliud motiu[m] qd dignior
est v[er]ba vox. cui non creditur etiam si esset ep[iscop]us. ut i. c.
placuit. et. c. si cui. vij. q. ij. quia illud ē verum qm con
trarium probatur per plures .i. de testi. c. i. et nobis
vel dicit respondendū per nō. s. e. tercio loco. q[ui] dicit
qd non semper v[er]ba vox est dignior vt ibi nō. nam
videmus qd v[er]ba voci tabellionis nō creditur et tamē in
strumento ipsi sic. ita nec v[er]ba voci ep[iscop]i. sed ip[s]as litte
ris sigillatis sic. sed hec op[er]e. que habet qd indifferēter
credatur literis ep[iscop]i. et alioz iudicū si sigillatis cōmu
niter reprobat p[ro] doct. notātes diuersitate iter scriptu
ram publica manu p[ro]fectam et literas sigillo ep[iscop]i sigilla
tas nam vt dicit Jo. an. si instrumentū falso scribatur
sub nomine notarij hoc facile per comparatōem l[ite]rāz
dephēdi poterit. sed si v[er]ba sigillū furtiue subtrahat
falsis l[ite]ris opponat deficiet. p[ro]batio. v[er]o cum facile pos
sit a cancellario forsan dormiēte surrip[er]e sigillū a nota
rio vero impossibile est surrip[er]e actus scribēdi salua pa
ce hosti[us]. videt notanda differētia inter notariū et ep[iscop]um
seu aliū ordinariū. Itē scdm Jo. cal. officiu[m] tabellio
nis est scribere non ergo mirū si sue scripture creditur
nō sic iudicis. q[ui] officiu[m] iudicis nō ē inuentum vt sci
bat licet quib[us] scripture auctoritate p[ro]stat. de fi. in
stru. c. pe. et vl. nec sequitur p[ro]stat auctoritatem ergo
sue scripture fides ē adhibenda. ista enim sunt diuersa
aliquid facere vel facto auctoritatem p[ro]stare. vnde i
p[ro]prio facto quis nō potest auctoritates p[ro]stare. in de.
et si vna. de re. eccle. non alie. l. i. ff. de auct. p[ro]f. et ta
men potest nomine p[ro]prio cōtrahere et sic actus facere
Ad decre. penul. de purga. cano. quaz all. hosti[us]. Re
spondet cal. qd ibi non d[icitur] qd illi relationi stetur super
illis que in ea continent sed non apparebit de p[ro]trario
v[er]o p[ro] illis p[ro]sumebatur. et. c. qm. Itē ibi statur relatōi
contra p[ro]ducētem. et loquit de delegatis de quibus
est dicendum vt .i. subijciatur ex quibus apparebit in
tellectus illius. c. et decre. cum a nobis .i. si. p[ro]p[ri]am
hosti[us]. et multi ali[us] adducunt ad illum op[er]e. probādum

Aug[ustinus] de p[ro]curator[em] p[ro]p[ri]u[m] p[ro]p[ri]u[m]

De probacionibus

De probacionibus

facit pot' cōtra exponēdo seu intelligēdo illū v. nec
s notarijs vt ibi intelligit Inn. vel exponēdo dictōem
nisi p q̄uis. vt quidam ibi exponūt vt ibi in glo. z su
per ea. Ad secūdo potest intelligi in casib' spālibus i
quibus litere iudicium faciūt fidē de q̄bus .j. z ista re
sponso melior ē z pcedit sine improprietate aliqua s
quo dicit plenius in .d. c. cū a nobis. Decre. ij. de si.
instru. etiaz facit pot' ptra si recte intelligat. nā tex.
ibi tacite loquit' d sigillatis literis habētib' subscripti
onem seu inscriptōem testium licet testes sint mortui.
alia iura de quibus hic in prin. glo. loquūtur i casib'
spālibus de quibus dicit. ix. r. r. opi. z hoc quo ad
primaz opi. Secūda opi. fuit quorūdam scōz gl.
tenentiū fere oppositum prime opi. scz quia carte seu
instrumento quantūcūqz sigillato non credatur nisi
sit redactum in publicam formā in auct. vt nulli iudic.
s. si quis vero. z in .l. in donatōib'. L. de dona. nisi
saltem duobus concurrētib'. s. qz habeat subscripti
onem testium z qz ibi desit vsus tabellionis ar. xv. q.
iij. potest. z hanc opi. tenuit bar. hyspanus adduce
bat. l. iij. s. sinantē. L. de arbi. Fallit scōm eū si litte
re essent redacte in actis p tabellionē. d. l. in donatio
ne .j. de si. instru. c. inter Ad si habeat testū subscrip
tionem. xv. q. iij. potest. v. bis autē. z. l. ut pfectus.
L. de anna. excep. Un. etiam secutus fuit hanc opi.
excepit tamen tres casus. s. cum litere epi habeat
sigillum capituli. per. c. statūimus. xij. q. iij. de decr.
cum inter. vel quando apparent sigilla plurū epoz.
de deri. pere. c. i. vel cum ordinarius delegat cām per
suas literas qz iudicium redditur in inuitū. l. inter si
pulantē. s. i. ff. de ver. obli. l. hęc opi. mibi nō placz
nec video eam approbari a doc. videtur enim mibi qz
sit contra istum tex. z tex. c. i. de tren. z pa. r. xi. q. iij.
cure. vbi creditur literis solius ordinarij nec aliquid
dicitur de subscriptione testium seu sigillo capituli vel
de defectu tabellionis. ad idem. c. l. de sen. ex. li. vi. et
c. ad probandum. de re iudic. que omnia pbant d sen
tentia excommunicationis. multa qz alia iura reperunt
super alijs actibus vt. xvij. di. c. i. z. c. si epi. z. xij.
q. ij. c. i. ij. z. iij. de tempo. ordi. nec epi. cum multis
s. Item exceptiones Vincen. sunt nimis generales
vt indifferēter credatur literis sigillatis epi z capituli
seu plurimū prelatorum cum hoc nullibi caneatur ex
cepta aucte pape. de pba. de lris. z iura allegata. per
eum loquūtur in casibus spālibus vt .j. dicit Ter
cia est opi. gl. fatori s nostri distinguētis inter iudicia
lia z extrajudicialia vt primo cāu non credatur sigil
lo epi seu alioz iudicū nisi habeat testū subscriptōem
p. c. qm̄ .j. co. Secōdo casu credat' pferim in sua exco
municatōis. vt hic z in iuris spāl. in gl. vsqz ad si. z
hec fuit opi. Jo. an. z vide gl. i. d. c. cure. hanc opini.
tenuit Inn. hic videt tamē primo discrepare in iudici

alibus. sentit enim per. c. qm̄ .j. c. qz in eis nō credat'
literis iudicis etiam cū subscriptōe testium. sed opoz
ret qz acta sint descripta per notarium vel duos viros
ydoneos. per. d. c. qm̄. Postea in alia gl. videt rece
dere in tonū iudicio meo. ab hac opi. gl. maxime i ex
trajudicialib'. dicit enī sup. v. p. litteras. quosdā tene
re qz hodie nō crederet istis literis de q̄bus in tex. in
m vt quis vitetur in iudicio tanqz excommunicatus p
d. c. qm̄. nec ē ptra d. c. cure. xi. q. iij. qz ibi fm̄ cū nō
dē qz vitetur per tales literas in iudicio sed in ecclia
tū qz non est hoc eis prejudicialē s salutifer z medi
cinale dūmodo non cōtinnat. ij. q. i. multi. per quod
sentit qz si epi mandat excommunicatum a se in iudicio
vitari literis suis nō parebit s opozet qz aliter doce
atur de excommunicatione secus si mādēt eū vitari extra
iudiciū. ex hoc videtur sentire p rōnem suā qz lris epi
etiā de gētis p se extra iudiciū nō creditur i gēne pre
iudiciū alterius. Alij vt hic refert Jo. an. circa arti
culum excommunicationis ponunt aliam limitatōem
videlicet qz lre episcopi pbant excommunicationem oppo
sitam in vim dilatorie s non in vim peremptorie. l. du
ius diuersitatis ratio ē qz nimis afficit seu ledit pmo
mō opposita qz scōdo. vñ pmo mō artat' exapiens ad
probādū infra octo dies. secūdo vero cāu debet dari
tempus longi' vt nō. in. c. pia. de excep. li. vi. facit qd
le. z nota. in de. vna. de excep. Jo. an. non videtur b
placere sed potius esset distinguendū scōm eū in for
ma littere. vt si sit pure testimonialis ei non stet vt qm̄
episcopus ad petitōem ptis. scribit enim qz excommu
nicauit talem si vero sit pmulgatoria sententie tunc ei
stet. ad primam facit quod nō. iij. q. ix. testes. l. hęc
opi. tertia non videt vera vt indistincte credat' i extra
iudicialibus. coartat enim ex rōnibus. s. alle. ptra pri
mam opi. graue enim esset dicere qz episcopus p suas
litteras suos sigillos sigillatas posset nocere cuiusqz
scribendo vt vult z facit apte cōtrarium illud. c. ij. de
si. instru. intelligendo vt. s. Item aperte facit incōtra
rium mens. c. qm̄ .j. c. licet enim illud loquat' in iudic
ialibus. idem videtur in extrajudicialibus in quibus
posset quandoqz iminere maius periculum qz in iudic
ialibus. ergo idem dicendum. ad hoc quod nō. Jo.
an. in. c. dispendia. de rescrip. li. vi. in nouella. z qz in
iudicio quasi contrahitur. l. iij. ff. de pecul. si ergo in
quasi contractibus non creditur literis epi seu cuiusli
bet iudicis. vt. d. c. quoniā. scōm vep z cōmunem intel
lectū. ergo multominus in veris cōtractibus i quib'
minus exuberat potestas iudicis. z nō hanc rōem qz
nemo tāgit qz meminērim z sū vrgēt ptra p̄mā z istaz
terciā opi. qd aut dicendum respectu excoicatiois an
pbat per lras qualescūqz z q̄literancz opponatur .j.
dici. Quarta opi. ponitur hic p goff. z pe. dicitur
per iura allegata. in secunda parte glo. qz epi. aliquid

Si epi mādēt excommunicationem a se in iudicio vitari literis suis nō parebit s opozet qz aliter doceatur de excommunicatione secus si mādēt eū vitari extra iudiciū.

Quarta opinio

Quarta opinio

*De signis publicis aliquand
in casibus non creditur
Signillo pro*

Quod Signillo creditur

Quinta opinio

*In aliquibus non creditur
plu Signilla
Sexta opinio*

*Et ad hunc signum plura
signa non creditur
fuit de ut supra*

contentiose dicenti et p[ro]fessionem se partem non creditur
si aut aliquid scribit iure ordinario tunc creditur sibi ut
iudici de eo quod sit coram eo vel p[ro] e[um]. ut in d. c. a[ut]
re. hec opi. comit p. c. q[ui]n. f. co. r. p[ro] supradicta. Itz
iponet Hoff. in. q. xiiij. ut hic refert Jo. an. tenet idē
q[ui]d hec glo. q[ui]d etiā videtur tenere spe. in ti. de. p[ro]ba. §.
fi. v. x. ibi etiā refert curiam tenere non credi sigillo ep[iscop]i
nisi sit autenticum. de fi. instru. c. ij. r. de sen. ex. cū me
dianalis. li. vi. r. de fi. instru. cum dilectus. r. hic. vñ
dicat sigilla ep[iscop]o[rum] r. officialium suoz r. principum ab
batum exemptoz r. notario[rum] iurisdictionem habentium
si dem facere etiam in negocijs alienis. Inferiorū ve
ro non nisi in eis que sunt sue iurisdictionis. r. dicat hoc
placere Jnn. de fi. instru. c. i. r. h. Bene hanc opi.
iuncta opini. hosti. in practica sunt etiā vñ magne au
toritatis sed profecto hec non videntur indistincte vera
p[ro] rationes superius tactas. r. f. tagendas. nec ē verū
q[ui] Jnn. hic simpliciter tenet ut ipse allegat imo ut pa
tet ex dictis suis in. c. i. de fi. instru. posuit in hoc tres
opi. quas etiam hic recitant Jo. an. r. statim p[ro] ordi
nem dicit sicut. s. pollicitus sui Quinta opi. ponit
p[ro] Jnn. in. d. c. i. ut colligitur ex prin. mag. glo. q[ui] litte
ra d[icit] autētica q[ui] h[ab]et sigilla autētica cum subscripti
one testium nisi i leuib[us] i quibus creditur sine subscripti
one testium cū non sint multū p[re]iudicialia. xi. q. iij. cu
re. lxxij. r. lxxij. di. p. totū. xxvij. di. c. i. r. h. ar. xxvij.
di. nobilissim[us]. sed hosti. ibi dicit q[ui] aliqua ex eis sunt
p[re]iudicialia multū r. in aliquib[us] ex his requirit plu
ra sigilla. d. de. pe. c. i. Et hec opi. Jnn. iudicio meo
multū est p[ro]p[ri]a equitati r. veritati. ut f. latius dicit
Sexta opi. ponit p[ro] eundē Jnn. in loco statim alle
gato in medio illius glo. ubi dicit q[ui] an credat l[ite]ris ab
batis vel archidiaconis vel alio[rum] p[ro]latorū de his que
extra iudiciū sunt r. quantū eis credat. i. vsq[ue] ad quas
summā r. inter quas g[er]es totū relinquit cōsuetudinē
nā r. cōsuetudo tales scripturas publicas facit de fi.
instru. cum dilect[us]. L. de eman. l. i. r. ix. q. iij. conque
stus. nec ob. scdm eū hoc. c. r. c. a[ut]e. r. c. i. de tra. et
pa. q[ui] p[ro]nt dicit sp[irit]alia in snia excomunicatōnis p[ro]pter
p[ro]p[ri]atōnis periculū. de rap. c. i. alias cōstat q[ui] ep[iscop]o
vel alteri dicit talē sniam dedi vel citari non creditur
nisi aliter p[ro]betur. f. c. q[ui]n. Nota bene q[ui] sentit. c. q[ui]n
habere locum vniuersaliter cessante cōsuetudine. hec
opi. quaten[us] videtur se fundare sup cōsuetudine ut al
ter littere nō p[ro]bent possent p[ro]cedere i multū p[re]iudiciali
bus. secus videt in leuib[us]. r. sic cōcordabit cū p[re]ceden
ti opi. alias nō est vera cū in multis leuib[us] credat lite
ris p[ro]latorū cessante etiam cōsuetudine ut. s. dixi r. la
tus. f. Septima opi. colligit ex dictis Jnn. in fi.
illius glo. pal. vbi dicit q[ui] credit litteris cuiuslibet p[ro]lati
de his que ratione sui officij facere debet vel potest ut
archiep[iscop]o vocanti suffraganeos ad p[ro]silium vel ad aliū

suffraganeū cōsecrandū. xvij. di. si ep[iscop]o. lxx. di. nō de
bet. vel in subsidiū extraneos quos etiā vocat simpli
citer ep[iscop]o. vij. q. i. p[ro]nifices. vel cū capitulū vocat cano
nicos. de dec. cum inter vniuersas. r. in. c. statim. s.
xix. q. iij. r. c. a[ut]e. p[ro]alle. r. lxxij. di. p. totū. Itz credet
q[ui]q[ue] scdm eundem l[ite]r[is] ad officij scribentis nō spectet
ut in litteris testimonialib[us]. de ordinib[us] vel motibus
alicuius. de de. pe. c. i. Itz i procuratore ad imperā
dus r. contradicendū constituto r. in omnib[us] alijs ubi
nullū vel modicum p[re]iudiciū alijs general. nam in p[ro]
ctis casibus r. si non constat sigillum eozum e[ss]e q[ui] scri
bunt vel etiaz si homines modice auctoritatis scribit
creditur eis scdm Jnn. in p[ro]alle. c. i. in fi. de fi. instru.
Adverte q[ui] p[ro] finem glo. sue potest restringi id q[ui]d. s.
dixi. in prin. huius opi. ut intelligatur hec opi. in his
que sunt modici p[re]iudicij r. non in alijs. l[ite]r[is] spectent ad
officiam suā. r. tunc cōcordabit cum prima opi. r. limi
tabit eam r. nō notabitur de r[ati]o dicitate. attamen
ipsemet Jnn. in. c. ij. de fi. instru. in medio p[ri]me colū.
videtur multū a predictis discrepare dices q[ui] sigillis i
ferioz p[ro]latorum ab ep[iscop]o nō creditur nisi hoc habeat
cōsuetudo. d. c. cum dilectus. de fi. instru. nisi forte ha
beant iurisdictionem q[ui] tunc in his que sunt sue iur
isdictionis instrumenta cuiuslibet iudicis ordinarij vel
delegati reputantur autētica. ar. f. de testi. cum a no
bis. hec opi. possit saluari r. reduci ad p[re]cedēna itel
ligendo quādo instrumenta habeant testium subscripti
onem vel in casibus sp[irit]alibus in quibus p[ro]cedit. c. cū
a nobis. sup quo se fundat Jnn. alias redargueretur
de p[ro]p[ri]etate d[icit] qua eū yō. hosti. reducens h[ab]et ad opi.
suam. de quo satis in p[ri]ma dictum fuit. Sexta
opi. ponit archi. in. c. ut arca. de elec. li. vi. r. vi. q. ij.
placuit. q[ui] litera ep[iscop]i non probat nisi habeat sub
scriptonem vel nisi hoc habeat cōsuetudo. Ad hanc
opi. videtur hic accedere Jo. an. qui dicit q[ui] requirit
subscriptio testium r. videtur velle q[ui] subscriptio debe
at fieri manu ip[ro]p[ri]o[rum] testium subscriptentium q[ui] alias
per subscriptōnes non esset plene pronisum fraudib[us]
cum possit apponens furtiuum sigillum subscribere
sui inscribere testes nunc mortuos tēpore dare ipsius
scripture viuos. r. sic nō possit reprobari. ad h[ab]et quod
nota. in. c. ex tenore. de testi. Nota opinio est Jo.
cal. hic qui dicit se credere l[ite]ris ep[iscop]i vel cuiusvis ordi
narij etiā sigillatis si nō habet testium subscriptōnem nō
credet. f. si sigillū ē autēticū r. habet testium subscriptōnes
bene creditur r. hoc p. c. ij. de fi. instru. inducū ut. s. p[ro]
rōnes allegatas p[ro] hac parte. Fallit quod dictum est
non credit scdm eum in quibusq[ue] casibus. p[ri]mo i leuib[us]
r. non p[re]iudicialibus ut cum scribitur de motibus
r. ordinib[us] dericoz r. huiusmodi de qb[us]. s. In dubio
tū an sint leuia vel ne discernat iudex discretus scdm
eum et non is cuius sunt littere q[ui] dicit suspectus. facit

Pro opinio Anna facta in 8° m[en]se v

De probationibus

¶ i. l. c. p. cetera. et. c. in nostra. Item fallit secundo
excommunicatione ut hic et similibus et hoc in litteris
p. mulgaterijs. quid aut in testimonialibus multum
instat cal. tandem in si. videtur tenere generaliter qd si
probant salua consuetudine et saluis leuibz et non p
iudicialibus. Tercio fallit contra p. ducentem vel sigilla
cedentem. ¶ de solu. si quoru. d. ff. de post. publi.
i. q. vij. quotiens. de. p. c. de. l. Quartus casus cum
hoc bz loci consuetudo. d. c. cum dilectus de si. instru.
alias dicit tenendum litteras quorunda ordinarioz
no. pbare sine testium subscriptioe et hoc p. dicitur tex.
c. ij. de fide instru. vbi tex. voluit p. uidere no. solum lo
cis vbi est vsus tabellionu vt per eos coficiant instru
menta. f. cu testium subscriptione. sed etia locis vbi fi
est tabellionum vsus vt apponat sigillum autenticoz. m
cum testium subscriptione. Item ponderat. c. quoniam
¶ de. vbi duo viri ydonei equiparant fidei tabellionis
cuius scriptura sufficeret quo ad acta sine testium sub
scriptioe. vt ibi no. quasi velit dicere Cal. qd iudicis no
luit credere f. id defectu notarij voluit duos viros ydo
neos et tacite videtur velle qd cum subscriptioe duoz
testiu credetur scripture iudicis sigillate quod etiam
no. in. d. c. qm. et satis placet mihi p. d. c. ij. r. per. c.
qm in si. Et aduerte qd hoc opi. cal. respectu regule vt
de. incidere cu opi. archi. nec loquitur clare an requi
rat subscriptio manu testium sicut voluit Jo. an. An
vero sufficiat inscriptio facta p. scribentem litteras seu
instrumentum quanqz do. an. hic dicat. Jo. cal. tene
re qd sufficiat inscriptio. p. c. ij. de si. instru. r. c. l. de p.
ca. sed ego no. video qd Jo. cal. hoc aperte dicat ymo
potius posset innui p. rarium ex verbis suis cu vtatur
v. subscriptione. ipse tamē. do. an. videt transire cu illa
opinio. vt sufficiat inscriptio. r. idem do. car. Antequā
annectam quid sentia in hac materia p. mittā vna deci
sionem rote satis vtilem in practica licet ex toto non
placeat. vt. ¶ dicam. et qd multa dicta possunt ex ea col
ligi ista. p. p. vba ipsius collectoris. Fuit enī dubi
tatum iter eos vtrū credatur litteris episcopi solo suo
sigillo sigillatis sine tabellione r. testibus sup resigna
tione ex causa p. mutationis facta in manibus suis r. p.
ipsum admitta et collatione subsecuta. et licet in hoc
dubio possent fieri multa argumenta et allegari pro r.
contra. de quibus in isto. c. tamen attenda generali con
suetudine totius orbis qua reputat sigillum episcopi
autenticū quā etiā seruat pallacium apostolicum in
bis que spectat ad ipsius officiu et que iter suos sub
ditos extra causam eius propriam fidem facit dūmō
non pcedat vt iudex qdā tunc secus. vt in. c. qm con
tra infra eo. r. c. cum a nobis. ¶ de testi. fuit p. omnes
dominos determinatū r. p. d. sum qd in cau. p. dicto lre
epi faciunt plena fidem dūmodo p. dicta omnia in sua
lra cōtenta corā eo r. p. cu ymo et eodē tpe facta r. p. ple

ta existat alias non facerent fidem nisi de ultimo actu
suo vel ptium. put no. p. Inn. i. c. qm prealle. Ratio
predicte conclusionis patet p. s. dicta. qd omnia r. lin
gula premissa spectant ad officiu suū et inter subditos
suos ex iudicium p. cu expediunt de renu. c. admonet.
de re. per. quesuit. et. c. l. e. ti. li. vi. ¶ pro qua cōdu
sione faciunt expresse no. p. Inn. et hosti. in. c. i. et. ij.
de si. instru. et p. hosti. hic non ob. stans pallacij quo
cauetur qd non creditur litteris episcopi p. rā apostoli
cum impetrantem in quibus episcopus diceret se pri
mo p. tulisse beneficium quā papa seu executor hoc a
contingit no. qd sigillum eius non sit autenticum. qd
ymo est vt predictum est sed propter fraudē que time
tur quia sepe ymo frequēter accidit qd episcopi vel eoz
cancelarij cōtra apostolicos impetrantes anticipant
datas. et quia frans et dolus nemini debent patroci
nari et vt malicis obuiet d. rescrip. sedes. r. c. ex. teno
re. ff. de ra. v. infundo. et est iud. i pallacio apostolico
in ventum in quo etiam seruatur qd litteris episcopi in
ca propria fides nullatenus adhibeat. L. ne qd i sua
ca. in rubro et nigro. et. iij. q. iij. §. nullus. f. in hoc ca
su viz vltime collationis facte per episcopū cōtra apo
stolicum impetrantem quodammodo episcopus videt
facere testimoniū in ca propria vt ipse collationē suam
p. p. rā factā fofia n i psonā fratris nepotis vel consan
guinei aut familiaris collationi apostolice facte alteri
p. sone sibi extranee p. sere et ita solebat semp dicere i
cōsilijs. reuerendissimus pater do. de solonato sancte
romane ecclesie cardinalis dū erat in rota. p. rā etiā
posset assignari alia ratio diuersitatis quare in pmo
casu credis litteris episcopi et no. in secūdo. qd in pmo
cau no. pōt fieri collatio alteri qd pmutati. p. de. vnam
de re. p. mu. r. sic quodammodo illa collatio ē necessaria
qd de necessitate iuris no. pōt fieri alteri. In secundo
vero casu ē locus gratificationi. r. pōt cōferri cui vult.
vt. l. e. et no. de preb. relati. r. c. tibi qd de rescrip. li. vi.
f. p. lati modernis tēporibz plus sequētes carnalitatē
affectū qd iudiciū rōnis sepe ex inordinata affectione
p. mouent suos. de p. ben. c. graue. r. machinā omnes
frandes quas possunt cōtra apostolicos impetrates
de renunda. c. ij. li. vi. et de concess. preben. c. l. e. l. bec
sūt vba illi? decisionis que est in ordine. xxij. in qua
vident velle domini qd etiā i p. iudicialibus credis lris
episcopi sine subscriptioe i spectantibz ad officiu suū
r. in hoc videt accedere ad septimū opl. s. recitatam et
deniare ab opl. archi. Jo. an. r. Cal. de quibus nullaz
faciunt mentionem r. multa alia possunt colligi ex di
ctis i. s. opz que. ¶ stati p. d. erabo. Ego vo licet iter
tatos r. tales doct. no. debere calumū apponere tñ vt
no. captiuem intellectum et vt maiorem viam posse
ris ad veritatem innuendam prebeam. pono pro de
cūna opinione. vnam conclusionem respectu.

frans et dolus nemini debent patrocinari

Argumenta pro quibusdam
modis non sunt idonei
ad istam p. rā

Jo. an. r. Cal.

*De iure dicitur de iure
De iure alia iura*

Alto huiusmodi

*Primo requiritur ut sit
publicum sigillo autentico*

*Secundo requiritur ut sit
subscriptum manu propria*

prolixitatis materie non longa sed copiosas unde cum comprehendent que talis e. Literis episcopi seu alterius ordinarij autentico sigillo sigillatis et testium subscriptorum manu propria roboratis creditur tam in spectatibus ad officium sigillantis quaz in alienis negocijs et tam in leuibz qz in arduis siue sint promulgatorie siue dispositiue siue testimoniales attestantes tamen factum de presenti fin data litterarum siue contineant extra iudicialia siue iudicialia siue subscriptione vero non credit nisi in casibus. s. acceptis per Jo. cal. in qbus credit etiam si sunt testimoniales attestates factu de preterito. siue sigillo vero et subscriptione etiam in predictis casibus exceptis non creditur si alias non constat eas esse ordinarij. Declaro nunc singulas ptes huius conclusionis. Primo an requiro ut littere sint sigillate sigillo autentico. hoc dico p. c. h. de fi. in stru. r. c. si canonici. de offi. ordi. li. vi. cum si. cessante ergo sigillo. littere censentur omnino priuate ex quo non sunt manu tabellionis confecte et sic non facerent fidem. d. c. h. de fi. in stru. l. scripturas. l. qui possunt in pig. ba. l. copationes. l. de fi. in stru. nisi in leuibz constat eas esse ordinarij. ut. f. dicam in fi. conclusio nis. Secundo requiro q littere sigillate sint subscripte manu propria ipsoz testium. moueo primo per motiua Jo. an. superius recitata. Item per. c. primum in fi. de pec. fm vnu intellectum licet quida adducant. illud p. contraria opi. f. certe potius facit pro cum faci at mentione de subscriptoe. et vbu subscriptio comp bendit. pprie. et fm comune vsum loquendi subscrip tionem in fi. facta manu testium. unde dicit subscripto qsi subius scripto. Item cu i litteris priuatis requiratur subscriptio ipsoz testiu. d. l. scripturas no. plene in. c. h. d. fi. in stru. ergo et i illis cum magis attrahat ad na turam priuataz qz publicaru cum iudex non sit perso na publica in scribendo. Item facit. c. qm. f. eo. vbi tex. in defectu notarij requirit inscriptione seu subscriptioz duoz viroz ydoneozum ergo eadem rone ide dicendz in extraiudicialibus ut non credat litteris episcopi seu ordinarij in preiudicium alterius si no habeat ad mi nistris subscriptione duoz. p. h. qd. s. dixi. inducdo il lud. c. qm. et. f. tangam moueo non minus ymo pri cipaliter p hanc rone voca epi non credit in preiudi cium alterius. vi. q. h. c. si tui. et. c. placuit. xi. q. iij. epi scopus si clerico. r. d. c. qm. ergo nec litteris suis cum is qui inducit ad falsum dicendum non minus iduci pot ad scribendu et sigillum suum apponendum et in scribendu testes qui nuc mortui sunt tempore date lit terarum viuos. omnia an ista pendent a voluntate sua et pauperi innocenti deficiet probatio negatiue. et sic erit in facultate iudicis desolandi et quoddammodo necan di et spoliandi omnes subditos suos facienddo litteras mo pdicto qd est contra omnem equitate et si iura defice

rent non deficiat ro. et aperta mens. d. c. qm. r. c. si tui et. c. placuit. prealle. nec ob. illa ro. Inno. idem ee in notario cuius voca no credit. et tui eius scripture credi oit qz ratio diuerfitatis est in promptu. na notari ap posuit testes per quos poterit contrarium probari. f. epi solu apposuit sigillu suu qd est i facultate sua. nec pot reprobati. et si diceres etiaz epi potest apponere testes sicut notarius. Respondeo q notarius est ad hoc officium electus et approbatus. nec est verisimile q committat falsum cum sit persona media. ordinarijs vero non est ad hoc deputatus. Item non est persona media cum plerunqz propter multa iminentia capiat odium subditoru active et passive. de accu. qualiter d ij. et sic quandoqz vellet viciari qd non est permittendum. Item officium notarioz est exorbitans et supra naturaliter scriptura sua facit fidem. iuxta no. p. Inno. in. c. cu. p. tabellio. de fi. in stru. ergo non debet hoc extendi ad ordinarios satis est q ipsi habent officium iudicandi. non eni cum hoc debent habere officium at testandi. ar. in. c. forus. de ver. sig. r. iij. q. iij. c. i. non ob. c. h. de fi. in stru. vbi tex. facit mentione de inscrip tione et non de subscriptione. dico enim q ibi. v. an scripti largo modo sumitur. na omnes inscripti possunt dici inscripti quasi intus scripti. Tercio dico in co clusione q tales littere faciunt fidem ta in spectantibz ad officium suu qz in alienis negocijs hoc proba per d. c. h. de fi. in stru. vbi tex. indistincte loquens equipa rat eas istrumento cofecto manu tabellionis. ad idem d. c. cum a nobis. v. neqz. p hoc q ponit domini de rota dec. cccij. vbi dicit q etia i preiudicium apostolici spectatis faciunt fide tales littere a testibus vel notario subscripte. et no. q vtunt. v. subscriptoe facit pro bis q dixi i precedenti arti. Dixi quarto q faciunt fides ta in leuibz qz in arduis hoc pbat que stant dixi i pre cedentibz generaliter loquunt. Dixi quinto q pbat siue sint promulgatorie seu dispositiue. promulgatorie sut littere que aliqd promulgat seu disponit. Ex plis i lris promulgantibz excommunicatione. Item i litteris atatorijs seu sniam aliquam continentibz et similibz. hoc pbat hic et in. c. h. de dil. et in. c. qm. i fi. fm intellectu que sta ti dabo ad illud. c. r. i. d. c. cu a nobis. et. c. h. de fi. in stru. du generaliter loquunt. Dixi sexto ide si sunt te stimoniales attestates tui factu de pnti fm data lraz di cut testimoniales qz attestat aliqd factu vel no factu pu ta q titi pmutant bnficiu cum sepronio vel q muta nit illi. x. vel simile. b. pbat i palle. in ibz generaliter lo quunt. et sentiunt do. de rota. dec. cccij. palle. et maxie pbat i. d. c. h. vbi tales lre istrumento publico egparat Septimo dicit pclusioe siue contineat iudicialia siue ee iudicialia istd. pbat p. d. c. qm. i fi. du pssupdit qz ctra notariu et duos viros ydoneos pnt acta probari p le gitima documeta. f. tales lre sic sigillate et subscripte

*Sancti Notarii et duos viros ydoneos
per acta pntis et legitima documeta*

in iudicio ad hunc Regem

per litteras sine sigillo delegatorum

De probationibus

obtinere vim publici documenti. vt. d. c. ij. ergo rē. n̄
 tamen credo sufficere sigillatis sine subscriptione testiū
 qd̄ etiā apparet. r̄ sentiūt dñi de rota i dicta deci. cccij
 licet quidam teneant cōtra. s̄ primum est verius p̄ ra
 tiones quas. s. dixi in secunda parte cōclusionis r̄ ex
 mēte illius. c. qm̄ dū notat falsam assertionem iniqui
 iudicis que satis adeē potest in litteris remota subscri
 ptōe testiū. Octavo dicit q̄ sine subscriptione testi
 um non credat. hoc probat per ea que. s. dixi in secu
 da parte cōclusionis. Nono dicitur q̄ fallit in casu
 bus. s. exceptis per Jo. cal. nā vt patet in eis subscri
 ptio testiū in illis non requiritur nunquid autē hoc sit i
 distincite verum i sententia excommunicationis statiz di
 cā declarata prius tota cōclusionē. Decimo dicit
 in cōclusionē q̄ in casibus exceptis creditur sine sub
 scriptione etiā si sint littere testimoniales de preterito
 hoc pbatur i. c. cure. xi. q. iij. r. i. c. i. de treu. et pa. r. d̄
 raptō. c. i. r. lxxij. r. lxxij. di. p̄ totū. In litteris de or
 dinibus que sunt de preterito vel de bona cōsuetudine
 i p̄teritū et similibus q̄ sunt modici p̄iudicij. Un
 decimo r̄ vltimo d̄ q̄ sine sigillo r̄ subscriptione nō cre
 dit etiam in casibus exceptis nisi aliter constet eas es
 se ordinarij hoc probat per id qd̄ dixi. s. in prima parte
 cōclusionis. s̄ si cōstat eas esse ordinarij p̄pter modici
 taten p̄iudicij. credit. nā sigillū apponit. vt dicitur fides
 q̄ scriptura sit sigillatis. si ergo aliter cōstat nō est vis
 qd̄ ex equipollentibus fiat de testi. licet ex quadā. l. cer
 tu. ff. si cer. pe. Sed nūc quero nūqd̄ indistincte. cre
 dat litteris sigillatis sine subscriptione testiū vidisti
 . s. opi. sup glo. r. Jo. an. r. Jo. cal. videntur acquie
 scere illi opi. vt indistincte faciant fidem si sint p̄ mul
 gatorie sine opponat in vim peremptorie. vtp̄ta quia
 annullat actū ea pbata. vt qz collatio beneficij fuit fa
 cta ea pendente sine opponat in vim dilatorie qz oppo
 nit ad effectū repellendi actorem a iudicio. sec̄ si sint
 testimoniales. Do. an. etiā videt tādē tenere vt i di
 stincte pbent sine tractet de leui sine de modico p̄
 iudicio. satis em̄ ē q̄ id quod p̄iudicialiter continet nō
 est in se magni p̄iudicij quia excommunicatio est me
 dicinalis licet aliquo accidenti cōsiderato posset esse
 magni p̄iudicij. debemus em̄ fm̄ cum attendere id
 qd̄ p̄iudicialiter submittitur in litteris non qd̄ i conse
 quentiā venit accidentaliter. l. i. ff. de auc. tu. et hoc in
 pmulgatorijs. In testimonialibus de p̄terito. Inno
 tent q̄ faciant fidem i extraiudicialib̄. vt. s. dixi. do.
 an. dixit q̄ in his in quibus exigitur qualisqualis p̄
 sumptio creditur istis litteris testimonialib̄ puta vt vi
 tel excommunicatus extra iudiciū et procedit opi. In
 no. In alijs vero procedit cōtraria opi. Ego indistin
 cte teneam qd̄. s. dixi in cōclusionē. vt si tractetur de
 modico p̄iudicio credat litteris sigillatis sine subscri
 ptione alias secus licet contineant excommunicationez

pondero em̄ rōnem quare non creditur sine subscrip
 tione que militat etiā i excommunicatione si producit i fa
 cto arduo. Quid si si ordian? volens cessare electi
 onē factam de inimico suo facit p̄ducā litteras suas p̄
 mulgatorias excommunicationis falso confectas dicem
 ne illis fidem eē adhibendam si negetur maxime si cō
 cludatur irregularitas illius vt quia dicitur celebrasse
 post datam illarū litterarū. certe nulla equitas hoc pa
 titur r̄ multum resistat mens illius. c. qm̄ hoc. autem.
 c. et. c. cure. et. c. i. de treu. et pa. r. similia loquuntur i
 actu modici p̄iudicij. et hec sufficiant quo ad litteras
 ordinariorū. Venio nūc ad litteras delegatorum.
 nunquid creditur ipsoz sigillis. vide bosli. in. c. pe. de
 pur. cano. et p̄pos. i. c. capitulū de rescrip. r. c. i. d̄ deci
 li. vi. r. maxime v̄tūtur dubiū super remissione cause si
 bi cōmisse quas faciūt doc. n̄. vt Jo. an. cal. Do. an.
 cōmuniter sequuntur dictū Bou. in spe. i. ti. de remis.
 s. v̄. v̄. f. nunquid. vbi dicit q̄ super remissione fa
 cta creditur vt sic superior possit procedere ad v̄terio
 ra super p̄cessu vero ibi facto vt q̄ sic vt sic fuerit factū
 non credit si illud fuerit iudiciale sed oportet q̄ illud
 cōstat p̄ legitima documenta. r. e. c. qm̄ nisi. in litteris
 pape diceret. quicquid aut sup hoc feceris nobis per
 litteras tuo sigillo sigillatas referas rē. Tunc enim
 creditur non virtute litterarum sed virtute cōmissionis
 facte. facit de testi. c. cum clamor. Si vero fuerit extra
 iudiciale puta qz executus fuit ministeriū sibi cōmissū
 r̄ sibi credit ex quo constat d̄ sigillo suo qz agit de
 modico p̄iudicio qz p̄tes possunt corā superiore iusticiā p̄
 sequi. r̄ dicit q̄ sic seruat curia Breuissime dicerem q̄
 i omnib̄ casibus i q̄bus. s. dixi non credit ordinario
 m̄to forti? nec delegato ar. c. qm̄. r. e. i. q̄ casibus d̄
 xi credit ordinario. dico credendum delegato si habet
 sigillū autenticū r̄ b̄ i spectatib̄ ad officiū suū. In alijs
 aut̄ censeri d̄ puata p̄sona. ar. i. l. i. ff. de offic. a. cū
 mā. r̄ iuris. r. de of. dele. sane Venio ad litteras ar
 bitroz q̄bus fm̄ cōmunē opi. fides non adhibet nec
 h̄z dubiū fm̄ Jo. an. q̄ ad casū n̄m cū arbiter volun
 tate aditus ex compromissaria ptate excommunicare n̄
 possit vt nō. i. c. i. de of. or. Idē dicit quo ad alios
 sus p. l. nei arbitris. L. de ar. nec mirū fm̄ cū cū ietia
 infamis possit esse arbiter. ff. de arbi. l. pedius. s. pa
 rui. et. iij. q. v̄. s. tna. et talium litteris credere absur
 dum est. nec ob. r. de testi. p̄ntata. quia ibi factum nar
 ratur quod satis placet quia arbiter non est publica p̄
 sona nec gent officiū publicū. id̄ idem dicendū de co
 sicut de lris p̄natorū de qz lris plenissime dicit. r. c. h̄
 d̄ si. i. stru. qd̄ aut si iudices sūt plures nūqd̄ credat eis
 dic vt nō. dicit i. c. qm̄. r. e. et. c. cū a nobis. r. de testi. et
 quid de litteris pape dicendum. vt in clemen. vna de
 proba. aliquid dico in. c. si. de succel. ab intestato.
 Nūc veniamus ad secundum passū p̄ncipalem.

*Deo qui p[ro]curator p[ro]p[ri]a p[ro]curatoris
legumini*

*Deo qui p[ro]curator p[ro]p[ri]a p[ro]curatoris
legumini*

huius. c. videlicet ad effectum excommunicationis circa
parationis actum. et circa hoc glo. si. colligit duo ex
tex. satis leuia. Primum q[ue] tempus parationis facte
attendendū est. Secundo colligit ar. q[ue] excommunicat[us]
ad impetrandum non est admittendus. et de hoc vl
timo dic vt hodie habes in. c. i. de rescrip. li. vi. Circa
primum non videtur glo. p[ro]derasse tex. qui ponderat
tempus assumptionis. sed vt tota materia habeatur
simul attendenda sunt quatuor tpa. Primum quādo
erat excommunicatus tempore constitutionis. sed tem po
re assumptionis exercitij erat absolutus. Secundum
cōtra quando tempore constitutionis nō erat excon
municatus. tempore vero assumptionis sic. Tercium
quā erat excommunicatus tempore p[ro]stitutionis et tempe
assumptionis. sed tempore exercitij erat absolutus

Quartum quā utroq[ue] tempore erat absolutus sed
tempore exercitij erat excommunicatus. Venio
ad primū bar. et Jo. an. post eum dicit non valere cū
cōsideremus initium vt in glo. pro hoc facit q[ue] capa
citas et habilitas requiruntur respectu acquisitionis si
ende etiā respectu ipsius delatōis temporis seu cōces
sionis. vt in. §. extraneis. insi. de here. quali. et differē
tia. et in. c. dudum de elec. et in. c. si eo tpe de rescrip.
li. vi. et c. auditis de elec. cū multis si. Sed circa h[oc]
p[ro] declaratione huius articuli. et totius materie querit
an excommunicatio inficiet ipso iure actū cōstitutionis
vt sic nil acquirat cōstituto. An vero requirat exceptio
tpe exercitij Inno. sentit hic q[ue] requirat exceptio al te
nent oia gesta sicut tenerent cū actore excommunicato
ante repulsionem. vt in. c. pia de excep. li. vi. Spe. in
ti. de procu. in p[ri]m. tenet p[ro]cessum non valere cū excon
municato tempore cōstitutionis licet secus si fuisset ex
communicatus post. et hoc videtur tenere Jo. an. Do.
an. Cal. et cōmūiter doc. et iudicio meo de hoc videt
hic casus. nā hic non dicebat q[ue] cōt[ra] excommunicat[us] tūc
s[ed] q[ue] cōt[ra] excommunicatus tempore assumptionis officij
q[ue] non tenet p[ro]curatoris cōstitutio. et ideo nunc nō
debet admitti licet nūc sit absolutus. et sic gesta cum
isto non debent tenere sicut nec gesta cum falso para
tore de rescrip. ex pte decani de p[ro]c. ex insinuatione
et in. c. in nostra. l. licet. ff. de iudi. cum si. et hec sing.
nō q[ue] multū limitant nō. in. c. veritatis. de do. et cōtu.
Ibi enī cōclusum fuit q[ue] excommunicatus potest alijs
obligari et alium sibi obligare licet exercitium actionis
sit sibi interdictum tpe excommunicationis et tamen vt
des hic q[ue] licet p[ro]curator obligetur alteri et alii sibi ob
ligat nihilominus non tenet actus. et hoc iō b. q[ue] de
ferur sibi officium saltem publicam auctoritate. ff. de
p[ro]c. l. i. cuius non videt capax vt plenus dixi. s. in
quoddam notabili. Sed contra hoc et contra tex.
oppo. intelligendo q[ue] tempore assumptionis manda
ti esset absolutus. d. c. licet de p[ro]c. li. vi. vbi patet q[ue] si

*An excommunicatus inficiat
ipso iure actum p[ro]curatoris
et p[ro]c. nisi acquiescat
p[ro]curatoris*

*Deo qui p[ro]curator p[ro]p[ri]a p[ro]curatoris
legumini*

p[ro]curator cōstitutus semel dissenserit nihilominus po
test postea consentire d[omi]no in eadem voluntate p[ro]manē
te ad idem. l. obseruare. ff. de of. p[ro]c. vbi delegatio
facta p[ro] p[ro]curatore i[n]gressu p[ro]curatoris tunc nō valuit cō
ualidat tpe ingressus ipsius p[ro]curatoris in eadem volun
tate manente. ergo idem dicendū in casu nostro q[ue] licet
ipeditentū est tpe cōstitutionis ex q[ue] nō erat absolut[us]
tpe assumptionis cōstituentē in eadem voluntate ma
nente debet cōstitutio cōvalidari. et idem erit dicendū
quā erat excommunicatus tpe p[ro]stitutionis et assumptōis
ex quo nunc ē absolutus d[omi]no nō in eadē voluntate ma
nente. Un. pe. Ab. Jo. an. et Spe. de p[ro]c. post p[ro]c.
tenentes p[ro]mā p[ro]c. Rūdent ad cōtraria q[ue] in. d. c. l. 3
actus cōstitutionis tenuit a principio nec desijt valere
p[ro] dissentium p[ro]curatorum. merito d[omi]no in eadē volun
tate manente cōfirmat. Ad. l. cōseruare. rūdent q[ue] de
legatio non fuit ibi ex toto nulla. q[ue] p[ro]cōsul ibi ante
ingressū p[ro]curatoris habebat iurisdictionē saltem in habi
tu vbi potuit illam trāsserre. ad hoc q[ue] nō i. c. pastoral
. §. i. de rescrip. p[ro] ingressum q[ue] p[ro]curator assumit exercitij
um iurisdictionis et illud delegato p[ro]curator si illū non
renocet ex vi precedentis habitus. sed in casu nostro
act[us] cōstitutionis fuit nullus cū incapax esset tpe de
lationis vel utroq[ue] tpe scz de dationis et susceptionis.
ad hoc iura superius alle. Jitē dic claris et melius ad
d. c. l. 3 q[ue] ibi volūtatē cōstituentis nō fuit erronea. iō
data p[ro]curatoris potuit ille acceptare q[ue] nō q[ue] ar. cor.
que le. et nō. in. c. si tibi absentis de p[ro]ben. li. vi. sed i ca
su n[ost]ro fuit erronea ant respectu facti. q[ue] credebatur illis
nō excommunicatū. aut respectu iuris quia putabat ex
communicatum posse cōstituere p[ro]curatorē. vbi sup[er]ueni
te absolute cōstituentis vbi p[ro]curare in priori cōsensu
erroneo. merito ex sola noua susceptione nil agitur in
c. l. et c. p[ro]posuit de p[ro]c. ser. et nō. in. c. i. de eo q[ue] dux. in
ma. et p[ro] nō. in dicitis iunbus vidr inferendum q[ue] si cō
stituentis nūc certificatus de absolute p[ro]curator in
sua voluntate. q[ue] tūc ex noua volūtatē iste p[ro]c. accep
tare de nouo q[ue] satis puto verum etiam sine exp[re]s
so consensu. licet Do. an. videatur hic requirere patē
tiam et exp[re]ssū cōsensū post absolutōem. s[ed] tūc nullum est
dubium. vbi puto sufficere tacitū mō p[ro]dicto. facit q[ue] d[omi]n[us]
p[ro]c. Inno. l. c. ex pte decani de rescrip. Jitē dicit p[ro]curator
i p[ro]c. erroneo ex p[ro] facto ratū habuit gestū p[ro] illū noie
suo q[ue] q[ue] p[ro]c. post facto ratificare gesta suo noie vt
i regula rati. de reg. iu. li. vi. et l. licet. l. de p[ro]c. et l. 3
ff. de iudi. q[ue] b[on]o voluit Ja. cal. Et ex p[ro]dictis nūc
p[ro]c. decisio ad oia mēbra p[ro]dicta sine q[ue] sit excommunica
t[us] tpe cōstitutionis sine tpe susceptionis siue utroq[ue] tpe
ipeditit validitas p[ro]curatoris q[ue] cūc ex p[ro]sensu vtriusq[ue]
data ergo i capacitate i altero nō valet facit. c. ei cui
de p[ro]ben. li. vi. et dicto. §. in extraneis nisi ratificetur
ex volūtatē cōtinuata modo p[ro]dicto et ita cōmūiter

An p[ro]curator p[ro]p[ri]us p[ro]curatoris
p[ro]curatoris

De probationibus

tenetur hic Ultimo membro q[ua]n[tu]m t[em]p[or]e p[ro]stitutio[n]is t[em]p[or]e
assumptio[n]is erat non ligat[us] sed t[em]p[or]e exercitij reperitur
ligatus. dicit Jo. an. t[em]p[or]e p[ro]curatorij valere s[ed] q[ua]n[tu]m
sic ligat[us] manet non p[ro]cedit cu[m] ip[s]o s[ed] cu[m] fuerit absolu-
tus v[er]o p[ri]mo p[ro]curatorio repellit ergo h[ic] casu p[ro]pter
p[ro]munionis p[er]iculam sed no[n] p[ro]pter defectu[m] p[ro]curatorij
de excep. p[ro]c. l. i. v[er]o. Sed dubiu[m] e[st] nunq[ua]m h[ic] p[ro]cedit
indistincte sine sit p[ro] p[ar]te rei sine p[ro] p[ar]te actoris. videt[ur] eni[m]
q[uo]d exco[m]municatus possit esse p[ro]curator p[ro] p[ar]te rei cu[m] ip[s]e re[us]
possit esse in iudicio. de iudi. intellexim[us]. s[ed] co[n]tra tene-
tur oppositu[m] v[er]o in distincte repellat q[ui] reus e[st] necessari-
us non miru[m] si admittit quinimo sc[on]d[u]m v[er]am op[er]a-
tio[n]em tunc respondere p[ro] p[ro]curatore. d. c. intellexim[us].
s[ed] de necessitate v[er]o ibi p[ro]curator v[er]o e[st] voluntarius
quo casu cessat r[ati]o. c. intellexim[us]. Sed annecto questio[n]e
non notabile nunq[ua]m gesta cu[m] isto p[ro]curatore exco[m]muni-
catus sunt indistincte nulla. Et de q[ui] si exco[m]municatio sup[er]venit
actu p[ro]fectum p[ro]stitutio[n]is t[em]p[or]e p[ro]curatoris. tunc puto va-
lere gesta anteq[ua]m repellatur p[ro]c. p[ro]c. l. i. q[ui] in isto no[n]
debet p[ro]curator s[ed] solum poterit repellit p[ro]pter co[m]munionis
p[er]iculam dubiu[m] v[er]o est eo casu quo constitutio no[n]
valuit impedit exco[m]municatio[n]e Jo. an. sentit h[ic] post
Spe. in loco p[ro]c. q[uo]d non t[em]p[or]e t[em]p[or]e s[ed] Jo. cal. h[ic] ali-
ter distinguit dicens q[uo]d si erat publice exco[m]municatus non
valuit p[ro]stitutio nec ea q[ui] postea fecit de re iudi. ad p[ro]b[an]-
dum. Et de si erat occultu[m] s[ed] p[ro]stitutio[n]e sciebat cu[m] exco[m]muni-
catus q[ua]n[tu]m ad ea que tenderet in fauore ip[s]i sciebat. si
ante ignorabat t[em]p[or]e erat occulte exco[m]municatus tunc
tenet gesta r[ati]o[n]e publici officij. ar. in. d. c. ad p[ro]bandu[m]
t[em]p[or]e. l. barbarus. ff. de offi. p[ro]c. t[em]p[or]e sic dicit se intelligere no[n]
in. c. si. de p[ro]c. h[ic] non placet hic do. an. q[ui] officium
p[ro]curatoris no[n] e[st] publicu[m] sed p[ri]vatu[m] ideo non debet
esse differentia inter publicam t[em]p[or]e occultu[m] de do. t[em]p[or]e p[ro]c.
veritatis. de elect. nihil. allegat p[ro] h[ic] ultimo expressas
theoricam Inno. in. c. cum dilect[us]. de p[ro]c. t[em]p[or]e Jo. an.
in. c. de resp[on]s. l. i. v[er]o ideo indistincte putat do. an.
gesta no[n] valere quod t[em]p[or]e mihi satis placet. pro hoc al-
lego bo. tex. cu[m] materia sua in. l. i. ff. quod cu[m] fal. tu.
v[er]o patet q[uo]d gesta cu[m] falso tutore q[ui] putabatur v[er]o no[n]
habere rata nisi iudex a p[ri]ncipio aliter decreverit quod
an procedat in p[ro]curatore ibi no[n] p[ro]c. bar. Ex his su[n]t
nota id quod d[icit] de gestis r[ati]o[n]e publici officij valere
p[ro]cedit in officio publico auctoritate t[em]p[or]e vtilitate. secus
si est publicu[m] auctoritate t[em]p[or]e vtilitate p[ri]vatu[m] v[er]o officiu[m]
tutele. p[ro]c. t[em]p[or]e sumiliu[m] quod no[n]. Dices tu q[ui]re va-
lent gesta cum actore exco[m]municato anteq[ua]m repellat. d. c.
p[ro]c. t[em]p[or]e non sic cum p[ro]curatore exco[m]municato. R[ati]o[n]e q[ui] i
ip[s]o domino non deest p[ro]p[ri]etas agendi sed poterat
repelli p[ro]pter co[m]munionis p[er]iculam. si ergo non fuit
repellus tenent gesta sicut si de facto contraxisset. v[er]o
nota. in. c. veritatis. sed in exco[m]municato qui fuit p[ro]sti-
tutus p[ro]curator deicit p[ro]p[ri]etas agendi cu[m] no[n] valuerit

constitutio. v[er]o. d[icit]u[m] est. Sed quero de questione
non minus nobili nunq[ua]m exco[m]municatus de facto constitu-
tus p[ro]curator cu[m] potestate substituendi possit valide
alium substituere. Jo. an. instat hic t[em]p[or]e in gl[oss]a in de. si re-
ligiosus. de p[ro]c. t[em]p[or]e videtur co[n]cludere q[uo]d eo casu q[ui]
constitutio est nulla p[ro]pter incapacitatem ipsius co[n]s-
tituti non potest etia[m] substituere v[er]o. d. de. si religiosus
sec[us] si esset p[ro]curator. s[ed] p[ro]pter exco[m]municacionem possit
repelli ab agendo v[er]o q[ui] fuit exco[m]municatus post as-
sumptionem mand[ati]. Jo. cal. fatetur p[ri]mo q[ui] simpliciter
fuit data potestas substituendi secus si fuit deputa-
tus nudus minister ad eligendu[m] sine nominandu[m] ali-
quem quem extunc dominus constituat. ar. l. i. q. i.
si fuerit. quali sentiat q[uo]d hoc ultimo casu videatur t[em]p[or]e sit
constitutus non ab exco[m]municato sed ab ip[s]o domo-
pro quo optime facit. l. cum pater. s[ed] heredi. ff. de le-
g. i. v[er]o per deportacionem non admittit quis potestate
eligendi seu nominandi sic nec per exco[m]municacionem
do. an. videtur velle q[uo]d etia[m] simpliciter datus ad sub-
stituendum possit substituere q[ui] dare mandatum ad
substituendum t[em]p[or]e substituere expeditur per v[er]am con-
tractus. si exco[m]municatus valide p[ro]curabit sc[on]d[u]m co[m]munionem
epi. no[n] in. c. veritatis. p[ro]c. t[em]p[or]e. Et certe hoc sua op[er]a. mihi
non placet quia in iudicio q[ui] co[n]trahimus. l. iij. ff. de
pecul. t[em]p[or]e t[em]p[or]e non valent gesta cu[m] exco[m]municato p[ro]curo-
re constituto. v[er]o credo q[uo]d exco[m]municatus non p[ro]c[ur]at p[ro]p[ri]e
tui p[ro]curator etiam ad negocia q[ui] no[n] videt capax offi-
cij publici salte[m] auctoritate v[er]o. d. c. d[icit]. s[ed] ex r[ati]o[n]e do.
an. videt inferendum q[uo]d possit constitui p[ro]curator ad
negocia quod no[n] placet v[er]o. d. c. d[icit]. Et constitut[us] ad
iudicia constituit ad quali co[n]trahendu[m] t[em]p[or]e t[em]p[or]e non valet
v[er]o hic t[em]p[or]e. d. c. d[icit]. ita t[em]p[or]e fortius si ad vere co[n]trahendu[m] cu[m]
v[er]o q[ui] casu subit ead[em] ratio. Ultimo quero an ex-
co[m]municat[us] possit esse p[ro]curator pro suo sorte Jo.
an. videtur dubitare q[uo]d possit. allegat de. si religiosus
p[ro]c. l. i. videt tam[en] postea sentire co[n]trariu[m]. t[em]p[or]e hoc apertu[m]
us tenet do. an. mouet q[ui] co[n]sortiu[m] litis non supplet in-
habilitate p[ro]p[ri]e quo ad exco[m]municacionem q[ui] hoc casu
nulla subest necessitas agendi vel defendendi p[ro] sorte
nisi e[st] cu[m] iudiciu[m]. quia tunc ex persona sua possit
defendere co[n]sortem absq[ue] aliquo mandato. l. i. s[ed] ex
his. ff. de ver. obli. secus in religioso qui potest etiam
esse p[ri]mo casu p[ro]curator pro co[n]sorte quia ex quo
per se habet esse in iudicio non expeditur p[ro]emplatio
si est pro co[n]sorte. Ego allegarem aliaz r[ati]o[n]em i ex-
co[m]municato v[er]o repellatur duplici r[ati]o[n]e. p[ri]ma q[ui] v[er]o
s[ed] d[icit]. incapax est huius officij t[em]p[or]e non potest negari
quin pro p[ar]te co[n]sortis assumat negocia t[em]p[or]e officium
p[ro]curandi Item in odium sui v[er]o cum videat se repel-
li ab omni actu d[icit]u[m] inducatur ad satisfaciendu[m] p[ro] q[ui]
fuit exco[m]municat[us]. ar. c. pia. p[ro]c. l. i. Si sui prolixus sum exco[m]muni-
catus p[ro]pter prolixitatem materie que quotidie e[st] in

An p[ro]curator p[ro]p[ri]us p[ro]curatoris
p[ro]curatoris

mandat[us]

procurator p[ro]p[ri]us p[ro]curatoris
p[ro]curatoris

An p[ro]curator p[ro]p[ri]us p[ro]curatoris
p[ro]curatoris

procurator p[ro]p[ri]us p[ro]curatoris
p[ro]curatoris

procurator p[ro]p[ri]us p[ro]curatoris
p[ro]curatoris

Quod dicitur p[ro]curator p[ro]p[ri]us p[ro]curatoris
p[ro]curatoris

hinc per alios ostendit per Anzaco

via Abbas. *Dei* *in* *praesentia* *pro* *Abbas*

in praesentia

casus. Dubia p
batio no relevat p
bantelic summae comunitat. Ego summo
pingui? euacuado z euacuado totu tex. si rogat? resli
tuere totam hereditate. eo sine liberis decedente intret
mōsteriu euacuato fidei pmissum z hereditas applica
tur mōsterio nec ad inualidacu ingressu sufficit pbare
minore etate tpe ingressu si ex aduerso genuinat? pro
bat ingressu h. d. intelligendo q? fuit h substitutio si
deicommissaria. si vo fuit directa sumo sic. Substitutio
facta filio eo decedente sine liberis euacuato p ingre
sum mōsterij z tuc adde id qd e in primo sumario
ibi nec ad inualidacu ingressu zc. ysqz ad fi. z uterqz
intellect? e ver? in se. dico tñ q? prim? intellect? e veri
or q? hic fuit substitutio fideicommissaria. lz do. an. h di
cat q? fuit pcediosa z q? illud sit verbu directu deuolu
uant zc. Sz p primo dicto allego tex. aptum i. l. be
redibus. s. i. ff. ad trebel. vbi h dicit Ray. z idez dicit
tenere hosti. in summa. de testa. ex quo aliqs e institu
tus. sec? si nullo istituto qd diceret volo q? bona mea
deuoluant ad tale z de h ibi lat. Dicitur principaliter
in tres ptes. in prima pcessus narratio. in scda ibi
dilect? auditoris diffinitio. i. tertia ibi nos. diffinitio
nis psummatio. Prima subdividit in quatuor. nam
primo ponit actoris petitio. scdo ibi veru. rei missio et
recoentio. tercio ibi ad h actoris replicatio. qro ibi
vez. rei duplicatio. No primo q? psortes eiusde liti
tis pnt ex eode libello rei puenire z psequer totis
pcessus iudiciarius simul sup utroqz fundari. No
scdm vnu intellectu q? pcedit iste libell? peto omnia
bona q? tibi obvenierit ex hereditate talis aliter bona
no specificado. h pcedat i dubio si intelligat tex. q? isti
agebat petioe hereditatis. qz cu hoc sit actio vniuer
salis no e necesse aliqd exprimere nec in pn. nec i pro
cessu iudicij. h tñ executōnis tpe. l. iij. ff. de peti. hē.
Dixi plene in. c. ij. de libel. obla. si antes intelligat q?
agebat rei vendicatioe q? petebat illa bona restitui re
spectu dñij tuc eē iste tex. valde no. z decideret no. p
Jnn. in. c. certificar. de sepul. vbi h disputat. No
tercio rei posse dare in ca recoentiois libellu directe
ptariu libello actoris. vide ad materia no. p Jnn. in
c. ex pquestione. de resti. spo. z i. c. cu cōtingat. d. offi.
dele. Nota qro que posse donare se z omnia bona
sua monasterio per modu puerionis licz aliter non si
at monach? z erit iste puerus mōsterij scdm gl. sing.
in. c. ut lex. pnticte. xxvj. q. i. iste talis est magis atri
ctus monasterio qz monach? censet em qli seruus mo
nasterij adeo q? etiā ca maioris religionis non potest
inde discedere scdm illam glo. sing. quidaz tñ i h vlti
mo ptra. vt no. ibi archi. Nota quinto ex hoc z ex
tex. casum sing. in quo quis potest in vita se priuare

facultate testandi donando se z omnia bona sua loco
religioso. p hoc arguit multum sing. bar. in. l. si. l. de
p. c. q? valet donatio omniu bonoz facta ecclie pntiu
z futuroz. z sic in fauore ecclie posset se priuare facul
tate testandi lz non no intret religionē. qz sicut pt fauo
re ecclie dare se z omnia bona sua ita z sua sine se. Et
no sing. illud dictu qz bar. de illo dicto nulla mentio
nem facit in. l. stipulatio. h mō pcepta. ff. de ver. obli.
vbi tractat plene hac materia. postz tñ illud dictu mo
derari q? qñ confert etiam se videtur tuc mori cu p in
gressum singat mortu? .xvi. q. i. placuit. l. deo nobis
L. de epi. z de. ideo no mix si pot donare pntia z fu
tura qz etiā si expresse non donaret tacite tñ trāsunt
in monasteriu si aliter prius no disposuit. xix. q. vi. qz
ingrediētib? .z in. c. si qua mulier. z in. c. nūc aut. z in
anc. ingressi. L. de sa. san. ec. sed hec ratio cessat quā
do non intrat ipe monasteriu. h pro h dicto bar. qd e
satis pium z fauorabile ecclie hō. Ego allego glo. que
h sentit in. d. c. ut lex pnticte hōc materia latius at
tingam in. c. si. de succed. ab intesta. Nota que hōc
te oblationē suam iuramento firmare nec ex h oritur
psumptio ptra recipientes tale iuramentum q? hoc se
cerit allicientes eum ppter sua bona temporalia ha
benda. hoc dico propter tex. valde sin. xx. q. iij. c. con
stituit. vbi dicit q? si religiosi allicient aliquem ad religi
onis ingressum propter sua bona temporalia haben
da nullum inde comodum consequi debent. No
ibi cum constat q? actus in dubio non psumitur geni
natus. z ideo qz facta non psumuntur nisi probent
fact. c. cum in iure. de offi. dele. z probatur in. c. cum
Johannes. de si. instru. z hoc verum nisi subit causa
virgens psumendi. vt est tex. nota. in. c. cum tu. d. te
si. vbi dicitur plenius. Nota sig. ex isto tex. q? fun
danti se super certo actu satis est probare bene illum
actum fuisse gestum. licet aliter non pbat habitatem
personē ad illum actum exercendum. hic em iudicis
monasterij dumtaxat probauit illuz obtulisse se z sua
Et ex hoc psumitur illum fuisse ydoneum respe
ctu etatis z iudicij rōnis. adeo q? asserenti ptariu in
cūbit onus probandi z quod plus est no sufficit pro
bare aliquid psumptiue contra istam psumptio
nem. sed oportz quod probatio concludat necessari
sicut apparet hic q? aduersus illam psumptionem
q? erat ydoneus etate non profuit illa probatio gene
ralis quod erat minor annis quod facit ad nota. per
Jnn. in. c. cum innotuit. de eo qui fur. or. rece. z per
barto. in. l. sciendam. ff. de ver. obli. Nota vlti
us ex hoc z ex tex. q? sicut probatio ex parte actoris
debz concludere necessario vt est tex. nota. in. l. matre
L. de proba. ita z exceptio ex parte rei vt hic z pco.
c. auditis. de prescrip. z pt dicit utrunqz dictu pbat h
cum ppter recoentiois actum isti fratres camaleo

Expres videtur hanc per ex
sub libello non gaudere

In primo ad hunc libellum
fuit libello contra hunc

Allegat per se sua bona dona
re ad hunc monasterium

Allegat per se sua bona
si primo fuerit scriptum donat
si per alios loco reliquos

De p[ro]bat[i]o[n]e m[in]or[um] i[n] p[ro]p[ri]o & f[er]u[n]da

De p[ro]bat[i]o[n]e

De probacionibus

essent actores & rei . nec ad aliquē affectū sufficit illa p[ro]bat[i]o generalis q[ue] erat m[in]or annis imo p[ro]bata oblat[i]o[n]e ex alia parte succubuerunt t[ame]n in cā cōventionis q[ue] r[ati]o[n]is q[ue]d nō . Item ex p[re]dictis & t[ext]us colligo vna n[ati]valem limitationem ad illud d[ic]tum vulgare dubia p[ro]bat[i]o non relevat . r[ati]o p[ro]cedit em̄ q[ue]n p[ro]bat[i]o est dubia in se et ex facto suo secus autem si off[en]sca ex p[ro]bat[i]o[n]e exceptionis aduersarij declaro . hec p[ro]bat[i]o facta p[er] istos fratres q[ue] ille oblat[us] erat m[in]or annis erat in se sine facto aduersarij dubia quia nō concluderebatur necessario intentionem istorum ideo merito nō p[ro]fuit eis . sed negari non potest quin aliqua tenuis obfuscauerunt et rediderunt dubiam p[ro]bat[i]o[n]em monasterij super oblatione facta cum possibile potuit esse q[ue]d iste erat anis minor t[em]p[or]e secunde oblationis et tamē hoc nō sufficit ad tollendā p[ro]bat[i]o[n]em perfectū monasterij . quia vt dixi illa in se erat perfecta licet aliqua tenuis obfusca per probationem rei . satis em̄ est q[ue]d probationem penitus non elidit et sic probat iste t[ext]us . de cōsuetudine glo . sing . in de . si . de p[re]scrip . et cōcor . c . auditis . de p[re]scrip . tenet bar . in . l . nō solū . § . f . reprobari . ff . de no . ope . nun . vbi singu . v[er]o hoc d[ic]tū limita re h[ab]et p[re]cedat vbi non presumitur delictum . si autem p[re]sumeretur delictum tenet q[ue]d exceptio reddens p[ro]bat[i]o[n]em non actoris seu accusatoris dubiam eā penitus excludit . ponit exemplū . Statuto est imposita pena nobis intransit palacium nisi tempore consilij generalis . accusatur nobilis q[ue] de mense may . intravit palacium & p[ro]batur . reus probat . q[ue] die . xv . may . fuit factum consiliū generale et sic ex cā p[er]missa potuit de mense may . intrare palacium . Concludit ibi q[ue]d p[ro]bat[i]o accusatoris tollitur per hanc exceptionē dubiam cū nō probauerit q[ue] illa die qua intravit fuit factū consiliū generale potuit em̄ esse q[ue]d intravit prius vel postea . f[er]o quia ex contrario presumit delictū vt euitet hoc debet presumi q[ue]d intravit t[em]p[or]e licito q[ue]d est valde sing . et ponit ad hoc multa exempla et iura multa allegat & facit illud q[ue]d in penis m[in]or interpretatio est faciendā . l . pe . ff . de penis . regula in penis . de re . iu . li . vi . et in . c . cū tu . de testi . p[er]sumptio em̄ bonitatis que est pro reo de p[re]sump . c . si . facit presumi actū esse gestū t[em]p[or]e licito . Ego addo aliam limitationem q[ue]d esset in civilib[us] quiescente p[re]sumptione delicti tollit p[ro]fecta p[ro]bat[i]o actoris si rei exceptio reddit illā equinocā exemplum interminio . c . monasterij probauit titium sempronij obtulisse se . et sua monasterio tali t[em]p[or]e . reus probat q[ue]d illo t[em]p[or]e erant duo qui vocabantur hoc nomine certe ex hoc tollit illa p[ro]bat[i]o actoris nisi aliter declarat ar . l . duo sunt t[em]p[or]e . ff . de testa . tu . et . ca . inter dilectos de fi . istru . et p[re]dicta sunt bene notanda . 120 . vlt[er]i[us] illud bonū d[ic]tū q[ue]d p[ro]bat[i]o in genere facta nō p[ro]cedit q[ue]n quilibet species generis nō cōsequit[ur] illū effectū ad quē p[ro]ponit . declaro

hic fuit facta probatio q[ue] oblat[us] erat minor annis t[em]p[or]e oblationis dicit t[ext]us . h[ab]et non sufficere cum dupliciter possit dici minor annis et ante . xxv . annum . et ante . xxv . annum . et ante . xiiij . et in hoc vltimo intellectu seu in hac vltima specie probatio concluderebatur . sed in illa non quia minor . xxv . maior . xiiij . potest religionē serare de re . ca . i . li . vi . et idē dicit articulo seu excipiendo vt cogatur a principio specificare et sic nō in genere probare . vt est t[ext]us . nō . in . c . pia . de excep . li . vi . et ibi nō . gl . Si autem a principio fuit in genere admittitur ad excipiendum seu probandum debet inspicere p[ro]fecta probatio . si em̄ est generalis non prodest vt hic si autem est specialis admittitur . vt nō . inno . in . c . ce t[em]p[or]e . de iudi . Et ex his et ex t[ext]us . nō . q[ue] p[ro]bat[i]o generalis non declaratur secundum materiam subiectam seu intentionem articulantis . Idem dico quando genus simpliciter probatum intelligitur a iure impotiori sp[eci]e et si illud genus p[ro]feratur a testibus non capit in illa specie . sed in nullo habeat revelare probantem ex q[ue]d illa specie non concludit intentum articulantis . exemplum excipio cōtra actorem q[ue] est excommunicat[us] et ita generaliter probat excommunicationem per testes certe non reuocatur quia possibile est q[ue]d sit excommunicatio minor . vt . d . c . pia . et in testibus non facimus interpretationem illam sicut si a iure illud v[er]bum p[ro]ferret vel a iurispr[ud]ento pro hoc t[ext]us . iuncta gl . no . in . l . i . de vsur . l .

Ultimo nō . scdm Jo . an . hic expresse q[ue]d m[in]or . xxv . annis bona sua sine curatore et decreto alienat intrando tantum monasterij . secus t[ame]n esset si non intraret monasterij . l . si quidem et . l . si p[re]dium . l . de p[re]dmi . sine . sine . decre . non alie . et quasi per totū etiā si vellet alienare in alias p[ri]as causas . ar . in . l . i . ff . de pollt . q[ue]d bene nō . pro hoc facit quia ingrediens monasterium fingitur mori tempore ingressus . l . deo nobis . l . de ep[iscop] . et de . et . xvi . q . i . placuit . sed tempore mortis potest pubes sine alia solemnitate disponere de rebus suis . l . qua etate . ff . de testa . et p[re]sertim ingrediens religionē habet liberā facultatē disponēdi d[omi]n[us] rebus suis in auct[orit]ate . de mona . § . illud . et . xix . q . vi . si q[ue]d mulier . et . c . q[ue]d ingrediētib[us] que rōnes cessat i eo q[ue]d vult alienare bona sua nō cōtrādo religio[n]is sed ad p[ri]as cās . Hūc p[ri]mo h[ab]et p[re]dictā gl . n[ost]ras iux[ta] more[m] demū veniā ad gl . in . et aliorū et gl . i . p[er]n . allegat aliq[ue]s p[er]cordātia . Secdo format p[er] ordinē q[ue]nq[ue] q[ue]stōes et soluit p[ri]mo em̄ querit an subitō facta si decessit sine liberis emanet p[er] nālem natiuitatē t[ame]n gl . r[ati]o[n]et simpl[iter] q[ue]d sic p[er] . l . ex facto . § . si q[ue]s rogat[ur] . ff . ad trebel . cū si . h . all . Jo . an . remittit ad ibi nō . et do . an . etiā simpl[iter] trāsiuit et certe minus b[on]i ex p[re]dicit hūc passū p[er] canonistis id aduersas . nā gl . nō . i . de . l . de bap . sentit p[er]trariū q[ue]d appellatōe liberorū nō veniūt nāles t[ame]n vbi agit de ip[s]orū p[ro]modo et honore p[er] le . cum legitime . ff . de statu bone . vbi dicitur . q[ue]d filij spurij sequuntur matrem nec patrem . ad idem . l . q[ue]d

h[ic] fuit facta probatio q[ue] oblat[us] erat minor annis t[em]p[or]e oblationis dicit t[ext]us . h[ab]et non sufficere cum dupliciter possit dici minor annis et ante . xxv . annum . et ante . xxv . annum . et ante . xiiij . et in hoc vltimo intellectu seu in hac vltima specie probatio concluderebatur . sed in illa non quia minor . xxv . maior . xiiij . potest religionē serare de re . ca . i . li . vi . et idē dicit articulo seu excipiendo vt cogatur a principio specificare et sic nō in genere probare . vt est t[ext]us . nō . in . c . pia . de excep . li . vi . et ibi nō . gl . Si autem a principio fuit in genere admittitur ad excipiendum seu probandum debet inspicere p[ro]fecta probatio . si em̄ est generalis non prodest vt hic si autem est specialis admittitur . vt nō . inno . in . c . ce t[em]p[or]e . de iudi . Et ex his et ex t[ext]us . nō . q[ue] p[ro]bat[i]o generalis non declaratur secundum materiam subiectam seu intentionem articulantis . Idem dico quando genus simpliciter probatum intelligitur a iure impotiori sp[eci]e et si illud genus p[ro]feratur a testibus non capit in illa specie . sed in nullo habeat revelare probantem ex q[ue]d illa specie non concludit intentum articulantis . exemplum excipio cōtra actorem q[ue] est excommunicat[us] et ita generaliter probat excommunicationem per testes certe non reuocatur quia possibile est q[ue]d sit excommunicatio minor . vt . d . c . pia . et in testibus non facimus interpretationem illam sicut si a iure illud v[er]bum p[ro]ferret vel a iurispr[ud]ento pro hoc t[ext]us . iuncta gl . no . in . l . i . de vsur . l .

Ingressus monasterij fingitur mori tempore ingressus . l . deo nobis . l . de ep[iscop] . et de . et . xvi . q . i . placuit . sed tempore mortis potest pubes sine alia solemnitate disponere de rebus suis . l . qua etate . ff . de testa . et p[re]sertim ingrediens religionē habet liberā facultatē disponēdi d[omi]n[us] rebus suis in auct[orit]ate . de mona . § . illud . et . xix . q . vi . si q[ue]d mulier . et . c . q[ue]d ingrediētib[us] que rōnes cessat i eo q[ue]d vult alienare bona sua nō cōtrādo religio[n]is sed ad p[ri]as cās . Hūc p[ri]mo h[ab]et p[re]dictā gl . n[ost]ras iux[ta] more[m] demū veniā ad gl . in . et aliorū et gl . i . p[er]n . allegat aliq[ue]s p[er]cordātia . Secdo format p[er] ordinē q[ue]nq[ue] q[ue]stōes et soluit p[ri]mo em̄ querit an subitō facta si decessit sine liberis emanet p[er] nālem natiuitatē t[ame]n gl . r[ati]o[n]et simpl[iter] q[ue]d sic p[er] . l . ex facto . § . si q[ue]s rogat[ur] . ff . ad trebel . cū si . h . all . Jo . an . remittit ad ibi nō . et do . an . etiā simpl[iter] trāsiuit et certe minus b[on]i ex p[re]dicit hūc passū p[er] canonistis id aduersas . nā gl . nō . i . de . l . de bap . sentit p[er]trariū q[ue]d appellatōe liberorū nō veniūt nāles t[ame]n vbi agit de ip[s]orū p[ro]modo et honore p[er] le . cum legitime . ff . de statu bone . vbi dicitur . q[ue]d filij spurij sequuntur matrem nec patrem . ad idem . l . q[ue]d

An p[ro]bat[i]o[n]e facta p[er] d[omi]n[um] p[ro]bat[i]o[n]e facta p[er] d[omi]n[um] p[ro]bat[i]o[n]e facta p[er] d[omi]n[um]

plano in q[ue] facta no q[ue]d p[ro]bat[i]o[n]e facta p[er] d[omi]n[um] p[ro]bat[i]o[n]e facta p[er] d[omi]n[um]

semper. ff. de in ins vo. sed hanc opi. glo. nostre seqt
glo. in. c. raynaldus. de testa. in ver. videtur etia. vbi
dicitur q. si non adjicitur verbu legitimus. tunc intel
ligitur de legitimis naturalibus secus si tantum di
xit sine liberis quid dicendum adverte qz questio ista
est satis dubia vtru appellatione filioru seu lib. eorum
veniunt naturales tantum sine hoc verbu proferatur
in vltima voluntate sine inter viuos i contractibus sine
in statutis et est materia quotidiana et necessaria ma
xime canonistis ideo hic aliquatulu instabo vltra ali
os. et pmo quatu ad questione glo. an filius naturalif
excludit substitutu venientem in defectu liberoru di
stingue post Bar. in. l. ex facto. §. si quis rogat. pre
ol. q. aut talis naturalis e natus in fuitute aut non
p. primo casu si est natus in figura matrimoniali exclu
dit substitutum alias non. alle. in. l. de confuga. seruo
in prin. et. ff. de le. §. l. lucius in si. et. l. si. ff. de iudi. de
li. dicitur autem natus in figura matrimonij qm ma
trimoniū fuit contractum inter seruos vel inter liberu et
seruū inter quos de iure civili matrimoniū nō contrahi
tur sed de iure canonico secus est vt. de coniu. seruo.
p. totū adverte q. illa iura allegata per bar. aperte
non probant principium huius distinctionis. nam pri
ma allegatio loquitur de successione legitima an et qm
seruoz filij succedant patri ad eam libertate. Alia ve
ro duo iura non distinguunt inter naturale conceptum
ex matrimonio licet nullo et alium natu sine vilo ma
trimonio. immo potius videntur loqui in natis sine
vilo matrimonio. vnde plus placet qd sequitur in se
quenti distinctione et post eam dicam. aut non fuit na
tus in seruitute et tūc aut illa verba si decesserit sine li
beris. referuntur ad personam que non potest habere
nisi naturales tantum vt ad furiosum non habentem
vixorem et tunc naturalis excludit substitutum. quia d
eo videtur cogitatum. vt i. l. heredib. §. i. ff. ad trebel
secundum vnum intellectum. aut referuntur ad alium
qui non potest sine peccato habere nisi legitimos ut
ad clericum in sacris et intelligatur de ecclesia et sic de
filio legitimo tantum non autem ratione predicta po
test intelligi de alijs hoc e nō. dictum bar. i. d. l. here
dib. et si fuit dictum sine liberis ex suo corpore descē
dentibus habetur hec conditio pro non adiecta. quia
imitat metu perditionis honorum ad illicitum costuz
sicut nō valet illa que inducit viduitate vt si non nup
serit. ff. de condi. indebi. l. cum tale. ita nō. dixit bar. i.
dicta. l. heredibus. Alit illa cōferuntur i persona que
potest habere legitimas et naturales proles et tunc si
potest tacite apparere de voluntate defuncti. quia i ali
qua parte testamēti fecit mentionē de naturalibus ar. l.
q. filibus. ff. de le. l. et naturalis excludit substitutum
ar. in. d. l. si. de in. deli. aut nō pōt sic apparere ex ver
bis testamēti et sic erat ipse qui rogauit homo post

in dignitate neq; in honeste conuersationis et vena
bilis hō et tūc naturalis non excludit substitutu quia
non e verisimile q. talis hō voluerit substitutu excludi
p. talē naturalē ar. in. l. generaliter in si. l. d. isti. et sub
sti. et. d. §. si quis rogat. alias si nō est talis q. roga
uit substitutu excludetur per naturalem vt ibi hoc vo
in filio naturali. secus in spurio nato ex dampnato co
itu non potest esse vxorius talis enim nullo casu exclu
dit substitutum ar. in. aut. ex p. l. de incest. nup.
Idem in filijs adoptiuis tamū. ut. l. si ita. ff. de le. §. si
hec uera q. naturalis in dictis casibus non excludit
substitutu nisi substitutio fieret semine. ratio quia mī
talīs filius succedit nisi sit illustris. l. si qua. l. ad ope
bi. et in. l. de succes. cogna. §. vulgo et ideo in femina
non est recurrendum ad. s. dicta. sed indistincte natu
ralis excluderet substitutu ita dicit bar. in. dicto. §. si
quis rogatus. et pro eo allego tex. fm vnam lect. quā
ponit ibi gl. in dicto. l. heredibus. §. i. ff. ad trebel. sed
bar. i. dicta. l. heredibus. hoc reprobat q. in isti s. prin
cipaliter inspicitur voluntas testatoris ut. d. §. si quis
rogatus. sed non videtur consonum voluntati testato
ris q. infemina indistincte senserit de filijs illegitimif
cum magis sit horridum seminis q. masculis h. de
re filios illegitimos. ar. in. l. si qua illustris preall. et
hoc mihi plus placet. Idē. tū ex dicto illius glo.
ar. optimū q. ubi in loco est statutum q. naturales suc
cedant sicut legitimi q. tunc indistincte naturalis ex
cludit substitutum quia propter dispositionē. l. marci
cipalis. videtur d. tali filio cogitatu. an aut valet tale
statutu. uide qd nō. in. c. p. venerabile qui si. sint le. et
p. Fre. si. ed. viij. vbi tenet q. si valet q. dat mate
riam peccan. l. Idem bar. in. l. testamenti factio. ff. de
testa. Idē. tūc attēde q. si bene ponderas omia pre
dicta vna cu; iuris preall. oia fundant super tacita
voluntate disponētis. Et ex l. is infero vna notabiles
cōclusionem q. ubi cu; pōt apparere de tacita volū
tate disponētis sine ex vbis positif i dispositōe sine q.
ē eadē rō i filio legitimo et nali sp. appellatōe filij venit
filij nalis tūc etiā si tractet de pena sine de cōmō. sine
dispō sit i vtra voluntate sine i legit. sine i statutis vel
i alijs p. tractib. hec pbāt ex p. dictis et p. nō. p. one p.
Ly. i. l. q. s. q. l. ad le. sul. ma. ubi tractat an i dispōe
illa penalē iudicatur filioz appellatōe spurij iuris nō
p. cū. i. l. q. c. q. l. de f. suri. ubi tractat an et qm statu
tū debeat extēdi ex i. dentitate rōis adde etiā aliū mo
dū p. tractat i voluntate disponētis ex nō. p. bar. i. l. p
nū. d. ad. ff. d. v. sig. r. l. si. l. d. si d. i. cō. q. aut dispō lo
q. p. vba significatiā naturalitatē et veniūt nales secus
si p. vba significatiā agnitōz et i utroq. loco videtur p.
bar. an bastardi dicāt de familia vel de domo nobiliū
et sic p. bēdāt sub statuto puniēte certo cū illos d. do
mo v. l. illia nobiliū. si vō ex p. dictis nō pōt apparere

An Appellatio, filios, an
liberos, comitatur in f. c. m.

An filius, an excludit substitutu
venientem in defectu liberoru, si
seruus

De iure, si seruus

An et qm, filius, p. natus
p. natus, ad p. natus

De iure, si natus, si seruus

De iure, q. in l. p. natus, in legibus

An d'amplicius dicitur alibi et filio suo An

De probacionibus.

radia voluntate disponens et tunc est magis dubiū
credere tamē q' vbi agitur de filioz cōmodo veniūt
naturales ex quadā humanitate et benignitate ar. op
timū. ex. l. generaliter. §. l. d. in fili. et substi. vbi tex.
optimus ad materiā qd' intelligo in naturali nato ex
coitu non incestuoso seu simili. tales enī non veniūt qz
non debent dici filij maxime hoc casu vbi tractat de
ipsorum onere et p' modo vide tex. bonū in. c. vno. ff.
p. q. vj. Si vtro tractetur de odio et maxime pena
lūne non intelligerem naturales quia non apparen
te rōne dispōs seu tacita volūtate disponens isti na
turales veniunt potius ex quadā benigna interpretatio
ne qz ex p'pria si gnificatōe d. l. generaliter et bo. tex.
in. l. filiū. ff. de his qui sūt sui vel alie. in. que interpre
tatio cessat in odiosis et maxime in statutis. de. in. in.
in nostrā. l. ij. ff. de nego. ges. et regula odia. d. re. in.
li. vi. et vide in materiā bo. glo. in. l. filij. ff. de v. signi.
que restringit vbum filij in materiā odiosa. et scōm
omnia p'dicta distingue et intellige glo. hic et i. d. de.
vna. de bap. et p' hoc deditur questio quā ponit b.
Jo. an. de ep'iteosi data alicui et filijs suis. an indu
dantur filij naturales. de q' questione remittit ad spe.
in. ti. de loca. §. nūc aliqua. v. lxxvj. et v. lxxvj. vbi om
nino videas oia motiva spe. pro et p'tra non soluz in
ultima voluntate sed etiam in p'traibus inter vivos
et interminis questionis et tādē spe. v' p'ducere in
hac questione sicut. s. p'dulū existit in ultima volun
tate ut coniecturemus tacitam voluntatē contraber
tium. et videtur velle q' in semia indistincte veniunt fi
lij naturales quia matri succedūt sicut legitimi d' quo
trī dicendum ut habes glo. nō. in. l. si qua illustris. p'
alle. Et nō. hoc quia facit p' p'dulsiōe mea supra po
lita ut in qualibz dispōne ponderem? mentē disponē
tis sed bar. in. d. §. si quis rogatus. videtur hoc rep
bare alio respectu quia pater stipulando non potuit
querere filio naturali cū nō sit in sua p'tate nec etiam
mat' filio. vide ad b' qd' plene nō. in. l. quod dicitur. et. l.
qd' dicitur. ff. de. v. obli. et. l. debitor in si. ff. ad. treb.
Sed aduerte quia replo bar. apte sensisse p'tariū in.
d. l. qd' dicitur. ff. de. v. ob. et. l. debitor in si. vbi in p'p'is
terminis dicit q' si mater capit ep'iteosim. p' se et filijs
suis q' acquiritur filijs ex stipulatiōe matris. nō quia
stipulatur sup re ipsius vel futura ipsi? rōne vtilis do
minij quo casu etiā quilibz extraneis possit alteri s'p'
pulari. l. quotiens. l. de dona. que sub modo. et sic
videtur q' ex p'dicta rōne qz naturales nō sunt in po
testate patris vel matris non debuit reprobari dicitur
spe. Et vñ dicit nō. ponit Bar. in. d. §. si quis ro
gatus. q' in ep'iteosi ecclesie nūqz veniunt naturales
appellatione filioz quia non est verisimile q' ecclesia
de talibus senserit quia de iure diuino et canonico nō
possunt haberi sine peccato qd' sig. nō. quia facit ad

multa que disponant cū ecclesia vel p' ecclesia. debea
enī scire q' simplex fornicatio et etiā p'cabinatus ep'bi
bitus de iure diuino et canonico. xxxij. q. iij. nō. et.
c. meretrices. vñ p' Jo. an. i. regula. sine culpa. d. re.
sur. li. vi. in mercu. et hec oia bñ nō. quia plenus hic
qz alibi habes hunc articulum declaratū et doc. no.
stri. transant hic multū lente. Venio nūc ad scōdā
p'tem gl. que qrit nūquid interminis l're emanat sub
stitutio si institutus habuerit filiu sed ante eam deced'
sit. Rūdet glo. et bñ q' non quia satis est q' tempore
mortis decedit sine liberis ut in iuribus all. in glo. et
hoc clarissimū est. In tertia p'te gl. querit quid si
fuit dictum si decederis sine herede substituo talē qui
veniat appellatiōe heredis ad hoc ut emanet substiti
tutio. Glo. nūdet q' soli filij intelligant. l. ex facto. §.
vl. ff. ad treb. et est ille casus nō. in quo appellatiōe
heredi soli filij intelliguntur et sit illa stricta interpreta
tio ut euitet absurdū qz ē quasi impossibile q' qz pos
set decedere sine herede. p'prie intelligendo ex testō v'
ab intestato. fateatur tñ glo. q' si nō habeat filiu sed ne
potē ex filio emanet substitutio ut i iuribus all. i. ea.
Aduerte circa p'mū dictū. nā ex p'dicta rōne ar. ga
te gl. in. d. l. ex facto. §. si. q' si p'cedo feudū v' p'caruz
tibi et heredit' tuis q' videat de filijs intellectu alias
sequeret dicta absurditas q' duraret sine fine etiam in
ep'iteosi. Idem spe. in. ti. de loca. §. nūc aliqua. v. et
ij. si p'cessio sit ab ecclesia ut tunc intelligat d' suis tñ
et nō extraneis p. §. ep'iteosi. in. an. de nō alie. secus
si p'cessio sit a puato. facit gl. Accur. in. l. etiam. ff. so.
ma. sed attende quia reperio spe. eo. ti. r. §. all. v. vj.
tenere q' hodie eccia pōt p'cedere. in p'petuū rē i ep'bi
teosi. r. q. §. ep'iteosis. sit correctus p. §. licētia. i. an.
de alie. r. ep'bi. sed posset rīdari ut dicit hic Jo. an. q'
videtur sequi p'mū dictū ut corrigatur ille. §. quo ad
temp' r' nūmex successor nō aut quo ad q'litatē ipoz
declaro b. p' puris canonistis. §. amphiteosis. p'tine
bat duo. p'dio q' res ecclesie nō possent dari in ep'bi
teosi nisi in vita accipientis et duoz herediū inoz. De
cundo exigit q' isti heredes sint d' suis ut sic extendat
ad filios vel filias et ad nepotes vel neptes et sic ad d'
scēdentes supuenit postea an. d. alie. r. ep'bi. §. licētia
vbi videt dari licētia p'cedendū in p'petuū Nūc orit
difficultas vtrū corrigat in totū an vō quo ad tēpus
et numerum successor tñ. Jo. an. vult q' nō corrigat
quo ad qualitātē successorū q' dicit q' concessio pōt
fieri in hereden accipientis in p'petuū dūmō sint de
suis descendētib' ut sic id quod disponebatur hodie
qualificando illos duos successores p'cedat hodie et
am i vltioribus. Unde b' sunt examianda duo.
p'dio q' veniat appellatiōe herediū qd' glo. b' tangit.
Secō inferem' ad decisionē questōis tace an ep'bi
teosis eccie transeat ad heredes extraneos Et p'mū

T

T

Amphiteota

De rebus eccie dicitur in amphiteota

Constitutio p' p'prie in heredes p'prie
et p'prie in p'prie dicitur
p'prie d' p'prie d' p'prie

Qui qui tenent Appellatiōem heredi
An et Amphiteota p'prie dicitur ad
heredes p'prie

distinguit bar. in. l. gallus. §. etiam. ff. de libe. et po
sta. q. qñdoq. v. suis heredibus pferunt in tempus
vice illius cuius heredes appellant. et intelligit d. filijs
non eni pōt intelligi de extraneis quia hereditas nō
est viuentis. l. i. §. i. ff. de vul. et pu. et sic intelligi debz
dictus. §. etiā quādoq. illa verba suis heredibus cō
feruntur in tempus post mortē. et tūc si pferunt super
re sui natura nō trāmissibili ad heredes extraneos. et dī
cendū est idē ut ppter subiectam materiā restringat vba
ad filios. Exēplū de fundo pcesso alicui et suis here
dibus. ad h. de succed. seu. c. l. coll. x. et nō. in. d. l. ex fa
cto. §. si. et p. dy. in. l. in pentionibz. ff. de v. obli. licet
aliqui aliter dicāt. ut nō. L. y. in. l. liberti. L. de ope. li
ber. Quādoq. illa vba pferunt sup re sui natura trā
missibili ad extraneos heredes. et tūc aut verba exp
munt a recipiēte aut a pcedente. Prio casu intelligit
etiā de heredibus extraneis. l. stipulatō ista. §. si quis
ff. de v. obli. et. l. si pactū. ff. de pba. Secō casu qñ
pferunt a pcedēte puta a testatore vel ab aliquo do
minio idē ut transeat pcessio etiā ad extraneos heredes
l. in annali. L. de lega. et. l. sciēdū. ff. de v. ob. h. verū
nisi aliqua iniquitas resuleret ptra mētē testantis ut i
casu hui? gl. et hoc nō. et p hoc infertur ad decisionem
scdē qōnis. quid si hec verba pferant in ptractu em
phiteotico et si pferant in re puati vel ciuitatis capiū
tur. ppter et pcedunt etiā extraneos heredes qz sui na
tura possunt taliū res pcedi in epbiteosim ppetuā. l. i.
L. de iu. epi. l. i. et. h. ff. si ager vec. v. emphi. pe. vii
plus sing. dicit spe. in. d. v. cxiij. qd etiā legari potest
extraneo domio irrequisito. qz ex quo donat in vltia
voluntate nō p̄tinet ad alienatōnē et sic nō hēt locū. c.
si. de loca. vide tñ bar. in. l. si. L. de iu. emphi. et in. l.
in pentionibus. ff. de ver. ob. vbi videt sentire ptra
rium cū distinctōne tñ. Si aut pcessio fit ab ecclesia
tunc insurgit dubietas ppter dictos. §. epbiteosim. et
licentiā vidistis. s. spe. variū. et opi. Jo. an. et gl. in
d. §. emphiteoti. et in an. si quas. L. d. sa. san. ec. tez
qz concessio hodie pōt fieri in ppetuū. sed ille gl. pos
scit reduci ad opi. Jo. an. Aliter distinguit dy. in. d.
si. si quas. repio in hoc bar. variū. nā in. l. qd dicit
ff. de ver. obli. et. l. si ex facto. §. si pactus. ff. de pac.
videtur velle emphiteosim ecclesie nō trāmissibiles
ad extraneos heredes. sed in. d. an. si quas. videt te
nere simpliciter qz ille. §. emphiteosis sit correctus p.
§. licentiā. dicit eni qz pōt dari in ppetuū. l. qd dū solue
tur pensio. Do. an. distinguit qz si pcessio fit ex causa
necessitatis ut quia res est ruinosa vel vrgent debita
ecclesie vel ex cā vtilitatis. vt quia res est modica red
ditus qz tunc pmittunt pcessiones in ppetuū. qz his
casibus pmittitur alienatio directi dñij fortius vtilis
tantū. ad hoc de re. eccle. nō alle. ad aures. et. x. q. i.
ppetua. Si aut sit sine cā vtputa qñ ecclesia p̄uenit

talem rem dare in emphiteosim putat qz cessante cō
suetudine possit concedi ppetuo quo ad descendentes
sed quo ad extraneos nō. et hoc casu. pcedat opi. Jo.
an. Limitat tñ p̄dicta qz si concessio fieret simpliciter etiā
vbi posset fieri iperpetuum. nō debet intelligi nisi ad
tertia generationē p. d. §. emphiteosis. Et credo qz h
voluit spe. in. d. v. cxiij. ne sit sibi contrarius in his
que dixit in. §. vii. pal. hęc dicit vera do. an. nisi con
suetudo ecclesie sit ut loct in ppetuū etiā quo ad ex
traneos quo casu verba intelligentur ut sonant. et
attende ad vnum dictū ipsius in practica. dicit eni qz
si res est preciosa non autē ruinosa vel modica redditus
qz non est sufficiens cā concedendi in ppetuū qz pōt
haberi parum plus. dando in emphiteosim qz locan
do p̄calatim quia maius esset p̄iudiciū alienatōnis
vtilis dñij qz esset illa modica vtilitas q̄ addicā vltra
solutum. ideo iura ponderāt sterilitatē rei aut magnā
vtilitatem redditū. Ego in hoc dubio aliter sentio et
miror de nr̄is p̄decessoribus ita instantibus super in
tellectu istarum autenticarū cū dispositō maxime il
lins. §. emphiteosis nullo modo debeat obseruari.
cum lex ciuilis specificē disponens sup rebus ecclesie
p̄ferim phibendo vel certam solemnitatē dando etiā
in fauorem ecclesie non teneat cum non habeat p̄tate
vt in. c. ecclesia sancte marie. de consti. nō. Jo. an. in
c. p̄stitutus. de reli. do. Jo. cal. in. c. i. de no. op. nū.
dico plene in repetitione. c. ecclesia. pal. vide. de. gl.
et Inn. in. c. i. de re. ec. nō alie. li. vi. licz. l. p̄ncipiū ge
neraliter disponens debeat obseruari quo ad eccias
vbi canonibus nō p̄tradicant. ut. d. c. i. secus tam qñ
specificē disponit de ecclesia seu rebus suis. ut facit.
d. §. emphiteosis. et. §. licentiā vñ eni habuit impa
tor p̄tatem impediendi alienatōnē rerū ecciarū vt po
ssimodum dandi licentiā simpliciter alienadi. et sic po
nendi falce in messes alienā. p̄tra. c. nouit. s. d. iudi. et
vi. dis. duo sunt. hęc etiā exp̄sse sentit bar. i. l. cūctos
populos. L. de sum. tri. in. v. h. p̄missio. et maxime h
casu dicte. l. nō debent obseruari. vbi habent sp̄alem
p̄uisionē de iure canonico et respectu alienatōnis et re
spectu solēnitatis adhibende. ut eleganter dixit In
no. et glo. in. d. c. i. de reb. ec. non alie. li. vi. In iure
enī canonico phibetur alienatio vtilis dominij et di
recti. sicut pbatur in. c. nulli. de re. ec. nō alie. Alien
tio vero pmittitur sp̄aliter ex quatuor causis de qui
bus p glo. nō. xij. q. ij. in summa. ut cā necessitatis.
p̄ictatis. vtilitatis. et in cōmoditatis vel minoris vtil
tatis seruata solemnitate. de. qua. xij. q. ij. sine exce
ptione. et. c. placuit. et. c. abbatibus et de reb. ec. nō
alie. de. i. et. c. i. e. ti. li. vi. c. si. Si ergo ecclesia vult
alienare directum vel vtile dominū respiciet an sit al
qua de causis p̄missis et respectu alienatōnis vtilis
dominij informabit motū animi sui ex his q̄ habent

*Alienatio vtilis dominij pmissa eccle
p̄mialit̄o per causā +*

Ho. de. d. d. ff. de. qui. monasterium. p. h. g. d. m.
r. p. i. n. i. r. +

De probacionibus.

eiusdem cause que agitur .et tunc si quidem vnus ha
bet privilegium potestius altero ille pferatur .et potest
esse potentius quia ille certat de damno alter de lu
cro .vel quia cause pcedendi privilegium sunt favora
biliores .vt .l. veru .s. si .ca .l. se .ff. de mi . Si vo cause
privilegiorum sunt pares vel privilegia sunt paris po
tentie tunc non pcurunt ambo piter admittunt .vt .l.
privilegia .ff. de pui .re .z inter sciplos potior est con
ditio possidentis .l. si sen .s. illo .ff. de ver . obli . z in
regula . in pari causa . de re . in . li . vi . et bec no . p que
potest allegari pro et ptra . ad . q . s . deciam . 120 .
scdo pncipaliter ex prin . gl . q . monasteriu fingitur
loco heredis . alij dicunt q loco filij . at no . in auc . ni
si rogati . L . ad . treb . et in auc . si qua mulier . L . d . sa
fane . ec . Sed bar . in vtroq loco tenet p rariu . qz se
queretur q monachus heret monasteriu in sui pote
state quod est falsuz . de elec . si religiosus . li . vi . Unde
dicit q nulla lex est in mundo vel decre . que b . p . bet
ad hoc . c . respondet in . d . auc . nisi dices q solu pro
bat q habetur loco heredis . sed certe si illa allegato
que ponitur in . tex . dum facit mentonem de herede
est vera ut sentire videtur bar . tunc bñ . pbaret . tex .
iste q habetur loco filij quia verbum heredis capitur
hic stricte pro liberis . patet quia in substitutione fuit
facta mentio dumtaxat de liberis videlicet si sine li
beris . z . nunc allegabatur pro parte monasterij q si
dicatur decedere sine herede qui monasterium sibi be
reden instituit . et debet exponi sine herede . i . sine li
beris . al . ista allegatio non concluderet intentum al
legantis . ppter verba substitutionis . Si ergo vis sal
uare dictum bar . oportet dicere q ista fuit allegato p
tis que nullo iure pbatur . nam decisio huius decre
sumitur ex auc . de sanc . epif . s . sed bec pnti . vbi no di
citur q monasterium habeatur loco filij vel heredis .
sed q omes iste pditones . si nupserit . si habuerit libe
ros . et similes apposite in psona instituti ad faciendā
loci substituto tollantur . z habent p no adiectis . si in
stitutus intraverit monasterium et hoc ideo ne timo
re restitutionis fiende retraheretur a vita ptemplatia
et de b aliquid . i . tangam latius . bec eni sufficdat ad
deklarandū illud v . heredis . positum in . tex . z in glo .
120 . vterius ex glo . substitutionē vel fidei pmissuz
non evanescere si substituto est fienda loco religioso vel
ecclesie vel in aliam piam causam deat expendi . nam
loquit magis dare bec glo . qz . tex . in . d . s . sed bec pnti
ti . qd placet hic do . an . q . ai . ille . s . sit exorbitans a iu
re sufficdat locū substitutu esse pū . licz no sit equaliter
pūis cū monasterio a i qd institutus ingreditur qd
satis placet p . s . dicta . Ex pdictis decisam puto que
stionem quā ponit hic Jo . an . nunquid evanescat sub
stitutio si institutus no ingreditur monasteriu s; ipsū be
reden instituit . Et . in auc . nisi rogati . q . non . z . idem

tenet p rariu . doc . licz quida ptra . quoz opi . e . equi
or . scdm hol . licet pma sit p rariu . sed tu tene p rariu
vt veriorē et equiorē . nulla eni equitas debet sur
gere ad spolia ndum alium favore religionis . ar . xvij .
q . iij . c . fi . hoc eni casu cessat ratio illius . s . sed bec
pnti . cum non impediatur vita ptemplatia . nec debz
ille . s . sic exorbitans in p rariu aliorum extendi .
ar . l . quod vero . ff . de legi . Alia eni questio deciditur
per pmissa quid si substitutio est facta de aliquo sub
pditione si non ingrederetur monasterium . Communē
tenet q talis pditio habetur p no adiecta . nam si co
ditio indirecte impediens seu retrahens a vita ptem
platia habetur pro no adiecta ut b . z in . d . s . sed bec
pnti fortius et ista que directe impedit religionis in
gressum . Itē pditio similis no impedit matrimonij
canale . l . cum tale . ff . de condi . z de . l . ij . L . de indic .
vi . tol . multo minus m rimonij spūale ai sit mal' bo
num . facit . c . i . et fi . de pdi . ap .
Quero vterius pte
quendo hanc glo . si . quid si rogatus restituere heredi
tatem vel legatu fiat clericus nūquid evanescat substi
tutio . Glo . respondet q sic . duobus tñ interueniētibz
videlicet q ppetuo remaneret in ecclesia z relictu ex
pendatur in pias causas . Adverte qz glo . loquit ni
mis generaliter z aliquantulu obscure et p rariu p r
ma fronte videt determinare . i . in . fi . in . vlt . q . et . gl . est
sic locuta quia sic generaliter de clerico loquitur . tex .
in . d . s . sed bec pnti . nec doc . aliter hic declarant Jo
pro declaratione scdas q . tex . in . d . s . loquit de intran
te religionem et de eo qui fit clericus . vñ insurgūt duo
intellectus ad illum . tex . vt ibi no . in . glo . Quidam ei
nim intelligunt ut loquat in eo qui efficitur cleric' se
cularis vt sic duobus interuenientibus evanescat sub
stitutio . z p hoc intellectu facit ut differat ab eo qui in
greditur ut fiat monachus de quo p miferat . Alius i
tellectus vt loquatur d ingrediente monasteriu ut ibi
sit monachus z clericus . z sic sit sensus q siue ingre
ditur ut sit p rariu monasterij siue ut sit monachus
z clericus semp evanescat substitutio ex quo in ecclesia
perpetuo est p mansurus et bona expēdunt in pias
causas . et iste intellectus magis videtur placere ibi gl .
z satis mihi placet tanqz magis p rariu illi littere
ad quid eni ponderaret vt perpetuo maneret in eccia
si efficeretur clericus secularis . et facit quod b subijci
tur in glo . si . Insuper quero quid si institutus ingreditur
monasterium sed monachus no tenuit . Rndet glo .
q per hoc non evanescat substitutio . oportet eni q si
at monachus . p hoc dicit Eliu . q si moriat anteqz te
neat monachus substitutio no evanescat . Idē scdm
ei si intravit z ante tempus pbationis exiit no eni
p b p rariu substitutio . ar . i . d . regu . statutu . Sed
circa pdicta oritur dubijz quid si intravit z tenuit mo
nachatus s; hoc fecit in fraude substituti Abbas dicit

Multa argens de p rariu ad
probandum ad p rariu
religionis

Et

Et

Et

Et

scdm magistrum suū substitutionē non evanescere qz
fraus et dolus rē. de rescrip. sedes. de sepulc. in nra.
et bñ facit de testa. offi. requisisti. r. c. si. cā si. r. dicit qz
pbatat frans pbando cōmiationes factas p heredem
ipsi substituto. ar. de renun. c. ij. li. vi. qd placere vide
tur doc. pmuniter hic. Ego allego ad h. tex. sing. xx.
q. ij. c. si. vbi inductio facta cā bonozū impedit ac
quisitōnem ipsorum bonoz. idem r. fortius qñ fit in
franden alterius. Ultimo glo. hic querit vtrum eva
nescat substitutio si institutus se r. sua dedicavit ecclie
seculari faciendo se oblatū illius ecclie. Glo. tandem
pcedit qz non. qz nō debet extendi dispositō illius.
s. sed bec pñenti. ad aliū casum licet quidā contra. r.
nō. bene h. buius glo. ut dispositō illius. s. nō exten
datur ad aliū casuz. r. refert hic Jo. an. d. omniū suum
do. martinū de sill. tenuisse qz nec ad alios terminos
debet extēdi. ex quo inferbat qz cum ille. s. ponat ter
minos qñ aliū est pñitionem opponens. r. aliū in
cuius pñonā opponitur. v. puta heres vel legatari. qz
si mutantur termini nō habeat locū ille. s. puta quia
vni de se loquens donando vel legando apponet
conditionem si decessero sine liberis. tunc enī intelli
geretur de veris liberis. nec esset locus illi aut. d. quo
per Jo. an. in spe. de sta. mo. super. v. xv. vbi opponit
duo motiua. Albari. p. dicto pcedenti. dicebat enī p
mo qz loquens de seipso videtur intellexisse de liberis
naturalibus. ergo pñitio est tenaciter obseruanda. ff.
de ad. l. i. l. i. s. pñitio. Item qz monasteriū habeatur
loco filij pcedit ex quadam favorabili et spālī interp
tatione ptra pñiam significatōnem vocabuli. ergo nō
debet extendi quia impprietates sunt restringēde nō
trahēde ad consequentiam. l. quod vero. ff. de legi. et
quod nō. in regula. que a iure. de regu. iu. li. vi. et in c.
pñitea. vbi nō. de v. sig. et bec faciunt ad vñā nō. de
cisionem Jo. plagarensis quā ponit Fre. de senis cō
si. d. xij. vbi dicit qz si statuto loci pena offendētis ap
plicetur heredibus offendī et pñitius habens filium
naturalem in seculo fuit interfectus qz pena applicabi
tur filio naturali et non monasterio qz mōsterium est
civilis heres et non naturalis. sicut filius. et vba sta
tuti debent intelligi casu vero et naturali. et pñie et
stricte appellatōne heredis intelligitur de filio. d. l. ex
facto. s. si. ff. ad trebel. Sed adverte quia idē Fre. cō
si. xxxij. vbi plenius hunc articulū disputat tenet qz
applicat monasterio etiā si filiū instituit heredē. Adho
uenit pñcipaliter quia quicquid acquirit monachus
acquirit monasterio. xvij. q. i. c. vno. sed hoc incyrum
seu pena provenit ex iniuria illata monacho ergo rē.
Secundo quia monasterium est istū heres ab intesta
to qz tanqz miles celestis militie potest p pte decede
re testatus. et p pte intestat. r. pleni. ibi circa hoc in
stat. Ego in hoc articulo sic dicerē qz aut iste insti

tuit monasterium r. filiū heredes r. tūc lucrū applicabi
tur eis p portōnibus hereditarijs aut instituit filiū in
totum r. tūc applicabil filio. si vō instituit mōsterium
instituto filio in re certa. et tunc applicabitur monaste
rio qz filius si c. institutus in re certa habetur loco le
gatarij. l. quotiens. l. de here. insti. In summa ergo di
co qz applicabitur ei qui est heres. l. qui succedit i ius
defuncti. quia ille est pñie heres. ff. de ver. sig. l. be
redis appellatōne. Non. ob. motiū Fre. quia quic
quid acquirit monachus acquirit monasterio rē. qd
fateor qñ ipse directe acquireret sed in casu nostro sta
tutum differt heredi r. institutus p defectū est vō be
res ipsius. Nec ob. rō Jo. placen. quia stricte capien
do filius est heres qñ hoc non ē verū qz lex ex facto
in sine loquit in casu. spālī. Ideo ibi restringitur nomē
heredis. ut sup. i. gl. plenissime dicit. r. sic redico ad p
cordiam eorū dicta. faciūt etiā pñicta ad aliā questio
nem satis nō. quid si testator dedit substitutū sub cō
ditione. si institutus decesseret sine liberis ex se legit
ime descendētib. v. ex corpore suo nascētib. nūquid
evanescat substitutio p ingressū religionis. Hec que
stio satis pulchra r. quotidiana ē. r. idem pōt dici qñ
testator p alia vba pñientia naturalitate fecit substi
tutionem. Doc. sunt varij r. fuerit in hac opi. Na. Ja.
de bel. disputavit hanc questōne. et posuit in. d. s. sed
bec pñā. r. pcedit substitutionē dicto modo pceptā nō
expirare p ingressum religionis. quia testator p illa
verba dicit naturalitate nec relinquit voluntatē suam
interpretationi iuris. secus qñ locutus fuit generaliter
vt si sine liberis decesserit r. tunc succedit iuris inter
pñatio que cessat in casu certo qz in incertis nō certis
opne est pñicturis. de re. iur. estote. In hac opi. accē
dere vidēt mar. sill. et hosti. r. Jo. an. ut nō. p eos i.
c. raynaldus. de testa. pñariū tenuit Bagarotus dū
esset bononie cū bec questio esset de facto. r. dy. sequit
tur in. l. si ita quis. ff. de lega. ij. r. Rycar. mal. r. bar.
in aut. nisi rogati. r. in. l. si ita quis pñal. et sic postmo
dum eleganter pñuluit in. q. facti. Idēmo p rōes quā
faciebat dy. expñō eoz que tacite insunt nihil opatur
ff. de lega. l. i. l. ij. et. c. significati. de elec. sed bec vba
ex suo corpore vel ex se legitime natis insunt in illis
verbis si sine liberis decesserit ergo nihil opatur expñ
sio qz insunt. patet etiam qm p illa verba si sine liberis
rē. non veniunt filij legitimi tantū. ut. d. l. si ita quis.
s. si. ergo solū intelligunt de naturalibus r. in favore
monasterij expirat talis substitutio p religionis ingre
sum Secdo mouet per rōnem Rycar. malū. istud fidei
pmissum seu institutō si decesserit sine liberis rē. rep
bat et p nō scripto habetur. nō idō qz mōsteriū non
habetur loco filij s. qz pñet impedimētū vite pñipla
tine seu retrahit a vita pñemplatina eligenda. nā sub
stitutus timēs ne bona sua cogatur. restituere si decesserit

In meo no. v. q. q. a. g. v. l. 1

De probacionibus.

De aliquo alioque...
nuptiarum...
p. nuptiarum

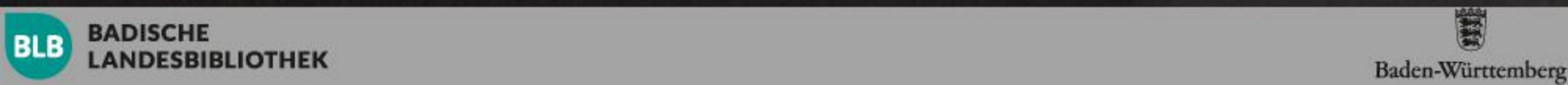
peret sine liberis .inducitur ad p[ro]trahendum matri-
monium & remouere a p[ro]posito religionis et castitatis
et ideo impator tale grauamē voluit habere pro non
adiecto .et hoc voluit tex. in .d. §. sed bec p[ro]nti. dū di-
cūt tales p[ro]dicationes inualidas & p[ro] non scriptas .s[ed] bec
conditio de qua in questione nostra est multo pl[us] cō-
traria vite contemplatiue castitati & religioni q̄ illa d[icitur]
qua in .d. §. sed bec p[ro]nti. et hic ergo fortius debet illa
haberi .p[ro] non adiecta .et ita etiā refert et tenet Ly. in .
d. auē .nisi rogati. Tertio .p[ro]bat a simili illud relinquit
causa dotis de necessitate intelligitur de matrimo-
nio carnali sine quo non p[otes]t dici dos ut .l. iij. ff. d[icitur] in .
do. r. c. & si necesse .de do. inter vi. et vxor. nam .p[ro] in-
troitu monasterij non datur dos de sumo. c. non satis
et .c. veniens. & tamen illa p[ro]ditio sen causa renūtiatur
instituto sen legatario intrante monasteriū .licet non
posset dici q̄ auiliter impleat. ut .d. §. sed bec p[ro]nti.
ergo licet in casu questionis nostre nō posset dici im-
pleta p[ro]ditio auiliter q̄ monasteriū dicatur ex se natū
nihilominus rōne p[ro]dicta debent bona apud mona-
sterium remanere .s[ed] debet & p[otes]t dici de eo qd re-
linquitur causa donationis p[ro]pter nuptias .ut habet
in .d. §. Quarto .p[ro]bat sic .inter monasteriū & mona-
chum nō d[icitur] m[ati]monii spūale cū solus abbas dicat
sponsus .de dec. q. p[ro]pter .sed si fiduciāmissum relin-
quitur sub p[ro]ditione si nuptias p[ro]traxerit et ille graua-
tus monasterium ingrediatu[r] nō tenet ad fiduciāmissum
ut .d. §. sed bec p[ro]nti. ergo apparet q̄ nō est ideo
quod videatur defecisse conditio fiduciāmissi .s[ed] ideo
q̄ tale grauamē habet .p[ro] nō adiecto & p[ro] nō scripto
cum vite cōtemplatiue contrariet .ergo idem dicendū
in questione nostra .Quinto et vltio .p[ro]batu[r] isto mō .
ego video q̄ si aliquid relinquit mulieri cū onere re-
stituendi si nupserit q̄ non tenet restituere si nupserit .
l. quotiens .ff. de condi. & demon. r. l. cū ita legatū .
cū .l. se .ff. e. qd tamē l[imita]ta .put nō .in auē .cui relictu .
L. de indic. vi. tollen. ergo multo magis non valet
grauamen de quo in questione nostra cū sit impedi-
mentū religioni p[re]latiue que lōge melior est q̄ ac-
tina .et bec op[er]i .plac[et] do. an .licet nō alleg[et] consiliū
& motiua bar. q̄ multū m[ibi] placet & ipsa[rum] veritate p[ro]t[er]
nere videt .p[ro] hac p[ro]dusione vide bo. tex. in .l. titie si
nupserit .ff. d[icitur] p[ro]di. & de mon. vbi d[icitur] q̄ si testator re-
linquit titie ducenta si nō nupserit .& si nupserit reliq[ue]
centū .si titia elegerit nuptias debet habere ducentū
et si non impleuit p[ro]ditionē sed illa habet .p[ro] nō adie-
cta quia r[ati]ocabit a matrimonio carnali p[ro]trahēdo s[ed] d[icitur]
et fortius si a spūali et p[ro] hoc clarissime patet intelle-
ctus illi .§. sed bec p[ro]nti. et hui[us] .c. obtinet .ergo h[ic] mo-
nasterium nō q[ui] habet loco filij .vel heredis q[ui] fuit il-
la allegatio p[ro]is .ut .e. dixi .s[ed] q[ui] habet .p[ro] nō adiecta
si voluit intrare monasteriū & infertur ad decisionem

questionū .s. tactarū & multarum aliaz si. Expedi-
tis & suppletis glo. ex qbus patuit clarissime intellectu
huius .c. & multorū iurū cōsiliū & canonicorū . de cō-
dam ad allam nō minus vtilē materiā extrinsecam
hui[us] .c. que versatur circa bona ingrediatu[r] religionē
p[ro]dito vel non cōdito p[ro] eos p[ro]s testamēto. Et p[ri]mo ve-
niamus ad cām testatū q[ui] cessat cā intestatū q[ui] d[icitur] be-
reditas p[otes]t adiri ex testamēto .l. q̄m d[icitur] .ff. de acqui-
bere .et .p[ro] .q. v. c. si. Quero igitur nūquid ingre-
diens religionē posset cōdere testamēto de bonis sa-
lis & disponere .put sibi placuerit. Dic q̄ sic tex. nō .
videtur .p[ro] .q. iij. q[ui] ingrediatu[r] .r. c. nūc autē s[ed] me-
lior tex. ē & multū sig. in auē .de mona. §. illud .vbi d[icitur]
q̄ an ingressum p[otes]t de bonis suis disponere ut volu-
erit .& p[ro] istū tex. iuncta .l. i. ff. d[icitur] m[ati] .nō .dic[itur] bar.
in auē .si qua mulier .L. d[icitur] sa. san. et .q̄ sicut miles cui
datum ē p[ro]uilegiū ut posset testari quomō voluerit in
.d. l. i. p[otes]t filios p[ro]terire et exheredare & sine legitimo
numero testium testari .et p[otes]t decedere .p[ro] parte testa-
tus et .p[ro] p[ro]te intestatus & familia .ita et volens ingredi
monasteriū .licet de monasterio nullā mentōne fecerit
intestamēto .monasteriū nō p[otes]t p[ro]queri q[ui] p[ro]missum est
sibi testari quomodo voluerit .s[ed] si p[ro]terierit vel exhe-
redauerit filiū nō poterit r[ati]ocari testamēto . poterit
t[ame]n legitima petere vigore illius auē .si qua mulier ca-
nonizata .p[ro] .q. iij. si qua .& idem dicendū in similib[us]
solemnitatibus scōm cum .si cū hoc p[ro]mittitur militi
armate militie qui pugnat pugna corpali .multo ma-
gis debet p[ro]mitti militi celestis militie qui pugnat pu-
gna mentali et contemplatiua .& hoc op[er]i .multū plac[et]
attento maxime p[ro]ncipio huius auē .de mona. & p[ro] .
q. i. c. qui vere .& p[ro] bec de cā remanet questio in qua
varie senserunt glosatores et doc. sequentes .an rum-
patur testamēto p[ro]s p[ro]ditū p[ro] religioni s[ed] ingressum .
vide si testator reliquit aliquid monasterio iure in-
stitutionis tunc p[ro]muniter tenetur q̄ non r[ati]ocari testa-
mentum p[ro] religionis ingressum .ve nō .h[ic] et in auē .si
qua mulier .Si vero nihil est relictu et intrauit mona-
sterium fratru[m] minor[um] .idem dicendū q̄ nō r[ati]ocari .p[ro]mo
sicut morte naturali p[ro]firmatur .de cele. mil. cū mart[ir]
sta et hic morte ciuili q[ui] p[otes]t ingressum non possit fra-
tres minores disponere de bonis ingressi .ut in de-
exinit de paradiso .de ver. sig. hoc tenet bar. i. d. auē
si qua mulier .et in tractatu minoucaz iuxta si .sequi-
tur hoc do. an .hic dubiū remanet q̄ nil reliquit mo-
nasterio et intrauit monasteriū cui poterat bona p[ro]mu-
nicare quo casu multe sunt op[er]i .quas seriatim h[ic] nō p[otes]t
sequor .quia hoc .c. est materia satis p[ro]lixā onerata .
Eū expediat satis succincte remittendo et p[ro]cludendo
et idē faciā in alijs questionibus quas .p[ro] tractabo .vi
de ergo de materia .p[ro] .q. vlt .si qua mulier .vbi p[ro]tra-
he op[er]i .recitat .sic etiā recitant h[ic] Inno. & Jo. an. & nō

De bonis ingrediatu[r] religionem
de bonis ingrediatu[r] religionem
p[ro] .q. iij. q[ui] ingrediatu[r]

An ingressus religionem
p[otes]t de bonis suis
disponere p[ro] parte p[ro]p[ri]a
p[ro] .q. iij. q[ui] ingrediatu[r]

An ingressus religionem
p[otes]t de bonis suis
disponere p[ro] parte p[ro]p[ri]a
p[ro] .q. iij. q[ui] ingrediatu[r]

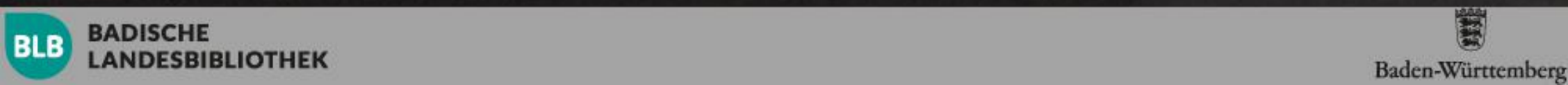
De probacionibus.

probatores. L. de epi. et de. et no. in. c. quia. j. de te-
sta. et hac rone forte idem posset dici in bonis acqui-
sitis prius ut statim p ingressum gaudeat illo privile-
gio. aut. p. biteros. et sic puabitur p usufructu illorum
bonorum etia in vita sua. et e pulchra p. siderato et noua
et intelligo qn filius hoc expse disposuit al aut stabo
dispositio. aut. si qua mulier. Non ob. c. licet. allega-
tum p do. an. qz illud loquitur in layco sed nos i de-
rico seu religioso. et p hoc etia deciditur questio de li-
beris collatis filiofa. per patrem qui postea ingredi-
tur religionem. L. in. d. aut. refert. Ja. de are. tenuisse
se qz confetur quasi castrensia bona. et sic transirent in
monasterium scdm dispositioe ingredientis ut. s. di-
pi. de. hoc admittit in liberis collatis mgis artium
vel doctoribus legum. scdm si scolariibus ar. in. l. si.
ff. de inoffi. testa. hoc idem sentire videtur bar. in. l.
fille. L. fami. h. c. i. l. i. s. sed nec castrense. ff. d. col-
la. vbi plene reperies. mouetur eni pncipaliter. qz qz
dicitur filiofa. est in studio no dicitur exercere aliqua p-
fessionem militares vel quasi. ideo no pot dicitur habe-
re castrense vel quasi castrense peculium. scdm si erat
adlocatus vel doctor. et dic de hoc ut ibi pleni no.
et bec satis placent maxime inspecto animo paterno
qui videtur donasse non ut libere disponat sed potius
ut p. dicit et redeat ad p. pios lares. Sed circa hoc
cadit alia questio. Ecce. s. vidimus de istis bonis ad-
uentitijs qn filius intravit religionem sed. quid si pater
effectus est monachus nunquid usufructus in vita ip-
sius intrabit in monasterium. an redibit libere bo-
na ad filium remanentem in seculo. de hoc vide glo. in
aut. ide est. L. de bo. que li. que videt velle qz usufru-
ctus no extinguitur viuentis patre sed nil boni allegat.
Bar. ibi dicit qz pater pdit dimidia usufructus. et sic
sola dimidia applicabilis monasterio in vita patris. mo-
uetur hac rone. per ingressum monasterij filius rema-
nens in seculo liberatur a patria potestate. na cu ipe
pater efficiat alterius ptatis no pot aliu haberi i po-
testate. ut. ff. de adul. l. sic eueniet. no. etia Bar. in. l.
pater. ff. de adul. sed qn patria potestas admittit abs-
qz facto patris tunc claru e qz usufructus no extinguitur
et plene no. in. l. ij. L. de bo. ma. Qu vero patria po-
testas extinguitur patris facto tunc ipe debet habere
medietatem usufructus et medietatem pdit ut. l. i. r. l.
cum oporteat. s. cu aut. L. de bo. que li. Sed in casu
nostro qn pater monachus pditur patria ptatis suo
facto. ergo videtur qz pdat dimidia usufructus quod
no. s. qz. s. vltus est qz ingrediens monasteriu pot
dere testamentum ita qz salua debet esse legitima descen-
dentium seu ascendentiu. Nunc qro an heres filij le-
gatus. et similes qui aliqd debet capere ex testame-
to v. sine testamento ut descendentes seu ascendentes de-
beant expectare mortem naturalem istu testatis. an vo d

beant habere immediate post ingressum. facte dubiu qz
ingressus monasteriu habet p mortuo. xvi. q. i. pla-
cur. ij. l. deo nobis. L. de epi. et de. L. y. et Bar. tenet
ptarium in aut. si qua mulier. Bar. tri distinguit qz
aut qn qz ista mors ciuilis que inducit p ingressu mo-
nasterij habet omnino quo ad bona eundem effectum
que habet mors naturalis. v. puta si quis ingreditur
religionem fratru minoru qui no possunt aliquid ha-
bere nec in particulari nec in p. mani. et tuc heres habet
oia bona in p. mani. ar. in p. dicta. l. deo nobis. i. prin.
sed qn talis mors ciuilis no hz oino eundem effectum qz
saltem in p. mani illa religio pot bona retinere tuc he-
res institutus debet expectare mortem naturalem. et sic
p psequens alij legatus et interim dispositio testato-
ris erit in suspensio seu in p. dendi. poterit eni antea
mori heres qz testator. ar. l. status. ff. de in. fil. et. L. d.
bona. inter vi. et v. l. res. et ide in alia questione dicit
Bar. de filijs vt demu post mortem naturales possint
petere legitimam et no anqua. interim ipse habet pote-
statem diuidendi. put vult. put colligit ex dicta aut. si
qua mulier. Item portio legitima filio non debet nisi
post mortem naturalem. l. i. ff. de col. bo. Item est possi-
bile qz iste filius moriatur anteqz pater. ergo r. ff. de
in. fil. l. status. scdm bar. habebit ergo iste filius inte-
rim alimenta a monasterio scdm L. y. et cu hac opi. tra-
sit hic do. an. licet specifice no attingat legitimam filiozu
mibi satis placet conclusio p. dicta respectu heredu et le-
gatarior. ar. in. l. cu pater. s. hereditatem. ff. de lega-
t. vbi p deportationem no tenetur quis restituere quod
debebat in casu mortis ita qz expectat mors natura-
lis. tri illa mors ciuilis no habet effectum totale mortis
naturalis. maxie qz posset ptingere qz illud collegium
destrueret et sic mendicaret in vita sua v. qd sibi possit
sibi accidere. Ideo satis p. gruu est ut expectet mors
naturalis. sed respectu legitime filiozu non placet illa
opi. per tex. sing. in. c. sumus. j. de regu. vbi aptissime
pbatur qz filius in vita patris pot legitimam petere ni-
si velis diuinare qz pater fuerat ibi mortuus. tex. tam e
ibi innuit p. rarium. ut ibi sentit Jo. an. et clarus do.
Ipe. de ancha. et do. Car. et Bar. et Bal. in aut. in-
gressi. et sic saltem p. ditione illius. c. poterit fili? pete-
re legitimam post p. fessionem patris licet monasteriu sit
capax bonoz. h etia suadet equitas maxie ex qz enim
pater cum abijcit a cura sua equissimu est ut non ha-
beat mendicare alimenta a monasterio. Ad ide addu-
co illa aut. si qua mulier. licet bar. ea adducat p se. si
en filius no poterit petere legitimam in vita patris in-
trantis monasteriu. ad quid daret ibi facultas patri
diuidendi substantia post ingressum inter liberos cu
ius esset acquisu monasterio retinendi illa legitimam toto
tempe vite patris. sed qz filij poterat petere et debe-
at p. an ingressu bona diuidere. ideo fit illa spalis gra

Handwritten marginal note:
Ist pater legitime filio non debet nisi post mortem naturalem. l. i. ff. de col. bo. Item est possibile qz iste filius moriatur anteqz pater. ergo r. ff. de in. fil. l. status. scdm bar. habebit ergo iste filius interim alimenta a monasterio scdm L. y. et cu hac opi. transit hic do. an. licet specifice no attingat legitimam filiozu mibi satis placet conclusio p. dicta respectu heredu et legatarior. ar. in. l. cu pater. s. hereditatem. ff. de legat. vbi p deportationem no tenetur quis restituere quod debebat in casu mortis ita qz expectat mors naturalis. tri illa mors ciuilis no habet effectum totale mortis naturalis. maxie qz posset ptingere qz illud collegium destrueret et sic mendicaret in vita sua v. qd sibi possit sibi accidere. Ideo satis p. gruu est ut expectet mors naturalis. sed respectu legitime filiozu non placet illa opi. per tex. sing. in. c. sumus. j. de regu. vbi aptissime pbatur qz filius in vita patris pot legitimam petere nisi velis diuinare qz pater fuerat ibi mortuus. tex. tam e ibi innuit p. rarium. ut ibi sentit Jo. an. et clarus do. Ipe. de ancha. et do. Car. et Bar. et Bal. in aut. in-gressi. et sic saltem p. ditione illius. c. poterit fili? petere legitimam post p. fessionem patris licet monasteriu sit capax bonoz. h etia suadet equitas maxie ex qz enim pater cum abijcit a cura sua equissimu est ut non habeat mendicare alimenta a monasterio. Ad ide adduco illa aut. si qua mulier. licet bar. ea adducat p se. si eni filius no poterit petere legitimam in vita patris intrantis monasteriu. ad quid daret ibi facultas patri diuidendi substantia post ingressum inter liberos cuius esset acquisu monasterio retinendi illa legitimam toto tempe vite patris. sed qz filij poterat petere et debeant p. an ingressu bona diuidere. ideo fit illa spalis gra

Handwritten marginal note:
Ingredere monasterium per quod pater non potest petere legitimam filio. s. de legat. l. i. ff. de in. fil. l. status.

Intra de quo dicitur monasterium
pugno qd dicitur a patris de applicanda
bona pugnati +

Intra de quo dicitur monasterium
pugno qd dicitur a patris de applicanda
bona pugnati +

ut possit dividere inter liberos p^o ingressum et quic-
quid sit maximam hanc opem equitate. Ex his de-
ciditur alia questio an post ingressum monasterii possit
revocari p^o istum monachum testamentum antea p^oditum.
De. et Ly. in d. an. si qua mulier. simpliciter tenet q^o
sic Bar. distinguit ut. s. q^o q^o fuit ingressus monaste-
rium fratrum minorum nullo modo potest revocari q^o sicut post
mortem naturalis testamentum p^o hanc irrevocabile ex parte
testatoris ita p^o ingressum huius religionis. Item q^o fratres
minores non possunt post professionem factam aliquid dis-
ponere de rebus mundanis. ut in d. de. ex. in. d. ver-
lig. quare creditur ei non habere locum illam aut. si qua
mulier. que p^omittit post ingressum disponere inter libe-
ros. Et eo casu q^o fuit ingressus aliam religionem putat
q^o ipse potest revocare testamentum donec vivit. et videtur tex.
in simili secundum eum in l. res uxoris. l. de do. inter vi-
et vx. et cum hac opi. bar. transit h^o do. an. qui ex h^o co-
dudat q^o h^o p^onta testamentum fuerit p^oditum cum vx. testib^o
valebit. secundum cum duob^o vel trib^o de testi. c. relatu. et. c.
cum esse q^o nunc actus subijciat dispositioni iuris canonici.
Item q^o valebit simplex revocatio licet non sit elapsum
decennium sicut exigit in l. sanxim^o. l. de testa. Ego in
vestigando de veritate gratia tenere p^otratum q^o excepto casu
aut si q^o mulier. nullo modo possit amplius de bonis
disponere secundum tex. non in d. s. illud. in aut. de mo-
na. qui iudicio meo h^o bene p^obat. ubi etiam dicitur q^o vo-
lens intrare monasterium potest prius quomodo voluerit
disponere. postea vero nullam habet facultatem disponendi
et gratiose hinc p^ocessus casus aut. si qua mulier. q^o n^o vo-
luerit libere existens. et tunc potest inter eos dis-
ponere. putat ibi d^o. non autem d^o sibi facultas disponen-
di inter alios unde arguendo ex illo tex. p^o locum a spali
videtur optime p^obari. et hic habemus casum specifice
tum in d. s. illud. et aut. si qua mulier. facit etiam ratio ne
notet proprietatem in eo sic disponendo de rebus tempa-
libus ad libitum cum iam post professionem sit mortuus
mundo. d. c. placuit. xvi. q. i. et amplius non habet
velle aut nolle. de elec. si religiosus. li. vi. nec testame-
tum potest dependere a voluntate tertij. l. pe. cum ibi non.
l. qui testa. fa. pol. et. ff. de here. insti. l. illa institutio
l. captatorias. et p^o hoc tollitur si dixerit q^o cum ab-
batis p^osentu hoc facere possit. Item adhuc ob. iura
superius all. Ex his infero ad decisionem alterius questio-
is an possit testari post ingressum et certe inter liberos et
monasterium potest. iuxta tamen aut. si qua mulier. intellige q^o
prius non disposuit ut ibi. aliter autem disponendo inter
alios non potest in forma testamenti sicut Ly. i. d. an. si qua
mulier. s. ad h^o ut valeat donatio potest p^osentite abba-
te et. c. d. mobilibus tamen. nam immobilia non possunt alienari
si sine debita solennitate. Ego non video q^o ipse ampli-
tanquam ipse possit aliquid disponere de illis rebus cum iam tra-
suerit in ins monasterium. et nullam amplius in eis facultatem
habet. ut aptissime dicitur tex. in d. s. illud. sed nomine

De rebus mundanis
pugnati qd dicitur a patris
de applicanda bona pugnati +

monasterium potest illas res pcedere quas possit mo-
nasterium. nec tunc dicitur facere ipse s^o monasterium.
Nunc venio ad cam intestati et tractabo etiam alij p^oma-
nia cause testati. quero ergo si quis ingreditur monaste-
rium prius non p^odito testamento cui applicabunt bona in-
gressi. So. regula est q^o applicatur monasterio suo si non
habet descendentes vel ascendentes. ut in d. an. d. mo-
na. s. illud. et. xix. q. vi. q^o ingredientibus. et. c. nunc aut
Si autem h^o descendentes vel ascendentes scia q^o le. et
non in aut. si qua mulier. canonizata. vbi. s. et vi dixi
pcedentibus questis. veruntamen in aliquibus remanet
dubitas. Et primo dubitat de bonis ingredientium mo-
nasterii cui non licet habere immobilia. sicut sunt minores
predicatores. et similes medicantes quo casu varie sunt
opi. Quidam enim dicit ut referunt Inno. et Jo. an. q^o i-
mobilia habentur pro derelicto. et sic occupati pcedunt
tur. ff. p^o derelictis. l. i. h. et. iij. Alij dicit q^o dicit veni-
re ad succedentes ab intestato. Tertij. dicit q^o cum tal
non sit tamen monachus monasterii q^o ingreditur s^o etiam
ipsum dyocesanum q^o bona ipsius debent venire ad ip-
sum dyocesanum ex quo monasterium capere non potest. ar.
xvi. q. i. qui vere. et. xvij. q. i. c. vno. et. xvij. q. i. de v-
duis. d. i. vbi de h. de deci. c. qm. l. de epi. et. de l.
nulli. s. q^o si testato. Alij aliter. et vide Ly. i. d. eo no-
bis. l. de epi. et. de. et cum hodie isti mendicantes sit
exempti et papa sit eis loco dyocesanum hec bona veni-
rent ad papam sicut hanc opi. et secundum gal. de cal. q^o in
dicit q^o Jo. papa. xxi. in. ex. que incipit ad p^oto-
toz. renunciat omni q^o sibi reservaverat. Nemo. iij. in
bonis oblati qualitercumq^o obvenientibus fratres
minoribus. et vide hanc revocationem p^o Jo. de ligna
in tractatu minoricarum post bar. vide etiam ad mate-
riam spe. in ti. de sta. mo. s. i. v. iij. et glo. in. c. i. d. re-
li. do. li. vi. Concludo secundum p^ontem opi. que
mibi satis placet in brevibus q^o bona ingredientis
religionem minorum veniunt ad succedentes ab inte-
stato. Ipsi enim fratres non p^ont cape bona nisi. put ha-
betur in de. ex. in. de paradiso. de ver. sig. et dicendum
ut ibi. hoc voluit Bar. in tractatu seu libro minorica-
rum. et Fre. consi. xvi. ad hoc. ff. de his que p^o non
scrip. ba. l. in metallum. l. de here. insti. l. i. ff. si tabi-
te. nul. exta. l. i. ff. de testa. mi. l. neque. Fratres vero
predicatores et alij mendicantes qui non sunt ascri-
pti tante mendicanti potest capere non ut bona im-
mobilia seu ut iura perpetua sibi retineant sed ut ven-
dant et se alant ita tenet glo. in. d. c. unico. et. l. in.
d. l. deo nobis et Spe. vbi. s. et Fre. d. sentis. si. xij.
et. xvi. Ad unum tamen adverte q^o licet isti fratres p^ont ca-
pere ut vedat. dicit tamen gal. d. c. se obtinuisse i iudicio q^o
ad hec bona psequenda si beant actione si enim possunt ve-
dicare cum non possint habere dominium rerum immo-
bilium ut. c. i. de reli. do. li. vi. sed implorabant i hoc
officium iudicis. Idem dicit in alijs bonis relictis

liberum
monasterium
pugnati qd dicitur a patris
de applicanda bona pugnati +

De probacionibus

De probacionibus

fratribus istis aliter q̄ religionis ingressam. et etiam minoribus vt possunt capere vt vendant sui precium rei ex quo non sunt incapaces propter delictum sed ppter zelum dei. l. apud iul. in si. cum. l. se. ff. de lega. i. hoc vez nisi modus p quem relinquit sit p̄trarius regule eoz. Exemplū si relinquo heredē meū vel aliq̄d hospitale quod legatis onerati onerati ad dandum in perpetuū fratribus minoribus vel p̄dicatoib⁹ ca. hoc enim nō valet quia non possunt habere annuos reddit⁹ in perpetuū. vt in de. exiit d̄ paradiso. d̄ ver. sig. s. can. q̄ annui reddit⁹. nec possunt petere extimationē. ppter modū et voluntatē testatoris. de quo vide lan⁹ p̄ Jo. d̄ lig. p̄ bar. in li. minoritaz. in. c. interdū et p̄ Fre. consi. xij. et se. seculi si testator aliquod annuū redditum dimisisset istis fratribus. tunc eū poterūt capere extimationem. de quo dic̄ vt plenissime nō. in lo. is palle. Secundo dubitatur de questione nō. q̄ de bonis ingredientis aliquam religionē particularē ali cuius ordinis h̄ntis patrem abbatem qui p̄t et solet transferre monachos de loco ad locum ita q̄ omnia monasteria illius ordinis sunt quasi membra sub vno capite nec intrantes particularē locū p̄mittunt stare ibi s̄ p̄mittunt seruare regulam s̄m statuta ordinis sicut p̄t videtur in monachis montis olineti. ita etiam credo q̄ seruent istī alij mendicantes. et scias h̄c v̄m̄onem p̄cedere potius ex statutis ordinis confirmatis p̄ papā q̄ a iure cōmuni vel ex dispositiōe regule benedicti q̄ s̄m regulam et dispositiōes iuris cōmunis q̄ licet monasterium recognoscat caput de p̄ se. l. abbatem vel priorem episcopus est superior tanq̄s d̄pocellanus vt habetur. xvij. q. ij. quasi p̄ totū. In hac q̄stione consultat. B. af. de cal. vt h̄c refert do. an. qui in c. fecu dicit quosdā professos in genere generalissimo aliquos in genere subalterno. quosdam in specie. In genere generalissimo dicit p̄fesos istos qui p̄fiterentur in manibus episcopi vel qui vouerūt se tria seruaturol substantialia regule. xvij. q. di. interrogasti. xxi. q. i. que p̄genitores xvij. q. i. vidua. cum si. Item is qui p̄fiteretur regulā predicatoz vel minorz ante annū p̄bationis. de regula. non solū. et c. constitutionē. li. vi. Obligantur em̄ istī religioni in genere et non in specie. et de istis qualiter obligentur. dic̄ vt nō. Inno. in. c. porre. can. de regula. de bonis aut̄ istoz nō ponit exp̄sse b̄ do. an. s̄ ego credo q̄ sunt in dispositiōe episcopi qui est eis loco abbatis quod sentit Fre. de senis p̄li. xx. Venio ad secundos sc̄z p̄fesos in genere subalterno. et istos vocat illos de quibus in terminis questio nis n̄re. et istoz bona d̄c̄t q̄ acquiruntur nō monasterio recipienti sed toti ordini. q̄ ex quo totus ordo sentit onus istū ingressi naturale est vt sentiat cōmodū. alle. spe. de sta. mo. v. xix. et glo. quā dicit sing. xvij. q. i. de viduis. d. i. In gl. h̄. que dicit bona esse in po

testate et dispositiōe illi⁹ qui est superior in ordine vt sic diuidat et distribuat. put sibi videtur. putat t̄m do. au. q̄ si essent plura monasteria sub vno capite et p̄fessio determinaret ad loca particularia. q̄ monachi d̄ particulari loco nūq̄ remouent q̄ tunc bona applicabūt ad particularē locū vbi ingredit q̄ satis placet q̄ cessat cū p̄dicta et adest causa quare bona ingressi aggregat monasterio sc̄z onus monasterij imminens. xv. q. vi de lapsis. bona vero eoz qui p̄fiterent in specie. vt sunt isti qui profitentur certam regulā et in certo monasterio alij non supposito mō p̄dicto applicat illi monasterio. et ita intelligunt iura cōmunia vt istud. c. et anē ingressi. et anē. si qua mulier. cū si. Sed in istis or̄t̄ v̄biuū quid si monachus claustralis vnius monasterij efficiatur prior alter⁹ prioratus reuocabilis t̄m ad nutū superioris. vtrū hereditas sibi delata vel bona alium de sibi obuentia acquirantur monasterio principali aut prioratū vide plenissime p̄ Fre. consi. xxv. vbi determinat q̄ prioratus si bona prioratus sunt diuisa a bonis monasterij. Ex hoc habes q̄ licet bona obuentia p̄ actū p̄fessionis acquirantur monasterio vbi ingressus facit p̄fessionē. alia t̄m bona acquiruntur dignitati cui p̄sident acquirens vel vbi translatus licet sit inde remouibilis ad nutū quod multū limitat. c. vñ xvij. q. i. vide motiua plenissime per Fre. vbi. s. et ad aliud dubiū magis forte. Etrum hereditas acquirat loco vbi erat tpe delationis. an loco vbi erat tpe delationis et aditionis. vide plenissime p̄ Fre. consi. xxvi. vbi videt p̄cludere q̄ loco aditionis. et faciunt nō. p̄ archy. in. c. i. xvij. q. i. sed in contrarium faciunt nō. per Inno. b̄c. vbi dicit q̄ omnia iura ingressi incontinētū applicantur monasterio. adeo q̄ s̄m quosdam moruo monacho ante aditionem potest monasterium adire hereditatem. de quo infra subiiciam. Aliud dubiū nō. circa idem est quando tempore delationis hereditatis monachus vel frater erat in monasterio incapace vtputa inter minores. sed tempore aditionis erat translatus legitime ad ordinem sancti benedicti. vide Fre. consi. xx. Item est dubiū quid si ingredia monasterium moriatur infra probationis annum. Et multi alij in anē. ingressi. l. de sa. san. ec. tenet q̄ ipi bona spectant ad monasterium quia moriendo ibi videtur mori voluisse vt monach⁹. Idem do. an. dices se putare q̄ illa bona p̄tineat ad monasteriū rōe v̄t̄ie volūtatis q̄ illa bona vident p̄tulisse mōasterio si ibi remaneat. B. ar. in anē. si q̄ m̄r. in si. dicit q̄ p̄ mōasterio videt casus in. c. si. de succel. ab intesta. dicit t̄m b̄ reliquēdū canonistis. Certe illd. c. si. b̄ nō. p̄bat. Ego dicarē sic q̄ aut iste intrado p̄bationis cā exp̄sse bona sua p̄tulit monasterio ita q̄ fecit rōne transit⁹ et tūc cū sumus clar⁹ de intentiōe q̄ data p̄seuerantia volebat ea esse monasterij nec amplius in v̄t̄ima volūtate ea

Unde si monachus claustralis efficiatur prior alterius prioratus

Unde si monachus claustralis moriatur infra probationis annum

Unde si monachus claustralis moriatur infra probationis annum

Ex

+

Quid d' p'fentis q'p'ite apu
ingredientis monasterii
Quid d' bonis collat' ingredient' in lege
et alienat' q' p' p' p'

reuoant et potest sustineri predicta opi. aut expresse
non contulit sed simpliciter intrauit causa p'batōis z
tunc non video quo iure saluetur illa opi. cum enī iste
non fuerit religiosus cū effectu. de sen. ex. religioso. li.
vi. z sic bona nec tacite nec expresse trāserunt ad mo
nasteriū et adhuc habebat facultatē condēdi testamē
tum. ergo decessit ab intestato. z p' consequens veniet
p'rimiores. videmus enī in clerico seculari qui magis
est astrictus ecclesie q' existens f. p'batōis annum
trāsmittere bona sua in consanguineos sed in defectu
in ecclesiam suā in. c. si. xij. q. v. fortius ergo iste q' nō
est clericus nec religiosus cū effectu. d. c. religioso. fa
cīt. c. beneficiū. de regu. li. vi. Nunc dubitatur de
quibusdam rebus an transeant vel transire possint in
monasterium ex testato vel ab intestato. Et primo de
bonis feudatilibus. Jo. an. hic dicit q' si feudatilia de
bent seruicia que potest monasterium per se vel p' aliū
exhibere transibunt in monasterium. ar. l. de epi. et
cle. quisquis. z. l. ad similitudines. Si vero talia sunt
seruicia que p' monasteriū exhibere non possunt redi
bunt ad dominum. ar. l. d. cadu. tol. l. vna. §. ne autē
ff. de solu. l. inter artifices z remittit ad spe. d. sta. mo.
v. xv. l. p. in autē. ingressi distinguit q' aut feudum h'z
annexum seruitium reale vel personale. p'rimo casu
transit quia non est proprie feudum. vt in vbi. fe. de
forma fidelitatis. Secundo casu si tale est seruitiū qd
clericus potest honeste prestare transit in monasteriū
et si superueniat insubm impedimentū seruit' per sub
stitutum. si autem incertum seruitium est prestandum
tunc sentit q' non transit quia videtur electa industria
perone. z fm hanc distinctionē credo limitandum et
restringendum tex. in. c. qui clericus. in li. fe. si d' sei.
sue. contro. vbi simpliciter dicitur q' si feudatarius effi
citur clericus vel monachus amittit feudum. z miroz
q' doc. de illo tex. nullam fecerunt mentionē Quo
ro quid de emphiteosi nungd trāseat in monasteriū.
Jo. an. tenet q' sic. ar. l. peto lutiū tū. §. l. licet fm cū
lit ar. p'rarium in autē. de alie. et emphi. §. i. col. viij.
remittit ad spe. de loca. §. nunc aliqua. v. c. x. vbi ple
ne reperies. z in. v. series. Bar. in autē. ingressi. dicit
q' de hac opi. est tex. in. d. autē. de alie. et emphi. §. i.
vbi dicit q' transit in ecclesiam nisi dominus reuoce
t Sed si dominus vult potest reuocari fm euz. et idem
tenet spe. in loco p'alle. et dicit Jo. an. q' de hoc nō
est questio fm dy. quia in. d. autē. est casus z hoc dicit
verum et equum maxime ponderatis pactis que po
nuntur de non alienando in ecclesias milites vel po
tentes et idem sentit spe. e. §. v. c. vi. quia durior effi
ceretur conditio domini si trāsiret in ecclesiam que nō
sic de facili perdit ius suum. Quid autem si recipit
feudum pro se et filijs suis nauquid intrando mona
sterium transeat cum eo. vide plene in spe. in. §. p' real.

An boni feudatili sup
in monasterium

An emphiteosi sup
in monasterium

v. dicit. et se. vbi videtur velle q' transeat in ecclesias et
q'nto tpe ibi vide. Do. an. putat contrarium quia mo
nasterium non est verus filius et verba contrabentū
stricte debent intelligi. l. quicquid astringende. ff. de
ver. sig. quod satis placet ne contrabentes decipiant
fauore religionis. de dona. per tuas. Queritur qd
de usufructu existente apud ingredientē nunquid trās
eat in monasterium. Jo. an. q' sic. et durabit fm cum
in vita ingredientis tantum. insu. de acqui. p. arro. §.
vltus etenim z usufruct' z se. z de usufructu. §. finitur.
vide de hoc p' glo. xix. q. vltima. si qua mulier. vbi idē
tenet glo. z tpe. de sta. mo. v. xlvij. Idem tenet glo. in
autē. idem est. l. de bo. que li. Jo. an. bar. z alij in autē
ingressi. hoc teneas. Quero quid de bonis colla
tis ingredienti ea lege vt alienari nō possint Jo. an.
dicit q' transeant in monasterium. ar. ff. de fun. do. l.
i. ff. de leg. iij. l. pater. z in eo q' le. z nō. de iu. pa. et li
teris. licet sit arg. contra. ff. de le. ij. l. peto lutiū tū. §.
si. cu. contrario quidam adherent. l. y. tenet p'imum
in autē. ingressi. quod satis placet quia hec est aliena
tio legis et accessoria ad personam ingredientis. facit
quod le. et nō. in. l. si ita quis. §. si ea lege. ff. de ver.
obli. Sed quero quia supra vidimus de bonis q'
acquiri possunt monasterio ratione ingressus tam ex
testato q' ab intestato. Nunc quero quo iure hec bo
na acquirantur monasterio. z scire debes q' questio
ista pōt esse duplex. p'rimo rōe bonoz que p'ueniūt
tpe ingressus. Secōdo rōe eoz q' obueniūt post ingres
sum rōnetū ipsius ingressus vt hereditates legitime
vel testamentarie. seu donationes. vel similia. De p'ri
mis sentit Inn. q' monasteriū venit iure hereditario.
dicit enī q' differentia est int' monasteriū heredē z aliū.
q' monasteriū h'z dñm z possessiōz omniū bonoz q'
cōto scīs est monach' ar. l. si adoptauero. ff. de p'ca.
z ē exp'sum d' dñio in. l. si. l. de sa. fan. ec. facit qd le
gi. z nō. in. c. ij. de consue. Alias autē heres nō sit dñs
quousq' adierit hereditatē q'ntum cūq' tū adeat nō in
telligit possidere ipa bona nisi rez ipsaz hereditariaz
corpale possessiōz nact' fuerit. l. cū heredes. ff. de ac
qui. possid. qd nō. in eo q' vult monasteriū incōtinēti
acgrere nedū dñm s'z etiā possessiōz bonoz ingredie
tis religionē. nec intelligas b' generale esse in omnib'
bonis quoz monasteriū ē heres q'z resisterent. nō. in. c.
ij. de p'ue. z in. d. l. si. sed p'cedūt in bonis ingressi. q'
exq' monasteriū acgrit possessiōz p'one ingredientis p'
sequentiā acgrit possessiōz omniū q' h'z ingredies quia
ille nō pōt aliqd possidē exq' trāsire in ptāte alteri'. sic
dicim' in eo q' p' arrogatōz trāsire in ptāte alteri'. d. l.
si adoptauero. z idem vult glo. nō. xix. q. vi. si q' mlt.
hoc etiam vult bar. in. d. autē. si qua mulier. sed discre
pat a dicto Innocen. in hoc q' sentit monasteriū suc
cedere iure hereditario quod etiam voluit glo. in autē.

Quo iure boni feudatili monasterium
monasterio acquiruntur

Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis
Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis

Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis

De probationibus.

etiam sit in mandato qualificato q[ui] d[ist]ribuit in d[omi]n[is]
mandata in. c. c[on]suetud. de do. r[ati]o. l. celsus. ff. d[omi]n[us]
arbitr. in. c. si. de resti. spol. quanq[ue] possit dici q[uo]d ibi te
natur m[an]datari ad v[er]u[m]q[ue] si v[er]u[m]q[ue] p[ot]t explicari. vt
de. c. si. r[ati]o nulla videt differ[en]tia. s[ed] p[er] p[ro]sumit posse ex
quo se astrinxit r[ati]o imputat sibi si n[on] potuit. r[ati]o d[omi]n[us]
Jo. an. bonu[m] p[ro]sumit esse in fine articulo[rum] seu capitulo[rum]
q[ui] p[ro]stat p[er] r[ati]o n[on] astringit se ad p[ro]bandu[m] nisi id q[uo]d
necio sibi incu[m]bit. r[ati]o sic faciunt boni p[ro]bat[io]n[em] q[uo]d n[on].

Nota decimo ex. v. ex p[ro]missis q[ui]tuor quoz q[ui]b[et]
bet d[ist]ributiv[us] sufficit r[ati]o f[or]m[is] si c[on]currunt omnia s[ed]
ad faciend[um] alterutru[m] p[re]m obtinere in interdico v[er]i
possidetis p[ro]bata possessio p[er] v[er]u[m]q[ue] p[re]m. p[ri]mo
pluralitas testiu[m] vt quia altera p[ar]t[is] p[ro]p[ri]et[ar]es p[ro]duxit
facit. j. de testi. in n[ost]ra. Sec[un]do dictoz q[ui]litas vt q[ui] sunt
ap[er]tiora r[ati]o verisimiliora negotio. facit. c. p[ro]p[ri]et[ar]es. j. d[omi]n[us]
l[ib]. r[ati]o. c. auditis. de p[ro]p[ri]et[ar]es. vbi p[er] Inno. qui inter cetera
notanter dicit q[uo]d data paritate testiu[m] dicentiu[m] p[ro]p[ri]et[ar]is
plus credit illis quoz dicta p[ro]f[er]unt iuri c[om]muni. facit
l[ib]. r[ati]o. ff. de testi. r[ati]o vide gl. in. c. i. de p[ro]p[ri]et[ar]es. l. i. r[ati]o. r[ati]o
sunt ap[er]tiora vt verisimiliora negotio arbitrab[ile] iudex
ex varijs p[ro]p[ri]et[ar]is. ar. illi. l. i. r[ati]o. c. p[ro]p[ri]et[ar]es. p[ar]alle. Ter
cio possessio p[ro]p[ri]et[ar]is r[ati]o bene n[on]. quap[ro]p[ter] d[omi]n[us]
cunt b[on]o. r[ati]o p[ro]p[ri]et[ar]is Inno. q[uo]d sola p[ro]batio anter
rioris possessio sufficiebat huic ecclesie ad obtinen
du[m] in hoc interdico v[er]i possidetis. facit q[uo]d n[on]. bar.
in. l. celsus. ff. de v[er]u[m]q[ue]. r[ati]o p[er] Inno. in. c. sepe. de resti.
spo. vbi rep[er]it bona dicta ad hoc bec omnia videt seq[ui]
bar. in. l. si duo. ff. v[er]i pos. r[ati]o ad hoc allegat istu[m] tex. et
p[ot]t esse r[ati]o que ap[er]te colligit ex hac l[ite]ra. n[on] eti[am] Jo.
an. hic in. v. tem[er]itate v[er]u[m]q[ue] ex quo en[im] p[ro]stat aliq[ui]e r[ati]o
aliqua possidere intrans possessione illi? d[omi]n[us] aut violen
tiam committere aut iniuste possidere nisi p[ro]bat q[uo]d iuste
p[ro] hoc. l. c[on]suetud. l. unde v[er]i. r[ati]o q[uo]d n[on]. Inno. hic r[ati]o
bar. in locis p[ar]alle. q[uo]d n[on] sing. in p[ro]p[ri]et[ar]is. r[ati]o licet d[omi]n[us]
cat hic Jo. an. hoc intelligend[um] de rebus corp[or]alibus
que n[on] possunt eodem modo a plurib[us] possideri. secus
in corp[or]alibus fm en[im] adducit. n[on]. in. c. i. de iure. pa.
Ego p[ro]p[ri]o id[em] esse in incorp[or]alibus quantu[m] ad effectuz
vt hic ap[er]tissime p[ro]batur Quarto p[ro]batio melioris titu
li. ex quo n[on] q[uo]d licet in interdico v[er]i possidetis n[on] sit
necesse p[ro]bare titulu[m]. vt in sti. de interdico. s[ed]. retinende. e
n[im] multu[m] v[er]isimiliora q[ui] data paritate p[ro]bationu[m] ob
tinet is qui meliore titulu[m] p[ro]bat q[ui] testes sui p[ro]ferunt
sup[er] possessioe tanq[ue]m deponentes verisimiliora ex quo
h[ic] titulu[m] c[on]currentem cu[m] dictis eoz vt hic n[on]. p[ro]bat.

Nota. xi. et tene mente q[uo]d copula apposita
quo p[ro]batur possessio denotat p[ro]p[ri]et[ar]is possessioe
ab illo t[em]p[or]e vsq[ue] ad t[em]p[or]e p[ro]p[ri]et[ar]is. secus vbi copula n[on]
apponitur q[ui] t[em]p[or]e p[ot]t verificari possessio in vno mom[en]to.
Declaro tex. hic fm doc. r[ati]o bene. ideo in p[ro]batione
ecclesie apponit copulam. et q[uo]d possiderat a. xl. annis.

r[ati]o r[ati]o in p[ro]batione c[om]munis nulla copula apponit.
sed d[omi]n[us] q[uo]d possederat a. l. an. d[omi]n[us]. q[ui] ex parte ecclesie
fuit probata p[ro]p[ri]et[ar]is possessio q[uo]d importat illa
copula r[ati]o. sed non sic fuit p[ro]batur ex p[ar]te c[om]munis r[ati]o
clara r[ati]o bona p[ro]p[ri]et[ar]is est vt in articulis ponat illa d[omi]n[us]
ctio r[ati]o ad denotand[um] p[ro]p[ri]et[ar]is r[ati]o melior r[ati]o clarior
p[ro]p[ri]et[ar]is est vt articulis q[uo]d p[er] xl. an. r[ati]o totu[m] illud t[em]p[or]e
possedit. Qu[od] aut p[ro]batur c[on]tinuatio d[omi]n[us] in. c. c[on]suetud. ad
sedem. de resti. spo. p[er] bar. in. l. celsus. ff. de v[er]u[m]q[ue].

Nota. xii. illud generale ad q[uo]d quotidie allegatur
hec l[ite]ra. q[uo]d duo insolidu[m] eand[em] rem simul r[ati]o. Nota
xiii. ex. v. ex p[ro]p[ri]et[ar]is q[uo]d p[ro]batio que dicitur ex p[ri]mi
legijs seu instrumentis indubitatis d[omi]n[us] evidentiissima.
facit ad statuta exigentia certo cau p[ro]batione eviden
tissima seu evidentiissima documenta. sic in simili lo
quitur tex. in. c. pia. de excep. l. i. vi. facit q[uo]d n[on]. Inno.
in. c. ex insinuatio. in si. de appel. r[ati]o vide tex. n[on] in. l.
illud. ff. de lega. i. vbi potest dici evidens quod elicit
ex coniecturis. Nota. xiiii. forma libellandi r[ati]o p[ro]p[ri]et[ar]is.
p[ro]nunciandi in hoc interdico v[er]i possidetis. R[ati]o
te t[em]p[or]e q[uo]d potuisset petere interesse molestationis de p[re]t[er]ito.
vide dicit b[on]o. an. post hosti. q[uo]d imputat sibi
ecclesia in quantum non petijt sibi c[om]mune condem
nari super interdico quanti sua intererat pacifice n[on]
possidisse. que condemnatio facta fuisset fm eos si de
hoc fuisset actum r[ati]o de interesse constaret. ff. v[er]i pos. l.
si duo. s[ed]. si. quod n[on]. r[ati]o dic formalis q[uo]d tria possunt
deduci in libello et in condemnatione. videlicet vt de
sistat a molestatione d[omi]n[us] p[re]sent[em] r[ati]o vt non molestet in fu
turum r[ati]o vt condemnentur ad interesse p[ro] molestatione
de p[re]terito vt colligitur ex. l. i. ff. v[er]i pos. r[ati]o ibi p[er] bar.
r[ati]o p[ro]p[ri]et[ar]is erat vt narret se possidere r[ati]o qualiter. r[ati]o ad
uersariam molestare et qualiter. r[ati]o interesse ex hoc il
latum r[ati]o postea condudere vt. s. dixi. et an debeat ap
ponere locum. temp[or]e. et similia. vide bene n[on]. in. d.
l. i. r[ati]o. l. si duo maxime p[er] bar. Ultimo n[on] fm Jo.
an. dominus pro hominibus suis q[ui]n[is]q[ue] liberis age
re posse. Nam ex forma sententie potest colligi q[uo]d fuit
petitum vt homines non molestarentur. vt patet in fi.
tex. n[on] en[im] debet iudex p[ro]nunciare sup[er] non petito im
mo fatuus est ille iudex. l. si. l. de fideicommiss. l. i. r[ati]o. c.
licet hely de sumo. Assignat Jo. an. rationes p[ri]mi di
cti. quia in molestatione hominum intelligitur domi
nus molestari et interest domini habere subditos lo
cupletes. in an. vt iudi. sine quo suffra. s[ed]. cogitatio.
coll. s[ed]. et certe hec ratio est nimis generalis. nam fm
hanc rationem posset agere de furto eis commissio.
quod n[on] est veru[m]. iuxta n[on]. plene p[er] Inno. in. c. c[on]suetud.
de appella. r[ati]o per glo. in. c. auctoritate. de p[ro]p[ri]et[ar]is.
l. i. vi. et de materia dic plene vt in illis iurib[us] n[on].
et hic poterat agi. quia per molestationem hominum
molestatur ecclesia in possessione sua cu[m] c[om]mune vole

Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis

Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis

Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis

Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis

Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis

Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis

Ad p[ro]bat[io]n[em] p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis

Commissarius in p[ro]p[ri]o ad p[ro]p[ri]um f[un]ctio[n]e[m] iudicis
alios finit[ur] d[omi]nos

Commissarius ad p[ro]p[ri]um d[omi]nos iudicis

Indice[m] ex officio posse terminu[m] p[re]figere p[ro]ductio[n]i testiu[m]

Non p[ro]p[ri]o agere iudicem non potest

Commissarius in p[ro]p[ri]o non potest agere

Quid sit p[ro]p[ri]um d[omi]nos

Quid sit p[ro]p[ri]um d[omi]nos

bat in hominibus possidere que possidebat ecclesia. et hoc patet ex eo q[uo]d hoc venit in hoc interdicto uti possidatis in quo ecclesia t[er]m[in]u[m] probavit d[omi]n[u]m iure suo. et hoc bene non. q[uo]d vera sunt et nobilita. et p[er] ea multu[m] b[on]e declaratur iste tex. Nunc venio ad glo. et prima colligit ex tex. iudicem ex officio posse terminu[m] p[re]figere p[ro]ductio[n]i testiu[m]. et ponit multos alios casus in quib[us] iudex supplet ex officio suo. Et no[n] sing. p[ri]mu[m] dicit glo. iuncto tex. hoc plene examinat bar. in l. l. de dila. ubi tandem concludit iudicem hoc posse si viderit expedire. puta q[uo]d videt p[re] negligentem in p[ro]ducendo testes. nec curare in petenda dilatio[n]e. p[er] hoc alle. l. p[ro]perand[um]. §. l. de iudi. d[omi]n[u]m dicit. nemo erit ta[m] audax ut possit iudice inuito lite[m] p[re]latare. Ego puto satis iudicem hoc posse ut satis p[ro]batur hic iuncto. c. cu[m] i. de testi. q[uo]d est p[ro] istis. s[ed] credo iudicem ad hoc non artari nec ex hoc posse iudicari. si no[n] fecit nisi sit. cu[m] in q[uo] teneat sup[er]plere ex officio. tunc eni[m] potest et debet. ad hoc allego tex. in. c. oblate. de appel. v. supior. et ideo si statim apponit pena[m] iudicis no[n] terminati casus. i. terminu[m] sibi p[re]fixu[m]. dico iudicem non incidere in pena[m] si no[n] fuit requisitus a partib[us] q[uo]d no[n] tenet impendere officiu[m] suu[m] ad utilitate[m] p[ro]curata[m] nisi requiratur a partib[us]. ut. l. iij. §. hoc aut iudicium. ff. de dam. infec. et q[uo]d ibi no[n]. bar. q[uo]niam imo nec valet citatio iudicis nisi fiat ad petitione[m] p[ar]tis ut no[n]. bar. in. l. ad pemptoru[m]. ff. de iudi. dixi in. c. l. e. ti. facit q[uo]d no[n]. Inn. i. c. ad n[on]az. ij. de iuratu[m] vide gl. no[n]. in. c. si. de rescrip. et q[uo]d no[n]. in. l. sam. §. de iudi. Sed circa hoc quero quid si p[ro]bavit dilatio[n]e no[n] data. vide bar. in. l. in crimine. ff. de adul. ubi p[er] illa[m] lege[m] tenet valere p[ro]batione[m]. Iudex tenet in. l. si. ff. de fer. Dicit eni[m] q[uo]d totu[m] t[em]p[us] instantie cedit p[ro]batio[n]i fiende nisi si iudex aliter statuat dilatio[n]e[m]. Do. an. dicit q[uo]d p[ro]bare poterit usq[ue] ad conclusionem in ca[usa] non post. s. d. p[ro]cur. auditis. et. j. de si. instru. cu[m] dilectus. Ego dico q[uo]d q[ui]scentente dilatio[n]e iudicis q[ui]das sunt termini iuris exclusivi p[ro]batio[n]is. na[m] renunciatio et publicatio attestatio[n]u[m] impediunt testes p[ro]ducendos sup[er] eisdem capitulis vel directe contrariis. no[n] aut sup[er] capitulis novis. i. de testi. cu[m] causaz. c. cu[m] venissent. et. c. fraternitatis. cu[m] multis si. isti t[er]m[in]i duo termini non excludunt p[ro]batione[m] fieri dam p[er] instrum[en]ta. s[ed] illa p[ro]batio instrum[en]talis excluditur soluz p[er] p[ro]ductione[m] in ca[usa]. ut in. c. cu[m] dilect[us]. p[er] alle. Illa eni[m] excludit p[ro]bationes et etia[m] allegatio[n]es p[re]sistentes ta[m] in iure q[uam] in facto. ut ibi no[n]. et in. c. pastoralis. d. cau. pos. et. p[ro]p[ri]e. p[er] Inn. ad p[re]dicta vide bonu[m] sile litis p[re]f. est terminu[m] exclusiv[us] omnium dilatoriar[um]. ut in. c. in ter monasteriu[m]. de re iudi. §. de excep. l. si. t[er]m[in]i iudex cu[m] abbreviatio[n]e litis potest p[re]figere terminu[m] ad omnes dilatio[n]es p[ro]ponendas. ut in. c. pastoralis. §. de excep. ita in p[ro]posito sup[er] scriptu[m] sunt termini exclusivi p[ro]bationum. pot[est] t[er]m[in]i iudex cu[m] abbreviatio[n]e litis p[re]figere termi-

num certu[m] p[er] testib[us] seu probatio[n]ibus p[ro]ducendis. sic etia[m] vident[ur] in ca[usa] appellatio[n]is. datur eni[m] a iure ann[us] et ex ca[usa] b[on]u[m] ad p[ro]sequenda[m] et finienda[m] appellatio[n]e[m] de appel. et. r[ati]o[n]e. et de. sic de appel. s[ed] iudex pot[est] p[re]figere terminu[m] ad p[ro]sequendum appellatio[n]e[m] statuendo brevis t[em]p[us]. de appel. cu[m] si. romana. et. c. p[ro]fanas. cu[m] si. et. d. c. oblate. Alterius queritur nunquid in isto termino dato ad testes p[ro]bato[n]ios vel reprobatos sufficiat testes fuisse iuratos licet non sint examinati in termino s[ed] post. Et de terminu[m] pot[est] multitudine p[re]figi. q[ui]z eni[m] p[re]figit ad testes p[ro]ducendos q[ui]z ad p[ro]ducendu[m] et faciendu[m] eos examinari. q[ui]z ad p[ro]bandu[m] q[ui]z ad p[ro]bandu[m] et p[ro]batu[m] h[ab]itu[m]. q[ui]z ad p[ro]bandu[m] et p[ro]batu[m] h[ab]itu[m] p[er] omne genus p[ro]bationis. p[ri]mo cau[er]e satis est p[ro]duxisse testes et fuisse eos iurare quia in effectu tunc d[omi]n[u]m testes p[ro]ducit et recipi. ad hoc. l. si. q[ui]n. §. de testi. et. c. ij. et. ti. d. quo vide p[er] Spe. in. ti. de testi. §. qualiter. v. is q[ui]z. ubi hoc et idem ibi Jo. an. in addi. Sec[un]do cau[er]e tenet spe. ibi. q[uo]d no[n] sufficit p[ro]duxisse nisi etia[m] examinati fuissent q[uo]d videt sequi Jo. an. arg. hic refert Jo. bu. sensisse q[uo]d etia[m] hoc casu sufficiat testes iurasse cu[m] no[n] sit in parte examinatio sed in iudice. satis ergo est q[uo]d pars fecit. q[uo]d in eo erat. de hoc vide p[er] archy. in. c. pia. de excep. l. vi. Do. de rota ponunt t[er]cia[m] opi. que pot[est] esse p[ro]cordantia duar[um] p[re]cedentiu[m]. dicit eni[m] sufficere q[uo]d testes iuraverint in termino et q[uo]d pars adhibuerit aliqua[m] diligentia[m] ut i. terminu[m] examinarentur. et hoc q[uo]d examinatio est quid facti que pot[est] co[m]mitti notario. et sic est in iudice et no[n] in parte. Credo indubitanter hanc esse differentia[m] inter p[ri]mu[m] casu[m] et secundu[m]. ut p[ri]mo casu[m] quando simpliciter fuit datus terminu[m] ad testes p[ro]ducendos sufficit p[ro]ductio facta coram iudice etiam si fiat in ultima die termini. quia satisfactum e[st] termino. ad hoc q[uo]d notat idem spe. in. ti. de dila. §. l. v. quid si. §. et. v. sic non exigitur petitio ut examinaretur Sec[un]do casu oportet q[uo]d testes p[ro]ducantur ita ante lapsu[m] termini ut verisimiliter possint examinari infra terminu[m] et q[uo]d detur aliqua diligentia p[er] partes ut examinent. alias nil operaretur illa statutio termini ad examinandu[m] re. hoc probat apertissime p[er] simile p[ro]sequi appellacionem est in parte. finire vero non solum dependet ab ea sed a iudice. nihilominus datur parti annus ad p[ro]sequendum et finiendum appellacionem. ut in de. sic. de appel. et intelligitur ut finiat quantum in ea est. ut in. c. ex insinuatione. de appel. et no[n]. plene in. c. ex rati[o]ne. e. ti. Ita dico in p[ro]posito si detur terminus ad p[ro]ducendum et faciendu[m] eos examinari debet p[er] v[er]u[m]q[ue] facere q[ui]ntu[m] in ea e[st] et adhibere diligentia[m] cu[m] effectu ut fiat et p[ro]ducendo ita ante terminu[m] ut possint p[er] iudicem recipi et examinari in termino parte instante et postulate sicut observatur in causa appella-

Sup. de iudic. p. 1. q. 1. de re iudi. c. i. r. l. l. d. d. de latius q. aut iudex nō fuit secut' dicta falsoz testiū vt qz iudex fuit motus ad sniam aliunde qz ex dictis testiū. r tunc clarū q nō sufficit testes dixisse falsum. d. c. cum. i. r. l. r. ratio quia non pbat hoc esse qd ab hoc contigit abesse. c. ij. d. trālla. prela. l. neqz natales. l. de pba. Aut iudex fuit motus ex dictis testiū vtputa quia dixit in sentētia vltis attestatiōibus. vt nō. dicit spe. i. ti. de pba. s. si. v. in sententia. alias puto secus p ratioz c. cum que. de re iudi. r de renun. in pntia. quia non semp ad vnā pbationis spm. rē. l. iij. ff. d. testi. r hoc cū quando fuit iudex motus ex dictis falsoz testiū dic q si snia fuit lata contra absentem dolo r falsis allegatiōibus partis pntis r tunc sententia est nulla. l. si ptoz. s. marcellus. ff. d. iudi. nō. bar. in. l. dyuns. ff. d. re iudi. r b cū in dubio sufficiat pbare solā falsitatē puto tñ q post publicatas attestatiōes nō debet admitti ad eam probandam nisi put. s. dixi. in pmo articulo. alias posset timeri timor subornationis testiū nisi in casibus in quibus pōt probari contrariū directe publicatione nō obstante de quibus aliquid. s. et aliquid dicam in. c. series. j. de testi. Aut fuit lata snia contra pntem r tunc li contra minore sententia est nulla fauore minoris etatis. nō. bar. in. l. dyuns. r. l. i. l. si ex fal. instr. palle. r idem dicā in sententia tali modo lata contra ecclesiā. ar. c. i. de in inte. resti. r nō q poterit falsitas pbari modo predicto. Si vero ptra aliū tunc sententia tenet sed venit retractada. vt. j. dicit. sed oportet q pbetur falsitas vt. s. dixi. r p hoc est declaratum aliquantulum vltimum dubiū. Venio nūc ad terciam questionē an sufficiat probare solam corruptionem absqz falsitate. Glo. instat r finaliter videtur concludere q sic li iudex fuit secutus dicta corruptorum alias secus p illud. c. cū. j. r. l. Finaliter hanc opi. videtur sequi bar. in. d. l. dyuns. si pbatur testem fuisse corruptum pecunia vt testimoniū diceret in hac causa licet expresse non fuit actum vt ferret iniustū et falsum testimoniū. quia fm cū hoc ipso probatur falsus. l. i. ff. ad. le. corne. de fal. Jo. an. videt b distinguere q an sententia sufficit pbare solam corruptionem quia agitur solū ad testes repellendos qui pfecto repellendi sunt cum sint pnti quia contra iuramentum receperunt precium sed post sententiā non sufficiat probare nudā corruptionem quia nūc agitur ad sententiā retractandū non ad testes repellendos. potest esse ratio quia non sequitur fuit corruptus. ergo dixit falsus Jo. an. transit cum doctrina bar. Do. car. tenet opi. Jo. an. Dicit enī q licet ex corruptela probetur testis falsus quo ad hoc vt puniatur de falso. vt. d. l. i. ff. de fal. non tñ p hoc sequitur q dixit falsus r ex hoc solo possit retractari sententia. Fallit fm cū in causa mū-

Stephano

De iudic. an dicitur iudex aliunde infusus pntis tunc

De pntia fuit lata iudex b. c. r.

An dicitur pntis pntis tunc rumpit ab ipso fuisse.

An dicitur pntis pntis tunc rumpit ab ipso fuisse.

vt hoc sufficiat si pbetur iudicē fuisse secutū dicta falsoz testiū. ar. j. de re iudi. c. i. r. l. l. d. d. de latius q aut iudex nō fuit secut' dicta falsoz testiū vt qz iudex fuit motus ad sniam aliunde qz ex dictis testiū. r tunc clarū q nō sufficit testes dixisse falsum. d. c. cum. i. r. l. r. ratio quia non pbat hoc esse qd ab hoc contigit abesse. c. ij. d. trālla. prela. l. neqz natales. l. de pba. Aut iudex fuit motus ex dictis testiū vtputa quia dixit in sentētia vltis attestatiōibus. vt nō. dicit spe. i. ti. de pba. s. si. v. in sententia. alias puto secus p ratioz c. cum que. de re iudi. r de renun. in pntia. quia non semp ad vnā pbationis spm. rē. l. iij. ff. d. testi. r hoc cū quando fuit iudex motus ex dictis falsoz testiū dic q si snia fuit lata contra absentem dolo r falsis allegatiōibus partis pntis r tunc sententia est nulla. l. si ptoz. s. marcellus. ff. d. iudi. nō. bar. in. l. dyuns. ff. d. re iudi. r b cū in dubio sufficiat pbare solā falsitatē puto tñ q post publicatas attestatiōes nō debet admitti ad eam probandam nisi put. s. dixi. in pmo articulo. alias posset timeri timor subornationis testiū nisi in casibus in quibus pōt probari contrariū directe publicatione nō obstante de quibus aliquid. s. et aliquid dicam in. c. series. j. de testi. Aut fuit lata snia contra pntem r tunc li contra minore sententia est nulla fauore minoris etatis. nō. bar. in. l. dyuns. r. l. i. l. si ex fal. instr. palle. r idem dicā in sententia tali modo lata contra ecclesiā. ar. c. i. de in inte. resti. r nō q poterit falsitas pbari modo predicto. Si vero ptra aliū tunc sententia tenet sed venit retractada. vt. j. dicit. sed oportet q pbetur falsitas vt. s. dixi. r p hoc est declaratum aliquantulum vltimum dubiū. Venio nūc ad terciam questionē an sufficiat probare solam corruptionem absqz falsitate. Glo. instat r finaliter videtur concludere q sic li iudex fuit secutus dicta corruptorum alias secus p illud. c. cū. j. r. l. Finaliter hanc opi. videtur sequi bar. in. d. l. dyuns. si pbatur testem fuisse corruptum pecunia vt testimoniū diceret in hac causa licet expresse non fuit actum vt ferret iniustū et falsum testimoniū. quia fm cū hoc ipso probatur falsus. l. i. ff. ad. le. corne. de fal. Jo. an. videt b distinguere q an sententia sufficit pbare solam corruptionem quia agitur solū ad testes repellendos qui pfecto repellendi sunt cum sint pnti quia contra iuramentum receperunt precium sed post sententiā non sufficiat probare nudā corruptionem quia nūc agitur ad sententiā retractandū non ad testes repellendos. potest esse ratio quia non sequitur fuit corruptus. ergo dixit falsus Jo. an. transit cum doctrina bar. Do. car. tenet opi. Jo. an. Dicit enī q licet ex corruptela probetur testis falsus quo ad hoc vt puniatur de falso. vt. d. l. i. ff. de fal. non tñ p hoc sequitur q dixit falsus r ex hoc solo possit retractari sententia. Fallit fm cū in causa mū-

moniali. vt in. c. licet. de testi. Ego ibi latius dico sup intellectū illi. c. r pono duas opi. p̄dima q aut testis recipit pecuniā vt diceret falsus testimoniū. r sic pnt sit extra iudiciū. r tūc cū p̄sumptio sit q sic dicitur. ar. c. p mas. de pba. r. l. generaliter. de nō nu. pecu. r. c. inquisitionis. in. si. j. de accu. debet hoc pbatio retractari sententia quia satis pbat p̄sumptiōe etiā falsitas r sic pcedit dictū. Bar. Aut pbatur simpliciter q testis recepit pecuniā vt testificaretur. r tūc pcedit opi. Jo. an. hec opi. esset satis equa saltē p opi. cōcordandis ar. c. cū tu. j. de testi. Alia opi. que mihi videt vrior est vt indistincte sufficiat pbare corruptiōez p tex. fung. in. d. c. licet. nec est vez q ponat casum sp̄ales in m̄imonio r minore vt quidā ibi volūt. hoc pbo p si. hui. c. cū. rō sup q fundat decisio ē general ad om̄s cas r ibi solū fūdat se tex. sup corruptiōe dicit q testi moniū isto corruptoz cū sint pnti nō est aliq̄tenus admittendū. r dic admittendū. i. cū effectu vt sustinetur snia. cū snia esset ibi lata. r ibi dico lan? maciano do materiā illi. c. r quicqz d saltē sit equitas maxima suggerit r non sustineatur snia lata ad dictū corruptorū r pntoz cum videā retractari sniam latā ad dicta conspiratoz qui tñ verisimili? potuerūt dicere veritate nec saltē sunt pnti de quib? tñ dicendū. vt. d. c. ar. j. r. l. vbi de istis conspiratorib? r hoc q ad terciā q. In quarta questioe glo. videt q snia lata p falsos seu falsa instrumēta bene tenet h̄ est retractanda. per. l. dyuns. palle. Contrariū tñ tenuit glo. in. c. cū venabilis. de excep. scz q snia nō tenet. r ponit glo. hic aliquos modos retractiōis sed nō loquit p̄fecte. iō p̄cludit sic capiēdo dicta Jo. an. i. d. c. cū venerabil. d. excep. vbi meli? t̄git qz h. r bar. in. pal. l. dyu. Et p̄mo nūquid tenet dic vt colligat ex sup̄dictis i. scda q. Quātr aut retractet dic q in casib? in qb? snia non tenuit pōt peti retractio de facto. sic de facto. possit p officiū iudicis r sic vsqz ad. xxx. an. si tñ victor fuit cōsciūs falsitatis tūc cū sit in pctō puto q de iure cano. pōt agi semp p viā denūtiatiōis cuiusgelice qz tenet rē cū peccato. ad h̄ qd in silī nō. Jm. in. c. ad aures. de p̄scrip. r in. c. qz pleriqz. de imu. ec. liz enī iste actiōes psonales vel officiū iudicis qd datur loco actiōis p̄scti bas regunt spatio. xxx. an. l. sic. l. de p̄scrip. xxx. an. sec? tñ ē vbi directe agit de pctō r ius agēdi fūdat sup pctō. vt ē tex. iūcta glo. nō. in. c. admonē. xxxij. q. ij. r. j. aliqd tangā vbi vero snia tenuit r peti? directe retractiō ex vitio falsitatis oportz venire p b̄ficiū restitutiōis in integz. vt. d. l. dyuns. r sic j. q d̄ctiōnū qz tanto tpe claudūē iste restitutiōes. in. c. i. r. ij. de in inte. resti. r in. de. vna. e. ti. qz h̄z loēi nō solū in ecclesijs r m̄noribus sed etiam in maioribus. vt. l. si. l. d. tempo. in inte. resti. in casibus in quibus maiorib? competit beneficiū restitutiōis in inte. ex iusta causa. vt ibi.

An dicitur huius q falsis iuramentum tenet i?

Anno 1500

De probationibus.

Supra... de re iudi. actor replicat de vicio falsitatis...

idem est ubi deducitur per via replicationis ad eundem effectum... de re iudi. actor replicat de vicio falsitatis...

canonico sententia erronea revocari et accusatio criminis restitui que singu. no. in practica. et facit glo. in p. alle. c. admonere. in c. o. tex. Inno. ubi hic refert quod...

Quia quod postor... retractare ut retractare...

Crimina... p. dicitur...

Qui... dicitur...

An crimina... p. dicitur...

*Quod si duo copulati sunt et unus est falsus et alter verus
et qualiter ad alios testes non potest in dubio se astrinxisse
p. ad coram pbandi et in glo. 4*

quibus sufficit probare alterum ex duobus etiam co-
pulative narratis si quodlibet illorum concludat intentum
proponens. sed in casu nostro sufficiebat ad testes repel-
lendos probare corruptelam vel falsitatem. ut. s. dictum est.
ergo et Glo. videt fatendo quodlibet istorum sufficere de p se
quod patet ex vbiis text. dum ponderat quod ille se astrinxit ad
vtriusque probandum quasi sufficisset alteri si se non astrinxisset
licet quodam dicat peritiam et minus bene. Sed peritiam. s. for-
manus glo. videt quod hic se astrinxit ideo non sufficere
alteri probare. sed si se non astrinxisset. ex hoc sentit glo.
quod expressit ille se astrinxit. et aptius tenet hic hosti. et
ideo finem cum non profuit probatio alteri. Alie. simile. in. l.
si. l. de fidei. Adhuc quod Jo. an. sup. text. aliter refert
hosti. dixisse. dicit enim finem eius quod se astrinxit copulato quod
hec duo de quibus in text. si prope. proposuit. et idem finem Jo.
an. si copulative secus si disiunctive. remittit ad non. in. c.
inter ceteras. de rescrip. ideo cantu advocati faciunt pro
stantiones in fine articuloz quas. s. recitari in non. Bar.
in. l. dyuus. ff. de re iudi. aliter dixit et nonnulli iudicio
meo. et cum videt hic sequi do. an. quod quibus ponunt duo
copulative vel disiunctive in eadem oratione unum tamen non ve-
nit qualificatio ad alterum et tunc non videt in dubio se astrin-
xisse ad vtriusque probandum ut in peritiam. Quibus unum
venit qualificatio ad alterum et tunc cum unicum sit factum licet
qualificatio videt se ad vtriusque probandum astrinxisse. sic in-
telligit hoc. c. r. d. l. dyuus. et hoc satis placet Red-
do rationem vtriusque dicti. nam cum verba debeant semper
latissime interpretari in favorem proponens. ut. l. si quis in-
tentio dubia. ff. de iudi. et quod ibi non. bar. dixi. in. c. cum
ad sedem. de testi. spo. non est verisimile quod superfluis probatio-
nibus vellet quod in dubio onerari ar. l. hec stipulatio. §.
dyuus. ff. de re. le. no. ca. r. c. licet. s. eo. et quod ibi dixi
et de remon. sup. hoc. r. l. cum de indebito. ff. de pba. ma-
xime cum sepe in iure copulativa resoluitur in disiunctivam
ex quo altera pars sufficit. et contra disiunctiva in copula-
tiva quam altera pars non sufficit. ut plene non. in. c. ex parte
et in. c. inter ceteras. de rescrip. et l. sepe. de ver. sig. ita
in dubio debent interpretari istum proposuisse ista duo co-
pulative. sed in secundo casu aliud est quod quoniam unum venit ut quibus
tas ad alterum unum est factum in effectu licet qualificatum.
vnde si probat factum sine qualitate non probat id quod propo-
sit. sed est aliud factum iuxta non. p. l. in. si. l. i. r. h. l.
de pba. merito non obtinet. Sed dices tu quare non
obtinuit hic commune cum per testes probaverit corruptioz
et sic per sequens falsitatem. Respondeo quod testes non plene pro-
baverunt hic corruptionem ut patet ibi videant aliquid
dicere etc. Ultima glo. dicit hic. Eum quod potest probari
falsitas per dicta aliorum testium si sibi contradicant. hoc
intelligo secundum non. in. c. in nostra. de testi. vel tercio finem
eum poterat probari per instrumenta. Nota bene hoc vel-
timus quod sicut instrumentum potest probari per testes. in-
c. cum Johannes. de. si. instru. ita et testes possunt repro-

*Quod si duo copulati sunt et unus est falsus et alter verus
et qualiter ad alios testes non potest in dubio se astrinxisse
p. ad coram pbandi et in glo. 4*

*Quod si duo copulati sunt et unus est falsus et alter verus
et qualiter ad alios testes non potest in dubio se astrinxisse
p. ad coram pbandi et in glo. 4*

*Quod si duo copulati sunt et unus est falsus et alter verus
et qualiter ad alios testes non potest in dubio se astrinxisse
p. ad coram pbandi et in glo. 4*

*Quod si duo copulati sunt et unus est falsus et alter verus
et qualiter ad alios testes non potest in dubio se astrinxisse
p. ad coram pbandi et in glo. 4*

bari per instrumenta probando per ea directe contrarium. sed
hoc intelligo inspecta qualitate facti testium et notario-
rum. iuxta non. in. c. tercio loco. s. e. et prealle. c. cum Jo-
hannes. Nota etiam quod directa contraria probatio
per instrumenta admittitur post publicationem attestatio-
num. vide. §. si. i. series. et quod ibi dicam. Secundo
ista glo. sentit tacite oppositiones quod non debeat hic ad-
mitti probatio contraria publicationis attestacionibus. in-
de. h. de testi. cum multis si. Respondeo quod poterit falsitas in-
directe probari. et non bene hanc glo. per his que. s. dixi quod
falsitas directe probari non potest publicationis attestatio-
nibus ratione predicta. et quando dicatur indirecta pro-
batio. dicitur non. in. d. c. series. et c. ex tenore. de testi. vel
finem glo. poterit probari quod corrupti fuerunt inde precium
recipiendo. et non bene glo. quod sentit illam opinionem. bar. quod
corruptus pecunia presumitur falsus et satis ex hoc pro-
batur falsitas. et non bene propter auctoritates huius glo.
Ultimo glo. querit quid si ad plenum fuisset probatum
alteri istorum scilicet corruptela vel falsitas nunquid index se-
ret sententiam contrariam sequendo dictum corruptio-
rum vel falsorum. Respondet quod sic in causa primata. si
ibi enim imputandum est qui ad vtriusque se obligavit. secus
dicit in causa in qua vertitur favor publicus quia tunc
index supplet ex officio. Et nota. si. glo. pro qua fa-
cit glo. in. c. si forte. de. dec. li. vi. et in. c. cupientes. §.
ceterum. in. v. excludendas. c. ti. et li. r. c. ut circa. in. v.
interdum. c. ti. et de appella. constitutus. r. c. cum dile-
cti. in. si. de elec. et quod non. Jo. an. in regula. in fami-
bus. de regu. iuris li. vi. Sed contra primum dictum
glo. adducit do. an. dictum Innocentii. in. c. cum olim.
de consi. vbi inter cetera dicit quod dato quod quis non pos-
set se fundare ex eo quod improbatum. si tamen index videt
illud facere pro parte admittit probationem et senten-
tiam promulgabit pro parte ex quo est probatum. et
huius dicti occasione tenet do. an. hic contra primam
partem huius glo. vbi expresse se non astrinxit ad pro-
bandum. et sic saltem ex equitate index moveatur ad
ferendam sententiam pro parte. movetur etiam quia
ex probatione facta resultat notorium in quo supplet
index sine parte. ut non. in. c. cum dilectus. de consue.
et de postu. preda. bone. d. i. Item quod vbi evidens da-
tur iniquitas vel sententia feratur cum damno. et iactu-
ra alterius potest pars licet de rigore iuris repellatur
ex equitate incitare officium iudicis ut equitatem eli-
gat. l. plane. r. l. si. ff. de peti. heredi. vbi autem se astrin-
xisset ad probandum vtriusque tunc convictio ei obstat
finem eum quia mos est gerendus fuit. l. circa. ff. de pba-
tio. et sententia iustificatur ex conventionione partium. ad
hoc. c. si. de cri. falsi. Hec differentia quam facit. do.
an. inter expresse et tacite se obligantem non procedit
quia id quod tacite inest habetur regulariter pro ex-
presso. ut. l. cum quid. ff. si cer. peta. et probat expresse hic

*Quod si duo copulati sunt et unus est falsus et alter verus
et qualiter ad alios testes non potest in dubio se astrinxisse
p. ad coram pbandi et in glo. 4*

De probationibus

scdm intellectum & lectu. bar. de quo. s. Item si suffice
ret pbare falsitate pducto articulo qualificato de cor
ruptione & falsitate. vt sentit do. an. ia daret apertissi
me via illudendi iura qz exclusus a pbatione directa
falsitatis no haberet nisi immiscere se de corruptione
vt sic admittat ppter nouitate articuli. & postea soluz
probaret falsitatem cuz ei sufficeret scdm opi. do. an.
Item daret via & materia corripendi testes. ille eni ti
mor q prius imminere potest timeri nuc si no fuit p
bata nisi solu falsitas. & si probata fuit solu corruptio
videtur q in fraudem capitulauerit de falsitate vt sic
admitteret ad probandu corruptos ad qua alias ad
mitti non debebat oblate publicatõe attestatiõu ex
quo prius no processerat ptestatio. iuxta ea q habent
in. c. pñtium. j. de testi. & hec pñsideratõe faciunt etiaz
contra scdm seu vltimã ptem glo. Quapropter ego
distinguerẽ sic. q aut aliqd fuit deductu in libello vel
articulo qualificato Exemplu in tex. vñ pone aliud. Si
dico q tñ? semproniu pñssit cu effusione sanguinis
vel q insultauit eum cu armis Aut plura fuerunt dedu
cta non qualificate sed copulatiue pñsertim i eadẽ ora
tione pñmo casu credo q nec in ca priuata nec pub
lica seu vbi veritẽ pmodu publicu sufficit pbare factu
sine qualitate vel ipsaz qualitate sine facto qz istud
probatu nunc non est illud qd fuit deductum in libel
lo vel articulo sed aliud. vt. l. denũtiãsse. ff. de adulte.
& in. c. si. de testi. spo. & eleganter per Ly. in. l. ij. l. d
proba. vbi dicit q si per accusatõnem vel inquisitõe
fuit pcessum contra aliquem sup insultu cum armis
vel percussione cum sanguinis effusione. & solum fuit
pbatus insultus vel percussio sine armis non debz se
qui condemnatio quia hoc est aliud factuz. & possz ut
credo attemptari q etiam in alio pcessu non faciet si
den ille probatõe etiam sup nudo facto quia testes
deposuerunt extra articulum. & sic non iurati. de testi.
c. de testibus. & ideo voluit simpliciter hic tex. q pba
tio alterius non sufficit. Secũdo casu subdistinguo
q aut illa plura in eadem oratõe deducta erant talia
ad que fuisset admissus quis a principio etiam distri
butiue aut non. si non tunc puto q non sufficit alter
utrius probatio quia presumitur q in fraudem vtrũqz
deduxit. vnde puto q si publicatis attestatõibus qz
capitulauerit q testes fuerunt corrupti & falsum dixe
runt & postea pbauerit solum falsitatem directaz. hoc
non sufficit quia videtur in fraudem capitulasse d cor
ruptione. vt liceret pbare directe falsitatem testium vt
.s. dixi. & q vna via tẽ. de pcura. tue. & fraudib? obu
andũ e de duoz. qnto. facit optie qd le. & no. in. c. vt
circa. de elec. li. vi. Aut fuisset admissus distributiue &
tũc aut expisse se astrinxit ad vtrũqz pbandũ. & pcedat
distingtio glo. quo ad hunc casum. nam in ca priuata
non sufficeret qz potuit sibi pñdicare. ar. optimũ in

.l. si conuenit. l. de re iudi. & de regu. ad apostolicã
sed in conueniente favore publicu non potuit se astrin
gere in damnũ ipsius s; ad exclusionem ipsius pponẽ
tis sic vt in si. gl. & in iurib? que. s. alle. ad corroborã
tionem ipsius. si autẽ se non astrinxit aperte sufficit al
terũ probare ex quo illud sufficit ad victoriã. vt dixi in
prin. gl. & nota has consideratõe nonas quas puto
verissimas Glo. in y. sed quare oppo. in eo q tex.
ponderat comune non probasse aliquẽ titulu duplid
en ratione nõ debebat vrgeri ad pbandũ titulu tũ qz
possessor non tenet regulariter ostẽdere titulu sue pos
sissionis. tũ etiam qz in hoc interdico vti possideatis
obtinere ille q nec vi nec clam nec pñario possidet tem
poralitã contesta. in si. de interdico. s. hodie. & sic ad
obtinendum sufficit probare nudaz possessionẽ Glo.
instat finaliter mens eius e q vbi altera pars pbaret
possessionem altera nihil vel paz probante procedit
contrariũ. sed vbi vtraz pars probaret possessionẽ
& sic iura sunt dubia valet tunc pbare titulu qz pñsumit
q iura sua sint potiora. & dic vt. s. dixi. l. d. osti. darius
soluit q ex eo q archiepiscopus pñmo possederat et
titulum probauerat orta erat pñsumptio contra fauen
tinos q violenter illam possessionem occupauerat. et
ad hanc pñsumptionem tollendam vtile erat probare
titulum. Item requirebatur titulus scdm eum ppter
seruicia que sibi deberi dicebat ad que non sufficit tẽ
pus probare. de censu. peruenit. d hoc vltimo dic ple
ne vt ibi. de pñmo. s. tetigi in notabilibus Oppo.
contra tex. in eo q innuit hic non fuisse locum interdico
vti possideatis cuz archiepiscopus solus veraciter
possideret. & sic obstat. l. si duo. ff. vti possid. vbi paz
q hoc interdico agere potest ille qui possidet contra
molestantem & contra inquietantem. Glo. magna sen
tit hoc contrarium in prin. et sol. q bene locus est
interdicto cum vnus possidet & alter inquietat nec b
dicitur contrarium. sed non est locus vt index pronũ
ciet vti possid. ita possideatis qz non cadit hoc casu ista
pñdicatio cum alter nõ possideat & hoc vult iste tex.
Nota hoc dictum glo. q hoc interdico nõ se
per datur inter duos qui contendunt se possidere. sed
quandoqz inter possidentem & molestantem. licet gl.
senferit contrarium in. c. cum dilectus. de ca possid. &
pprie. Sed pñnum dicitur sequitur comuniter doc.
ibi & hic & dico h pbare apertissime p istum tex. S;
quero de practica pñdicandi in b interdico vti posside
tis. Sol. dic assumendo mentẽ huius glo. magne q
quandoqz vnus pbauit se possidere tantum. quando
qz vterqz sed diuerso modo & diuerso iure. quandoqz
eodem modo & eodem iure. pñmo casu pñdicatur
solum pro eo qui probauit & practica pronũcandi est
hec. pñcipitur ei vt desistat a molestatione de presenti
& vt non molestet in futurum & poterit cõdemnari ad

*Item quis non videtur
ad pbandũ iuris*

*Interdicto vti possidendi qz
agere p*

*Alto practicum pñdicandi in
interdicto vti possidendi*

De vti possidendi possidendi

*In omni parte possit
dici per se et per se*

interesse molestationis de preterito si hoc fuit petitus vt
s. plene dixi Seco cau qui vterqz probat possessione
diuerso mo et diuerso iure iudex pronuciabit p vtroqz
no tamen sic in cosulo vti possidetis re. Sz distinguet
qualitates possessionu. put quisqz pbabit vtruta qz
tu pbasti te habere possessione proprietatis ciuile. ego
pronuncio te ita possidere vt possides re. vt in gl. et fm
Juno. dz addere in snia. et circa istam possessione vim
tibi fieri prohibeo. hoc semper iudex debet addere cu
de hoc interdicto pronuciat. L. vti pos. l. vna. fm cas
et bñ. et dicit ibi Ly. q. debet addere ad illa verba. pro
nuncio te possidere vt proprietarium et liceat tibi facere
omnia que spectat ad proprietarium et de altero pot di
cere pronuncio te possidere vt usufructuarium. et liceat
tibi facere omnia q spectat ad usufructuarium et sic de
similibus. et omnia ista debet simul coniungi ad maio
rem dilucidationem rei. In tercio casu qñ vterqz pbat
eodem iure et eodem modo. Glo. dicit q si alter mel
ius probauit. puta pbado anterioritatem possessionis
vel meliorem titulu vel per meliores testes ipse solus
obtinebit et pro eo pronuciabit. vt in prima practica
dixi seu primo modo. et probatur hic ut dixi in nota.
Si vero probatoes per omnia sunt equales feret sen
tentia contra eum in iudicio qui prouocauit et absolue
tur prouocatus qui tenet locum rei. s. e. c. ex litteris.
si simul ad iudiciu prouocauerunt et sic omnino sunt
paria. Glo. ponit tres opi. Quidaz enim dicunt q iu
dex debet pronuciare in cosulo vti possidetis ita pos
sidentis quod non placet glo. quia continet impossibi
litatem cum impossibile sit vtriqz eandem rem eodez
modo possidere. Item dicit q poneret arma in man
ibus contendentiuz contra. l. equissimum. ff. de usufru.
Ideo aliq et scdi dicunt iudicem debere hoc casu sup
sedere qz in re incerta non deberet etiam sententia fer
re. xi. q. iij. graue. et facit pro hac opi. scdm Jo. an. vt
partes tedio componant inter se vel per comunes ar
bitros. Sed contra hanc opi. facit quia ex dilatoe sen
tentie partes contendentes insolidum possidere d fa
cili veniant ad arma. et his scandalis iudex debet oc
currere. d. l. equissimu. Tercia opi. e vt hec dubietas
forte dirimatur. l. sed cum ambo. ff. de iudi. et h iusti
e et de consuetudine approbat scdm hosti. sz accur. et
petrarium. L. vti possi. l. i. quia iudiciu sortis no ha
bet locum in facto incerto. Item bar. in. l. si duo. pre
alle. quia licet questio iuris forte quadoqz dirimatur
d. l. si casus ambo. questio aut facti non vt. l. duo sunt ti
tij. ff. de testa. tute. Jo. an. videtur transire cu hac ter
cia opi. glo. dicens eam debere itelligi nisi vtraqz par
tium resistat iudicio sortis. tunc enim mutuo se impe
diunt fm eu. adducit no. in. c. si. de. sortile. vñ si vter
qz pferat iudicio sortis. qñstio no videt mibi dubia.
cu em in b ptes pueniri possint ar. l. si puenit. ff. de

*In omni parte possit
dici per se et per se*

*In re incerta non deberet etiam
sententia ferre*

re iudi. Si autez vterqz vel alter dissentit placet mibi
petraria opi. vt no recurrat ad sortes ne iniuria fiat alte
ri. ad h qd no. super rubrica. de spon. duo. sz ut salua
uetur hoc casu glo. intelligendo ea vt forte dirimatur
quis debeat sustinere ptes actoris cu ambo simul ad
iudiciu prouocauerunt. hec enim est questio iuris ut p
batur in. d. l. sed cu ambo. non autz debet dirimi for
te quis dicatur possessor qz hec est questio facti. et sic
habet hanc tercia lectu. et glo. in prima pte declarata
Extra gl. ponit Cui. quarta practica seu opi. poterit
en iudex scdm eu pronuciare vtriqz possidere medi
etatem pro indiuiso donec de proprietate constabit. et
quan. h hec opi. non placeret in hoc qz b non fuit pe
titum. et sic ob. c. licet hdy. d. sumo. Bar. in. l. si duo
ff. vti possi. hac opi. tenet licz non allegat hoc dictum
Cui. probat hac ratioe. Si eni duo sunt fructuarij in
fundo quia cuiuslibet est usufructus relictus insolidu fa
ciunt sibi ptes p concursum et vterqz erit in possessio
ne pro medietate. l. si. in prin. ff. vti possi. Item vide
mus in duobus legatarijs quibz eade res insolidum
est legata. nam si quilibet pbat se possidere et q possi
deat medietatem p indiuiso. tunc faciant sibi partes p
concursum. l. plane. ff. d. lega. l. ita in. pposito videtur
dicendum q ex quo ostendunt titulum equalem vt nul
lum ostendunt cum habeant saltes titulu a iuregentiu
quasi occupauerint rem vacantem iudex pronuciabit
vtrunqz istorum possidere comuniter et p indiuiso. et b
satis mibi placet vt sic vterqz obtineat ar. bo. hic a co
trario. Et ad dictum seu impugnationem Juno. respo
deo q satis vtraqz pars hoc petijt dum quilibet pete
ret aliu a molestatoe compesci. debet eni alterutriqz
precipere ne alterum molestat quo minus medietate
p indiuiso possidere liceat dicit etiam ibi Bar. q po
terit iudex diuidere si vult. hoc ego puto verum si vtra
qz vel altera ps instat. alias non dz iudex super non
petito tacite vel expresse se impedire. ar. in. l. si. de
fideicomiss. liber. et. l. iij. s. h aut iudiciu. ff. de dam. in
sec. Huc quero quia. s. visum est de practica pro
nunciandi sup h interdicto vti possidetis p quibz rebz
competit Respondet hec glo. q locum hz pro possi
sione sola retinenda. ff. vti pos. l. i. s. iij. datur etia pro
iuribus incorporeis et usufru. ff. vti possi. l. vti. et di
cit goff. et bene q datur pro iuribus quasi vti possi. et
dic q datur vtile interdictu vti possidetis sicut i simili
de interdicto vnde vi. dicit Juno. in. c. querdam. de
elec. et dixi vtile interdictum quia mens legis cognuit
sed no verba. de quo plene no. per Ly. in. l. ex plac
to. L. de re. pmi. et datur hoc interdictum etiam pos
sessori. vt hie in gl. et in tex. pro rebus vero mobilibz
competit interdictum vtrubi. et expone vt hie in gl. qua
nota. et vide spe. in ti. de peti. et pos. s. i. ver. non tamen
vbi dat psilium in apprehedenda possessione et puaer

*In quibus casibus possit
dici per se et per se*

De probacionibus

aduersarium cum credit pbatōes esse equales super possessione. Glo. vltima op. contra tex. i eo qd sententia fuit hic lata contra comune cū tamen iudicis cōmunitatis fuisset in iudicio z cum eo fuisset lris contestata. vt patet in. c. penul. de iura. calū. vbi narratur idem factum. z sic ob. l. i. de sen. z inter. om. iud. z nō. in. c. querelam. de electi. Glo. remittit ad ibi nō. Secundo dicit qd ecclesia non multū curat de hac solitudine. z sic non sit vis an feratur cōtra dominū an cōtra procuratōrē. Idē nō. glo. in. c. suscitata. de i. inter. resti. Jo. an. refert hic quosdam dicere qd cōmune iniuriose exegerat ista seruicia z cōtra iniuriantem debuit sententia ferri. L. de iniu. l. vi. z cum b. transit hic do. an. Sed certe hoc non procedit qz hic non agebatur actōe iniuriantum que infamat. sed interdico vti possidetis quod non infamat sicut nec alia interdica. l. ne qz. vide vi. ff. d. vi. z vi arm. z sic cessat ratio. l. si. Sic ergo melius non ponendo in hoc spālitate in ecclia qd vbi nōqz administrator generalis est in iudicio p̄t sententia ferri z in personam procuratoris z i personā domini. z ita fuit hic z in. d. c. suscitata. vt nō. bar. in. l. stipulatio ista. §. si stipulor. ff. de ver. obli. secus ē vbi simplex procurator interuenit in iudicio. Ratio diuersitatis est quia in iudicio quasi cōtrahimur. l. iij. ff. de pecul. nō. in. c. pia. de excep. li. vi. sed procurator nō habens generalem administratōem directe cōtrahendo verba concipit in personam suam z non in personam domini. vt nota. in. l. multum interest. L. si quis alteri vel sibi. ideo sententia ferenda est i personā procuratoris qui quasi contrahit. sed generalis administrator ut tutor procurator. yconomus vel iudicē. vel actor. potest etiam contrahendo concipere verba i personam domini. z illi acquirat vtilē actionem. vt. l. eū qui. §. si actori. ff. de eo. qd cer. loco. sic z in quasi cōtractu vt in iudicio possunt verba concipi in personā domini vt hic. z sic in hoc non notatur diuersitas inter ius canonicū z ius cōmune. z bene nota hanc rationem quia hoc nostri simpliciter transcutunt cum gl. z d. materia dic vt plene nō. in. d. c. querelam. vide etiaz bar. in. d. l. i. de sen. z inter. om. iud. Ultimo scias qd Inno. hic posuit glo. mag. z intricatam. referam tamen id quod est vtilitatis. Expo. ergo contra tex. ex quo etiam archiepiscopus probauit se possidere dēta loca cum omni iurisdictione honore z districta. et commune probauit de quibusdam seruicijs dūtaxat debebat sententia ferri pro vtroqz. z sic dicta testium erant ad cōcordiā reducēda. ar. c. cum tu. j. de testi. nā respectu istoz seruicioz que cōmune perceperat cessabat ratōes littere qz duo eandē rem zc. z qz archieps melius probauerat quia iste probatōnes reflectebantur ad diuersa z non ad idēz. z possibile est qd aliquis habeat generalem iurisdictionēz in loco. z qd alter per

ciplat ibidem aliqua iura. ar. c. cum olim. §. p̄scrip. nota Inno. in. c. conuente. de of. ordi. So. Inno. multum instat ut. s. dixi. sed vera z clara solutio est qd cōmune p̄tendebat hic habere non illa seruicia specialia dūtaxat que probauerat. sed omnem iurisdictionem honorem z districtam. sicut asserbat z p̄tendebat etiam ecclesia. ad hoc probandaz probauit qd illa seruicia perceperat. z sic iste probatōnes reflectebant ad idem. merito succubuit cōmune z obtinuit ecclesia quia probauit melius de iure suo z duo eandem rem z eodem modo possidere nō possunt vt in littera. z sic melius ratōes hic allegate. z satis hic intellecta p̄gruit hinc littere nec debuit iudicari p̄ cōmuni quo ad ista seruicia quia ea non petebat vt p̄dixi. nunquid autem obtinisset si specificē egisset pro istis seruicijs Inuariat. sed host. videtur sentire qd non quia ex quo ecclesia probauit d̄ antiquoz possessione. z generaliter p̄sumitur cōmune illa occupasse violenter z illicite vt in littera. Ego putarem hoc dictum procedere si hec seruicia includerentur sub generali iurisdictione ecclesie secus si essent alia seruicia alias nō debita ecclesie. tunc enim potuisset cōmune illorum possessionem acquirere z etiam p̄scribere ecclesia etiam infca. quia nō ageretur hoc casu de p̄iudicio ecclesie sed subditoraz vt nō. voluit Inno. in. c. conuente. p̄ealle. z ibi vide as. z bec sufficiant. *Si quis nominent aliquē si*

Er tuas

Si quis nominent aliquē si
liam z ita cōmuniter reputatur non creditur postea alteri eoz iuranti contrarium. hoc dicit. Cōmunitis diuisio. secunda ibi. quia. Nota primo qd quemadmodum natus i domo ex vxore p̄sumitur filius mariti. l. si vicinis sciantibus. L. de nup. ff. de i. ius vo. l. quod semper. quod intellige si tempore conceptionis maritus erat p̄sens secus si absens. l. filium. ff. de his qui sunt sui vt alie. in. Ita natus ex concubina in domo p̄sumitur filius concubinarij vt hic. z vide glo. nō. magis clarum. in. c. michael. de fil. p̄f. z plus probatur hic qd etiam p̄sumitur filius licet multo tempore per prius prolem ex ea habere non potuisset. z ab eo quandoqz diuertisset quod nota. z pro hoc allego tex. valde nota. i. l. miles. §. defuncto. ff. de adul. vbi probatur qd licet p̄betur vxorem fuisse adulteram tempore conceptionis filij ex quo etiam illo tempore iacebat cum marito p̄sumit potius filius mariti qz adulteraz fauore filiationis. ita dicerem etiā i concubina vt lz illo tempore cognosceret ab alio ex quo etiā iacebat cū concubinario potius p̄sumatur filius concubinarij qz alteri qz fauorabili z honorabilius ē filio qz qd dicit vulgo p̄cept. ar. i auē. lz. L. de natu. libe. z insu. de here. qd ab intesta. p̄ p̄n. z qd nō. in. c. cā. qd si sint lex in. c. nisi. de renū. ergo ita est p̄sumendū. ar. insu. de iure p̄so. p̄p̄f. z satis bñ facit

Mag. Jo. gabrius in domo p̄f. nō. filij concubinarij

In dubio non nisi per alleganda +

De probationibus

directe et propter se, patris, ar. in. d. c. si papa. r. l. ex hac
 scriptura. cum materia sua. ff. de dona. r. qd no. i. c. si.
 de succel. ab intest. r. hec no. qz aperunt multu intelle
 cu buius. c. **Oppo.** r. videtur qz potius debuit hic
 iudicari contra filiationem qz pro. quia in contrariu con
 curbat prima assertio paterna dum nolebat istu reci
 pere. p filio nec presumendu est sine legitima ratione suis
 se motu. **Itē** concurrat secunda assertio materna in
 rata r plus dz credi secundo dicto iurato qz pmo sine
 iuramento. ar. c. d. testibus. j. de testi. Glo. h. format in
 effectu ista contraria. r sol. ppe. si. qz hic concurrat
 favor filiationis r comunis opinio r nominatio vtrius
 qz parentis. pondera bene glo. qz sentit qz vbi cessat
 set nominatio r comunis opi. ponit statetur secundo di
 cto iurato qz primo. **Itē** quia hic concurrat favor fi
 liationis. contra hanc ratione surgit hosti. dicens qz
 huic proli cu esset illegitima favor non debetur. unde
 assignat ipse duas rones quare statur potius primo
 dicto. **Prima** quia psumebatur matrem nanc dicere
 contrariu vt euitaret morte filij vt. s. dixi. ar. l. isti qdez
 ff. qd me. cau. **Secunda** ratio quia primu dictu ptra
 riam secundo dubitationem inducit. r in dubia via tu
 tior est eligenda que no erat in n. contrahendo **Jo. an.**
 dicit qz si hec littera intelligatur in matrimonio ia co
 tracto. put magis colligitur ex antiquis. illa rō hosti.
 non est bona sed potius contradicit qsi tutior via est
 tunc vt non dissolueret matrimoniu. ar. c. licet ex qdaz
 in fi. j. de testi. r ideo simpliciter tenendu quod posuit
 in sumario quasi velit qz hic cum primo dicto concur
 rebat nominatio r comunis reputatio r hoc est quod
 voluit glo. hic in fi. r sic etiam transit hic do. an. Ego
 habeo p indubitato vt secundo dicto non sit standum
 licet iurato vbi cu primo concurrat comunis reputatio
 duabus rationibz. **Prima** quia ex nominatione r co
 muni reputatione r tractatu plene probatur filiatio eo
 modo quo probari potest. a qua plena pbatione du
 rum esset recedere per assertionem vnus licet iurataz
 alia eni sequeretur absurdū qz parentes possent ad
 eoz beneplacitum filios proprios ab eozū cara r suc
 cessione repellere negando filiatione proprio iurame
 to. contra. c. transmissio. in fi. qui si. sint le. cuz glo. sua
 r. l. si. inacta glo. ff. de proba. vbi est casus. r. l. filii.
 ff. de his qui si. sunt sui vel alie. in. **Secunda** ratio que
 ponitur hic in tex. quia nimis iniquū esset qz quisqz
 sua dilucida voce rē. **Ex** his habes clarissimas ratio
 nes decidendi in. c. nostro. sed dubium esset extenden
 do r ampliando terminos littere. quid si cu primo di
 cto non concurreret comunis reputatio r tractat? nū
 quid pvaleret secundū dictū cu iuramento. **Ex** di
 cto glo. r comunis lecture videretur dicendum qz sic.
 Ego adhuc dicerem oppositu si prima confessio ema
 nasset cum suis solenitatibus r principaliter propter

se quia tunc non debet admitti ad eisdem contra
 rium etiam cu iuramento. vt apertissime probatur hic
 iuxta. l. generaliter. l. de no. nu. pe. iniquū eni nimis
 est vt qz quisqz sua dilucida voce confessus est rē. vt
 hic. et. d. l. generaliter. r. s. aliquid dixi. et optime fa
 cit quod no. bar. in. l. eos. ff. de fal. ad idem. l. vbi re
 pugnantia. ff. de re. iu. et. c. sollicitudinē. de appel. r. c.
 litteras. de presump. r hec faciunt ad questionē. **Qui**
 dam extra iudiciū dixit et asseruit certū quid vno mō
 demū productus in teste in iudicio dixit oppositu seu
 alio modo. nunquid sit credendu secundo dicto iura
 to in iudicio an primo extrajudiciali sine iuramento.
 hec glo. in fi. videtur sentire qz potius sit standū se
 cundo cum iuramento. **Bar. in. d. l. eos. ff. de fal.** aper
 tissime tenet contrariū dicens qz nedū non creditur di
 cto secundo quinimo potest de falso puniri. per. d. l.
 eos. h. responsio. que profecto. l. non probat quia lo
 quitur de his qui varia r contraria testimonia protu
 lerunt **Do. an. in. d. c. cum in tua. de testi.** vbi refert b
 dictū **Bar.** dicit se putare secundū dictū non valere
 contra primū. maxime si primū transit in tractatū
 allegat hoc. c. quia ex primo dicto iurato secundo fal
 tem conuincatur mendax et sic in peccato dixit tamen
 qz per hoc non inducitur falsitas. vt voluit bar. possi
 bile eni est qz prius dixit mendaciū vt cōplacere par
 tibus. sed nunc dixit verū. et non omnis mendax pu
 nitur pena falsi. l. l. ff. de fal. putat tamen qz sit suspe
 ctus de falso. **Ego** simpliciter dicerē standū secundo
 dicto licet aliquantū ei detrahatur ex priorū dicto co
 trario. ar. c. pterea. de testi. cogen. cu ibi nota. p. **Imo.**
Aboueo r principaliter quia ad hoc vt credatur testi
 defertur iuramentū vt timore iuramenti cogatur dice
 re veritatem. d. c. de testibus. j. de testi. r. iij. q. iij. §.
 itē iurandi. quapropter presumēdū est qz nūc dixit
 veritate et non prius. vide simile in eo qui vnum dixit
 ante torturaz et contrariū dixit post torturā. statur eni
 secundo testimonio quia tūc metu torture presumitur
 dicere veritate vt i. l. postulatū. §. h. si negauerit. ff. de
 adulte. idem nota. bar. in. d. l. eos. ita dicendū i pro
 posito cum iuramentū sit quedaz tortura spiritalis.
 nec debet presumi immemor sue salutis. maxime i b
 vbi non tractatur de suo damno vel cōmodo. i. q. vij.
 sanximus. **Secundo** de hoc videt bo. tex. in .c. in
 quisiōis. v. aut etiā. de accu. vbi si quis dixit se inimi
 cū alicui extra iudiciū creditur nihilomin? sibi postea
 testificati cōtra illū in iudicio si psumatur primū dixit
 se in fraudē vt non testificaretur cōtra illū r sic menda
 ciū simplex nō repellit indistincte a testimonio ita i. p.
 posito psumēdū ē qz pmo. id dixit vt pūb? morem ge
 reret h postea timore iuramenti dixit ver r b experientia
 efficac rerum magistra pprobat. **Tercio** vide glo.
 optimā qz b sentit in. c. cam q. j. de testi. r ē glo. h. i. h.

De pmo ad baym p d

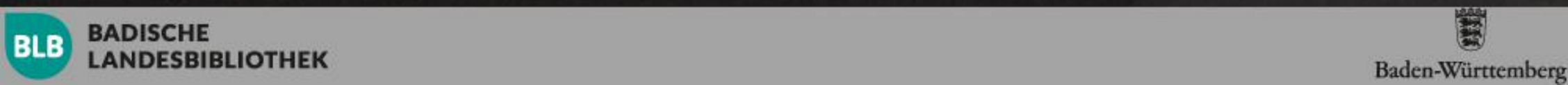
An sit credendum p dno iura to in iudicio an primo extrajudiciali sine iuramento

Magis videtur primū pna

Ad hoc non creditur nisi defertur iuramentū et timore iuramenti

Iuramentū est qd tortura pna

De pmo ad baym p d

Judex de iuramento male p[er] h[ab]ere eff[ect]us s[er]v[ari]

*propter p[ro]p[ri]um s[er]v[ari] arbitrio
et non s[er]v[ari] s[er]v[ari] p[ro]p[ri]um*

que t[ame]n plus q[uam] p[ri]mū d[ic]tū contrariū non ob. Se-
cundo etiam si p[ri]mū fuit receptū in forma testimoniū
dūmodo ex aliqua causa non valuerit attestatio rece-
pta. puta quia recepta a iudice non suo. quod nō. et p[er]
ista parte contra bar. andini consuluisse bal. et incipit
consiliū licet assessores. et tenuisse in. d. l. eos. ac ange-
lum cum secutum. et vide quod nota. in spe. in ti. de te-
sti. in. §. l. v. quid si ides puto tamen q[uod] si p[ri]mū d[ic]-
tum fuisset iuratum q[uod] non valeret secundū quia con-
uincitur necessario de peritio ponendo se inter duo
contraria iuramenta. de iuratu. c. tua. et quod ibi nō.
facit. d. l. literas. de presump. et sic cū iuramento possit
saluari theozica quā dat ibi bar. cū timetur de variat[i]o-
ne testiū vt p[ri]us faciat extra iudiciū corā testib[us] con-
fiteri cū iuramento. Sed predictis ob. iste tex. et d. l.
generaliter. vbi etiā cū iuramento non potest quis ve-
nire contra cōfessionē suā. sed respondeo vt. s. dixi q[uod]
p[er]cedit quando pars p[ro]fiteretur seu negat in facto p[ro]prio
vel quasi seu quando assertit secundo id quod p[ro]sumit
appetere. tunc eni ob. sibi confessio sua secus aut quā
do assumit in facto alieno. duz eni esset q[uod] ex simplicia
assertione possit p[ro]cludere v[er]itatis indagāde. sile
in tortura. vt. s. dixi. et in. d. c. inquisitio. et h[ab]et nō.
q[uod] habes intellectū ad multa

*Ante iuramento quis p[ro]fiteretur
et non p[ro]fiteretur p[ro]p[ri]o*

Coniam contra *istud. c. e*
valde fa-
mosum et hoc dicit in summa Iudex debet

habere notariū vel duos viros idoneos qui scribant
acta iudicij. alias si quid difficultatis emerit p[er] su-
periorē punietur nec credetur ei super processu nisi in
quantū per acta v[el] alias per legitima documenta cō-
stabit. Diuiditur in tres partes In prima ponit con-
stitutionis causa. In secunda constitutio. ibi statuitur
In tertia pena. ibi index autē. Nota ibi iniqui in
dicis. iudicē dicit iniquū cū male se habet i officio suo
et hoc ideo quia index debet vti equitate. iij. q. iij. c.
l. unde scdm Jo. an. falsitas p[ro]p[ri]e est in teste qui de-
bet vti veritate. d. c. fal. c. l. xi. q. iij. quisquis. iniqui-
tas in iudice qui debet vti equitate. d. c. l. qd nō pro
forma et practica formandi processum contra testē vel
iudicē. Nota secūdo ibi veram negationē rē. q[uod] ne-
gationū quedā est vera quedam non vera. et appellat
hosti. veram illā que est pura simplex et indetermina-
ta. Jo. an. intelligit tex. indeterminata. naz si dicitur
q[uod] citatus tali die et sic determinata nihilominus po-
test deficere p[ro]batio de contrario. et ideo tex. hic dixit
quandocūq[ue] q[ui]s aliquando probari potest. Ego dico q[uod]
vera negatiua est illa que nō habet in se inclusas affir-
matiuam siue sit determinata siue non. s. de renū. sup
hoc in. fi. vbi nō. Si eni habet in se inclusam affirma-
tiuam illa non est p[ro]p[ri]e negatio. vt si dico q[uod] non con-
fensi sponte in dicit enim q[uod] per metum confensi et h[ab]et

est affirmatiua q[uod] d[ir]ecte p[ro]bari potest. sed negatiua
vera nunq[uam] d[ir]ecte p[ro]bari potest. vt patet ibi i tex. nul-
la sit d[ir]ecta probatio licet aliud senserit et minus be-
ne Jo. an. in. c. bone. de elec. et dic vt ibi plene nō. sed
quandocūq[ue] impossibilis est p[ro]batio vt quando non est
restricta seu determinata ad certū locū seu ad certas
personas quandocūq[ue] probatur sed difficulter vt quia i
d[ir]ecte vt quando est restricta modo predicto. iō tex.
hic dic q[ui]q[ue]. Nō t[er]cio acta scribenda tam i ordi-
nario iudicio q[uam] extraordinario et hoc intelligit sit
causa modica. tunc eni nulla scriptura requiritur nec
respectu sententie respectu p[ro]cessus sed creditur simpli-
ci informationi iudicis. vt est tex. nō. in an. nisi breui-
ores. L. de sen. ex pericu. reci. et ibi p[er] bar. qui hoc tex-
net expresse. et clarus facit tex. in an. vt indi. sine q[ui]-
sus. §. veritate. coll. ij. Nō et si in istis modicis credit
relationi nūtiij. l. ea quidē. L. d. accusa. nō. in. c. cū pa-
rati. de appel. fortius creditur simplicia assertioni iudicis
facit ad predicta tex. in. c. si quis cū derico. xi. q. l. vbi
opp. tex. iuncta glo. et vide q[uod] nō. glo. in. c. l. de libe-
obla. et q[uod] sup ea dixi. et idē dic in cōmibus leuib[us] vt
l. lenia. de accu. et q[uod] ibi nō. et in. d. an. nisi. et p[er] hoc
nō. dicit bar. in. d. an. nisi breuiiores. q[uod] vbi dat p[ro]p[ri]o
arbitrio seu iudici vt procedat sine scriptis videt[ur] par-
tes voluisse vt ip[s]ius simplicia informationi vel r[ati]o-
credatur. quod bene nō. pro limitatione eoz que dixi
i. c. post cōfessionē. s. c. Que aut dicitur causa leuis dic
hoc arbitrariū respectu qualitatis p[ro]sonarū et cause vt
nō. in. d. an. nisi. vide glo. in. c. fi. de re iud. l. vi. Et
predicto limitant multū hunc tex. et vide per do. an. i
c. quintanalis. §. de iuratu. xxvi. coll. vbi limitat h[ab]et
etiā bar. in actis ordinarijs. secus in de casibus q[uod] h[ab]et
esset valde periculosum q[uod] d[ic]t[ur] eis dependet decisio in
sticte. pro h[ab]et q[uod] ip[s]e bar. nō. in. l. si societate. §. arbitroy
ff. pro so. vbi vult q[uod] per testes possit p[ro]bari factū arbi-
troz cū corā eis nō requiratur scriptura Nota ibi
publica p[ro]sona rē. q[uod] notarius dicit publica p[ro]sona.
et h[ab]et ideo quia gerit officiū publicū. et ideo q[ui]q[ue] appel-
latur seruus public[us] quia seruit publice exercendo offi-
cium suū. ff. rem pu. fal. fo. l. ij. in fi. et. c. ij. de v[er]u. li.
vi. Quandocūq[ue] dicit scriuarius. §. de p[ro]scrip. ad audie-
tiam. et de here. si aduersus. Quandocūq[ue] dicit tabellio
§. de si. instru. c. pe. Jte et notarius. de sumo. c. i. Jte
tabellarius. L. qui testa. fa. possunt. l. hac consultis
ma. §. sed q[uod] tabellarioz. et in. l. l. de tabel. li. x. Di-
citur etiā scriba vt ibi nō. in rubrica. de dineris nomi-
nib[us] et officijs eoz Et ex p[re]dictis nō q[uod] q[ui]q[ue] vnum et
ides h[ab]et diuersa nomina et h[ab]et p[ro]pter diuersos effect[us]. di-
enī notari[us] q[uod] redegit i nō. scrib[us] public[us] q[uod] seruit publ[ic]e
rē. sic limita. l. si idē codicill. L. d. codicill. vbi videt[ur]
inmū cōtrariū Nō ibi aut duos viros idoneos rē
q[uod] vni q[ui]q[ue] idone[us] nō equiparat notario quia est

*Judex non debet h[ab]ere d[omi]nū s[er]v[ari] h[ab]ere
p[ro]p[ri]o s[er]v[ari] h[ab]ere s[er]v[ari] h[ab]ere
Notari[us]*

Saffine Normin

De probationibus

approbatus et gerit officium publicum. et sic collige quod in
p[ri]ncipalib[us] ad officium alicui[us] plus debet sibi credi quam alteri
quantumvis idoneo. facit. c. ad audientias. de p[re]scrip[ti]o[n]e
et vide quod no[n]. in. c. cum parati. de appel[latione]. sed duo te
stes bene equiparant notario ut hic. et in. c. cum Joba[n]nes.
de h[ab]itu. et in. c. in exercitiis. l. de h[ab]itu. instrum[entis].

¶ No[n] quod officium notarij in causa versatur circa tria
dumtaxat. Primo ut universa iudicij acta describat
sine iudicis preceptum apponendo locum et tempus
scripture. et quod requiratur iudicis preceptum seu aucto
ritas. facit ibi tex. iudex semper adhibeat etc. et i[tem] ali
quid dicitur de loco et tempore. vide tex. cum ibi no[n]. in. c.
abbate sane. de re iudi. li. vi. vbi declaratur quare ista
inseruntur. Secundo ut actorum exempla tradat partib[us]
Tercio ut actorum originalia penes se retineat ut si quod
difficultatis postea emergerit ad ipsa adhibeatur recur
sus. et per hoc expedita est questio qua queritur quod si iu
dex dicat quod velit acta remanere penes eum et notarij
velit quod penes se certe p[re]ferendus est scriptor per istas
litteras. Item quia si de sua scriptura dubitaret pos
set sibi periculum imminere. unde sua interest ut penes
eum remaneant. nec ob. c. si. e. quia ibi de facto acta
remanserunt penes iudicem. et hoc tenet Jo. an. hic et fac
iuramentum quod ipse notarius p[re]stat de quo in. c. sicut
ne de. vel mo. dicit tamen Jo. an. quod de facto servatur
quod si notarij sunt officiales eorum comitum vel rectorum
qui civitatibus p[re]sunt coguntur finito ipsorum officio
dimittere acta in camera officij quod gesserunt. et pro
hoc more bene facit sine eum. c. ad audientias. de p[re]s
crip[ti]o[n]e. et quod le. et no[n]. i. e. cum causam. dicit tamen equi
talia duplicari ut penes utrosque remaneant quod sa
tis mihi placet ut sic consulatur et officio quod gesse
runt et ipsi notario et iura varia reducunt ad concordiam

¶ Nota ex predictis et ex tex. quod si super exemplari
omnium dubitatio recurrerit ad originalia No[n] dicitur
hic. p[er] iij. que sunt de actis iudicij. et de exceptio[n]e vide
quod no[n]. spe. in. ti. de dila. s. i. v. et no[n]. et p[er] dera quod hic
inter acta non fit m[er]ito de sententia. et sic videt quod sen
tentia non sit de actis seu processibus iudicij. et sic facit
ut appellatio[n]e actorum aut processibus non comprehenda
tur sententia. contrarium tenet hic Jo. an. super. v. pro
cessu. remittens ad no[n]. per se in. c. in p[re]s[ent]ia. de renun.
et vide per eundem in addi. spe. super rubrica. de sen.
p[ro]la. ubi latius disputat concludens quod est actus. Ad hunc
tex. respondet quod hic intendit tamen p[ro]videre quod acta de
scribantur. unde no[n] erat opus exprimere de sententia
cum de illa iam p[er] p[ri]m[us] erat p[ro]sum. hec responsio mihi
non placet quod l[et] foret p[ro]sum ut ferretur in scriptis
l. de sen. ex p[er] i. rec. p[er] totu[m]. ij. q. i. in p[ri]mis. de re iu
di. c. h. li. vi. no[n] tamen erat p[ro]sum ut redigeretur in actis
publicis sicut hic dicitur de actis seu p[ro]cessu. unde satis
erat olim quod sententia ferretur in scriptis licet inde non fieret

publicum instrumentum. ad in actis publicis non redigere
tur. ut est casus sine communem et verum intellectum in
c. albericus. de testi. et ideo dico quod iste tex. potest p[ro]b
bat quod sit de actis et quod debet redigi in scriptis. si alia
acta. ad h[ab] induco litteram ibi conclusiones etc. vbi pon
dera v. etc. cum sequentibus. que aperte innuunt quod etia
sententia sit redigenda in scriptis cum illa sequat post
conclusionem. et idem de appellatio[n]e a diffinitiva. nam
s. tantum sentit de appellatio[n]ibus ab interlocutoria
quod illud verbum sequitur verbum interlocutoria. alias
enim quid operarentur illa verba etc. que occurrerent
competenti ordine describenda cum post conclusionem
non sperent alia acta p[re]ter sententiam et appellatio[n]em. ad
hoc. c. cum dilectus. de h[ab]itu. et quod no[n]. Inno. in
c. pastoralis. de cau. posses. et p[ro]p[ri]e. et quod sententia sit de
actis. facit. c. cum etiam. de re iudi. li. vi. z. c. cum inter.
de re iudi. et optime in alio facit iste tex. per ar. a maio
ri. nam si sententia interlocutoria que etia[m] fert ex actis v[er]o
redigi in scriptis publicis ut hic fortis diffinitiva que
est maioris p[re]iudicij et hoc no[n]. Et hanc opi[n]io[n]em quod sit de actis
sequit etia[m] Cal. in. c. cum dilectus. de cau. posses. et p[ro]p[ri]e.
in v. sententia. et pro hac dictio[n]e etc. facit quod no[n]. in
l. gallus. s. et quid si t[er]m[in]i. ff. de li. et po. Ultimo hic
no[n] quod quando constitutio continet aliquid no[n] p[ro]pter se p[ri]n
cipaliter sed ad finem alicuius mali evitandi transgresso
res no[n] illaqueat ad penam si finis ad que principaliter
redit constitutio non violat. et idem puto respectu pecca
ti mortalis dummodo constitutio non contineatur vide
quod pulchre no[n]. archi. post beati Tho. in. c. v[er]ina
lxvi. di. vides etia[m] quod acta mandant describi ne inno
cens leat. vbi si constitutio ista no[n] servat non puniunt in
dex si nulla difficultas ex omissione emergat. tunc ces
sat finis huius constitutionis. facit quod no[n]. Jun. in. c. quod
pluribus. de immu. ec. et hoc bene no[n] quod multa sunt sta
tuta p[re]sertim in ecclesia que non ordinant principaliter
p[ro]pter se sed sunt instructiva honorum. ut p[re]cepta iudice
ria ieiunia et similia Teniam[us] nunc ad examinatio
nem glo. iuxta more[m]. et primo queritur in glo. i. quare
dicitur tex. quod negative non est directa p[ro]batio Respondeo
quod indirecte bene potest p[ro]bati directe aut no[n]. h[ab] declar
put no[n]. in. d. c. ex tenore. alle. in glo. Jo. an. hic dicit
quod etia[m] directe p[ro]bati potest p[er] confessionem adversarij. de
re p[ro]p[ri]e. or. dilectus. de eta. et quali. c. vi. de confes. c. l. li.
vi. Sed dic melius quod p[er] confessionem no[n] probat p[ro]p[ri]e.
negativa quod confessio non est p[ro]batio sed p[ro]batio[n]is releva
tio. ut ipsemet Jo. an. voluit. s. e. sup rubrica. vbi dixi
et sic stat p[ro]p[ri]e et universaliter iste tex. quod nulla est dire
cta p[ro]batio. Quero secundo quod de iudicij extraordinarij
de quo tex. hic facit mentionem. Glo. ij. dat duos intelle
ctus. p[ri]m[us] ut intelligat de iudicio instituto sine ac
cusatore ut qui iudex p[re]cedit per vias inquisitionis vel
denunciationis. et no[n] v[er]ius intellectum pro intellectu

Ho. imp. vobis tempus

Confessio non est p[ro]batio d[icitur]
p[er] Jo. an. et alios

Judicium extraordinarium tenet
iudex iudicium in accusatore
et quod iudex p[re]cedit per vias
inquisitionis vel denunciationis

In nomine domini Amen
de qua que sunt in quibusdam aliquid
propter rationem vel aliter

Officiu Tabellionis

statutorum. Item et tene menti gl. q. processus gestus
per viam inquisitionis dicitur extraordinarij et idem vide
tur sentire Inno. in. c. cum opteat. de accu. sed contra
rium no. in. c. dilecto. de sen. ex. li. vi. q. sit via ordina
ria. vide tu qd dixi. s. sup. rubrica. de iudi. Vel oic et
tercio fm. C. in. et comuniter doc. hic q. iudiciu agita
tum cora arbitro potest dici extraordinariu cu arbitria
sine redacta ad instar iudicioz. ff. de arbi. l. i. et i scrip
tis procedit. L. de arbi. l. pe. nec verbo arbitri credis
l. ne in arbitris. L. e. et b. limitatur vt. s. dixi. et quili
bet istoz intellectum saluari potest nisi aliud appare
ret quo ad hoc vltimu de voluntate ptum per supra
dicta. vide tamē multos casus in qbus acta no requi
runt p. doc. in. c. i. de libel. ob. vbi dixi. Glo. iij. pmo
colligit q. tabellio equualet duobus testibus q. iij. tri
bus. vt in iuribus alle. in glo. et facit. l. i. in c. l. do
micius. ff. de testa. r. l. hac consultiissima. L. qui testa
fa. pnt dic vt plene no. in. c. cu. iohanes. d. si. instru.
r. c. cum a nobis. de testi. Secdo colligit gl. q. pl
credis scripture tabellionis q. scripture episcopi. dic
vt plene dixi in. c. post cessionem. s. eo. Terdo op.
q. scripture tabellionis non dz credi sine testium sub
scriptione. in. auē. de here. r. fal. s. sanximus. cu. con
trariu innuitur hic. Glo. m. d. q. cotrariu procedit in
cotractibus sed in iudicijs credis circa acta solius ta
bellionis scripture vt hic vbi de testibus nulla sit me
tio. fatec tamen q. tutius est testes adhibere si haberi
possunt. Nota bene hac glo. et quicqd dicatur sa
tis facit iste tex. r. l. in donatibus. L. de dona. scdm
comunen intellectu quem videt sequi ibi bar. r. dicit
ad hoc illam lege valde no. r. idem goff. et Inno. hic
r. in. e. post cessionem. host. dicit hoc vep vbi no ver
tatur in dubium de scriptura notarij alias no creditur
per auē. de si. instru. s. si quis igit. r. s. si vero. r. ad. l.
in donatibus. nisi respondere sed minus bñ Jo.
an. dicit comuniter seruari q. in li. contesta. r. in inter
locutibus scribunt testes i alijs non. apud aliquos
vero obseruatur q. in diffinitia tñ scribunt cum illa
sit finis r. terminus actoz. ff. de re iudi. l. i. r. vbi mal
periculū vertitur ibi cautius e agendū. de dec. vbi pe
riculū. l. vi. ipe tamē Jo. an. videt velle q. de iure no
requiruntur testes cum debeat credi scripture tabelli
onis qui testem sine presentia testium examinavit i se
creto. sed hosti. dicebat illud spale q. examinatio de
bet sic fieri in secreto. r. de testi. venerabilis. Sed ego
dico q. hec non est bona responsio quia bene pnt ad
hiberi testes sed ipi testes no debet examinari simul
vt pbatur in. c. vt officium. de here. li. vi. vbi propter
grauitatem facti iubet duas religiosas personas ad
hiberi in examinatioe testium. r. hoc e bonum consiliu
in qualibet causa vt testis possit conuinci de falso. ad
b. quod no. Inno. in. c. alberticus. r. ti. l. r. qd dicit in. c.

In nomine domini Amen
de qua que sunt in quibusdam aliquid
propter rationem vel aliter

Tabellio qui scripsit duo
et scripsit quod rubrico
et scripsit quod rubrico
et scripsit quod rubrico

de qua que sunt in quibusdam aliquid
propter rationem vel aliter

sicut. eo. ti. r. sic arguendo ex dicto. c. vt officiu. p. locuz
a speciali satis probat q. in actis iudicialib. no sit ne
cesse testes adhiberi. Tene ergo primu. r. aduerte q.
non omnia que scribunt in actis probant p. sola scrip
turam notarij. sed optet q. sint de actis. vt tenet La
pus sua allegatōe. lxxvij. q. instrumentuz paratōis
vel delegatōis non probat p. solam scripturā tabellio
nis absq. inscriptōe testium. q. ista non sunt acta iu
dicij fm. cum. quod bñ no. r. videtur cu sequi do. an.
hic ego allego Inno. in. c. cu. in iure. de offi. vde. vbi
no. dicit q. sola pductio instrumentoz est de actis. et
sic de pductioe scriptura tabellionis facit fidē dum
taxat r. sic intelligit. tenore aut instrumenti non pbat
nisi aliter solenniter fuerit exemplatum. r. refert alios te
nere cotrarium. et de hoc vltimo aliquid. r. i practica
tñ cautum e seruare consuetudinem regionis. r. vbi d. ea
no. apparet testes adhiberi i omnib. actibus iudicia
libus ppter opi. cotrarias r. ppter no. in. d. l. i. dona
tionibus Glo. in. v. citatōes scribunt. ponit alijs
effectus vt patet in ea sed no ponit meliores effectus
Ego dico q. citatio est fundamentum iudicij. insti. de
pe. tene. liti. in. si. et omnia que sunt in iudiciu ab
sentiu sine citatioe non valent vt. c. omnia. r. c. canet
iij. q. ix. quimmo. r. sententia lata in fauore absentiu non
citati no. valet. vt e glo. no. in. l. ea. q. L. quomō r. qua
do in. facit. l. furioso. cu. ibi no. ff. d. re iudi. ideo ut ap
pareat validitas act. describunt citatōes. Et co
tra hoc et contra tex. oppo. glo. nam si credis nuntio d
tanti fort. debet credi iudici r. sic non dz esse op. scri
bere. Sol. hec glo. q. hodie non credit etiā nuntio nisi
sit iuratus. r. b. fm. consuetudinē lombardoz. sed aucto
ritati et dispositōibus. c. no. dz credi etiā tali nuntio
sed oportet q. legitime constet vt hic in. si. vult q. glo.
q. hodie etiā nuntio no. credat. r. b. etiā tenebat Jo. vt
hic refert Jo. an. dicebat hoc tamen sub dubio forte
vel fm. eandem Jo. saltem quo ad hoc credis nuntio
vt negans cogat iurare se non citatum. s. de in. iure. re
sti. ex. litteris. sed Inno. r. hosti. sentiunt cotrariu di
ctes q. us non verat nuntio credi sed iudici. et ratio
diuersitatis e q. officiu iudicis no. est citare quimmo
dz habere notarium qui sua gesta conscribat. sed offi
cium nuntij est citare. non ergo mium si sibi creditur
Item graue est et etiam p.ribus si nuntius habet du
cere secum notarium in citatōis actu. Aliam ratōem
inter nuntium r. iudicem addit host. dicit enim q. fre
quentius oritur altricatio inter iudicē et ptem q. iter
nuntium r. ptem. r. ideo minus creditur iudici q. nū
tio. r. sic trāsit Jo. an. hic sup. ista glo. s. sup. tex. refert
opi. hosti. qui dixit credi nuntio si e iuratus sicut credi
tur tabellioni scz pma facie. nā si negat citatio no. con
uincit negans p. solā assertōem nuntij. r. ideo velle est
fm. cum vt testes adhibeat in actu citatōis. ar. in. c.

In nomine domini Amen
de qua que sunt in quibusdam aliquid
propter rationem vel aliter

Handwritten notes at the top left of the page, including the name 'Godefridus' and other illegible text.

De probationibus

facro. de se. ex. in. c. ex. literis. de in. inte. resti. r. fm. hoc dicit intelligendum qd no. de appel. az. parati. de do. r. pm. cu. dilecti. Ego remitto te ad nota. p. Ly. et alios in. l. si quis de curio. L. de sal. r. plene dicam in c. am. parati. de appel. nec placet mihi indistincte hec opl. vt no. possit negans citatorem p. nuntiu. ad qd eni nuntius haberet officiu. publicu. magis eni dz sibi credi q. deponit sup. p. nuntiu. ad officiu. suu. r. in facto no. pprio q. parti neganti ad p. modu. ppriu. ar. hic. r. in. c. ad audientia. de p. scrip. r. lz. dicat nuntius v. is fortune t. i. satis e. q. fuit approbat. in illo officio ar. in. c. p. terea. de testi. cogen. vbi bo. tex. dicit latius in. d. c. cu. parati. r. c. d. u. d. u. aliqua dicta Inno. sup. tex. q. faciut ad materia. hui. glo. dico q. literis si gillatis sigillo iudicis p. nuntiu. citatorem etiam sine scriptura tabellionis debet dari r. citatus dz credere scdm. t. i. ea q. plene dixi in. c. p. terea. de dila. r. c. post cessione. s. e. r. tenet hosti. r. Inno. id e. de litteris qui bus iudex dat potestates nuncio citandi. q. iste littere no. sunt de actis. Quid ergo dz scribere notari. dicit Inno. r. host. q. debet scribere citatorem. i. relatorem nu. cioz. citantium seu litteras citatorias porrigentium r. p. sentantiu. vel citatorem. i. p. cepta impo. nuntius de citando. r. h. vltimu. comuniter non seruat fm. Jo. an. l. f. die r. male v. dico non disu. ctine vt loquunt. doc. sed copulatiue q. dz notarius in actis describere commissi onem nuntio factam de citando. r. relatorem ipius nu. tii qualiter citauit. r. hoc sentit hosti. hic. p. bo. ratone. nuntius non debet aliquam citare nisi receperit spale mandatu. iudicis de citando nec sufficit licentia gene. ralis in qua fuit officiu. sibi commissum. ar. i. l. si. L. de ex. h. reis. r. hoc ibi exp. se tenet bar. licet alleget In. no. in contrarium hic sed certe potest intelligi ita vt no. sit notarius. r. plus dico q. no. debet iudex citare nisi ad petitionem partis alias no. valet citatio vt no. id e. bar. in. l. ad pemptorium. ff. de iudi. dixi in. c. i. s. de iudi. Item p. hanc commissionem no. pbatur ptem suis se citatam. r. sic non includeretur validitas actus. ar. i. de. h. vt li. pen. ideo vtile r. quasi necessariu. e. vt nota. rius scribat qualiter iudex ad petitionem partis iniuxit nuntio vt citaret titiu. r. q. nuntii reuersus retulit se ci. tasse et in multis locis fit citatio cum cedula notarij. r. per hec sit expedita hec glo. Glo. in v. dilatores querit ad quid scribuntur dilatores. reddit tres ratio. nes. p. d. i. ma vt sciat quantu. contineat vnaqueq. di. latio si forte postea negaret. Secunda an sciat an fuerit pemptoria vel no. na. p. ma non dz esse pemptoria nisi ex ca. d. dila. c. i. r. i. h. gl. dupli. male loq. p. d. i. q. c. i. d. dila. loq. d. dilatores citatoria. et tex. h. loq. de di. latione deliberatoria v. probatoria. Item r. citatoria p. t esse pemptoria etiam sine causa dummodo non sit nimis breuis. et sic loquitur. c. i. d. dila. ad hoc. p. r. i. i. j.

q. iij. de illicita. r. l. contumacia. ff. de re iudi. Delibe. ratoria vero vel probatoria semp. intelligitur pemptoria sine qualibet alia causa. etiam si non exprimat. vt patet. iij. q. iij. offeratur. r. l. si. ff. de ser. dixi plene post glo. in. c. ij. de dila. Tercia ratio fm. glo. vt sciat quando quis possit puniri vt contumax quis non de. bet quis excommunicari vel missione pati nisi post ter. ciam citatorem vel vnam tantum pemptoriam in ex. pensis tamen factis p. alteram partem poterit p. dem. nari ex contumacia in prima citatone. Nota bene hanc glo. ad plura. p. d. i. q. non debet missio fieri nisi precedente tercia citatone vel vna pemptoria. r. q. postea non requiritur alia citatio in actu missionis. sicut obseruatur in excommunicatione. vt in. c. saoro. de sen. ex. r. in. c. i. de iudi. hoc etiam voluit glo. in. l. si si. nita. s. Julianus. ff. d. dam. infec. vbi probatur. vide quod dixi in. c. i. de iudi. r. c. quoniam. s. in alijs. vt li. non contesta. Secundo no. q. ex prima citatone lz. non possit procedi ad pena. contumacie. potest tamen procedi ad p. demnationes expensarum quas fecit p. p. d. i. s. idem no. in. c. querelam. de p. ar. vbi plene d. hoc. hoc t. i. limita fm. ea que dixi in. c. am. dilecti. de do. r. pm. vbi omnino vide. Tercio no. ex gl. iudicem non debere cotumace condennare nisi prius costet de contumacia. ad hoc. ij. q. vi. si quis. Et aduerte ad vnum nota. dictu. bar. quod repetit i duobus locis in. l. si finita. s. Julianus. ff. de dam. infec. r. i. l. mul. tum interesi. ff. de condi. r. demon. vbi dicit q. etia. p. supposita contumacia si tamen iudex eam ignoraret no. valet processus contumacie punitiuus seu fundatus super contumacia quia ignorat id quod e. ca. r. funda. mentum sui processus. dicit de hoc casum in. l. b. aut e. s. i. ff. ex qui. cau. in. pos. ea. r. allegat Inno. in. c. cum contingat. de offi. dele. vnde dicit se reprobasse semel quendam processum in quo p. us erat facta condenna. tio p. tumacie r. postea erat facta relatio p. nuntiu. de ci. tationibus relatombus cotumacie r. toto processu r. et dic q. licet sit tutum non tamen credo necessarium satis enim est q. ex actis pateat cotumacia. et sic con. stat iudicem instructum. facti. c. l. d. sen. ex. r. hec bene nota. quia doc. nostri non ponunt. Nunquid aut suf. ficiat q. nuntius retulit notario. dicit bar. i. palle. s. Ju. lianus. q. sic quia p. notariu. potest fieri fides iudici si. cut r. instrumenta possunt p. duci soli notario. l. eos. s. super bis. L. de appel. ex quo concludit non ee neces. se q. commissiones de citando vel relatombus nuntiorum fiant iudice sedente p. tribunali. ar. l. f. interpellat. ff. d. arbi. et vide quod dixi in. c. h. de dila. r. qd no. in. l. a. pcedente. L. de dila. qd bñ no. p. intellectu huius. Glo. sup. v. recusatores. colligit q. iudicis recusato. da e. i. scriptis allegat i ar. j. de appella. h. requiritis

Handwritten note: Missio, no. de ser. sup. p. d. i. q. non debet missio fieri nisi precedente tercia citatone vel vna pemptoria.

Handwritten note: p. d. i. q. non debet missio fieri nisi precedente tercia citatone vel vna pemptoria.

Handwritten note: q. iij. de illicita. r. l. contumacia. ff. de re iudi.

Handwritten note: q. iij. de illicita. r. l. contumacia. ff. de re iudi.

Handwritten note: q. iij. de illicita. r. l. contumacia. ff. de re iudi.

Handwritten note: q. iij. de illicita. r. l. contumacia. ff. de re iudi.

Handwritten note at the bottom left of the page.

Deprobationibus

Handwritten marginal notes at the top left of the page.

iusiurie quandoq; respectu processus prima cau aut error contra ius scriptu est expressus in snia r non psu mitur pro ea nec obmissio appellatonis. purgat hoc viciu nullitatis. vt in. c. i. j. de re iudi. et. c. cu inter. c. ti. l. si expsi. ff. de appel. r. l. ij. L. qn puo. non e ne. h intellige qn solu erat expsa causa cotra ius. secus si esset expsa etiā alia nō cotra ius licet sit contra ius acasatoris vel litigatoris tunc snia non e nulla ex b capite vt nō. vult Inno. in. c. in pntia. de renū. r hoc casu dicendū. sicut quando nulla e cā expressa. d quo j. dicam. Quandoq; talis error cotra ius non dī ex pdsius sed alias cōtinet notoriam iniusticiā r tūc ad huc puto sniam esse nullā. nec psumit pro sentētia lies j. decenniu non fuerit appellatū. vt tenet Inno. in. c. fraternitatis. de frigi. r videtur bo. tex fm vnum intel lectum in. c. inter cetera j. de re iudi. vbi latius dicaz Quandoq; nō continet notoriā iniusticiā f allegatur error patens ex actis. et in b sunt opi. nam Ly. i. l. i. L. de erro. cal. Indistincte videtur concludere sniam nullā et istū impugnantem admittē dū ad probādū talē erroz. quia snia iustificatur ex actis r cū ea semp sententia referat. facit. c. cum ad sedem de resti. spoli. Inno. r hosti. hic post eū sentiunt oppositū. Dicit enī hic Inno. q si iudex dixit in snia pro a r b. fuit pba tum nihilominus psumit pro snia licet ex actis nihil appareat p illos probatum. ar. c. in pntia. de renun. r de re iudi. c. m. r. ff. de re iudi. l. cū probatis. nec ob. fm hosti. si dicatur erroz fuisse expsum in snia. quia iste e error ptra ius litigatoris. r ideo imputandum e ei qui j. decenniu non appellauit. nec ob. c. ij. de pur ga. vulga. quia fm cum ibi notorium erat sentētia nō tenere tum quia reus fuerat cōdemnatus p pbatōnē a iure improbatā. tum qz fuit reprim publice contra riam eius quod videbat fuisse probatum. ideo potuit sententia retractari. de appel. sollicitudinē. s. si vero. r nota bene casum illius. c. ij. sed attende qz ipse Inno. sentit contrariū in. c. cum bertoldus j. de re iudi. vbi dicit sententiam retractandam etiam citra appellati onem si iudex dicat pro a. r b. fuisse pbatum. vt patet ex actis si postmodū ex inspectōne actoz non reperitur pbatum. Sed cōcordo q aut iudex non retulit se ad acta sed simpliciter dicat pro a. r b. fuisse probatum. r procedit dictum Inno. et hosti. hic. Aut retulit se ad acta puta dicendo sic. pro a. r b. fuit probatum vt pa tet ex actis. r tunc procedat aliud dictum Inno. r sic in veritate loquitur ibi. r hoc sentit do. an. hic. et da rius in. c. cum bertoldus. de re iudi. r ad hāc distincti onem esset reducendū dictum Ly. in. d. l. i. r dictū do. de ro. de q. cccxxxij. vbi dicunt sententiam nullā quando error patet ex actis. allegant dictum p̄dau. de re iudi. pastoralis. in de. r archi. de sen. ex. roma na. l. vi. et banc reddo ratōnem pro diuersitate casuū

quando enim expse retulit se ad acta. tunc clarissime patet de errore iudicis quia videtur expressum in sententia quando constat ex actis ad que expse se retulit vt patet in simili in. l. pe. L. de sen. que si. cer. quan. r quod nō. Inno. in. c. si. de libel. ob. ergo talis sententia nulla sicut quando iudex errauit in calculo in ipsa sententia. vt. d. l. i. L. de erro. cal. r. l. si. ff. que sen. si. ap. rescin. Sed in alio casu qn expse non retulit se ad acta nō patet necessario de errore iudicis. forte enim aliqd isti testes dixerunt postmodū interrogati p iudicem vna voce. ar. c. cū Johannes. de fi. instru. r l. j. psumptio sit in cōtrariū. tñ alia psumptio que oritur ex auctoritate iudicis r trāsitū in rem iudicatā ex tac tumitate ptis in non appellando tanq; fortior elidit illam psumptōnem minus fortē. r satis est q notorie et indubitate non constat de errore. Sententia enī fa cit ius inter ptes. l. ingenuū. ff. d. sta. bo. r. c. cū inter de re iudi. facit illud dictū Inno. in. d. c. in pntia. de renun. r hec nō. Quandoq; non allegat erroz patens ex actis sed simpliciter allegatur iniusticia r petit acta p̄dici ad pbatōnem vel aliter. r tunc in dubio obstat isti exceptio rei iudi. d. c. cū inter. et. l. res iudicata. ff. de re iudi. Sed dubium est qd si de facto fuit admis sus ad disputandum de iusticia r constitit de ea. tunc Inno. in. c. cum dilecta. de referi. r in. c. cū bertoldus. de re iudi. tenet iudicē debere illam sententia retracta re. quia de qua re iudex cognouit rē. l. de qua re. ff. de iudi. r. c. cum super. de cau. poss. et. pprie. imputandū est parti non opponenti p prius exceptōnem rei iudi cate. et dicit singu. Inno. in. c. quia pleriq;. de immu. ec. q si ps p qua lata e illa snia fateat illā iniustā debe illa retractari ar. an. sed iam necesse. L. de dona. an nup. Sed in contrariū facit quod nō. glo. in de. si ap pellatōnem. de appel. Non enī possunt ptes renūcia re huic trāsitū in rem iudicatam. et dare iurisdiccōez iudici ad quem. Do. an. hic cōcordat q aut de iniusti cia fuit disputatū coram iudice qui non poterat adiri nisi remedio appellatonis r pcedit b vltimū nisi pri ille pronūciauerit se iudicē. aut isti sciēter r volētes p rogauerūt iurisdiccōnem illi. aut fuit actum coram iudice qui poterat adiri per viā querele. r pcedat p̄mū dicitū. r satis mihi placet qz psumptio p̄me sententie confundit p sedam. nec credo Inno. aliter sensisse. r b quo ad primum membrum subdistinctionis. Se cundo vero membro qn impugnat snia ex defectu p cessus. aduerte quinq; enim opi. principales reperio p̄dima Jo. quā videt glo. hic sequi vt nunq; presu mat. p. p̄cessu sed oportet pbari p legitima docum ta vt hic. hāc videt tenere etiā spe. in ti. de sen. pla. s. iusta. d. sed pone publicatis. Scda e opi. Inno. hic. r in addi. quā refert hic glo. vt si fuit lata ptra p̄sentem r non appellatē. j. decennium psumatur p processu et

Handwritten marginal note: "quando enim expse retulit se ad acta"

Handwritten marginal note: "quando enim expse retulit se ad acta"

Handwritten marginal note: "quando enim expse retulit se ad acta"

Handwritten marginal note: "quando enim expse retulit se ad acta"

Handwritten signature or note at the bottom left.

Handwritten signature or note at the bottom center.

*De iure in re iudicata per se iudicatum per se iudicatum
 unde per se iudicatum non obstat ad probationem
 quia per se iudicatum non obstat ad probationem
 iudicatum per se iudicatum*

neganti incumbit onus probandi. et cum hac opi. vide
 tur transire Jo. an. hic. et hanc opi. repetit Inno. in. c.
 cu in iure. d. offi. dele. l. 3. no multu firmet pedes sentit
 an ali. vt. f. subijcia Tercia opi. e. hosti. in. c. cum
 iter. de re iudi. qua recitat Jo. an. ibi. et cum ea simpli
 citer trasit distinguens an sententia sit lata de recenti
 et no presumit. p. processu an de antiquo et presumit et di
 cit factu antiquu quo ad hoc scdm hosti. si lapsu e
 bienniu. ar. c. ex ratode. f. de ap. Quarta e. opi. co
 pos. in. c. bone. de electi. qua recitat Jo. cal. vt no ap
 pellans ampli no audiatur volens sententiam infir
 mare ex ordine quia non appellando cofirmauit iudi
 cium. l. si. L. de sen. que si. cer. quan. sed quia difficil
 limu est omnia acta recensere. ideo hanc reprobauit
 Cal. p. rationem huius gl. in fi. quia taciturnitas par
 tis non validat sententia nullam. l. si expressum. ff. de
 appel. possz tamē saluari fm cum i facto antiquo licet
 super hoc non sit ius expressum. et dicitur factum an
 tiquu ante tempus biennij quod datur ad psequenda
 et futienda appellatōem. d. c. ex rōne. aut tempus. xxi.
 annou. ar. c. cu venerabilis. de excep. alias relinque
 dum est arbitrio iudicis. obmissio ergo appellatōnis
 sola transfundit onus pbadi defectu in opponente fm
 eum Quinta est opi. supradicti Inno. qua posuit
 in. c. bone. de elec. et sentit in. d. c. cu in iure. et hoc an
 teqz fecisset additōem. vt simpliciter distingua? an
 trasierit in rem iudicatā p lapsu decem an no. vt
 in primo casu presumatur. p. processu. Seco no hanc
 opi. expresse tenet spe. in ti. de pba. §. l. v. sequit et in
 ti. de sen. pla. §. vt aut. v. et no. vbi latius et clarus lo
 quit qz in alio loco supius alle. hanc opi. vt non di
 stinguat an sit lata ptra pntem vel absentē. tenent do.
 de rota decisi. c. lxxv. cu limitatōne tamen vt pro
 cedat quando est lata in pntem vel absentem vtz co
 tumacem. secus dicant qn est lata in presumpum vel
 fictu contumacē et tunc non presumatur. Ratio diuersi
 tatis est quia vera ptumacia absentis supplet de et in
 dicis pntia. de do. et cotu. veritatis. de arbi. c. ij. li. vi
 L. de iudi. l. pperandū. Do. an. simpliciter sequit pre
 cedente opi. Inno. vt etia plata in absentē cotumaci
 ter presumatur. Et pro hac opi. dicit esse casum i. c. bo
 ne. cl. i. de dec. Nec ob. si dicat qz ibi erat notorium.
 quia tex. ibi assignat duas ratōnes differētes et ideo
 sufficit alteraz adesse. insti. de nup. §. affinitatis. et qz
 hoc presumptio orit ex auctoritate rei in. qz ita adest qn
 est lata in contumacem sicut quando in presentes. vt
 in. c. sicut. de re iudi. et hoc dicit tenendum de rigore
 satis mihi placet illa opi. sed de equitate soluendo et
 concordando opi. dicerem sic qz aut sententia fuit lata
 i pntes et non fuit appellatum infra decēdium et presu
 mitur pro processu quāsi cumqz de recenti sit lata Ad
 duco tex. apertum iudicio meo in. c. cum inter. in fi. f.

*frs anquam de apo hanc
 hō dō p pntem et
 futienda appellatōem*

Infio dicitur

*Dea qmāna abm sup
 pl. d. i. p. d. d. p. p. p.*

+ v. rite. f. de re iudi. vbi dicit tex. qz ex quo snia trasit
 in rem iudicatam omnia presumuntur rite gesta non
 obstante assertionē contraria partis aduersē. pōde
 ra ergo primo illum tex. qui simpliciter fundat se sup
 transitu in rem iudicatam et non super antiquitate. vt
 suo capite voluit hosti. ibi. Item pondera verbu rite.
 nam denotat solēnitates iudicij. ut no. in. l. ij. ff. d. in
 offi. testa. si tamē pars vult probare cōtrariam admit
 tetur quia probando nullitatem tollit per consequēs
 transitu in rem iudicatam dicto. c. cum inter. et. c. in
 nostra. de procura. et credo eam admittendā ad pro
 bandum donec sit huic actōni agendi de nullitate p
 scriptum quia cōtrarium non reperitur in iure l. 3. ali
 ter sentiat Cal. post compost. quod non placet. ar. c.
 super eo. et quod ibi no. d. cri. fal. et eorum que no. ibi
 et dixi in. c. licet. s. eo. Aut sententia fuit lata in absen
 tem et an de equitate et presumetur pro ea. ar. d. c. cu
 inter. vbi non distinguitur an in absentē an in presen
 tem lata fuit. Aut est lata de recenti et equissimū eēt
 distinguere an fuerit lata i verum contumacem. et pre
 sumitur pro ea. aut in fictum seu presumptum et non p
 sumitur ex quo incontinenti cum scuit sententia esse la
 tam contra eum querelauit ar. optimum adduco pro
 hoc ultimo tex. cum gl. in. l. ab eo. L. quomodo et qn
 in. et sic saluo alias opi. An autem presumatur sentē
 tia lata in absentē vel presentem. vide Inno. in. c. cu
 in iure. de offi. dele. per spe. l. ti. de sen. prola. §. vt au
 tem. v. et no. per Jo. an. in addi. spe. in ti. de emp. et
 ven. super secunda forma colūna. vij. per Fre. confi
 dxy. predicta omnia procedunt etiam in sententijs cō
 sure. quanqz enim non suspendantur per appellatōes
 in. c. pastoralis. de appel. et. c. is cui. in fi. de sen. ex
 li. vi. et super earum prolatōne credatur literis ordina
 rj sigillatis. vt in. c. post cessionem. cum ibi no. s. e.
 non tamen presumitur pro iusticia earum nec pro or
 dine sed oportet qz iustificentur per iudicem vel aduer
 sarium. ad cuius instantiaz late fuerunt. ar. in. c. sacro
 de sen. ex. no. glo. et Inno. hic. et idem Inno. i. c. bo
 ne. de dec. ex quo singula. no. qz l. 3. appellatio no suspē
 dat sniaz cōsure. suspēdit tñ ipius psumptōes et respe
 ctu iusticie et respectu processus. vide alios effect? no. p
 gl. in. c. ad reprimēdā. de offi. ordi. et qd no. sup ea
 Nūc qro an i casib? i quib? no presumit. p. processu
 iudicis. maxime tenendo alias opiniones de qbus d
 saltē probetur processus si index illū recitauit in snia
 vt solet fieri vtpota qz dixit visis citatōnib? petitiōnib?
 bus et responsionibus lit. contesta. de positiōnibus te
 stium rē. pronunciamus presuatur pro processu tenet
 Inno. qz no. imo plus dicit qz si instrumentum snie est
 pfectum p tabellionē narrantē singula acta itenensile
 et i sine narrat se bis interuenisse no intelligitur loqui
 nisi de his que in eodan loco et die coram ipō fuerūt

*Quia cum in re iudicata per se iudicatum per se iudicatum
 unde per se iudicatum non obstat ad probationem
 quia per se iudicatum non obstat ad probationem
 iudicatum per se iudicatum*

De probationibus

Handwritten marginal notes at the top left of the page.

acta . et sic clausula illa tantu ad pbatonem sententie
illa die habita est restringenda et reliqua narrata non
pbatantur . facit . c . si papa . de pnuil . li . vi . et qd no . de
censi . cum olim . sup glo . ij . ymo t scdm eum si notari
diceret tali die et loco fuit oblatus libellus t lis pbat .
adhuc no pbatentur predicta per illud instrumentum
qz qantu ad illa videtur tantu testimoniale et d mate
ria in spe . de instru . edi . § . restat . ad fi . y . in summa . t
ideo no . sing . hoc dictum Inno . quia quotidie allega
tur pro istis instrumētis multa recitatibus . vt non faci
ant plenas fides nisi respectu eoz que poterūt iter
uenire die cōfecti instrumētī de quibus notarius tūc fu
it rogatus . p h auct . si quis in aliquo documēto . L .
de eden . t ibi per bar . vide glo . in . c . abate . j . de
ver . singul . sed quantu ad materiam nostraz hosti . hic
tenet cōtrariū ex quo notarius hic posuit in instrumēto
vbi t quando t coraz quibus t qz in presentia sua fue
runt acta omnia . t postea i sine subscribēs se singulis
iterfuisse dicit . tale enim instrumētum est testimoniale
scd3 cum uec apparet quare fides sibi no est adhiben
da . ar . c . translatō . de cōsti . secus dicit vbi instrumētū
est simplex recitatoriu actorū qz tūc posset procede
re dictū Inno . t no bene hoc dicit hosti . in practica
quā . do vis ut instrumētū faciat fide d alias gestis nunc
narratis . t licet doc . trāseunt hic simpliciter euz dicto
Inno . sic limitato Ego tamē allego no . dictū ipsius
Inno . in . c . cum in iure . ppe . de of . dele . vbi seipsum
limitare videtur vbi dicit qz ad maiorē cautelā faciet
iudex omnia acta describi in sententia . et si per alium
notarium scribatur qz acta facta sunt . tunc iudex pre
cipiet illa acta scribi in sententia t publicationi aucto
ritate prescribit . t ad hoc vide bar . i . l . eos . § . sup his
L . de ap . Si aut idem esset notarius qui fecit acta et
sententiam . tunc sine aliqua solēnitate publicatōis acta
ipsius sententie scribet scdm eum . t sic clarissime sentit
qz vbi est idem notarius qui scribit acta t sententiam
satis est qz actis recitatis dicit se singulis interfuisse
quod no . licet cautius sit seruare theorica hosti . adde
etiam hic opi . bar . in auct . si quis in aliquo documēto
in fi . t in . l . i . L . de rela . vbi latius ponit dicens qz
licet acta simpliciter recitentur in sententia ex quo ta
men sententia fuit lata pntibus partibus t non con
tradictentib3 probatur ipa acta per sententiam p tex
illius . l . i . L . de rela . Ex quo infert ibi generaliter qz
quando iudex aliquid facit seu dicit presente parte si
sibi displicet debet contradicere . alias videtur con
sentire . ar . ibi . quod dicit perpetuo menti tenendū . fa
cit quod no . Inno . in . c . ex parte decani . de rescrip . dī
cit tamen bar . qz in sententijs diffinitiuis t interlocu
torijs vbi appellationi locus est non videtur pars
consentire nisi taceat per . x . dices vel per alium actum
dicius consentiat . ar . l . ad solutōem . L . de re . iudi . et

L . ab eo . L . quomodo t quando in . quod no . Sic et
go qz aut pte parte fertur sententia in qua recitatur
acta t probantur acta ipsa p sniam ex quo no fuit ap
pellatū siue idem notarius scripsit acta t sententiam
siue non quia semper subest eadem ratio siue factum
sit antiquum siue recens . aut fuit sententia lata in ab
sentem t cessat tunc ratio bar . sed serua tūc qd . s . dixi
post Inno . t hosti . Circa predicta queritur nuquid
sicut presumitur pro sententijs iudici ita psumat pro
dicto seu laudo arbitri vel arbitratoris . Dy . cōsi . suo
pij . quod incipit Tholomeus . consuluit qz sic . t hoc
dictū recitat Jo . an . in addi . spe . in ti . d . arbi . § . sequi
tur . y . quid si actus fuit in compromisso . alle . l . ab ea
parte . ff . de proba . t insti . de iudicijs . § . si . insti . de in
uti . stipu . § . si ita scriptū . et dicit hoc vix nisi pendeat
reclamatio . Ex his putat do . an . qz pēdente reclama
tōne seu petitiōe reducta ad arbitriū boni viri non pre
sumitur probado qz vel hec presumptio surgat ab au
toritate rei iudicate que hic non adest vt ex partis p
sentia que no videt cōsensisse ex quo nunc reclamat . t
satis mihi placet vt h casu no psumat nec pro insti
cia nec p processu quia cessat auctoritas iudicialis su
per qua se fundat . c . in pntia . de renū . nam t infamis
potest esse arbiter . l . pedius . ff . d . arbi . l . ij . q . vj . § . tria
y . cognitores . et vide bar . i . l . si societate . § . arbitrorū
y . quero quando examinatur . ff . d . arbi . et facit quod
dixi super glo . ij . In alijs autem gestis extraiudiciali
ter nunquid presumatur solēnitas debita . vide Inno .
in . c . innotuit . de eo qui furti . or . rece . et bar . in . l . scien
dum . ff . de ver . obli . Ultima pars gl . querit an cō
tra hanc scripturam tabellionis vel duoz virozum ad
mittatur probatio in contrariū . et respondet qz sic et ē
clara . Hunc gl . expeditis expeditam aliqua h per
doc . tacta que veniunt ad declaratōnem materie hui3
ti . siue . c . Et op . primo contra tex . t videtur qz iudi
cibus sit credendū vt in . c . cum dilecti . j . de accu . t de
excessi . preda . inter dilectos . § . preterea . et ar . in . c . ij .
de ar . et . c . cum dilecti . de elec . So . Inno . qz vni iudi
ci non creditur vt hic . pluribus vero sic vt in cōtrario
et sic seruat curia romana fm eum licet aliqui contra
dicant . Ex hoc infert Inno . qz ex quo creditur duob3
iudicibus vel duobus scriptoribus . ergo vni iudici t
vni scriptori . et sic duobus credendū ē qz in ore duoz
vel trium tē . j . de testi . in omni . de testa . cum esse . et
c . relatum . ff . de testi . vbi numerus . et ita communiter
transcunt doct . hic . Sed aduerte tu ne decipiaris . nā
hec dicta intelligenda sunt quando plures iudices al
sumuntur in testes super gestis coram se . in alieno ta
men iudicio non corā se quia in eadem cā no possunt
ē iudices t testes . iij . q . iij . c . i . de v . sig . for . § . si . p .
dilecto . et eadē rōne vni iudex etiā poterit ē testis co
ram alio licet sibi rōne singularitatis non crederetur in

Handwritten marginal note on the right side of the page.

Handwritten marginal note on the right side of the page.

Handwritten marginal note on the right side of the page.

Handwritten marginal note on the right side of the page.

Handwritten marginal note at the bottom left of the page.

*Scriptura notarij sine iudice per quosdam
plurimam*

*Notarij sine iudice
et alij*

c. licet .j. de testi. et hoc satis sentit Jo. an. in alia apo-
stilla que est in .v. ipsius. intelligo ergo proprie hanc
litteram ut si oritur difficultas super processu coram
iudice uno vel pluribus iudicibus non sit standum
eorum assertioni. etiam si vellent iurare ratione predi-
cta quia non possunt esse iudices et testes. quia seq-
retur qd vbi essent plures coniudices non esset necessa-
rio obseruanda hoc constitutio quod repugnat menti
huius constitutionis et etiam verbis. ut patet in .v. qua-
tenus etc. ibi sic discretis et honestis dferatur iudicib?
et sic loquitur in plurali. et ibi per improvidos et iniq-
s etc. et sic tollitur consideratio Inno. et alioy qui pon-
derabant principiu du loquitur in singulari. dico etiam
q indifferenter iudices admittuntur in alio iudicio ad
testificandum de gestis coram se. vel si ex facto vel no-
facto coram eis laus vel vituperium eis ascriberetur.
ideo non sunt idonei testes saltem ad plenam fidem
faciendam. ar. c. si. de testi. li. vi. solet notari in. c. a no-
bis .j. de testi. r. c. inter dilectos. r. c. h. de arbi. r. ptz
absurdum. facit optie qd legitur r. no. h. q. vi. statuen-
dum. Nunc quero an iste notari? seu duo viri ido-
nei possunt indifferenter scribere omnia fieda per par-
tes ut sic eis vel eoy scripturis credatur. Inno. dicit
q no sed oportet q scribat ei que sunt coram iudice
vel coram alio per ipsum ad hoc deputato. r sic transeit
committer doc. hic. sed ego dico q aliqua leuia sunt q
ipsi soli notario fieri possunt. et per ipsum intinabil.
iudici. ut relatio nuntij super citatione facta vel instru-
mentorum pductio. et similia. ut no. bar. in dicta. l. si
finita. s. iulianus. ff. de dam. insec. ad hoc. l. eos. ff. d
appella. r. s. dixi. Ad vnum tamen no. dictu positum
hic p Inno. aduerte et tene menti pro practica quoti-
diana. dicit em q iudex poterit satis ipsum notariu
vel duos viros idoneos deputare ad vtriusq officium
scilicet receptionis testiu et scriptoris. r b habet fm cu
generalis consuetudo que optima legum interpre. ff
de legi. et. l. minime. r. l. sic de interpretatõe dicit etiaz
q positiones et confessiones receptio testium vbiq re-
cipiant r scribantur siue i presentia siue in absentia iu-
dicis dummodo fiant de iudicis mandato inter acta
iudicij computantur. et valet quia reputat facta coram
iudice. ex quo ipsius mandato facta sunt fm cu et hoc
placet hosti. fm quem sanum consiliu est q de au-
toritate iudicis sine commissione per eum facta fidel
fieri possit non per illum solum cui committitur quia si
bi tanqua in facto proprio non crederetur. ar. l. de
ma. prin. l. i. l. de testi. l. omnibus. l. de iur. fi. l. pro-
hibitum. li. r. sed conficiatur super hac commissione
instrumentum manu alterius notarij vel sigillo auten-
tico sigillatum fm eum Nota bene plura ex predi-
ctis et non tradas inquam oblivioni. Primo q
notarius cause potest deputari ad officium receptiois

*Notarij sine iudice
et alij
et alij*

testium. r sic vti duplici officio i eadem causa. fact ad
no. per me in. c. ex litteris. e. e. vbi vide. Ego tamen p-
sidero q hoc dictum potest itelligi dupliciter. pmo vt
deputetur nudus minister in receptione testiu. ita q
non efficiatur iudex vtputa quia ex animatis articul
et interrogatorijs et approbatis personis testium per
iudicem sit commissio notario super receptione quo-
casu efficiatur proprie examinatore non autem iudex
nec proprie receptor vt dicit glosa. no. in. clementina.
vna. de offi. dele. r hoc non dubio posse fieri quia n-
habet officium contentiosam. vt dixi in dicto. c. ex lit-
teris Potest secundo itelligi vt commissarius ef-
ficiatur iudex in receptione vt quia habet examine ca-
pitula interrogatoria artare r compellere seu punire te-
stes. etc. vt in dicta de. vna. iuncta glo. r istud non cre-
do posse committi notario vt sic sit notarius r delega-
tus q tuc obstat mens huius. c. r multa alia que
no. r dixi in dicto. c. ex litteris. et sic restringem hoc
dictum Innoce. et alioy. Secundo nota q exce-
ptio testium potest fieri vbiq. et sic extra iudicium. et
sic itellige de nuda examinatione. r idem itellige d
positionibus r interrogationibus r confessionibus re-
cipiendis super eis quod no. in practica r vide bona
glo. in. d. de. vna. de offi. dele. r vide in. c. de factis.
Tertio nota bene illud dictu hosti. vt notario no-
credatur sui ipsius scripture super commissione sibi fa-
cta. r sic videt q notarius non possit scribere instru-
mentum procuracionis si ab aliquo constituitur pro-
curator. facit. c. nobilissimus. r xvij. distin. cu ibi no. r
in. c. cum in iure. de offi. deleg. An autem notari? co-
stitutus procurator possit vti instrumento faciente ad
causam. pfecto tri p ipso notariu. vide. Jo. an. i regula
cum quid vna via. de regu. in. li. vi. in mercu. Cir-
ca personas istorum duoru virozu qui assumuntur lo-
co notarij queritur qua res debent esse. So. rex. hic
dicit q debent esse idonei r nullam aliaz qualitatem
requirit Ex hoc tamen verbo inferunt Jo. an. r hosti.
q debent esse honesti r bone fame de quibus non sit
verisimile q aliquam falsitatem committunt. r ideo re-
quiruntur duo sedz hosti. quia nec iurati sunt nec eis
hoc publicum officium cum solita solemnitate inin-
ctum est. Nota bene hoc dictum hosti. quia vult
q isti erit puate psona nec iurabunt i assumptõe offi-
cij. hie dicebat abbas si ee iure cautu q iura. in die
cauti? ee q iura. r mihi sat placz q iura. et credo q lz
expsse no caueat i iure in satis e de mente iuris cu illi
sint quasi testes. ar. l. domicius. s. labeo. ff. de testa-
et optime facit in simili. c. pueyt .j. d testi. cogz. r qd
dixi i. c. pposuisti. s. e. Sed quero nuquid isti duo
viri debet ambo scribere hosti. q sic non eni sufficit fm
eum alterum scribere. sicut in simili dicit de plurib? ar-
bitris q aut oes pnum clabunt aut null? ff. de arbi. l.
no cogend? .s. ite si plures. d quo in. c. h. d arbi. li. vi

*Quibus quosdam r alij
lato notarij*

vel infligere intendat alias seruet quod dictum est
Nota bene predicta ad intellectum. l. nullum. l. de
testi. et. c. l. de excep. quando autem debet facere vacillati
onem describi dicit Zينو. q. nisi faciat describi cum
testis testimonium suum profert postea scribi non fa
ciet nec creditur in hoc et hoc placet Hosti. quando ex
eo intendit testes punire vel quando illud scriberet
post magnum intervalum. alias si hoc vult absconde
re ipsi testi nil scribet eo presente. Ex quo ille exiit in
continenti et antequam alius intronitit vel ad alia di
uertat. ar. j. ti. ij. c. preterea. Sed dices tu si predicta
sunt vera certe dator ex hoc tanta potestas iudici q. q.
si semper poterit ad velle suum iustificare vel condem
nare. dicit Hosti. esto q. sit sic. tamen hoc facere
non poterit sine gravi pena. de re iudi. c. i. l. vi. Dicit
etiam q. presumptio est pro iudice. de pau. in nostra
de preben. nisi de preben. ad audientiam cum similibus

Sed circa hoc querit nunquid tabellio debet scri
bere hanc vacillationem si ipsam deprehendit. Zينو.
primo dicit videri quod non debet hoc in actis scribe
re nisi primo ipse bene videat et cognoscat q. vacillet et fert
alios dicere q. si solus iudex dicat in receptione testis
testem vacillasse q. sibi credendum est et tabellione debet
scribere ad mandatum iudicis etiam si ipse tabel
lio nil de titubatione vel de vacillatione perpendat.
Prima ratio est quia tabellio non habet auctoritatem i te
stem recipiendo sed inscribendo tantum. Iudex vero
habet auctoritatem examinandi etiam et vinculandi
ipsum testes seu aliter puniendi si sibi videbitur in iuri
bus prealle. et tormentis ponere. ff. de questi. per to
tum. j. de re. in. cum in contemplatione et in. c. i. de de
po. Alia ratio quia iudex superior est unde magis tabel
lio iudici q. contra credere debet. Tercia ratio melior
quia tabellio circa scripturam intentus non potest ita per
cipere titubationem vel variationem faciei ruborem
pallorem vel mutationem sicut iudex. licet enim ipse iu
dex dicat semper tamen potest oculos ad testem habe
re. ergo ei magis credendum est qui veritatem novit. q.
ma. accu. pos. c. videt et facit sicut Hosti. qd. non in summa
de testi. s. quis possit esse testis. sub. s. et cum causa.
y. Habet autem potest tamen tabellio cum bona conscientia
sic scribere sicut Zينو. Et iudex mihi tabellioni dixit
ut scriberem q. testis vacillabat. sed efficacior esset scri
ptura si adderet. et sic mihi videt q. vacillaret. et hoc
sic se habet veritas. non autem debet hoc dicere si si
bi non videt et debent quantum possunt cum veritate
tamen exprimere vacillationem. et hoc diligenter non
in practica habes enim ex predictis quatuor. Primo
an iudex debeat scribere vacillationem et qd. si non scribit
Secundo an debeat scribi ipso teste vel parte audiente. Ter
tio an debeat scribere immediate vel ex intervallo. quar
to quid si notarius vacillationem non deprehendit vel sic

et multa alia bona dicta incidenter Quero ulterius
de questione quotidiana et notabili. dicitur hic q. in
strumenti editiones debent describi nunquid sit opus
ampli ipsa originalia parti edere vel in iudicio produ
cere. Reducere ad quedam verba notabilia Zينو. dicit
enim hic q. ex quo producta sunt instrumenta iudici vel
etiam coram alio de ipsius mandato et exemplata ex
tunc non agitur ad editionem instrumentorum proprio
rum. ad que nisi raro agi non potest sed agitur ad editionem
actorum ad que semper agi potest. ut non. s. e. c. i. prima et
instrumenta translata sunt in acta et idem est sicut cum
si non sunt exemplata. sed tantum scriptum est i actis
talis produxit instrumentum cuius principium est tale.
et finis talis. nam ex tunc illud instrumentum vel eius
tenor in actis computandus est per hoc dicitur quidam
sicut cum q. etiam rescriptum procuratoris et delegationis in
serendum est in actis. Idem tamen Zينو. fatetur hoc
vile esse et tutum. sed si non inserantur post litem con
testa. non oportet procuratorem probare mandatum
ex quo admissus fuit usque ad litem. contestat. ff. de proci.
pomponius. s. ratihabitio. nec iudex commissionem si
bi factam probare tenetur post. l. i. contesta. sed post
modum Zينو. a predictis rececit dicens. vel dic et
melius q. debet probare bene rescriptum commis
sionis vel procuratoris exhibita in iudicio et scripta
i actis. Non tenet monstrare ipsa originalia nec teno
rem eorum probare. sed si non sunt i actis scripta cum pro
bare oportet. sicut enim hic innuit satis expresse. sufficiat
enim in actis contineri talis exhibuit rescriptum aposto
licum et procuratoris suam. ne autem est necesse te
norem inseri. et idem dicit de delegationibus et sub
delegationibus. hec sunt verba. Zينو. que ducendo in
duas questiones. Prima an instrumenta semel pro
ducta et exemplata sunt de iure producenda. an vero
sic scripta faciant sicut. Secunda an post litem. contestat.
teneatur procurator docere de mandato. vel iudex de
sua iurisdictione. Ad primam videas qd. voluit Zينو.
concludit enim q. non tenet docere etiam si ad plenum examina
ta non sunt si effectu ut si dicit talis produxit instrumentum
procuratoris et. idem effectu voluit Hosti. licet multa ver
ba inferat. s. adduco i contrarium sing. dicitur. Zينو. i. c. cum i
iure de offi. dele. i. si. ubi dicit non dicit q. qui offert i iu
dicio instrumentum procuratoris vel aliud simile. habet obsequium sit de
actis non tamen teneor istum nisi alias solenniter publice
sp. oportet ostendi originale. et hac opinio recitat et seq. v.
spe. de instru. ed. s. nunc dicitur. v. illud et de instru. plen. i.
pn. v. his igitur. et v. s. obsequium. Concordantibus opinio
hoc modo q. aut instrumta si fuerint legita parte parte nec aucto
ritate et mandato iudicis exemplata. sed solas notari
us hoc fecit. et tunc sola productio de actis est et non
tenore exemplatis. tum quia textus hic solum dicit
scribendas productiones instrumentorum. tum quia

Ad mandatum iudicis q. tabellio
scribit vacillationem si ipse probet q.
vacillat non q. aut q. in
ipso rescripto sicut in
rescripto

et sic probat

*Am p[ro]p[ri]e p[ro]curatoris p[ro] d[omi]no p[ro]curatoris
et d[omi]no p[ro]curatoris p[ro] d[omi]no p[ro]curatoris
p[ro]curatoris p[ro]curatoris p[ro]curatoris*

De probacionibus

notarius solus non potest autenticare scripturas de quibus ipse principaliter non fuit rogatus, ut in c. pe. et vi. de hi. instru. vide bo. glo. et doc. i. c. abbate. de ver. sig. in. v. fiat si des. facit aut. si qd in aliquo documento. L. de eden. Et instrumenta fuerunt exhibita pte presente et iudice perlegente et examinante an sint sine vitio et mandante postmodum ea in actis redig. et habet locum opi. Inno. hic. ad hoc iura superius all. No. tñ ex dicto Inno. et sup. hosti. qd licet instrumenta delegationis vel procuratoris non sint exhibita in iudicio. nihilominus probari possunt per originalia. qd illa non sunt de actis iudicij. qd non ad predicta etiaz facit. c. cum persone de puile. li. vi. c. contingit. de hi. instru. Tenio nunc ad secundam questionem an p[ro]curator teneat pars docere de procuratorio. vel index de sua iurisdictione. vidisti Innocentium. hic ponentem enas opi. contraria e. f. in vltima. vt non teneat post li. cōtesta. pbare p[ro]curare videt. sed ipsam et Inno. in c. innotuit. f. de eo qui sur. or. rece. approbare videtur prima. dicit tñ qd postq[ue] pars paruerit iurisdictione alicuius vsq[ue] ad li. cōtest. si. postea opponit de iurisdictionis defectu sibi incumbit onus probandi. ar. l. si. de pba. et d. s. rati. Vide tu de hoc bo. glo. modificantem dictu. Inno. in. c. i. de elec. li. vi. in. v. absentia in si. et rnitro te etiam ad ea que plene no. i. l. l. c. L. de procu. vbi per gl. et doc. et inter ceteras. bar ibi ad plenam indaginem distinguit sic qd exceptio procuratoria est quintuplex. Quandoq[ue] enim opponitur tu non potes esse procurator. Quicq[ue] opponit iste qui te constituit si potuit te constituere procurator. Quicq[ue] opponitur ex natura c[aus]e si potuit constitui procurator. Quandoq[ue] opponitur contra procuratorem qd non cauit. Quicq[ue] opponit cōtra procuratorem tu non es procurator. et in hoc vltimo consistit pprie materia nostra. Prima exceptio que opponitur rōne p[ro]ne procuratoris. aut persona est talis qd neq[ue] pro se neq[ue] pro alio potest esse in iudicio vt seruus in causis civilibus et pot opponi quicq[ue] quia reddit iudiciu retro nullu. l. ij. s. ff. qui satisda. cog. L. credo tñ qd opponeti. sp. incumbat onus probandi qd quilibet presumit legitimu. c. si. de presump. r. l. i. ff. de p[ro]c. et. c. i. de testi. cuz ibi no. Quicq[ue] potest esse in iudicio pro se sed non pro alio vt mulier. miles. minor. et similes. et tunc debet opponi an li. cōtest. vt. l. ita demu. L. de p[ro]c. et no. in. c. i. nra e. si. Secūdo op. exceptio de p[ro]na cōstituente. et de hoc no. in. l. non eo minus. L. et. Tercio opp. rōne cause vtputa in cā criminali in qua non interuenit procurator. et dic vt plene qd. in. c. veniens. de accusa. et in. c. i. de iudi. li. vi. r. in. l. pe. s. ad crimen. ff. de pub. iudi. Quarto opponit de cautione no. p[ro]futa. et ista d[omi]n[us] opponi an. li. cōtest. l. pomponi. s. rati. pall. Quinta e exceptio tu non es procurator. et e m[an]u nra. et ista quicq[ue] op

ponit ab eo cōtra que procurator litigat quicq[ue] opponit ab ipso d[omi]no cuius noie litigant procurator. P[ro]prio c[aus]u si quidem ab initio cōtendit de mandato nec decidit. f. propter dubiu procuratoris admittit cū cautione de rato. et tunc non potest hec exceptio vltius opponi nisi opponens in cōtinenti hoc probaret. vt. l. inter quos. s. aliena. ff. de dam. infec. Quicq[ue] disputat de mandato et index. pronunciat eum procuratorem legitimum. et de cetero non potest opponi. ar. l. ij. s. l. ex sal. instru. et qd no. in. c. licet. s. e. Idem si instrumentu procuratoris fuit in iudicio productum et approbatu. vt no. hic. Inno. f. ego hoc intelligo vt. s. dixi. Si vero de hoc nunq[ue] fuit cognitum nec disputatum vtrum haberet mandatu vel non. et tunc potest opponi quandoq[ue] fin eum quia hec exceptio reddit iudiciu retro nullu de p[ro]c. in nostris. et sic no. ob. retardatio cum reddat. li. cōtesta. inualidam. dicit tamen qd vbiuq[ue] scilicet dictum est qd postquam est determinatum qd est procurator opponi non potest hoc v[er]o nisi opponens velit in se assumere onus pbandi ista negatiua qua posset pbare pbado mandatu reuocatu vel instrumentu falsu et sic in hoc videt sentire cū hac vltia opi. Inno. et p[ro] hac opi. ego adduco qd cū singuli actus iudiciales sint diffici et separati et defectus iurisdictionis vel procuratoris cōcludat in quolibet actu licet iste non apposerit et presudicauerit sibi in aliquibus non tamen sequitur qd in omnibus teneatur. et debet sibi preiudicare. vide docto. in simili. in. c. nonnulli de iur. et no. glo. i. de sepe de ver. sig. in. v. partibus. qua omnino vide. Fateri tñ qd opi. gl. in. d. c. l. de elec. li. vi. e multu equa. f. iure no. p[ro]bat. Alio casu qd opponit exceptio falsi procuratoris ab ipso d[omi]no cuius nomine agit. Dic qd sp[irit]us potest dicere nisi doceat de mandato et p[ro] b. tex. i. c. i. nra de p[ro]c. adde. no. per Inno. et alios l. e. et p[ro] de cani de rescripti. Alio h[oc] qd q[ue]re i. h. d. qd no. p[ro]sumit p[ro] iudicis p[ro]cessu. nisi q[ue]nt[ur] p[ro]fiteri legitimis documentis qd sūt ipa legitia documenta. s. o. Inno. dicens qd lz ipa acta si scribat p tabellioz vel duos viros ydoneos. valēt tñ si possūt pbare p cōfessionē p[ro]p[ri]i vel per testes vel alio mō. et no. qd dicit de p[ro]fessionē p[ro]p[ri]i ac. alle. tex. sing. in. c. si. f. e. ti. vbi dicit host. sequit Inno. qd appellatōe documentoz cōtinet testes. ff. de hi. instru. l. i. r. i. c. puenit. f. ti. q. host. tñ dicebat qd h[oc] appellabatur legitima documenta ea qd sūt pfecta p tabellione vel duos viros ydoneos. Alioq[ue] dicit potest p[ro] iudicō meo et dicamus qd assertōi iudicis non est standum. et ad hūc finē emanauit hec p[ro]stitutō. vt p[ro] i. p[ro]n. f. oportet qd p[ro]bat acta p legitia documenta. qd sūt legitia documenta. dico qd om[ne]s p[ro]bationes legitie. et sic satis factu est mentibus constitutionis. Et ex hoc decidit qd nunquid sufficiant littere iudicis saltem cum testium subscriptione. Dic plene vt dixi in capitulo post

De p[ro]curatoris h[oc] mandatu

Innotuit ad q[ue] iudicis p[ro] d[omi]no p[ro]curatoris

De p[ro]c. p[ro]curatoris p[ro] d[omi]no p[ro]curatoris

Actu no. q[ue] p[ro]curatoris p[ro] d[omi]no p[ro]curatoris

De p[ro]fessionē p[ro]p[ri]i ac. alle. tex. sing. in. c. si. f. e. ti. vbi dicit host. sequit Inno. qd appellatōe documentoz cōtinet testes. ff. de hi. instru. l. i. r. i. c. puenit. f. ti. q. host. tñ dicebat qd h[oc] appellabatur legitima documenta ea qd sūt pfecta p tabellione vel duos viros ydoneos. Alioq[ue] dicit potest p[ro] iudicō meo et dicamus qd assertōi iudicis non est standum. et ad hūc finē emanauit hec p[ro]stitutō. vt p[ro] i. p[ro]n. f. oportet qd p[ro]bat acta p legitia documenta. qd sūt legitia documenta. dico qd om[ne]s p[ro]bationes legitie. et sic satis factu est mentibus constitutionis. Et ex hoc decidit qd nunquid sufficiant littere iudicis saltem cum testium subscriptione. Dic plene vt dixi in capitulo post

De p[ro]c. p[ro]curatoris p[ro] d[omi]no p[ro]curatoris

De probacionibus.

Ubi causam

casus. Sines dyoce-
lis pbantur per libros
antiquos ad mnicula testes et fama. Com
mansio. secunda ibi mandamus. 123 pmo
sbi p libros antiquos rē. tex. valde notabi. qz libris
istis antiquis ecclesiarū creditur in pbandis subus
diocesis vel prochiarum. r idem p simili ratōne videt
descendim in alijs que sunt modici pndicij. r dicit
plenus. 7. dicit cū glo. l. et nimirum. nam hec pbant
per verba enūtiatōna contenta in aliqua scriptura aut
ut est glo. nō. in. c. cum olim. de cens. 123. secūdo
sbi teston qz sines diocesis possant pbari per testes
Sed adverte cum tex. iste loquatur in facto valde an
tquo. ut patet per illa verba libros antiquos rē. r il
la fama rē. videtur intelligendus iste tex. de testibus
reponentibus de auditu et p muni opinione. nā facta
se antiquata de quorum inisō memoria non existit. p
bantur per tale testimōniū. de quo plene per Inno. r
Hosti. in. c. veniens. de ver. sig. l. vi. et p glo. si de p
scrip. c. vl. li. vi. Dicit enī isti qz semper viderunt si
nes huius diocesis p tendi vsqz ad talem locū r nun
quā adierunt dicit p rariū rē. put nō. in iuribz pal.
et hoc in terminis nostris tenet Archi. in. c. inter. xvi
. q. iij. facit. l. hoc iure. s. ductus aque. ff. de i. actu
qz p rina. Ultimo nō. qz diuarse spēs pbationis q
per se non sufficiunt p iunguntur et immiscent ad fa
ciendam plenam pbationē. et sic bz locū illud vulga
tum que non p sunt singula multa collecta ianant. et
quotidie ad hoc allegatur. c. istud. facit optime. l. iij.
ff. de testi. r. iij. q. iij. si testes. Sed intellige et limita
ut dicam sup glo. si. Glo. i. colligit vñ nō. ex tex.
et postea annexat multa similia. p rimo colligit qz
scriptura antiquorum librorum facit fidem. allegat. c.
ad audientiam de p scrip. vbi habetur de libro censua
li. sedō ad iungit alia similia de quibus in glo. Hosti.
et Jo. an. in si. glo. dicunt qz licet glo. ponat spēs pla
rimas scripturarum. nō tñ omnes distributue faciūt
plenam fidem. sed illa solūmodo que reseruatā sunt
sub custodia publica et fidei Alie vero non faciūt ple
nam fidem licet administrantur. quid enī si reperitur
scriptum in aliquo libro ecclesie qz domus talis vñ vi
nea debet soluere certum censum. an hoc pbet arbi
trabitur bonus index p sideratis iuribus p dicitis. 123
forte iam sunt centū anni qz sacerdos potuisset scribe
re qz tota p uirtia vel prochia erat ecclesie. non ergo
debet tali scripture de facili credi sine alijs adminicu
lis. ar. c. i. de si. instr. 123. bene hec dicta doc. sz
examinemus nunc plenas gl. p rimo enī dicit qz se
riptura antiquoz libroz facit fidē. hosti. r Jo. an. in
telligūt b pcedere in libris reseruatīs in custodia pub
lica et fidei. et p hac restrictōne optie facit tex. in. d.
c. ad audientia. r dicit ibi doc. qz satisfaciūt fidē si re

piuntur in camera cardinalis vel episcopi. Ego hec de
cta non admitterem indistincte. quid enī si eps pten
dens aliquod castrū p aliam detentū p tinerē ad eccle
siam suam scripsit in libro aliquo ecclesie illud castrū
p tinerē ad ecciam r successiue multis tēporibus ille li
ber fuit detentus in camera epī. dicemus ne qz pba
bit dominium castrū cū grauissimo pndicio possesso
ris. contra. c. cum inter dilectos. de si. instr. vbi non
creditur antiquissimis p uilegijs ecclesie si sigilla con
sumpta sunt vel enormem fracturā patunt. Dico er
go qz aut agitur de nullius p ruiditio. et tunc scriptu
re libroz autenticorum vel sculpture lapidum faciunt
fidem quia tunc sufficiunt pbationes non plene. ita in
tellige qd nō. hic in glo. r in. c. sane. ff. xliij. q. ij. et a
pte nō. Inno. super rubrica. de consec. ec. vl. al. 123
ne exemplū. si dubitatur an ecclesia fuit p scerata vñ in
fans baptizatus vel quid simile. Idem puto vbi fact
um est antiquissimum et agitur de modico pndicio.
ar. optimū ex isto tex. et potest dici hic exp ssum. non
enī mandatur hic de libris repertis sub custodia pub
lica et fidei sed indistincte p libros antiquos rē. quia
cum agitur de modico pndicio nec versatur inter dīa
burfale. non est verisimile qz quis scripserit falsam. vñ
qz illa scriptura tantū tpe fuisset tolerata si non p rui
set veritatem modici aut est pndicium an habeat iste
epatus vel ille. ar. c. cum apostolica. de his que fi. a p
la. 123. qz agitur de magno pndicio. r tunc aut est
talis liber vel scriptura cui ab antiquis nostris p m
niter creditum est vel repitur in loco vbi solum reser
uantur scripture autentice et faciunt plenam fidem. ut
est tex. nō. in. d. c. ad audientia. de p scrip. facit. l. cell.
ff. de pba. nō. Bar. i. l. i. ff. si cer. pe. Et ex his infero
qz istis libris historialibus seu cronicijs quibz a ma
ioribus nostris fides p m niter adhibita est credere
debemus. nō. Bar. in. d. l. i. vide bonā glo. in. c. inter
dilectos. de si. instr. in verbo magis. r in. c. venera
bilien. de dec. in verbo transulit. hinc etiā est qz dicta
Aristotelis ypocratis. et similia fidem faciunt quia
p m niter in omnibus studijs recepta sunt. ad hec. l.
septimo mense. ff. de sta. ho. r l. si pater. ff. de solu. nō.
Bar. in. d. l. i. Aut ē talis liber seu scriptura cui p m
niter a maioribus nostris creditū non est. nec repitur
in loco vbi seruantur scripture autentice. et talis scrip
tura se liber facit administrantem seu psumptōne nō autē
plenā pbationē. hec pbant a p rario in. d. c. ad audī ē
tiam. r fuit de mente Inno. in loco pal. sup rubrica
de conse. ec. vel al. quam sic intelligo. et vide ad mate
riam qd nō. glo. in. d. c. ad audientiam. r in. d. c. ha
beo. xvi. di. Sedō dicit ista glo. qz creditur instrumēto
p ducto ex archiuo publico. allegat multa iura. r ē ar
chiuus locz in quo reponuntur scripture publice. r fa
cit p b dicto. c. l. s. c. r. c. ad audientia. pal. Tertō dic

Ag. S. m. l. i. p. d. n. o.

Ag. S. m. l. i. p. d. n. o.

S. m. l. i. p. d. n. o.

Ag. S. m. l. i. p. d. n. o.

Ubi p rimo...

plures dicitur ad unum ad unum

post hoc ad unum ad unum ad unum

glo. q. creditur scripture scripte in aliqua colona vt la
 pide. in tellige hoc vt dixi in no tendentib⁹ in alicu⁹
 iudicium faciant plenam fidem. In alijs vero adm
 nicalantur scdm qualitatem loci vbi repitur et scdm
 quantitatem iudicij. d. c. sane. plena ante fidem non
 faciunt. vt. l. monumentoru. l. de redi. vbi dicitur q
 scripture monumentoz seu sepulchri no pbant pprie
 tatem ipsius. et dic de intellectu huins. l. ut ibi pleni⁹
 no. Ultimo dicit glo. q. scripture que olim fiebat
 in albo pctoris fides adhibebat. erat olim locus de
 albus ante ostium pctoris quo scribebantur pctoria
 edicta. et vide de hoc tex. iuncta glo. in d. de albo. in
 de. i. d. iudi. Et his habes plene declarata pma glo.
 Glo. ij. colligit q. p testes vtriusq. prochie possut
 pbari sine dyocesis et p famam. dicit tamen q. fama
 plene non pbet seu adminicalatur. Id. bene glo.
 quia vult p fama sola sine dyocesis non pbari. Et rbi
 in hoc no firmat pedes in. c. plures. xi. q. i. et vide p
 cum de materia huins. c. in. c. inter memoratos. xi.
 q. ij. Tu dic plene an et qndo fama plene vel semi
 plene vel nihil pbet. vt no. bar. in. l. de minore. s. tor
 menta. ff. de questi. dicam in. c. veniens. d. ij. ti. pri.
 Glo. vltima colligit q. adminicala et si non plene
 pbent coadiuant tñ plenas pbationes. ex quo collig
 git illud que non. p sunt singula rē. Sed circa hoc
 quero vtrum hoc sit verum indistincte vt pbationes
 impfecte ptinguntur ad faciendā plenam et pfectam
 pbationem. videtur q. non. videmus em q. testes sin
 gulares nihil pbant. in. c. cum dilecti. de dec. et. c. l3
 s. c. et multa impfecta non faciunt vnū pfectū. vt in
 c. quorundā. cū glo. i. xxiij. dis. So. aut pbationes ol
 uese tendūt ad vnū. aut ad diuersa. pmo casu sunt
 pmissibiles. et si sunt insufficientes ad iudicis animum
 inducendum ad plenam credulitate. inducūt etiaz ad
 plenā pbationem. iuxta ea que dixi in. c. tertio loco. s.
 e. et hoc pcedit siue iste pbationes sint eiusde generis
 vt in duobus testibus sine sint diuersi generis. ut vn⁹
 testis cum fama. iuxta no. in. c. l. de appel. et. c. venies
 s. ti. pri. Et hoc in casu quo fama facit semiplenā p
 bationem. qd qñ sit dicam in ball. c. veniens. Idem
 in alijs psumptionibus. c. z adminicalis pcurantib⁹
 cū vno teste de visu vel pluribus de credulitate ut hic
 et pbatur etiā in. d. l. ij. ff. d. testi. z. iij. q. ij. si testes.
 et. c. causam que. de re iudi. et dixi in. d. c. tertio loco.
 In scdo casu cū tendūt ad diuersa tunc no sunt pmi
 scibiles. Exemplū in plurib⁹ testibus singularibus.
 Idem videtur si aliqui testes deponūt de mutuo sed
 non pfecte. et aliqui de confessione mutui etiam no p
 fecte ut no ptingant ad faciendā plenā fidem qz mutu
 um et pfectio sunt diuersa neqz tendūt ad faciendum
 vnū totū cū sepe sit vnū seu reliquo. ad h qd le. z no
 i. l. ij. s. l. ff. d. exat. tu. z. l. i. l. qñ multi. offi. tute. sun.

Sumptus
ante pfecta no firmat

facit. d. c. licet. s. e. bec sunt de mente bar. in. l. l. s. cor
 nelio. ff. de questi. et. l. admonendi. ff. de iururam. et
 Cal. in. c. veniens. pal. Hunc ergo extra gl. op. et
 videtur q. ad ista adminicala non sit recurrendū i di
 uisione dyocesis sed defendendus est possessor donec
 plene fuerit pbatū d. pprietate p ptraia parten. l. si.
 l. de pba. nec possessor debet artari ad docendū de
 titulo sue possessionis. ij. q. v. in pu. z. l. cogi. l. de
 peti. here. et. c. ex literis. s. c. Et dicitur Inno. et alio
 rum potest triplex solutio colligi. pmo q. procedat
 iste tex. qñ non pstat de firma possessione alterius al
 pcedit ptraium. pro h allego bo. tex. cū ibi no. in. c.
 l. de reli. do. Secda solutio q. ptra possessorem erat h
 vebemens psumptio iniustitie cū ibi non pbauerit cū
 habuisse a papa vel ab alio habente in h potestatem.
 nec psumptio poterat inuare cū de nouo bec loca fuil
 sent ad fidem puerfa. et sic talis possessio non releuat
 c. di. contra morem Et no hanc so. ex qua infero q.
 spūalia iuste no possidentur eo qz possident. vnde na
 uas possessor pot p iudicē molestari. vel si est psump
 tio iniustitie ptra cum. nisi doceat de pprietate. facit.
 c. ordinarij. de offi. ordi. li. vi. et qd no. glo. in regula
 beneficij. de re. iur. li. vi. secus ē in alijs rebus pba
 nis. quia in illis iuste quis possidet. nec tenetur trade
 re possessionem nisi pbanti pprietatem. d. l. si. Rōne
 diuersitatis puto hāc. temporalia vacantia licet sine ali
 cuius iniuria et peccato occupare. qz qd in nulli⁹ bo
 nis est hoc naturali rōne occupanti conceditur. infli. d.
 re. diui. s. fere igitur. z. i. di. ius naturale. psumit em
 res illius qui eam possidet. nisi ab alio doceat ptra
 um. Sz spūalia non possunt occupari licet vacantia
 sed debent haberi a vicario xpi vel alio deputato ab
 eo seu auctoritate canonis. vt no. dicitur hic Inno. i. si.
 facit quod no. in. c. pquerente. de offi. ordi. et qd dixi
 in. c. olim. de rel. spo. merito hic recurritur ad libros
 antiquos rē. Tertia so. q. quilibet episcopus h occu
 pauerat in qntum poterat et constabat de occupatione
 et ideo papa mādāt questionem decidī ut in tex.
 Ultimo op. q. no poterat ex illo esse contentō hie de
 finibus quia dyoceses fuerūt limitate et etiā pūtie lō
 ge ante aduentum xpi et scdm traditionem gentiliū
 et collationem suozū pidentium. apostoli postmodū
 pstituerūt pmates archiepōs. xxi. di. c. i. z. lxx. di. c.
 i. z. xiiij. q. i. c. i. et dicitur doc. colligo q. tuoz solutioes p
 ma q. licet apostoli ordinauerūt i quibus locis esset
 episcopi. n̄ tñ distixerūt epātū fines fm Inno. vii fm
 hosti. vii⁹ epō excomūicabat z sepe ali⁹ absoluebat. z
 sic exercebant omnes iurisdictionem insoli. h. facit qd
 no. in. c. cū sit romana. de appell. licz bec so. sit va i se
 mibi tñ no placz q. ad tex. nostrū qz h psumpōndatur
 diuisio antiqui⁹ facta cū d ea mādēt iquiri. Secda so.
 etiā Inno. q. l3 apostoli aliqua diuiserūt no tñ oia qual

Episcopi ad unum hie p. alio hunc ad unum
compar. q. qd in nullis bonis hie p. a
compar. q. qd in nullis bonis hie p. a
compar. q. qd in nullis bonis hie p. a

*Si quis dicitur in rebus hinc mox
dicitur reuera quilibet per se p[ro]prietate*

loquitur de quadā spāli extra ordinē pbatōne. in qua
ratio legis d̄ p̄ncipatione attestatōnis. et ne aliquid
addatur minas vel corrigatur locū nō h̄z scdm̄ cum
unde dicebat hic *Alin.* q̄ reteratur pbatō h̄ vt cuige
let bonū p̄sideratōnis. Idē in aspectione instrumen-
torū. *L. d̄ si. instr. l. vlti.* et in aspectione finia. *ff. fini.*
regum. si irruptōne. *§. ad officium.* quasi velint isti di-
cere q̄ hic non est timor de subornatōne quia nō ha-
bent alia facere nisi diligenter inspicere et referre. Sed
certe hec ratio non mihi satisfiat quia videns se sic
cūbere in causa posset corrumpe testes ut referant se
diligenter examiasse et repisse illā corruptā vel virgi-
nem scdm̄ appetitū corrupentis. Dico ergo q̄ aut ē
spāle ut in glo. aut p̄cedit q̄n̄ causa decidit iudicō p̄-
totam quia de facili possunt decipi ut in *tex.* et sup̄ eo
dixi. Aut p̄cedit ex officio iudicis. ut. *s. dixi.* in quo
cessat subornatōnis timor. vt nō. *in. c. venerabili. r. c.*
cum clamor. *§. ti. p̄xi.* Aut loquit nō facta adhuc pub-
licatōne aliorum testū. Nam possunt testes quicq̄ re-
probari non publicatis corū dicitis. vt. *c. licet. s. co. r.*
nō. plene *in. c. ex parte. de tes.* et sic multipliciter
in hoc potest intelligi iste *tex.* Ultimo glo. querit
que sunt p̄uilegia virginitatis. et colligit multa. Et i-
ter cetera dicit q̄ virginitas est sola que potens ē deo
animas presentare. *in. ant. de leno. rē.* Non intelligat
glo. q̄ alie virtutes hoc non possunt. et sic q̄ per ver-
bum sola habeat excludere alias virtutes. quia male
diceret *p. c. firmiter. §. si. s. de sum. trini.* vbi dicit q̄ n̄
solum virgines et continentes sed etiā coniugati pos-
sunt virtuose viuendo vitam eternam acquirere. Sed
intellige q̄ illa sola per se est sufficiens sine opibus ali-
arum virtutum. non tamen intelligas q̄ sit alias vi-
ciosus sed q̄ etiam haberet alias virtutes accessorie
tū. licet non p̄ncipaliter. Nam impossibile est habe-
re many virtutem sine alijs ita iniucem sicut colligate
vt *in. d. c. nisi cum prudem. cū glo. pal. et facit. xxxij.*
q. ij. cum renunciat. et. *c. desiccat peccator. de regu.*
in. Secundo dicit glo. q̄ solum virgines habent au-
reolam. dicit hic *hosti.* q̄ etiaz martires et p̄dicatores
habebunt aureolam. unde dicit q̄ beatus *Jo. bapti-*
ste habuit triplicem aureolam. sicut etiā virgo p̄dica-
tor et martir. ideo d̄ i ymno ipsius. *seta ter demis rē*
Et dicit *Jo. an.* q̄ aureola est quidam splendor p̄ci-
pius qui predictis p̄fertur quo ab alijs sanctis di-
stinguntur Et dicitur aureola ab arbore lauro q̄ nun-
q̄ viriditatem deponit. et olim victores coronabant
ea cū laude. Est etiā hec aureola corona landis. Dic-
etiā q̄ potest nuncipari aureola et dicitur ab auro
derinative. p̄pter ipsius splendorem. Alterius ex-
tra glo. quero qualiter defendet se hec mulier exquo
dicebat se monacham. Dicunt *hos.* et *hosti.* q̄ cum
ista mulier sit in possessione monachatus defendatur

litē pendente per iudicium monasterij. et habebit ex-
pensas a monasterio cum non videatur habere. p̄p̄tū
de accu. *c. ex parte. et. c. olim.* et si apparebit cognita
educetur de monasterio cū rebus eam sequentibus nō
cū his quas separatim obtulit. facit scdm̄ *Jo. an. qd.*
nō. de cleri. conu. quod a te. et in. c. licet. de regu. et sic
etiā transit *Bu.* et *Inno.* videntur ergo isti velle q̄
viciato ingressu nō renocantur bona collata mona-
sterio separatim ab ingressu. sed tantum illa que transe-
unt in monasterium accessorie ad p̄sonam. Tu vero
dic melius licet glo. *in. ant. ingressu. L. de sa. san. ecc.*
et in corpe. vide sumitur et *in. ant. de mō. §. illud sen-*
tiat id quod hic hos. et hosti. Bar. tamen aliud *in*
d. ant. ingressu. unde distingue post eum sic. q̄ quādo-
q̄ quis obtulit se nec aliquā mentionem fecit de bonis
ita q̄ bona transeant accessorie ad p̄sonam. iuxta nō
in. ant. ingressu. L. de sa. san. ecc. et in. c. in p̄tia. s. c. r.
tunc scdm̄ omnes viciato ep̄sso scz ingressu viciatur
tacite bonorum transitus. quicq̄ quis obtulit se et
p̄p̄se etiam contulit sua. et tūc subdistingue. Aut cre-
debat ingressam tenere aut sciebat non tenere. p̄prio
casu bona recuperat licet expresse collata. quod probat
Bar. primo per. l. si pater. et. l. nec apud. L. de her.
insti. vbi si aliquis credit aliquem fratrem vel filium r
hac p̄tēplatione rediit sibi bona sua reperto con-
trario illa bona auferuntur ab eo cui fuerant p̄ errorē
relicta et veniunt ad succedentes ab intestato. et d̄ p̄
vltimo est *tex. nō. in. d. l. nec apud.* Et idem pro pi-
mo dicto adduco. *l. si. ff. de her. insti. facit. xvij. q. iij.*
in. c. si. ad iudic. etiam Bar. l. non omnes. ff. si cer. pe.
vbi si quis donauit et tradidit hora mortis. donatum
renocat p̄ualefcentia supueniente. ita in p̄posito iste q̄
intrauit religionem videtur donasse causa mortis mū-
dane cum sit mortuus mundo. *l. deo nobis. L. d̄ ep̄.*
et *de. et. c. placuit. xv. q. i. cum ergo non sit mortuus*
debet posse renocare. ad idem. *ff. et. L. de condi. ob.*
cau. da. r. cū non seci. p. totū. et hanc opi. exp̄se sentit
glo. *in. d. c. cum a te.* Hec opi. mihi placet q̄ ex con-
iecturis apparet q̄ rōne ingressus illa bona contulerit
vtputa quia tempore ingressus dedit omnia sua. nō
enī est p̄sumptio q̄ dedit omnia sua vel maiore p̄tē
sine se. *ar. illius. c. si. xvij. q. iij.* et *de remu. c. super b*
vel similiter si non dedit omnia vel maiorem partem
aliqua exp̄sist. ex quibus apparet de tacta intentione
sua. *ar. l. licet. ff. de le. i. vel dedit in ipso puncto ingre-*
ssus. Secus autem vbi ex intervallo aliqua donasset
vel alijs coniecturis p̄sumi potest q̄ non causa in-
gressus donauerit. quia perfecta donatio non renocat
tur. *in. c. si. de dona. r. L. de dona. que sub modo hūit*
l. perfecta donatio. Secundo casu quando sciebat in-
gressum non tenere non renocat scdm̄ *Bar.* et bñ q̄
videtur libere donasse. *ar. l. eius p. errorē. ff. de reg.*

*Quod si pro p̄p̄tū
in p̄p̄tū vbi dicitur*

*Quod si pro p̄p̄tū
in p̄p̄tū vbi dicitur*

*Quod si pro p̄p̄tū
in p̄p̄tū vbi dicitur*

*Quod si pro p̄p̄tū
in p̄p̄tū vbi dicitur*

